

**UCHWAŁA NR XIX/234/16
RADY MIASTA KOŁOBRZEG**

z dnia 19 kwietnia 2016 r.

w sprawie przyjęcia Wieloletnich Strategicznych Programów Operacyjnych na lata 2016 -2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r. poz. 446) **Rada Miasta Kołobrzeg uchwala, co następuje:**

§ 1. Rada Miasta Kołobrzeg przyjmuje do realizacji „Wieloletnie Strategiczne Programy Operacyjne na lata 2016-2020”, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wieloletnie Strategiczne Programy Operacyjne wdrażają Strategię Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020, przyjętą uchwałą Rady Miasta Kołobrzeg Nr XXXVIII/505/13 z dnia 10 października 2013 r.

§ 3. Wszelkie uchwały organów Miasta dotyczące zagadnień ujętych w Wieloletnich Strategicznych Programach Operacyjnych na lata 2016-2020, o których mowa w § 1, winny być z nimi zgodne i zmierzać do realizacji wyznaczonych w nich celów.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Kołobrzeg.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady

Wioletta Dymecka

Załącznik do Uchwały Nr XIX/234/16
Rady Miasta Kołobrzeg
z dnia 19 kwietnia 2016 r.

Wieloletnie Strategiczne Programy Operacyjne na lata 2016 -2020

wdrażające Strategię Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020

(przyjętą uchwałą Rady Miasta Kołobrzeg Nr XXXVIII/505/13 z dnia 10.10.2013r.)

Kołobrzeg 2016

Dokument został wypracowany przez **Zespół ds. opracowania Wieloletnich Strategicznych Programów Operacyjnych do roku 2020.**

Pracami zespołu kierowała bezpośrednio Ewa Pełechata - Sekretarz Miasta, opracowanie dokumentu - Agnieszka Marcholewska Pełnomocnik Prezydenta ds. Strategii Rozwoju Miasta.

Skład Zespołu:

Prezydent Miasta Janusz Gromek – Przewodniczący,
Sekretarz Miasta Ewa Pełechata – Wiceprzewodniczący,
Agnieszka Marcholewska – Pełnomocnik Prezydenta ds. Strategii Rozwoju Miasta – koordynator,
Monika Sielewska – Naczelnik Wydziału Urbanistyki i Architektury – członek,
Karol Królikowski – Naczelnik Wydziału Komunalnego – członek,
Lidia Szyper-Machowska – Naczelnik Wydziału Rozwoju Miasta – członek,
Romuald Kociuba – Naczelnik Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu – członek,
Elżbieta Korczewska - Kierownik Referatu Oświaty - członek,
Michał Kujaczyński – Kierownik Biura Prezydenta - członek,
Marta Ostapiec - Główny Specjalista ds. promocji w Biurze Prezydenta - członek,
Marzanna Pakmur – Naczelnik Wydziału Spraw Społecznych – członek,
Tadeusz Kielar – Dyrektor Regionalnego Centrum Kultury im.Z.Herberta– członek,
Damian Kunz – Naczelnik Wydziału Gospodarki Nieruchomościami – członek,
Artur Lijewski – Prezes Zarządu ds. Eksploatacji Portu: Zarząd Portu Morskiego Kołobrzeg Sp. z o.o. – członek,
Małgorzata Pietruszczyńska - Naczelnik Wydziału Obywatelskiego - członek.

Ponadto w pracach nad WSPÓ brali udział:

Karolina Bilka – Inspektor w Wydziale Urbanistyki i Architektury,
Katarzyna Kędziora – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołobrzegu,
Teresa Gębczyńska – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołobrzegu,
Andrzej Olichwiruk – Miejska Energetyka Ciepła w Kołobrzegu,
Jerzy Warchoń – Komunikacja Miejska w Kołobrzegu.

Spis treści

Wstęp	4
KLIMATYCZNY KOŁOBRZEG	14
ŚRODOWISKO.....	15
MIASTO KULTURY.....	19
GOSPODARKA MORSKA.....	22
TURYSTYKA I ZDROWIE.....	26
Projekty i zadania.....	32
PRZEDSIĘBORCZY KOŁOBRZEG	42
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ.....	43
TRANSPORT.....	48
ZASOBY.....	51
Projekty i zadania.....	53
OBYWATELSKI KOŁOBRZEG	60
EDUKACJA.....	61
SPORT.....	68
KULTURA MIASTA.....	74
SPRAWY SPOŁECZNE.....	76
SPOŁECZEŃSTWO OBYWATELSKIE.....	84
Projekty i zadania.....	91
System wdrażania oraz monitoring	103
Powiązania pomiędzy projektami operacyjnymi.....	107
Wskaźniki mierzące osiągnięcie celów programowych.....	108
Harmonogram rzeczowo-finansowy.....	123
Konsultacje społeczne.....	140

Wstęp

Prace nad dokumentem - *Wieloletnimi Strategicznymi Programami Operacyjnymi do roku 2020* – zainicjowano w 2012 roku. Pierwszym etapem prac było przygotowanie diagnozy stanu miasta oraz strategii rozwoju. Dokument został przyjęty w październiku 2013r., uchwałą Rady Miasta Kołobrzeg Nr XXXVIII/505/13, jako Strategia Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020.

Kolejny etap prac wiązał się z przygotowaniem już samych programów operacyjnych. Do kierowania pracami w 2014 roku został powołany Zespół, który składał się z przedstawicieli urzędu miasta i był wspierany przez przedstawicieli jednostek i spółek miejskich. Programy określają więc wypracowane przez członków zespołu obszary i projekty, które będą wdrażać Strategię Rozwoju Miasta Kołobrzeg. Proces decyzyjny został uzupełniony o konsultacje społeczne z interesariuszami: mieszkańcami, organizacjami społecznymi, przedstawicielami najważniejszych instytucji życia społecznego, gospodarczego oraz kulturalnego miasta.

W oparciu o wyartykułowane - w Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020 - trzy cele strategiczne, podjęto prace nad opracowaniem trzech programów operacyjnych. Strategia będzie więc wdrażana przez trzy Wieloletnie Strategiczne Programy Operacyjne (zwane dalej również WSPO): Klimatyczny Kołobrzeg, Przedsiębiorczy Kołobrzeg, Obywatelski Kołobrzeg, zwane dalej Programami.

Opracowanie Programów stanowiło istotny element przygotowań do nowej perspektywy finansowej. By przyjęte przez miasto WSPO miały nie tylko wartość merytoryczną, ale i praktyczną, zawarte w nich zapisy powinny być spójne z zapisami przyjętych przez administrację rządową programów operacyjnych na lata 2014 – 2020¹. Dlatego decyzję o przedłożeniu projektu programów... przesunięto z I półrocza 2014 roku na I półrocze roku 2015 - dopiero w grudniu 2014r. Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego przyjął projekt Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020, który został zatwierdzony 12 lutego 2015r. przez Komisję Europejską.

Ponadto członkowie zespołu uznali, iż nowe programy operacyjne powinny być przyjęte i zatwierdzone przez Radę Miasta wybraną w wyborach samorządowych w 2014r., której kadencja w znacznej mierze będzie pokrywała się z czasem obowiązywania Programów Operacyjnych na lata

---

¹ Programami operacyjnymi wdrażającymi fundusze unijne m.in.: Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020, Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 itp.

2016-2020. Rok 2020 – ostatni rok obowiązywania programów wskazano, jako datę zbieżną z okresem obowiązywania aktualnej Strategii.

Istotnym czynnikiem determinującym prace i kształt WSPO były również zapisy Strategii Nadmorskiego Obszaru Funkcjonalnego (NOF - obejmującego Gminę Miasto Kołobrzeg, Gminę Kołobrzeg oraz Gminę Ustronie Morskie), która powstała w celu realizacji ponadlokalnych, wspólnych działań rozwojowych, wykraczających poza granice jednej gminy, Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Koszalińsko-KołobrzESCO-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego oraz Polityki Transportowej NOF. Te trzy dokumenty zostały opracowane odpowiednio w 2014 i 2015 roku.

Najlepszą metodą budowania strategii oraz programów operacyjnych jest metoda top-down, czyli od góry do dołu, a nie odwrotnie – taka metoda dominuje w krajach rozwiniętych. To dokumenty strategiczne i programowe wyższego rzędu formułują myśl przewodnią, która integruje działania niższego rzędu i podmioty tam działające dla wspólnej akcji w określonym kierunku². Dlatego tak istotnym elementem, a wręcz obowiązkiem, programowania działań operacyjnych dla Kołobrzegu była konieczność odniesienia się do działań operacyjnych i strategicznych nakreślonych w wyżej wymienionych dokumentach. Podobne podejście wskazują również eksperci Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju – podkreślając, że cele strategiczne rozwoju gminy powinny odpowiadać celom operacyjnym województwa oraz działaniom i projektom krajowym. Natomiast cele operacyjne gminy powinny odpowiadać działaniom i projektom wojewódzkim.³

Okres programowania 2014-2020 oraz priorytety wyznaczone przez Komisję Europejską stawiają przed regionami nowe wymagania związane z rozwojem inteligentnych specjalizacji. Dlatego też niniejsze Programy są także odpowiedzią na wyznaczone inteligentne specjalizacje dla województwa zachodniopomorskiego. W przypadku Kołobrzegu inteligentne specjalizacje – a więc wyjątkowe cechy i aktywa, podkreślające przewagę konkurencyjną regionu, wzmocnione poprzez działania innowacyjne oraz wiedzę - to turystyka i zdrowie, biogospodarka, działalność morska i logistyka oraz usługi przyszłości. Najważniejszą z nich stanowi turystyka i zdrowie wykorzystujące zasoby przyrodnicze, walory klimatyczne i dorobek kulturowy regionu.

W trakcie diagnozy poprzedzającej przygotowanie Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020 uznano, że sukces miasta ma szansę bazować na reńce położenia⁴ i korzyściach miejsca, zasobach naturalnych, kulturze oraz zasobach pracy. Największe wyzwania stanowią problemy

---

² Andrzej Karpiński, *Strategie gospodarcze – najczęściej popełniane błędy w ich opracowaniu* s.61, w: *Zoon Politikon* 4/2013, Warszawa 2013.

³ *Planowanie strategiczne. Poradnik dla pracowników administracji publicznej*, s. 143, Wojciech Dziemianowicz, Katarzyna Szmigiel-Rawska, Paulina-Nowicka, Anna Dąbrowska, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2012.

⁴ Renta położenia oznacza z jednej strony występowanie pewnych elementów na badanym obszarze (głównie czynników naturalnych), z drugiej - odległość od pewnych elementów układu lokalnego czy regionalnego. W grupie uwarunkowań przyrodniczych renty położenia należy wymienić wszystkie zjawiska i zasoby, które mogą się przyczynić do rozwoju, m.in. nadmorskie położenie.

umacniania i rozwoju kapitału społecznego, przywództwa, atrakcyjności inwestycyjnej oraz zdolności rozwojowych. W przygotowaniu Programów skupiono się więc na motorach rozwoju, których odpowiednie wsparcie w największym stopniu przyczyni się do wzmocnienia konkurencyjności Kołobrzegu jako miasta o funkcji turystyczno-uzdrowiskowej, administracyjnej, kulturalnej oraz portowej.

Przyjęto także, że system realizacji WSPO jest ważnym łącznikiem między wizją strategiczną i jej przesłankami, a rzeczywistą zmianą społeczno-gospodarczą – efektami realizacji Programów. Każdy z Programów został więc podzielony na obszary, a te na projekty i główne zadania służące wdrożeniu wizji miasta.

WIZJA zaprezentowana w ramach Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020 brzmi:

Nasz Kołobrzeg, piękny, urokliwy, wyjątkowy – dalej nie szukaj. Wszystko tu znajdziesz. A jeśli czegoś tu nie ma? To znaczy, że nie jest ważne dla zdrowia i szczęścia....

Realizacja Programów zakłada udział partnerów społecznych i gospodarczych we wdrażaniu działań rozwojowych poprzez m.in. budżet obywatelski. Zapisy Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020 służą nie tylko projektowaniu działań rozwojowych podejmowanych przez samorząd miasta, ale również przedsiębiorców oraz inne podmioty życia społeczno-gospodarczego. Koniecznym jest więc uwzględnienie w Programach zadań służących rozwojowi przedsiębiorstw oraz zapewniających tworzenie przez przedsiębiorców nowych miejsc pracy.

Celem, któremu służy realizacja WSPO jest poprawa jakości życia mieszkańców miasta.

Aby zapewnić mieszkańcom oraz turystom i przedsiębiorcom wysoką jakość życia, należy kreować działania rozwojowe, które skupią się na realizacji zadań prowadzących finalnie do stworzenia oferty obejmującej dostęp do wysokiej jakości usług publicznych, bogatej oferty kulturalnej i sportowej, licznych możliwości spędzania czasu wolnego. Wysoka jakość życia w mieście to także dobry dostęp do zasobów mieszkaniowych, poczucie bezpieczeństwa, atrakcyjność przestrzeni publicznych, stan i jakość środowiska, infrastruktury i transportu publicznego oraz wiele innych czynników. Narzędziem służącym do osiągnięcia powyższego celu oraz celów strategicznych są poniższe trzy Wieloletnie Strategiczne Programy Operacyjne.

Klimatyczny Kołobrzeg – nazwę Programu nieprzypadkowo oparto na hasle wskazanym w strategii komunikacji marki miasta (Strategii Promocji Miasta Kołobrzeg). Klimatyczny Kołobrzeg to

najbardziej zdrowe miasto nadmorskie w Polsce, jedno z nielicznych w Europie o tak doskonałych walorach zdrowotnych. Z walorów wypoczynkowo-zdrowotnych miasta można korzystać cały rok dzięki profesjonalnym ośrodkom w otoczeniu parków, cennych przyrodniczo terenów i pięknej starówki z Ratuszem budującej wyjątkowy klimat miejsca. Atutem Kołobrzegu jest nie tylko plaża, ale głównie samo morze (dzięki portowi pełniącemu kilka funkcji), powietrze (aerozol bogaty w jod), zasoby środowiska przyrodniczego czy oferta kulturalna. Wszystkie te walory oraz potencjał tworzą szeroko rozumiany klimat miasta. Dlatego też Wieloletni Strategiczny Program Operacyjny - Klimatyczny Kołobrzeg obejmuje swym zakresem zadania i projekty w czterech obszarach: ŚRODOWISKO, GOSPODARKA MORSKA, MIASTO KULTURY, TURYSTYKA I ZDROWIE. Program uwzględnia działania w kierunku ochrony stanu środowiska oraz zasobów flory i fauny miasta, zrównoważonego rozwoju wszystkich funkcji portu, skutecznej promocji miasta w oparciu o markę Klimatyczny Kołobrzeg, budowanie i kreowanie wizerunku oraz tożsamości miasta w oparciu m.in. o kulturę.

Przedsiębiorczy Kołobrzeg – przedsiębiorczość jest jednym z najważniejszych czynników rozwoju społeczno-gospodarczego i wzrostu konkurencyjności gospodarki miasta. Mieszkańcy Kołobrzegu cechują się jednym z najwyższych wskaźników przedsiębiorczości w Polsce. Ideą Programu jest rozwój szeroko rozumianej przedsiębiorczości na poziomie działań zarówno samorządu lokalnego, jak i przedsiębiorców lokalnych. Wspieranie przedsiębiorczości musi następować w sposób bezpośredni – poprzez konkretne działania wspomagające lokalne firmy, jak i pośrednio – poprzez szereg inwestycji infrastrukturalnych poprawiających funkcjonowanie miasta czy odpowiednie działania planistyczne. Ideę Programu dobrze odzwierciedla określenie: przedsiębiorcze miasto, które stwarza przedsiębiorczym mieszkańcom dobre warunki do rozwoju. WSPO obejmuje swym zakresem działania i projekty w trzech obszarach: PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ, TRANSPORT, ZASOBY. Uwzględnia on działania samorządu w kierunku poprawy stanu oraz modernizacji systemu komunikacyjnego, wspierania przedsiębiorców, w tym usprawnienie obsługi administracyjnej, oraz zadania mające na celu lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych miasta.

Obywatelski Kołobrzeg - głównym celem przyświecającym realizacji niniejszego Programu jest dążenie do budowania wzajemnego zaufania, umacnianie kapitału społecznego. Realizacja tego celu jest możliwa wyłącznie poprzez kreowanie działań zwiększających partycypację społeczną – a więc budujących miasto otwarte na dialog i współpracę wszystkich jego mieszkańców. Rozwiązywanie problemów z udziałem mieszkańców umożliwia tworzenie konstruktywnych i bardziej skutecznych rozwiązań, a tym samym łatwiejszych do realizacji. Obywatele współuczestnicząc w planowaniu i realizacji projektów miejskich otrzymują w zamian bezpieczne, funkcjonalne i

odpowiadające na ich potrzeby usługi świadczone przez miasto. Urzeczywistnienie powyższego celu oraz stymulowanie działań partycypacyjnych nie jest możliwe bez jednoczesnego wsparcia takich obszarów jak edukacja, sport i kultura. Tylko dzięki odpowiednim działaniom edukacyjnym, stymulującym rozwój duchowy czy wykorzystującym dziedzictwo historyczne i kulturowe miasta, możliwe jest budowanie społeczeństwa obywatelskiego. Nie jest ono możliwe bez stworzenia odpowiednich warunków życia mieszkańców, dlatego też szczególną uwagę i opieką otoczone zostaną osoby starsze i rodziny oraz mieszkańcy mający problemy mieszkaniowe. Program obejmuje więc swym zakresem działania i projekty w pięciu obszarach: EDUKACJA, SPORT, KULTURA MIASTA, SPOŁECZEŃSTWO OBYWATELSKIE, SPRAWY SPOŁECZNE, które uwzględniają działania samorządu w kierunku podniesienia jakości edukacji, upowszechniania sportu, wspierania rodziny, budownictwa komunalnego czy umacniania zaangażowania społecznego.

Wybór poszczególnych obszarów w danych programach to odpowiedź na postawione cele strategiczne i operacyjne oraz kluczowe kierunki rozwoju dla przyszłości Kołobrzegu wskazane w Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do 2020 roku, którymi były: TURYSTYKA – UZDROWISKO, JAKOŚĆ SPA, SPORT – BAZA, ZDROWIE, ZIELEŃ, EKOLOGIA, ŚCIEŻKI ROWEROWE, PORT, MORZE, ROZRYWKA, FESTIWALE. W odpowiedzi na wskazane powyżej kierunki w WSPÓ wyodrębniono jedenaście obszarów operacyjnych, które wzajemnie się przenikają i uzupełniają.

Zadania wskazane w powyższych obszarach są również odpowiedzią na kluczowe zadania dla przyszłości Kołobrzegu wskazane w Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do 2020 roku. Dotyczą one

m.in.: podnoszenia jakości zieleni miejskiej, rozwoju wszystkich funkcji portu morskiego, rozwoju gospodarki miasta w oparciu o nadmorskie położenie oraz dalsze podnoszenie jakości usług uzdrowiskowych, turystycznych i zdrowotnych, budowy partnerskich relacji administracja-biznes, budowy nowych połączeń komunikacyjnych, rozbudowy ścieżek rowerowych i miejsc aktywnego wypoczynku, wykorzystania surowców, rozbudowy zaplecza sportowego.

Wszystkie zadania oraz projekty wskazane w niniejszych WSPO będą wdrażane oraz realizowane zgodnie z kilkoma zasadami:

- ✓ w każdym obszarze planowanych i podejmowanych działań uwzględniane będą trendy demograficzne,
- ✓ działania samorządu będą polegać na pozyskaniu, w wielu aspektach jego funkcjonowania, wiedzy o oczekiwaniach i potrzebach mieszkańców,
- ✓ działania inwestycyjne oraz planistyczne będą uwzględniały konieczność projektowania niskoemisyjnego,
- ✓ gospodarka lokalna skoncentrowana będzie na rozwijaniu regionalnych specjalizacji,
- ✓ kształtowanie przestrzeni i gospodarki lokalnej opierać będzie się o zasady zrównoważonego rozwoju oraz konieczność adaptacji do zmian klimatu,
- ✓ kształtowanie przestrzeni będzie odbywać się zgodnie z zasadą projektowania uniwersalnego (projektowania dla wszystkich) – realizowane inwestycje uwzględniać będą potrzeby osób niepełnosprawnych bez potrzeby dalszej adaptacji lub specjalistycznego projektowania,
- ✓ priorytety i kierunki działań inwestycyjnych będzie charakteryzować innowacyjność oraz wykorzystanie potencjału nowych technologii.

Ich uwzględnienie pozwoli na zapewnienie odpowiedniego zakresu i poziomu usług publicznych.

Istotnym narzędziem wspomagającym wdrażanie działań rozwojowych, będzie aktywna działalność samorządu w ramach przynależności do związków i stowarzyszeń oraz współpraca zagraniczna z miastami partnerskimi.

Strategia Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020 oraz dokumenty ją wdrażające - Wieloletnie Strategiczne Programy Operacyjne stanowią odpowiedź na wyzwania określone w dokumentach krajowych i unijnych oraz wpisują się w cele rozwojowe unijnych i krajowych dokumentów strategicznych – zrównoważony rozwój wykorzystujący potencjał nowych technologii.

Ramy dla tak prowadzonej w Kołobrzegu polityki regionalnej wyznacza kilka istotnych dokumentów. Na gruncie europejskim – podkreślającym terytorialny wymiar polityki rozwoju - jest **Traktat Lizboński** a także **Strategia Europa 2020**. Środki, jakie trafią do polskich miast w ramach budżetu UE 2014-2020, zakładają koncentrację na zagadnieniach, które w największym stopniu dotyczą realizacji Strategii Europa 2020, a więc wspierających rozwój inteligentny, zrównoważony i wspierający włączenie społeczne⁵.

⁵ **Inteligentny** – nakierowany na uzyskanie lepszych wyników w dziedzinie edukacji (podnoszenia kwalifikacji), badań naukowych/innowacji (stworzenie nowych produktów, które wpłynęłyby na zwiększenie wzrostu gospodarczego), społeczeństwa cyfrowego (wykorzystanie technologii informacyjnych i komunikacyjnych). **Zrównoważony** – skoncentrowany m.in. na budowaniu bardziej konkurencyjnej gospodarki niskoemisyjnej (która będzie korzystała z zasobów w sposób racjonalny i oszczędny), wprowadzeniu **efektywnych, inteligentnych sieci energetycznych, poprawieniu warunków dla**

Wyżej wymienione zasady oraz zadania wskazane w WSPO służą realizacji niniejszych założeń wskazanych w dokumentach unijnych. Zrównoważony rozwój miast europejskich jest także przedmiotem **Karty Lipskiej z 2007 r.**

Na gruncie polskim ramy polityki regionalnej wyznaczają: Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010–2020: regiony, miasta, obszary wiejskie (KSRR 2010-2020) oraz Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030). **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego** wyznacza działania rozwojowe wykorzystujące endogeniczne (miejscowe) potencjały, wskazane z poszanowaniem zasad: koncentracji i partnerstwa rządu – a więc zasady w oparciu o które wdrażane będą WSPO. Cel trzeci **Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju**, jakim jest poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych przez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej to również jeden z celów, wdrożeniu któremu służą WSPO – zakładając zasadniczą poprawę jakości komunikacji drogowej między Kołobrzegiem a dużymi ośrodkami wojewódzkimi i stolicą kraju.

Dokumenty rządowe określają różne aspekty działań rozwojowych wobec obszarów miejskich. Cele i kierunki interwencji określone w WSPO wpisują się w strategiczny model rozwoju kraju zaproponowany w przyjętej przez Radę Ministrów **Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności** (DSRK) z 5 lutego 2013 r., który opiera się m.in. na filarze: terytorialne równoważenie rozwoju.

Istotnym krajowym dokumentem strategicznym wytyczającym strategiczne obszary i interwencje w perspektywie do 2020 r., z którym zgodne są zapisy WSPO, jest **średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, Konkurencyjna gospodarka, Sprawne państwo** (SRK), przyjęta w 2012r. Szczególny nacisk położony został w niej na działania służące wzmacnianiu regionalnych potencjałów rozwoju – a więc lokalnych specjalizacji (najbardziej obiecujących w kontekście zapewnienia trwałości rozwoju regionów).

WSPO są spójne z celami i priorytetami wskazanymi w ośmiu tematycznie zintegrowanych strategiach rozwojowych, w takim zakresie, w jakim odnoszą się do celów i strategicznych kierunków interwencji w nich sformułowanych⁶.

Wzrost konkurencyjności Kołobrzegu to również jedno z wyzwań **Strategii Rozwoju Polski Zachodniej** (kwiecień 2014r.). WSPO są zgodne z dwoma z trzech celów szczegółowych powyższej

---

*rozwoju przedsiębiorczości, zwłaszcza w odniesieniu do MŚP. **Wspierający włączenie społeczne** – skoncentrowany na stworzeniu większej liczby lepszych miejsc pracy, zwłaszcza dla kobiet, młodych ludzi i pracowników starszych wiekiem, oraz inwestycjach w zakresie podnoszenia kwalifikacji przez młodych ludzi.*

⁶ *Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”, Strategia Rozwoju Transportu do 2020 roku, Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020, Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020, Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko perspektywa do 2020, Strategia Sprawne Państwo 2020, Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego RP 2022*

Strategii tj.: integracja przestrzenna i funkcjonalna makroregionu oraz budowa oferty gospodarczej makroregionu.

WSPO wpisują się również w założenia Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego, która opiera się na sześciu celach strategicznych i przyporządkowanych do nich celach operacyjnych: wzrost innowacyjności i efektywności gospodarowania, wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej regionu, zwiększenie przestrzennej konkurencyjności regionu, zachowanie i ochrona wartości przyrodniczych, racjonalna gospodarka zasobami, budowanie otwartej i konkurencyjnej społeczności, wzrost tożsamości i spójności społecznej regionu.

Ponadto w 2014r. Ministerstwo Rozwoju i Infrastruktury przedstawiło **projekt Krajowej Polityki Miejskiej** – kompleksowy dokument dla prowadzenia polityki wobec miast, który zawiera zbiór najważniejszych zasad, celów rozwojowych i sposobów ich realizacji. Krajowa Polityka Miejska wskazuje, iż planując działania rozwojowe należy dążyć do kreowania miasta konkurencyjnego, silnego, spójnego, zwarteo i zrównoważonego, sprawnego⁷.

Najważniejsze wyzwania, przed którymi stoją polskie miasta i ich obszary funkcjonalne – w tym Kołobrzeg - to zapewnienie wysokiej jakości życia dla mieszkańców oraz zapewnienie atrakcyjności do lokowania i prowadzenia biznesu dla przedsiębiorców. Wychodząc naprzeciw tym wyzwaniom oraz wyzwaniom wskazanym w Strategii Rozwoju Kołobrzegu do roku 2020 przygotowano poniższe Wieloletnie Strategiczne Programy Operacyjne.

Realizacja zadań wskazanych w WSPO przybliży Kołobrzeg w dążeniu do urzeczywistnienia wyzwań przyszłości, jakie wyartykułowano w Strategii...: „Kołobrzeg za 20 lat powinien być czystym i ekologicznym miastem bez azbestu, z dużą ilością zieleni, licznymi ścieżkami rowerowymi, zagospodarowaną plażą i rzeką Parsętą, pielęgnującym tradycje morskie – rybackie, żeglarskie i hanzeatyckie. Mieszkańcy miasta będą ludźmi życzliwymi, otwartymi na innych, aktywnymi i angażującymi się w rozwiązywanie problemów poprzez dialog oraz uczestnictwo w stowarzyszeniach i organizacjach a także współpracę z samorządem. Na takiej bazie będzie możliwa budowa oraz rozwijanie kapitału społecznego a tym samym rozwój Kołobrzegu”. Jednocześnie zakłada się, iż wizja ta zostanie już zrealizowana w 2020 roku – końcowym roku obowiązywania aktualnej Strategii.

Programy zawierają te działania, które są najważniejsze dla zrównoważonego rozwoju miasta. Dlatego niezbędnym elementem, poprzedzającym planowanie operacyjne, było zbadanie zależności pomiędzy celami strategicznymi i operacyjnymi, które wskazały cele kluczowe, oddziałujące w największym stopniu na pozostałe obszary strategiczne. Najmocniej oddziałują cele dotyczące:

- Stworzenia oferty całorocznej w oparciu o zasoby uzdrowiskowe i turystyczne (siła 14).

---

⁷ Krajowa Polityka Miejska, s.16.

- Stworzenia warunków do organizacji znaczących imprez o wymiarze krajowym i międzynarodowym (siła 11).
- Tworzenia przyjaznych warunków rozwoju gospodarczego (siła 12).

Jednocześnie zbadano powiązania pomiędzy elementami analizy SWOT a celami strategicznymi i operacyjnymi. Tutaj najsilniejsze oddziaływania elementów SWOT dotyczą poniższych celów:

- Stworzenie oferty całorocznej w oparciu o zasoby uzdrowiskowe i turystyczne (siła 22).
- Zwiększenie dostępności komunikacyjnej Kołobrzegu (siła 22).
- Stworzenie warunków do organizacji znaczących imprez o wymiarze krajowym i międzynarodowym (siła 21).
- Tworzenie przyjaznych warunków rozwoju gospodarczego (siła 21).

Największy wpływ na realizację celów mają następujące silne strony i szanse:

- Duża aktywność gospodarcza mieszkańców (siła 18).
- Infrastruktura uzdrowiskowa, wypoczynkowa i turystyczna, w tym rozwinięta baza noclegowa o zróżnicowanych sektorach jakości (siła 13).

Natomiast największe bariery stwarzają następujące słabe strony i zagrożenia:

- Brak oferty produktów turystyki całorocznej (siła 15).
- Brak konsekwentnej promocyjnej linii miasta (siła 14).
- Aktywność organizacji pozarządowych jest nadal niewystarczająca, a skuteczność ich działania różna (siła 14).

Priorytetowym zadaniem miasta jest więc stworzenie oferty całorocznej w oparciu o zasoby uzdrowiskowe i turystyczne

Powyższe wyodrębnienie najsilniej oddziaływujących celów umożliwi w początkowej fazie wdrażania Strategii, poprzez WSPO, zhierarchizowanie działań operacyjnych – wskazanie zadań o priorytetowym znaczeniu dla realizacji celów strategicznych i operacyjnych.

Nazwa Wieloletniego Strategicznego Programu Operacyjnego:

A – KLIMATYCZNY KOŁOBRZEG

Numer programu: **Kontynuacja realizacji przedsięwzięć następujących programów i polityk:**

1

- Program Operacyjny Perła Uzdrawisk
- Program Operacyjny Kołobrzeg Miasto Kultury
- Program Operacyjny Piękniejszy Kołobrzeg
- Program Operacyjny Zielony Kołobrzeg
- Program Operacyjny Przedsiębiorczy Kołobrzeg
- Program Operacyjny Społeczeństwo Obywatelskie, Edukacja i Sport
- Program Operacyjny Kołobrzeg Znany i Otwarty

Nowe projekty

- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej

Program służy realizacji **Celu strategicznego** Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020

A: Stworzenie oferty całorocznej w oparciu o zasoby uzdrowiskowe i turystyczne.

Program służy realizacji **Celu operacyjnego** Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020

1. Stworzenie konsekwentnej promocyjnej polityki miasta w oparciu o zdrowie.
2. Kołobrzeg celem żeglarzy bałtyckich.
3. Stworzenie warunków do organizacji znaczących imprez o wymiarze krajowym i międzynarodowym.
4. Poprawa jakości środowiska naturalnego, poprzez wykorzystanie innowacyjnych technologii, w tym jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń.

OBSZARY

OPIS ORAZ UZASADNIENIE REALIZACJI PROJEKTÓW I ZADAŃ

ŚRODOWISKO

Kołobrzeg jest atrakcyjnym uzdrowiskiem usytuowanym bezpośrednio nad morzem. Charakteryzuje się unikatowymi warunkami klimatycznymi, czystym powietrzem oraz silnym nasłonecznieniem. Głównymi walorami miasta są wody i plaże Bałtyku, źródła solankowe i borowiny, swoisty mikroklimat oraz walory przyrodnicze – liczne tereny zielone, obszary Natura 2000, użytki ekologiczne, pomniki przyrody, wyjątkowa i cenna flora oraz fauna. Wszystko to sprawia, że Kołobrzeg wykorzystuje możliwości dotyczące lecznictwa uzdrowiskowego, turystyki i rekreacji. Właściwe wykorzystanie tych dóbr ma znaczący wpływ na konkurencyjną pozycję miasta jako uzdrowiska. W konsekwencji wymaga to szczególnej dbałości o jakość środowiska naturalnego i wymusza intensyfikację działań nakierowanych na racjonalne wykorzystanie zasobów i potencjału środowiska naturalnego.

W zmieniającym się świecie potrzebna jest inteligentna i zrównoważona gospodarka. Strategia Europa 2020 - dziesięcioletnia strategia Unii Europejskiej na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia – której celem jest poprawa konkurencyjności Europy, kładzie szczególny nacisk na

gospodarkę niskoemisyjną, promującą przyjazne środowisku technologie, oszczędnie gospodarującą zasobami. Rozwój miasta winien więc uwzględniać działania minimalizujące obciążenia dla środowiska oraz jednocześnie wykorzystujące jego warunki naturalne.

Szczególnie istotne jest zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, wzrost efektywności energetycznej, racjonalne gospodarowanie wodą oraz inwestycje w zakresie ochrony przeciwpowodziowej, poprawa gospodarki odpadami, zmniejszenie skutków antropopresji – w przypadku Kołobrzegu będącej wynikiem wzrastającego ruchu turystycznego oraz działania edukacyjno-informacyjne skierowane do społeczności lokalnej.

W obszarze ŚRODOWISKO Program zakłada realizację czterech projektów i przypisanych do nich zadań m.in.:

- rewitalizacją zieleni miejskiej,
- właściwe zabezpieczenie terenów chronionych i pomników przyrody istniejących na terenie miasta Kołobrzeg,
- ochronę środowiska naturalnego przed szkodliwą działalnością człowieka i wspieranie działań związanych z wykorzystaniem ekologicznych źródeł energii
- wspieranie i inicjowanie przedsięwzięć mających na celu szeroko rozumianą edukację ekologiczną.

Pierwszy z projektów - **ZACHOWANIE ORAZ OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO** - zakłada prowadzenie działań mających na celu tworzenie warunków dla utrzymania czystości i porządku w mieście m.in. poprzez realizację zadania obejmującego **inwestycje w zakresie gospodarki odpadami** – budowa podziemnych pojemników/ koszy na odpady, modernizację infrastruktury służącej przetwarzaniu odpadów komunalnych. Kolejne z zadań dotyczy usuwania materiałów zawierających azbest z obszaru miasta Kołobrzeg poprzez sukcesywną realizację celów **Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Kołobrzeg**. Program powstał w celu całkowitego wyeliminowania zagrożenia pyłami azbestu poprzez działania zmierzające do szybkiego zakończenia eksploatacji wyrobów zawierających azbest oraz unieszkodliwienia ich odpadów w sposób zgodny z zasadami ochrony zdrowia i ochrony środowiska. Dzięki temu poza wypełnieniem obowiązków ustawowych poprawiona zostanie jakość powietrza atmosferycznego i nastąpi zwiększenie atrakcyjności miasta jako miejsca życia, pracy i wypoczynku. Usuwanie wyrobów zawierających azbest, jest procesem długotrwałym i wymagającym znacznych nakładów finansowych, dlatego miasto będzie m.in. udzielać pomocy finansowej dla przedsięwzięć mających na celu usuwanie wyrobów zawierających azbest. Pomimo, iż w Programie jako graniczny rok jego realizacji wskazano rok 2032, zamierza się podjąć działania, które umożliwią **usuniecie całości azbestu z terenu miasta do końca roku 2020.**

Projekt - **OCHRONA I ZWIĘKSZANIE BIORÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ, REWITALIZACJA TERENÓW PRZYRODNICZYCH, ZACHOWANIE ZASOBÓW ORAZ ODTWARZANIE WALORÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO** – to działania związane z rewitalizacją terenów zieleni zarówno na obszarach parków miejskich, jak również zieleni osiedlowej, terenów służących rekreacji mieszkańców i gości odwiedzających Kołobrzeg. Rola zieleni w mieście Kołobrzeg jest ogromna, dlatego dbałość o nią jest ważnym składnikiem przestrzeni miejskiej - nadaje ona specyficzny charakter osiedlom, tworzy ich indywidualny wygląd.

Niezbędne wydają się tu również do realizacji zadania związane z budową lub przebudową infrastruktury w celu ukierunkowania ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo, istniejących na terenie miasta Kołobrzeg. Wspieranie i inicjowanie przedsięwzięć mających na celu szeroko rozumianą edukację ekologiczną, zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców miasta, to kolejne z głównych zadań ważnych do realizacji w perspektywie do 2020 roku. Wszystkie te działania wpłyną na zwiększenie atrakcyjności Kołobrzegu, jako miejsca zamieszkania oraz na zwiększenie i jednocześnie zrównoważone wykorzystanie ruchu turystycznego.

Kolejnym istotnym projektem jest **BEZPIECZEŃSTWO POWODZIOWE ORAZ ZABEZPIECZENIE TERENÓW MIEJSKICH PRZED SKUTKAMI ZMIAN KLIMATU** – a więc właściwa gospodarka wodami opadowymi oraz działania związane z prawidłowym zabezpieczaniem przeciwpowodziowym miasta. Przewiduje się kontynuację działań związanych z zagospodarowaniem wód opadowych. Zadania te mają jednocześnie na celu ochronę wód powierzchniowych stanowiących naturalne bogactwo miasta Kołobrzegu.

Wybrzeże morskie to główna naturalna baza turystyczno-uzdrowiskowa. Dostępność plaży wiąże się z możliwością prowadzenia różnorodnych form działalności oraz generowania z tej działalności zysków materialnych i pozamaterialnych, zarówno dla miasta i jego mieszkańców, jak i turystów oraz kuracjuszy. Zalety przyrodnicze brzegu morskiego w Kołobrzegu są silnie zagrożone przez erozyjne oddziaływanie morza. Ich dalsza odbudowa jest podstawą zachowania funkcji uzdrowiskowo-turystycznej oraz utrzymania atrakcyjności miasta dla mieszkańców, turystów oraz inwestorów. Inicjowanie przedsięwzięć i lobbing na rzecz działań związanych z ochroną brzegu morskiego to kolejne z zadań przewidzianych do realizacji w perspektywie do 2020 roku. Głównym celem jest zahamowanie postępu erozji brzegu morskiego oraz zwiększenie odporności przybrzeża i brzegu na działania czynników hydrometeorologicznych.

Ostatni z projektów - **OPRACOWANIE I REALIZACJA PLANU GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ** – zakłada realizację zadań nakierowanych na osiągnięcie celów w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych, jak i poprawę jakości powietrza poprzez obniżenie emisji zanieczyszczeń. Działania te

są bardzo istotne, zwłaszcza w kontekście uzdrowiskowej funkcji miasta, służyć będą one bowiem ochronie i utrzymaniu statusu miasta uzdrowiskowego. Zadania w zakresie niskiej emisji i efektywności energetycznej wpisują się zwłaszcza w realizację celów określonych w dyrektywach przez Unię Europejską, do realizacji których zobowiązane są państwa członkowskie.

Z punktu widzenia miasta uzdrowiskowego bezwzględny^m priorytetem jest, ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery, wtórnego zapylenia oraz emisji hałasu. Elementy te mają istotny wpływ na warunki życia mieszkańców, odwiedzających miasto turystów oraz kuracjuszy. Dlatego też jednym z najistotniejszych zadań w zakresie gospodarki niskoemisyjnej będzie **rozbudowa i modernizacja układu ciepła systemowego oraz technologii wytwarzania ciepła dla potrzeb miasta.** Ograniczenie emisji ww. zanieczyszczeń, w bezpośredniej bliskości strefy uzdrowiskowej A, poprzez unowocześnienie procesu wytwarzania oraz zastosowania mało uciążliwych nośników energetycznych, minimalizowanie strat występujących podczas przesyłu energii cieplnej oraz likwidacja miejscowych, mało sprawnych, źródeł ciepła poprzez przyłączenie ich do ciepła systemowego to wymierne efekty realizacji powyższej inwestycji.

Poprawa funkcjonowania systemu organizacji ruchu w Kołobrzegu to jedno z głównych wyzwań dla miasta. Jednym z jego celów jest poprawa efektywności energetycznej, stosowanie bardziej oszczędnych i przyjaznych dla środowiska rozwiązań. W perspektywie następnych sześciu lat przewiduje się realizację przedsięwzięć służących temu celowi, a więc działania związane z wprowadzeniem **niskoemisyjnego transportu miejskiego**, zakup niskoemisyjnego taboru dla transportu miejskiego, wdrożenie wspólnego biletu w ramach MOF oraz modernizacja pętli autobusowych i unifikacja infrastruktury przystanków autobusowych (wiaty przystankowe).

Niezwykle istotnym elementem miejskiej polityki niskoemisyjnej będzie prowadzenie kompleksowych działań na rzecz konkretnych zmian w zachowaniach komunikacyjnych – rozwijanie systemu roweru publicznego, samochodu publicznego, budowa systemu parkingów buforowych. Wszelkie istotne zmiany w zakresie wzrostu atrakcyjności transportu miejskiego wiązać będą się z wprowadzeniem systemu charakteryzującego się uzupełniającym przebiegiem tras komunikacyjnych, koordynacją rozkładów jazdy.

Budowa zintegrowanego systemu tras rowerowych wraz z budową infrastruktury ścieżek rowerowych to kolejne z zadań służących zmniejszeniu ilości zanieczyszczeń powietrza i emisji gazów cieplarnianych. Zmniejszenie kosztów pozyskania ciepła, a tym samym wzrost efektywności ekonomicznej, przekształcanie tkanki miejskiej, zwłaszcza obiektów użyteczności publicznej w celu obniżenia zużycia energii (wzrost efektywności energetycznej budynków) będzie możliwy dzięki **termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej** oraz zasobów mieszkaniowych, **modernizacji**

oświetlenia miejskiego – miejskich obiektów, ulic oraz przestrzeni publicznej. Działania na rzecz poprawy efektywności energetycznej obejmować będą wszystkie budynki będące własnością publiczną – w rezultacie realizacji działań miejskie obiekty będą budynkami charakteryzującymi się niskim zużyciem energii.

Istotnym uzupełnieniem zadań w zakresie niskiej emisji są również **działania edukacyjno-promocyjne**, a więc upowszechnianie wiedzy o znaczeniu niskiej emisji dla środowiska poprzez opracowywanie materiałów informacyjnych jednostek oświatowych, edukację ekologiczną, promocję i upowszechnianie zachowań przyjaznych środowisku.

Wszystkie wyżej wymienione projekty mają na celu ochronę środowiska i przyrody - największe naturalne bogactwo miasta Kołobrzeg. Program wdrażany będzie głównie poprzez realizację inwestycji miejskich zaplanowanych w WPF oraz realizację wieloletnich planów inwestycyjnych spółek miejskich.

MIASTO KULTURY

MIASTO KULTURY to kolejny obszar służący wdrażaniu Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020. Tak nazywa się również projekt wskazany w niniejszym obszarze, w ramach którego przewiduje się realizację zadań skierowanych do mieszkańców Kołobrzegu, turystów, potencjalnych inwestorów, środowisk twórczych. Projekt ma na celu budowanie marki KOŁOBRZEG MIASTO KULTURY (w tym promocję Kołobrzegu poprzez kulturę). Kreowanie i generowanie wydarzeń kulturalnych, w tym nadanie priorytetowej roli imprezom o znaczących walorach kulturotwórczych, oraz wspieranie rozwoju turystyki kulturowej, to najważniejsze cele do realizacji. Podział zadań ma sprzyjać równomiernemu wsparciu zarówno wydarzeń kulturalnych jak i przedsięwzięć związanych z modernizacją i ochroną obiektów kultury.

Pierwsze zadanie - **Sztuka Promocji**⁸ skupia w sobie ideę promocji poprzez kulturę wraz z pomysłem na jej realizację, w tym budowę marki „KOŁOBRZEG MIASTO KULTURY”. Ma ono na celu wykorzystanie całego potencjału kulturowego miasta (obecnego i przyszłego), wszystkich wydarzeń i imprez kulturalnych, do tworzenia wizerunku miasta kreatywnego, otwartego oraz przyjaznego kulturze i artystom.

---

⁸ Strategia rozwoju kultury w Kołobrzegu do roku 2020 - UCHWAŁA NR XXVI/374/08 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 27 listopada 2008 r.

Ważnym polem do realizacji, w ramach tego zadania, jest wykorzystanie do promocji miasta artystów, twórców, ludzi kultury i mediów, którzy są związani z Kołobrzegiem i regionem (poprzez miejsce urodzenia, zamieszkania, czy dłuższego pobytu), nawiązanie z nimi współpracy i skłonienie ich do tego, by stali się „ambasadorami Kołobrzegu” w kraju i na świecie.

Podstawowym, długofalowym celem tego zadania jest wykreowanie imprez wizerunkowych. Już na etapie tworzenia projektów imprez, należy poddać je analizie uwzględniającej ich oddziaływanie promocyjne. Przy czym nie można tego rozumieć wyłącznie w kontekście doraźnym i ilościowym (projektów jednorazowych i wyłącznie masowych), bowiem budowanie wizerunku jest procesem długofalowym. Należy zwrócić szczególną uwagę na oryginalność projektów, nawet jeśli skierowane są do niszowego odbiorcy, niepowtarzalność w skali kraju i ich faktyczne oddziaływanie kulturotwórcze. W ramach tego zadania powstać muszą projekty imprez, które staną się kulturalnym wizerunkiem Kołobrzegu.

Miasto Muzyki, Słowa, Filmu, Tańca, Sztuki, Teatru – to kolejne zadania wskazane do realizacji w Strategii Rozwoju Kultury w Kołobrzegu do roku 2020 w ramach przedsięwzięcia Miasto Kultury.

Miasto Muzyki to zadanie, którego celem jest rozwijanie kultury muzycznej. W jego zakres wchodzi organizacja wszystkich wydarzeń muzycznych – od kameralnych recitali, przez koncerty aż do festiwali muzycznych, poprzez stworzenie kalendarza imprez obejmującego wydarzenia sezonowe i całoroczne.

Miasto Słowa, którego celem jest rozwijanie kultury słowa, służy organizacji wszystkich wydarzeń, których podstawą jest słowo: literackich, promujących czytelnictwo, sztukę żywego słowa w tym recytację. W ramach Miasta Słowa planowane i organizowane są: spotkania literackie, promocje książek, konkursy literackie, konkursy recytatorskie, festiwale promujące literaturę, czytelnictwo i szeroko rozumiane słowo (słowo, jako główne tworzywo dzieła sztuki).

Popularyzacja kina, filmu i sztuki filmowej, to cel który realizowany będzie przez zadanie – **Miasto Filmu**. W ramach MIASTA FILMU planowane i organizowane będą: projekcje filmowe, spotkania dyskusyjnych klubów filmowych, promocje filmów i twórców filmowych, konkursy i festiwale filmowe - poprzez stworzenie kalendarza imprez obejmującego wydarzenia sezonowe i całoroczne. Bardzo istotnym wydarzeniem, które wpisało się w kołobrzeski kalendarz, jest Sensacyjne Lato Filmów.

Zadanie przeznaczone na rozwijanie kultury tańca to **Miasto Tańca**. W jego zakres wchodzi organizacja wszystkich wydarzeń, których podstawą jest taniec i sztuka ruchu w ramach kalendarza imprez obejmującego wydarzenia sezonowe i całoroczne. W obszarze zadania występują zarówno

działania impresaryjne, tworzenie miejscowych wydarzeń z zakresu sztuki tańca, wraz z ich produkcją, oprawa taneczna innych przedsięwzięć itp.

Miasto Sztuki to zadanie przeznaczone na rozwijanie kultury plastycznej i sztuk wizualnych. W ramach MIASTA SZTUKI planowane i organizowane są: spotkania z artystami (malarze, rysownicy, rzeźbiarze, plakaciści, fotograficy i inni), wystawy malarstwa, rysunku, tkaniny artystycznej, rzeźby, fotografii i inne, promocje i aukcje dzieł sztuki, performance, wydarzenia interdyscyplinarne, festiwale promujące sztuki wizualne, plenery artystyczne (malarskie, fotograficzne, i inne).

Miasto Teatru, którego celem jest rozwijanie kultury teatralnej, służy organizacji wszystkich wydarzeń teatralnych: przedstawień, monodramów, spektakli, happeningów, spotkań z ludźmi teatru, konkursów teatralnych, festiwali teatralnych - stworzenie kalendarza imprez obejmującego wydarzenia sezonowe i całoroczne.

Zgodnie z założeniami Strategii Rozwoju Kultury w Kołobrzegu do roku 2020⁹ trzema najważniejszymi dziedzinami, które będą rozwijane najintensywniej w perspektywie 2020 są: **Miasto Filmu** - latem festiwal SENSACYJNE LATO FILMOWE, w okresie jesień - wiosna seanse Dyskusyjnego Klubu Filmowego, przeglądy i festiwale; **Miasto Muzyki** – poprzez całoroczną organizację koncertów muzyki rozrywkowej, klasycznej, operowej, w sezonie letnim Festiwalu Muzyka dla Wszystkich (spektakle operowe/operetkowe, Międzynarodowy Festiwal Muzyka w Katedrze, RCK PRO JAZZ Festiwal, RoCK Festiwal); **Miasto Sztuki** – poprzez prezentację spektakli teatralnych, wystaw i wernisaży plastycznych, imprez folklorystycznych, wspieranie artystycznego ruchu amatorskiego oraz profesjonalnego. Zakresy powyższych zadań będą się przenikały i częściowo pokrywały, gdyż sztuka współczesna ma charakter interdyscyplinarny.

Kolejne z zadań w projekcie Miasto Kultury zakłada **realizację zadań związanych z modernizacją obiektów o znaczeniu historycznym oraz zabytków**. Znaczną rolę w umacnianiu kulturowego dziedzictwa i budowaniu tożsamości lokalnej miasta odgrywają obiekty zabytkowe. Obszar Śródmieścia, neogotycki Ratusz czy Bazylika są głównymi atrakcjami miasta, nadającymi mu jednocześnie niepowtarzalny klimat. Wygląd oraz stan zabytków ma istotne znaczenie dla popularyzacji bogatej historii Kołobrzegu. Szczególnie istotnym staje się więc podjęcie działań organizacyjno-prawnych i finansowych w celu zachowania istniejących zabytków i ich renowacji. Dlatego też szczególna uwaga zostanie skoncentrowana na realizacji inwestycji związanych z **modernizacją Reduty Morast, Reduty Solnej oraz elewatorów w porcie a także renowacji Ratusza - etap III**.

---

⁹ Strategia rozwoju kultury w Kołobrzegu do roku 2020, s.43- Konkluzja: „ Jednocześnie, po okresie realizacji Programu Operacyjnego (rok 2013) ... winno nastąpić wybranie dwóch – trzech dziedzin które będą rozwijane intensywniej..”.

Przez ostatnie kilka lat w polskich miastach pojawia się coraz więcej projektów w przestrzeni publicznej. Nikogo nie dziwi artystyczna instalacja na placu czy chodniku. Prezentowanie sztuki w przestrzeni miejskiej ożywia ją i może stanowić środek do poprawienia jakości życia mieszkańców. Wkomponowywanie sztuki w codzienne otoczenie pozwala uwrażliwiać użytkowników danego miejsca, otworzyć na nowe doznania - nie sposób nie zatrzymać się przy ulicy, gdzie ustawione są niecodzienne i oryginalne instalacje artystyczne i nie przyjrzeć się im. Polepszenie jakości przestrzeni publicznej dzięki sztuce, to często nadanie miejscu nowej tożsamości, zwiększenie jego atrakcyjności nie tylko w oczach mieszkańców, ale również turystów. To również sposób na wykreowanie nowego produktu turystycznego. W Kołobrzegu na przestrzeni ostatnich kilku lat również pojawiły się instalacje artystyczne m.in. przy Regionalnym Centrum Kultury. Pozytywny odbiór dotychczasowych działań miasta w tym zakresie, zachęca do realizacji kolejnych projektów. Dlatego też w perspektywie do 2020 roku zakłada się realizację zadania - **Park sztuki w przestrzeni miejskiej**, w ramach którego planuje się lokalizację rzeźb, instalacji itp. na terenie całego miasta, w szczególności w miejscach o dużym nasileniu ruchu turystycznego.

Ostatnie z zadań w niniejszym projekcie dotyczy **realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami** (GPOnZ). Celem programu jest zachowanie miejskiego krajobrazu kulturowego miasta oraz dziedzictwa kulturowego, jako elementu rozwoju społeczno-gospodarczego oraz wizerunku miasta, a także budowa tożsamości regionalnej i więzi z dziedzictwem kulturowym oraz przekonania o potrzebie jego zachowania. Program zawiera szereg działań operacyjnych i szczegółowych służących do realizacji powyższego celu, w tym m.in. prowadzenie gminnej ewidencji zabytków, opracowanie systemu rekompensat i ulg dla posiadaczy zabytkowych obiektów podejmujących prace remontowo-konserwatorskie, edukację w szkołach.

Środkiem realizacji zadań wskazanych w GPOnZ będzie ustalenie uwarunkowań, dotyczących zasad finansowania i organizacji działań ochronnych w stosunku do środowiska kulturowego oraz działań edukacyjnych i wychowawczych wobec społeczności miejskiej, czyli m.in. wspieranie działań zmierzających do pozyskania środków finansowych, podejmowanie współpracy z właścicielami obiektów zabytkowych, inicjowanie i wspieranie działań edukacyjnych, informacyjnych, turystycznych.

GOSPODARKA MORSKA

Obok usług turystycznych oraz uzdrowiskowych równie istotną gałęzią gospodarki miasta jest gospodarka morska związana głównie z funkcjonowaniem portu morskiego oraz podmiotów gospodarczych działających na jego terenie.

Rejon Basenu Morza Bałtyckiego zajmuje istotne miejsce w polityce zrównoważonego rozwoju Unii Europejskiej. Sektor morski to siła napędowa rozwoju infrastruktury transportowej, przemysłu i turystyki krajów zlokalizowanych w basenie Morza Bałtyckiego. Porty odgrywają kluczową rolę dla europejskiej polityki spójności poprzez rozwój obsługi strumieni pasażersko - towarowych. Program dla Regionu Morza Bałtyckiego 2014-2020 – zatwierdzony przez Komisję Europejską 18 grudnia 2014 r. – przewiduje znaczne środki na zwiększenie innowacyjności, ochronę środowiska oraz rozwoju zrównoważonego – a więc bardziej przyjaznego środowisku - transportu. Zrównoważone wykorzystanie zasobów gospodarki morskiej to jedno z głównych działań programu Europa Bałtycka 2014-2020.

Działalność morska to jedna z pięciu regionalnych specjalizacji wyznaczonych dla województwa zachodniopomorskiego w okresie programowania od 2014r. Komisja Europejska polityką morską obejmuje m.in. takie obszary działalności jak badania, bezpieczeństwo, biotechnologię, dziedzictwo narodowe, edukację, ekologię, energię, informatykę, klastry, medycynę, morskie planowanie przestrzenne, naukę, obronność, oceanologię, oceanografię, prawo, porty morskie i śródlądowe, rybactwo, rybołówstwo, sport, stocznie, telekomunikację turystykę, zasoby surowcowe, zasoby siły roboczej, zarządzanie przestrzenne morze-ląd, zlewiska, żeglugę morską i śródlądową¹⁰.

Funkcjonowanie miasta od początku jest nierozdzielne z istnieniem portu, który już w IX wieku pełnił funkcję handlową i rybacką, a w kolejnych stuleciach więźki miasta z morzem podkreślała przynależność do Hanzy (od początku XIV w).

Nadmorskie położenie miasta oraz ranga działalności morskiej w dokumentach strategicznych województwa zachodniopomorskiego oraz programach Unii Europejskiej, zobowiązuje Kołobrzeg do kształtowania działań rozwojowych w oparciu o zasoby miasta związane z morzem, a tym samym nadanie dużej rangi gospodarce morskiej. Dlatego w niniejszym programie, jako jeden z czterech głównych obszarów rozwojowych wyznaczono obszar GOSPODARKI MORSKIEJ, który będzie wdrażany poprzez projekt - **STRATEGIA ROZWOJU PORTU MORSKIEGO KOŁOBRZEG**. Jej główne cele to:

- Stworzenie warunków dla dalszego rozwoju usług portu rybackiego.
- Aktywizacja funkcji turystyczno – rekreacyjnej portu.
- Poprawa zewnętrznego i wewnętrznego systemu komunikacyjnego oraz infrastruktury portu.
- Aktywizacja funkcji transportowej i handlowej portu.
- Stworzenie warunków dla rozwoju pasażerskiej żeglugi krajowej i międzynarodowej.

Gospodarka morska w znaczeniu tradycyjnym obejmuje różnorodne dziedziny gospodarowania związane z morzem i wykorzystaniem jego zasobów dla celów gospodarczych i

---

¹⁰ Założenia do procesu identyfikacji inteligentnych specjalizacji województwa zachodniopomorskiego.

społecznych. Kołobrzesci port, pełniący kilka funkcji, jest największym portem morskim w subregionie. Powyższy zapis to element analizy SWOT Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020. W trakcie analizy SWOT/TOWS wyodrębniono ten zapis – wskazany jako szansa – jako jeden z najsilniej oddziałujących elementów analizy. Jednocześnie wybór strategii agresywnej (maxi-maxi), która opiera się na maksymalnym wykorzystaniu efektu synergii między silnymi stronami organizacji i szansami występującymi w otoczeniu, podyktował konieczność programowania działań rozwojowych opartych na wzmacnianiu silnych stron i wykorzystywaniu szans. Dlatego też przy wyborze zadań służących wdrażaniu Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020 postanowiono oprzeć się m.in. na wykorzystaniu szansy, jaką jest port morski pełniący zróżnicowane funkcje. Tym samym podkreślona zostanie istotna rola gospodarki/ działalności morskiej w rozwoju miasta.

Na terenie kołobrzesciego portu znajduje się port handlowy, przystań pasażerska, port jachtowy oraz port rybacki. Portem w Kołobrzegu od 2000 roku zarządza Spółka Zarząd Portu Morskiego, której jedynym właścicielem jest Gmina Miasto Kołobrzeg. Jedną ze znaczących funkcji portowych realizowanych w porcie to funkcja związana z rybołówstwem morskim – obsługą przeladunków oraz magazynowaniem, obsługą jednostek rybackich. Kolejną funkcją portu w Kołobrzegu jest funkcja handlowo-transportowa związana z dokonywaniem obrotów ładunkowych (przeladunki, magazynowanie oraz składowanie towarów). Port pełni również funkcję turystyczno-rekreacyjną wynikającą z obsługi pasażerskiego ruchu międzynarodowego, statków pasażerskich, jachtingu, jednostek żeglugi przybrzeżnej oraz jednostek służących wędkarstwu rekreacyjnemu. Na terenie portu znajduje się również port jachtowy - Marina Solna, którą rocznie odwiedza ponad tysiąc jachtów z całego świata.

Podstawowym celem Strategii Rozwoju Portu Morskiego Kołobrzeg jest zrównoważony rozwój wszystkich powyższych funkcji portu Kołobrzeg, prowadzący do wzrostu jego konkurencyjności wśród portów bałtyckich.

Wszystkie powyższe cele, będą realizowane przez szereg zadań o zróżnicowanym charakterze. Zakłada się realizację inwestycji związanych ze stworzeniem warunków dla dalszego rozwoju usług i rozwój funkcji handlowej w odniesieniu do rynku rybnego, rozbudowę infrastruktury do obsługi funkcji handlowej oraz rozbudowę mariny i budowę zaplecza pasażerskiego.

Budowa infrastruktury poprawiającej dostępność komunikacyjną do portu, zdynamizowanie rozwoju funkcji pasażerskiej, wykorzystanie potencjału portu rybackiego oraz modernizacja infrastruktury w porcie poprzez dostosowanie jej do europejskich i światowych standardów poprawi warunki prowadzenia działalności gospodarczej, a efektywniejsze wykorzystanie posiadanych zasobów pobudzi lokalną przedsiębiorczość.

Rozwijanie dotychczasowych funkcji przeładunkowych portu z uwzględnieniem bliskiego sąsiedztwa strefy A i B oraz rozwój portu handlowego, jako elementu stymulującego rozwój miasta i regionu, to zasadnicze cele związane z umacnianiem funkcji handlowej kołobrzeskiego portu. Będą one realizowane poprzez podejmowanie działań związanych z **modernizacją nabrzeży w porcie handlowym**, inwestycjami w innowacyjne **systemy magazynowania i składowania towarów**, **aktywizacją portu handlowego**, jako platformy logistycznej. Równie istotnym zadaniem jest **pogłębienie kanału portowego**, celem umożliwienia wejścia do portu Kołobrzeg większych jednostek.

Rozbudowa infrastruktury do obsługi funkcji handlowej (w tym poprawa systemu komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej portu, aktywizacja funkcji transportowej i handlowej) to także realizacja zadań związanych z **poprawą stanu sieci wodno-kanalizacyjnej oraz nawierzchni placów składowych**, **modernizacją systemu oświetlenia oraz sieci energetycznej** terenu portu, **rozbudową wewnętrznego systemu komunikacyjnego** czy przedsięwzięciami nakierowanymi na stworzenie warunków do **powstania punktu kontroli fitosanitarnej oraz granicznej kontroli weterynaryjnej** na terenie portu.

Aktywizacja funkcji turystyczno-handlowej, a w efekcie podniesienie jakości i konkurencyjności usług w sektorze turystyczno-pasażerskim, będzie stymulowana poprzez realizację zadań nakierowanych na wykorzystanie rezerw rozwojowych portu jachtowego (zwiększenie liczby miejsc cumowniczych i terenów do obsługi jachtów) oraz **modernizację mariny**. **Rozbudowa infrastruktury portu jachtowego pod kątem serwisu jachtowego** to jedno z priorytetowych zadań służące wdrożeniu celu operacyjnego Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020 - Kołobrzeg celem żeglarzy bałtyckich (a w dalszej perspektywie czasowej – po 2020 roku Kołobrzeg celem żeglarzy z całego świata). Zwiększenie konkurencyjności świadczonych usług w żegludze pasażerskiej, poprzez podniesienie standardu obsługi pasażerów, będzie możliwe dzięki planom związanym z **budową obiektu wielofunkcyjnego spełniającego warunki terminala pasażerskiego**.

Aby stworzyć warunki realizowania oferty edukacyjnej w zakresie opracowania autorskiego programu edukacji morskiej, wskazanego w obszarze Edukacja [zadanie C.1.5)], podjęte zostaną działania mające na celu **budowę bazy służącej wychowaniu żeglarskiemu dzieci i młodzieży**. Realizacja zadania pozwoli w perspektywie czasu na powiązanie wiedzy i umiejętności zdobywanych w szkole z umiejętnościami rozwijanymi w trakcie zajęć praktycznych na wodzie. Stworzenie bazy wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą, dodatkowo umożliwi również zwiększenie liczby produktów turystyki aktywnej oraz wydłużenie sezonu turystycznego.

Dalszy rozwój usług i funkcji handlowej w odniesieniu do rynku rybnego, będzie realizowany poprzez działania na rzecz zrównoważonego rozwoju sektora rybactwa i obszarów zależnych od

rybactwa, poprawy społecznej i gospodarczej sytuacji branży rybackiej oraz społeczności rybackiej na terenie miasta Kołobrzeg, poprzez czynny udział w lokalnej grupie działania.

Kolejne z zadań to **komunalizacja terenów portowych**, niezbędnych do wykonywania działalności statutowej ZPM Kołobrzeg. Prowadzenie odpowiedniej polityki wspierającej działania mające na celu regulowanie stosunków własnościowych na terenie portu oraz gospodarowania nieruchomościami zlokalizowanymi w obrębie portu z uwzględnieniem dalszego rozwoju i potrzeb portu Kołobrzeg to jeden z podstawowych warunków służących wdrożeniu Strategii Rozwoju Portu.

Gospodarka morska w znaczeniu tradycyjnym obejmuje różnorodne dziedziny gospodarowania związane z morzem i wykorzystaniem jego zasobów dla celów gospodarczych i społecznych. Oprócz zadań wskazanych w Strategii Rozwoju Portu, przewiduje się również podjęcie działań w sferze działalności morskiej w pozostałych obszarach wyodrębnionych w programach operacyjnych – związanych z edukacją morską, poprawą stanu infrastruktury drogowej i kolejowej obejmującej dostęp do portu, organizacją wydarzeń kulturalnych itp.

„Kołobrzeg za 20 lat powinien być miastem ... pielęgnującym tradycje morskie – rybackie, żeglarskie i hanzeatyckie” – to wyzwania przyszłości, jakie wyartykułowano w Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020. Wszystkie zadania wymienione powyżej przybliżą Kołobrzeg w dążeniu do ich urzeczywistnienia.

TURYSTYKA I ZDROWIE

Najważniejszą funkcją Kołobrzegu jest funkcja turystyczno-usługowa. Podstawą atrakcyjności miasta jest plaża, czysta woda morska oraz jego uzdrowiskowy charakter. Najsilniejszą pozycję w gospodarce miasta posiada sektor turystyki – istnienie większości podmiotów gospodarczych związane jest z obsługą lub świadczeniem usług na rzecz ruchu turystycznego. Niezaprzeczalne i niespotykane walory klimatyczne Kołobrzegu: morska, nasycona jodem bryza, pokłady leczniczej borowiny i solanki są podstawą rozwiniętej sieci usług, zabiegów leczniczych, rehabilitacyjnych oraz usług spa & wellness, świadczonych w oparciu o bogatą bazę zabiegową.

Kołobrzeg pełni zarówno rolę ośrodka turystyki uzdrowiskowej jak i wypoczynkowej. W ciągu ostatnich kilku lat rozwija się równie dynamicznie turystyka morska. O konkurencyjności współczesnej oferty turystycznej decyduje bowiem w coraz wyższym stopniu oferta dodatkowa, niezależna od warunków meteorologicznych lub czasowych. Ze względu na silne korelacje pomiędzy liczbą turystów odwiedzających miasto, głównie w okresie sezonu letniego (jedno z najsilniej oddziaływujących zagrożeń), a warunkami pogodowymi, na przestrzeni ostatnich lat szeroko rozbudowano ofertę towarzyszącą dla turystów – bazę sportową, spa oraz ofertę kulturalną.

Turystyka i zdrowie (wykorzystanie zasobów przyrodniczych i dorobku kulturowego) to jedna z pięciu regionalnych specjalizacji wyznaczonych dla województwa zachodniopomorskiego w okresie programowania od 2014r. – swoim zakresem obejmuje turystykę uzdrowiskową, turystykę medyczną i turystykę spa & wellness¹¹. TURYSTYKA I ZDROWIE to również jeden z czterech obszarów wskazanych w niniejszym Wieloletnim Strategicznym Programie Operacyjnym. Pozycja Kołobrzegu w województwie zachodniopomorskim, jako lidera posiadającego największy potencjał, a tym samym warunki dla dalszego rozwoju specjalizacji w sferze turystyki i zdrowia, jest niezaprzeczalna. Dlatego kolejny obszar służący wdrażaniu Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020 to TURYSTYKA I ZDROWIE.

Zdrowie jest podstawowym produktem sprzedawanym w różnorodnej postaci w Kołobrzegu. Pozwala na pozycjonowanie marki Kołobrzeg uniezależniając się od warunków pogodowych. Produkt ten w przypadku promocji miasta odgrywa szczególną rolę nie tylko ze względów strategicznych określających najważniejsze funkcje miasta w przyszłości, ale zasadza się na realnie istniejącej infrastrukturze i wizerunku. Jego rolą więc jest nie tylko kształtowanie wizerunku marki Klimatyczny Kołobrzeg, ale również doraźne wsparcie sprzedaży istniejących ofert skierowanych do potencjalnych gości ośrodków wypoczynkowych, ośrodków SPA, jak i oczywiście sanatoriów¹².

W celu dalszego umacniania uzdrowiskowo-turystycznej funkcji miasta, zwiększenia jego atrakcyjności dla potrzeb turystów oraz kształtowania wizerunku marki Klimatyczny Kołobrzeg w oparciu o jego potencjał turystyczny i zdrowotny niezbędnym jest projektowanie skutecznych działań marketingowych promujących potencjał miasta. Narzędziem służącym do realizacji ww. celów są poniżej wskazane projekty operacyjne.

Wskazane poniżej projekty i zadania, dotyczące turystyki i promocji miasta, będą realizowane przy współudziale i współzaangażowaniu miasta. Miasto będzie wspierać inicjatywy związane z promocją i rozwojem turystyki i uzdrowiska w ramach przynależności do organizacji/ stowarzyszeń działających w obszarze turystyki i promocji np. lokalnej organizacji turystycznej.

OPRACOWANIE I WDROŻENIE ZAKTUALIZOWANEJ „STRATEGII PROMOCJI MARKI MIASTA KOŁOBRZEG” to pierwszy z projektów, zapewniający skuteczną realizację pozostałych projektów i zadań. Strategia promocji jest narzędziem wykonawczym w stosunku do strategii rozwoju miasta. Jej rola polega na generowaniu rozwiązań, które na poziomie komunikacji miasta głównie z potencjalnymi turystami (rozumianymi zarówno jako kuracjusze oraz grupy turystów wypoczywających w Kołobrzegu) mają przybliżyć realizację celów Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020. Uwzględniając powyższe, podstawowym celem promocji miasta Kołobrzeg jest

---

¹¹ Założenia do procesu identyfikacji inteligentnych specjalizacji województwa zachodniopomorskiego

¹² Strategia Promocji Miasta Kołobrzeg. Program Operacyjny Kołobrzeg Znany i Otwarty.

zbudowanie wyrazistego wizerunku marki miasta w świadomości określonej grupy docelowej. Promowane cechy miasta muszą realizować założenia strategii rozwoju miasta, w tym głównie nadrzędny cel zdefiniowany jako wizja miasta: *Nasz Kołobrzeg, piękny, urokliwy, wyjątkowy – dalej nie szukaj. Wszystko tu znajdziesz. A jeśli czegoś tu nie ma? To znaczy, że nie jest ważne dla zdrowia i szczęścia...*

Wizerunek jest jednym z kluczowych elementów „sprzedaży” oferty miasta traktowanego jako produkt na coraz bardziej konkurencyjnym rynku usług turystycznych. To, czym miasto przyciąga dzięki reklamie, powinno przekładać się na stan faktyczny, który widzi turysta. Wizerunek przestrzenny, stan zieleni miejskiej, system identyfikacji turystycznej – to detale, dzięki którym miasto kształtuje wartość swojej oferty skierowanej nie tylko do turystów, ale przede wszystkim mieszkańców miasta. Wysoką jakość życia – podstawowy cel wszystkich działań rozwojowych – zapewnić można m.in. poprzez działania związane z estetyzacją przestrzeni publicznej.

Na kolejny z projektów dotyczący **ESTETYZACJI MIASTA**, składają się zadania mające na celu zrównoważony rozwój przestrzeni publicznej. Na początku 2015 r. opracowano koncepcję wspólnej identyfikacji nadmorskiego obszaru funkcjonalnego (MOF) obejmującego Gminę Miasto Kołobrzeg, Gminę Kołobrzeg oraz Gminę Ustronie Morskie. Celem zadania było uporządkowanie zasad prezentowania informacji w przestrzeni publicznej poprzez ustandaryzowanie elementów tej informacji. Następstwem zaś jego realizacji jest **wdrożenie zapisów zaproponowanych w „Katalogu Jednolitego systemu identyfikacji turystycznej nadmorskiego obszaru funkcjonalnego Gminy Miasto Kołobrzeg”**. Przewiduje się realizację działań obejmujących ujednoczenie oznakowania budynków, ulic, szlaków turystycznych, zabytków, wyglądu istniejących mebli miejskich, małej architektury itp. Takie detale jak: ławki, słupy ogłoszeniowe czy reklamy, funkcjonują dziś w nieskoordynowanej formie, co wprowadza chaos w przestrzeni publicznej miasta. Lokalne samorządy poprzez współpracę powinny starać się budować nie tylko system jednolitych oznaczeń, -ale również wspólne punkty informacyjne, aplikacje mobilne prezentujące lokalne zasoby.

Nieodłącznym elementem towarzyszącym rozbudowie infrastruktury w sferze nadmorskiej oraz śródmieściu jest przestrzenny nieład i postępująca degradacja przestrzeni publicznej związana z niekontrolowanym umieszczaniem reklam. **Regulacja kwestii związanych z reklamą w przestrzeni publicznej** - opracowanie zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabaryty, standardy jakościowe oraz rodzaje materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane, to kolejne z zadań składających się na działania estetyzujące przestrzeń publiczną. Chodząc po historycznym zabytkowym śródmieściu mieszkańcy oraz turyści powinni mieć poczucie szacunku dla dziedzictwa kulturowego, a korzystając z atrakcji w strefie nadmorskiej mieć poczucie, że znajdują się w zadbanej przestrzeni uzdrowiskowej. Uregulowanie kwestii obecności reklam w przestrzeni publicznej - to również jeden z celów ustawy

krajobrazowej uchwalonej w marcu 2015 r. przez Sejm. Ustawa daje radom gmin narzędzia do podejmowania decyzji w tym zakresie, regulując zwłaszcza takie sprawy jak umieszczanie reklam w przestrzeni publicznej.

Następne zadanie wskazane do realizacji w niniejszym projekcie związane jest ze stworzeniem **koncepcji urządzania terenów zieleni**, a tym samym realizacją działań kreujących wizerunek przestrzeni miejskiej w zakresie zieleni oraz nadzór nad estetyką terenów i obiektów zielonych w mieście. Zamierza się w szczególności pod względem plastycznym opracować koncepcję projektów nasadzeń zieleni wraz z małą architekturą. Organizowanie obszarów zielonych zostanie połączone z kształtowaniem ich atrakcyjności. Znaczenie i rola zieleni w mieście Kołobrzeg jest ogromna. Dbłość o nią jest ważnym składnikiem przestrzeni miejskiej, dlatego jednym z elementów zadania będzie powołanie ogrodnika miejskiego. W celu tworzenia pozytywnego wizerunku miasta nacisk zostanie położony na kreowanie atrakcyjnych zielonych terenów w ogólnodostępnej miejskiej przestrzeni publicznej. Projekty urządzania zieleni oraz mała architektura będą nadawały specyficzny charakter osiedlom tworząc ich indywidualny i unikatowy wygląd.

PROMOCJA POTENCJAŁU UZDROWISKOWEGO (W TYM ZŁÓŻ BOROWINY I SOLANKI), SPA & WELLNESS oraz TURYSTYCZNEGO, Z UWZGLĘDNIENIEM WALORÓW REKREACYJNYCH MIASTA, to kolejny z projektów przewidzianych do realizacji w obszarze Turystyki i Zdrowia. Kołobrzeg w wielu rankingach plasuje się na czołowych pozycjach – pod względem liczby przyjętych turystów zarówno krajowych, jak i zagranicznych, liczby turystów w zakładach uzdrowiskowych, liczby udzielanych noclegów, miejsc noclegowych czy zakładów uzdrowiskowych. Kołobrzeg wraz z nadmorskimi miejscowościami ościennymi w powiecie kołobrzesckim zajmuje trzecie miejsce w kraju pod względem liczby udzielonych osobonoclegów. Warunkiem utrzymania posiadanej pozycji są skuteczne działania promocyjne, a zwłaszcza trafnie dobrane narzędzia i kanały promocji (wizyty studyjne dziennikarzy, lokowanie produktu, emisja spotów telewizyjnych, realizacja emitowanego w telewizji publicznej koncertu na plaży otwierającego sezon letni). Dlatego też w celu dalszego utrzymania znaczącej pozycji na rynku usług turystyki, planuje się kontynuację działań związanych z **opracowaniem materiałów informacyjno – promocyjnych** (dostosowanych do wszystkich kanałów dystrybucji: materiały własne, prasa, TV, Internet, prezentujących ofertę Miasta) oraz **nośników reklamowych w zakresie turystyki zdrowotnej** (m.in. z uwzględnieniem propozycji dotyczących możliwości aktywnej rekreacji i spędzania czasu wolnego wraz z dziećmi - oferta dla rodzin) oraz aktywnej, nawiązywanie i **utrzymywanie współpracy z mediami, udział w międzynarodowych targach turystycznych** (Tour Goeteborg, Tour Salon Poznań, ITB Berlin).

Brak oferty produktów turystyki całorocznej oraz krótki letni sezon turystyczny to odpowiednio słaba strona oraz zagrożenie wskazane w trakcie analizy SWOT/TOWS w Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020. Zadania wskazane w niniejszym Programie Operacyjnym

służą realizacji celu strategicznego - Stworzenie oferty całorocznej w oparciu o zasoby uzdrowiskowe i turystyczne – a tym samym niwelacji słabych stron oraz unikaniu zagrożeń. Siła potencjału promocyjnego Kołobrzegu nie tkwi w plaży i wakacyjnym słońcu. Istotą atrakcyjności Kołobrzegu powinien być „okres po sezonie”. Pozycjonowanie marki Kołobrzeg powinno opierać się na produktach całorocznych. W tym celu zakłada się realizację projektu obejmującego swym zakresem **WSPÓŁDZIAŁANIE PRZY OPRACOWANIU PRODUKTÓW TURYSTYCZNYCH ODPOWIADAJĄCYCH ZAPOTRZEBOWANIU RÓŻNYCH GRUP KLIENTÓW PRZYBYWAJĄCYCH DO KOŁOBRZEGU**. O konkurencyjności współczesnej oferty turystycznej decyduje bowiem w coraz wyższym stopniu oferta dodatkowa, niezależna od warunków meteorologicznych lub czasowych. Podstawowym elementem tożsamości marki Klimatyczny Kołobrzeg jest uzdrowiskowy oraz nadmorski charakter miasta, bogata historia a także oferta kulturalna. Dlatego też planuje się **opracowanie całorocznych produktów turystycznych w zakresie oferty uzdrowiskowej, wellness & spa, oferty wypoczynkowej, oferty rodzinnej, oferty turystyki aktywnej i rekreacyjnej, oferty kulturalnej oraz oferty turystyki historycznej.**

Cele Programowe

- ❖ **Zwiększenie atrakcyjności Kołobrzegu, jako miejsca do zamieszkania.**
- ❖ **Przeciwdziałanie depopulacji miasta.**
- ❖ **Pozyskanie środków pozabudżetowych na realizację zadań.**
- ❖ **Umacnianie uzdrowiskowo-turystycznej funkcji miasta.**
- ❖ **Zwiększenie atrakcyjności miasta dla potrzeb turystów oraz inwestorów.**
- ❖ **Zapewnianie wysokiej jakości usług publicznych.**

Obszar ŚRODOWISKO

- ❖ *Tworzenie warunków dla utrzymania czystości i porządku w mieście oraz bezpieczne usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Kołobrzeg do końca roku 2020.*
- ❖ *Czynna ochrona stanu środowiska, zasobów flory i fauny.*
- ❖ *Zrównoważone i racjonalne wykorzystanie oraz zachowanie i rewitalizacja terenów przyrodniczych.*
- ❖ *Zabezpieczenie terenów chronionych i pomników przyrody przed szkodliwą działalnością człowieka.*

- ❖ *Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodami opadowymi, zahamowanie postępu erozji brzegu morskiego oraz terenów nadrzecznych.*
- ❖ *Poprawa efektywności energetycznej miejskiej infrastruktury - stworzenie niskoemisyjnego systemu usług publicznych.*
- ❖ *Wdrożenie nowych technologii podnoszących sprawność energetyczną infrastruktury miejskiej.*

Obszar MIASTO KULTURY

- ❖ *Budowanie marki Kołobrzeg Miasto Kultury, w tym promocja Kołobrzegu poprzez kulturę.*
- ❖ *Zachowanie i wyeksponowanie obiektów stanowiących o tożsamości, kulturze i historii miasta.*

Obszar GOSPODARKA MORSKA

- ❖ *Zrównoważony rozwój wszystkich funkcji portu.*
- ❖ *Stworzenie warunków dla dalszego rozwoju usług portu rybackiego i rozwój funkcji handlowej w odniesieniu do rynku rybnego.*
- ❖ *Dostosowanie infrastruktury portowej do europejskich i światowych standardów - poprawa systemu komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej Portu, aktywizacja funkcji transportowej i handlowej.*
- ❖ *Stworzenie warunków dla rozwoju pasażerskiej żeglugi krajowej i międzynarodowej oraz aktywizacja funkcji turystyczno – rekreacyjnej portu.*
- ❖ *Uregulowanie stosunków własnościowych na terenie portu.*

Obszar TURYSTYKA I ZDROWIE

- ❖ *Skuteczna promocja miasta oraz kształtowanie pozytywnego wizerunku marki Klimatyczny Kołobrzeg.*
- ❖ *Podniesienie jakości walorów wizerunkowych miasta.*
- ❖ *Wykreowanie Kołobrzegu na jeden z wiodących ośrodków turystyki zdrowotnej - uzdrowiskowej, Spa & Wellness w kraju i za granicą przy wykorzystaniu unikatowych zasobów przyrodniczych i kulturowych.*
- ❖ *Zbudowanie wyrazistego wizerunku marki miasta w świadomości określonych grup docelowych.*

Projekty

Obszar ŚRODOWISKO

- A. 1. Zachowanie oraz ochrona środowiska naturalnego.
- A. 2. Ochrona i zwiększanie bioróżnorodności biologicznej, rewitalizacja terenów przyrodniczych, zachowanie zasobów oraz odtwarzanie walorów środowiska przyrodniczego.
- A. 3. Bezpieczeństwo powodziowe oraz zabezpieczenie terenów miejskich przed skutkami zmian klimatu.
- A. 4. Inwestycje w zakresie gospodarki niskoemisyjnej, w tym realizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Kołobrzeg.

Obszar MIASTO KULTURY

- A. 5. Miasto Kultury.

Obszar GOSPODARKA MORSKA

- A. 6. Strategia Rozwoju Portu Morskiego Kołobrzeg.

Obszar TURYSTYKA I ZDROWIE

- A. 7. Opracowanie i wdrożenie zaktualizowanej „Strategii promocji marki Miasta Kołobrzeg”.
  - A. 8. Estetyzacja przestrzeni publicznej.
  - A. 9. Promocja potencjału uzdrowiskowego (w tym złóż borowiny i solanki), Spa & Wellness oraz turystycznego z uwzględnieniem walorów rekreacyjnych Miasta.
  - A. 10. Współdziałanie przy opracowaniu produktów turystycznych odpowiadających zapotrzebowaniu różnych grup klientów przybywających do Kołobrzegu.
-

Główne zadania w powyższych projektach:

A. 1. Zachowanie oraz ochrona środowiska naturalnego:

- 1) Realizacja Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla miasta Kołobrzeg.
- 2) Inwestycje w zakresie gospodarki odpadami (m.in. budowa podziemnych pojemników/ koszy na odpady, modernizacja infrastruktury służącej przetwarzaniu odpadów komunalnych).

A. 2. Ochrona i zwiększanie bioróżnorodności biologicznej, rewitalizacja terenów przyrodniczych, zachowanie zasobów oraz odtwarzanie walorów środowiska przyrodniczego:

- 1) Prace konserwatorskie przy zabytkowej zieleni (m.in. w Parku im. S. Żeromskiego oraz A. Fredry) oraz na terenach chronionych w tym m.in. w użytku ekologicznym Ekopark Wschodni.
- 2) Nasadzenia drzew i krzewów na terenie miasta.
- 3) Budowa infrastruktury na obszarach cennych przyrodniczo:
  - a. Turystyczne wykorzystanie walorów Ekoparku Wschodniego.
  - b. Utworzenie sieci tematycznych ścieżek edukacyjnych i ekologicznych (edukacyjne szlaki przyrodnicze, oznakowanie, itp.).
  - c. Budowa punktów i platform widokowych.
  - d. Budowa ścieżek rowerowych i promenad na terenach cennych przyrodniczo.
- 4) Edukacja ekologiczna oraz kampanie informacyjno-edukacyjne, w tym kampania „Zielony Kołobrzeg”.

A. 3. Bezpieczeństwo powodziowe oraz zabezpieczenie terenów miejskich przed skutkami zmian klimatu:

- 1) Zagospodarowanie wód opadowych - poprawa i rozbudowa infrastruktury odwodnieniowej miasta.
- 2) Ochrona brzegu morskiego.

A. 4. Inwestycje w zakresie gospodarki niskoemisyjnej, w tym realizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Kołobrzeg:

- 1) Niskoemisyjny transport miejski:
    - a. Budowa systemu parkingów, wraz z miejscami do szybkiego ładowania
-

---

samochodów o napędzie elektrycznym (tzw. stacje dokujące).

- b.** Zakup taboru do transportu miejskiego.
- c.** Wdrożenie systemu roweru miejskiego.
- d.** Budowa inteligentnego systemu transportowego – m.in. dynamiczny system informacji pasażerskiej.

- 2)** Modernizacja oświetlenia miejskiego w kierunku jego energooszczędności.
- 3)** Rozbudowa i modernizacja układu ciepła systemowego oraz technologii wytwarzania ciepła dla potrzeb miasta.
- 4)** Budowa zintegrowanego systemu tras rowerowych wraz z budową infrastruktury ścieżek rowerowych.
- 5)** Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej oraz zasobów mieszkaniowych.
- 6)** Edukacja oraz działania informacyjno-promocyjne.

A. 5. Miasto Kultury:

- 1)** Sztuka Promocji - promocja miasta przez kulturę.
- 2)** Miasto Muzyki, Słowa, Filmu, Tańca, Sztuki, Teatru - organizacja wydarzeń muzycznych, literackich, filmowych, tanecznych, teatralnych oraz wystaw i wydarzeń plastycznych.
- 3)** Park sztuki w przestrzeni miejskiej.
- 4)** Modernizacja obiektów o znaczeniu historycznym oraz zabytków – m.in.:
  - a.** Realizacja Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami.
  - b.** Renowacja Ratusza - etap III.
  - c.** Renowacja/modernizacja Reduty Morast, Reduty Solnej, elewatorów w porcie i innych obiektów .

A. 6. Strategia Rozwoju Portu Morskiego Kołobrzeg i jego realizacja:

- 1)** W sektorze Rybołówstwa (stworzenie warunków dla dalszego rozwoju usług i rozwój funkcji handlowej w odniesieniu do rynku rybnego):
    - a.** Rozbudowa infrastruktury portowej, w tym: rozbudowa basenu rybackiego na Wyspie Solnej – etap III i parkingi.
  - 2)** W sektorze Przeładunków – rozbudowa infrastruktury do obsługi funkcji handlowej (poprawa systemu komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej Portu, aktywizacja funkcji transportowej i handlowej):
-

-
- a. Poprawa stanu sieci wodno-kanalizacyjnej oraz nawierzchni placów składowych.
  - b. Modernizacja nabrzeży w Porcie Handlowym.
  - c. Modernizacja systemu oświetlenia oraz sieci energetycznej terenu portu.
  - d. Rozbudowa wewnętrznego systemu komunikacyjnego.
  - e. Inwestycja w innowacyjne systemy magazynowania i składowania towarów.
  - f. Stworzenie warunków do powstania punktu kontroli fitosanitarnej i granicznej kontroli weterynaryjnej na terenie Portu.
  - g. Aktywizacja Portu Handlowego, jako platformy logistycznej.
  - h. Pogłębienie kanału portowego. Poprawa dostępu do portu od strony lądu, budowa dróg doprowadzających transport oraz dróg wewnętrznych.

3) W sektorze Turystyki i żeglarstwa (rozbudowa mariny, budowa zaplecza pasażerskiego, aktywizacja funkcji turystyczno-rekreacyjnej portu):

- a. Rozbudowa infrastruktury portu jachtowego pod kątem serwisu jachtowego.
- b. Budowa obiektu wielofunkcyjnego na rzecz obsługi ruchu pasażerskiego.
- c. Zwiększenie konkurencyjności świadczonych usług w żegludze pasażerskiej, przez podniesienie standardu obsługi pasażerów.
- d. Budowa bazy służącej wychowaniu żeglarskiemu dzieci i młodzieży.

4) Komunalizacja terenów portowych niezbędnych do wykonywania działalności statutowej ZPM Kołobrzeg.

A. 7. Opracowanie i wdrożenie zaktualizowanej „Strategii promocji marki Miasta Kołobrzeg”.

A. 8. Estetyzacja przestrzeni publicznej:

- 1) Wdrożenie „Systemu Identyfikacji Turystycznej Nadmorskiego Obszaru Funkcjonalnego”.
- 2) Koncepcja urządzania zieleni na terenie miasta.
- 3) Uchwalenie zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń w przestrzeni publicznej.

A. 9. Promocja potencjału uzdrowiskowego (w tym złóż borowiny i solanki), Spa &

Wellness oraz turystycznego z uwzględnieniem walorów rekreacyjnych Miasta:

- 1) Opracowanie materiałów informacyjno-promocyjnych oraz nośników reklamowych w zakresie turystyki zdrowotnej oraz aktywnej.
- 2) Udział w międzynarodowych targach turystycznych, udział w charakterze wystawcy na branżowych targach turystycznych.
- 3) Aktywna współpraca z mediami ogólnopolskim, lokalnymi i regionalnymi.

A. 10. Współdziałanie przy opracowaniu produktów turystycznych odpowiadających zapotrzebowaniu różnych grup klientów przybywających do Kołobrzegu:

- 1) Oferta uzdrowskowa, wellness & spa.
  - 2) Oferta wypoczynkowa.
  - 3) Oferta rodzinna.
  - 4) Oferta turystyki aktywnej i rekreacyjnej.
  - 5) Oferta kulturalna.
  - 6) Oferta turystyki historycznej.
  - 7) Oferta konferencyjna.
-

Najważniejsze korzyści wynikające z realizacji programu:

- *Zatrzymanie odpływu mieszkańców.*
- *Wzrost atrakcyjności Kołobrzegu, jako miejsca zamieszkania.*
- *Wzrost atrakcyjności miasta, jako miejsca lokowania kapitału przez przedsiębiorców.*
- *Podniesienie konkurencyjności i jakości oferowanych usług w zakresie środowiska, gospodarki morskiej, turystyki i kultury.*
- *Wzrost dochodów z tytułu opłat i podatków lokalnych.*
- *Rozwój gospodarczy miasta.*
- *Wzrost liczby miejsc pracy.*

Zagrożenia dla realizacji programu:

- *Niewystarczająca ilość środków finansowych lub ich brak (np. brak zewnętrznego wsparcia finansowego).*
- *Brak wsparcia dla realizacji zadań ze strony mieszkańców (protesty mieszkańców) i środowisk lokalnych – organizacji pozarządowych, lokalnych przedsiębiorstw, przedstawicieli życia społeczno-gospodarczego.*

- *Brak sprzyjających warunków wokół realizacji zadań (w tym: bariery legislacyjne, ułatwienia systemowe we wdrażaniu programu w zakresie organizacyjnym i finansowym).*
- *Ryzyko makroekonomiczne.*
- *Brak zainteresowania ze strony inwestorów.*
- *Konkurencja ze strony innych ośrodków turystycznych i uzdrowiskowych.*
- *Ustanie warunków uzasadniających nadanie miastu statusu uzdrowiska.*
- *Brak zaplecza kadrowego do realizacji zadań (niedostateczne lub niekompetentne zasoby ludzkie).*

Beneficjenci:

- *Mieszkańcy miasta.*
- *Turyści krajowi i zagraniczni.*
- *Młodzież szkolna.*
- *Przedsiębiorcy.*
- *Mieszkańcy powiatu kołobrzeskiego i powiatów ościennych.*
- *Przedsiębiorstwa, w tym z branży turystycznej.*
- *Organizacje pozarządowe.*
- *Branżowe stowarzyszenia i fundacje.*
- *Samorząd lokalny i regionalny.*
- *Osoby przyjeżdżające do miasta w celach biznesowych.*

Zgodność z dokumentami Strategicznymi wyższego rzędu:

- *Strategia Europa 2020.*
- *Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010–2020: Regiony, miasta, obszary wiejskie.*
- *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.*
- *Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności*
- *Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, Konkurencyjna gospodarka, Sprawne państwo*
- *Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”*
- *Strategia Rozwoju Transportu do 2020 roku*
- *Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020*
- *Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko perspektywa do 2020*
- *Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego RP 2022*
- *Strategia Rozwoju Polski Zachodniej*
- *Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego*
- *Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego*
- *Strategia Nadmorskiego Obszaru Funkcjonalnego*
- *Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego*

Podmiot odpowiedzialny za realizację (instytucja/ funkcja)

❖ Koordynator programu:

- A.1. – Wydział Komunalny oraz ewentualnie Pełnomocnik Prezydenta ds. usuwania azbestu.
  - ♦ **Potencjalni partnerzy:** Miejski Zakład Zieleni, Dróg i Ochrony Środowiska w Kołobrzegu, Kołobrzescy Przedsiębiorcy, Wspólnoty i Spółdzielnie Mieszkaniowe, Stowarzyszenia i Organizacje o charakterze ekologicznym.
- A.2.- Wydział Komunalny; budowa ścieżek rowerowych – Wydział Inwestycji.
  - ♦ **Potencjalni partnerzy:** Kołobrzescy Przedsiębiorcy, MZZDiOŚ, Organizacje o charakterze ekologicznym, sportowym i rekreacyjnym, Rady Osiedli, Szkoły, Wspólnoty i Spółdzielnie Mieszkaniowe, Urząd Marszałkowski.
- A.3. - Wydział Inwestycji.
  - ♦ **Potencjalni partnerzy:** Wydział Komunalny, gestorzy sieci, Miejskie Wodociągi i Kanalizacja, Kołobrzescy Przedsiębiorcy, Organizacje o charakterze ekologicznym, Urząd Morski w Słupsku, Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, instytucje rządowe.
- A.4. - Wydział Komunalny, Wydział Inwestycji, Komunikacja Miejska, Miejska Energetyka Ciepła.
  - ♦ **Potencjalni partnerzy:** Miejskie Wodociągi i Kanalizacja, Kołobrzescy Przedsiębiorcy, Organizacje o charakterze ekologicznym, Urząd Morski w Słupsku, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
- A.5. – Regionalne Centrum Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna, Miejski Konserwator Zabytków, Wydział Inwestycji, Wydział Urbanistyki i Architektury, Zarząd Portu Morskiego.
  - ♦ **Potencjalni partnerzy:** Wydział Edukacji, Wydział Komunalny, Biuro Prezydenta, Kultury i Sportu, Kołobrzescy Przedsiębiorcy, Organizacje o charakterze kulturalnym oraz historycznym, szkoły, szkoły artystyczne, Muzeum Oręża Polskiego, Ministerstwo Kultury, instytucje rządowe.
- A.6. – Zarząd Portu Morskiego.
  - ♦ **Potencjalni partnerzy:** lokalne grupy rybackie, Kołobrzescy Przedsiębiorcy, Organizacje pozarządowe działające w obszarze gospodarki morskiej, Urząd Marszałkowski.
- A.7. – Lokalna Organizacja Turystyczna.
  - ♦ **Potencjalni partnerzy:** Urząd Miasta, Kołobrzescy Przedsiębiorcy, Organizacje o charakterze turystyczno-uzdrowiskowym, Urząd Marszałkowski.
- A.8. – Wydział Komunalny, Wydział Urbanistyki i Architektury.
  - ♦ **Potencjalni partnerzy:** Kołobrzescy Przedsiębiorcy, Organizacje o charakterze turystyczno-uzdrowiskowym, Organizacje o charakterze ekologicznym, stowarzyszenia urbanistów.

- A.9. – Lokalna Organizacja Turystyczna.
  - ♦ **Potencjalni partnerzy:** *Urząd Miasta - Biuro Prezydenta, Kołobrzescy Przedsiębiorcy, Organizacje o charakterze turystyczno-uzdrowiskowym, Urząd Marszałkowski.*
- A.10. – Lokalna Organizacja Turystyczna.
  - ♦ **Potencjalni partnerzy:** *Urząd Miasta - Biuro Prezydenta, Kołobrzescy Przedsiębiorcy, Organizacje o charakterze turystyczno-uzdrowiskowym, Urząd Marszałkowski.*

Informacja na temat możliwości finansowania oraz pozyskania środków zewnętrznych:

- Środki pochodzące z funduszy unijnych.
- Dotacje rządowe.
- Budżety funduszy celowych np. Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
- Środki organizacji i instytucji działających na rzecz ochrony środowiska, popularyzacji kultury, ochrony zabytków.
- Środki przedsiębiorstw i organizacji branży turystycznej.
- Budżet miasta, samorządu wojewódzkiego.

Mierniki realizacji (uzupełniające mierniki zawarte w Strategii Rozwoju Miasta ...):¹³

- *Efekt ekologiczny (Ilość odpadów komunalnych podlegających segregacji (Mg) przypadająca na 1 mieszkańca/ Ilość odpadów komunalnych przypadająca na 1 mieszkańca (Mg).*
- *Stopień usunięcia wyrobów zawierających azbest.*
- *Powierzchnia obszarów prawnie chronionych w powierzchni miasta.*
- *Powierzchnia terenów zieleni w gestii samorządu przypadająca na 1 mieszkańca.*
- *Powierzchnia terenów zieleni poddanych pracom konserwatorskim w poszczególnych latach.*
- *Liczba nasadzeń drzew i krzewów.*
- *Liczba utworzonych/ wybudowanych ścieżek i szlaków tematycznych oraz punktów i platform widokowych.*
- *Długość istniejącej sieci kanalizacji deszczowej objętej renowacją oraz wybudowanej lub przebudowanej.*
- *Łączna liczba pasażerów komunikacji miejskiej oraz korzystających z roweru miejskiego.*
- *Liczba parkingów buforowych.*
- *Udział autobusów niskoemisyjnych komunikacji miejskiej w całkowitej liczbie taboru.*
- *Liczba punktów wypożyczania rowerów w systemie miejskim.*
- *Procent przystanków wyposażonych w dynamiczny system informacji pasażerskiej.*
- *Zużycie energii przez oświetlenie uliczne.*
- *Efekt ekologiczny w postaci zmniejszenia ilości emitowanych zanieczyszczeń przez MEC.*
- *Liczba km wybudowanych ścieżek rowerowych.*
- *Liczba obiektów publicznych należących do samorządu, które zostały poddane*

¹³ Metryki wskaźników zostaną przygotowane po uchwaleniu WSPO w dokumencie: księga wskaźników dla Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020

termomodernizacji.

- *Liczba zrealizowanych przedsięwzięć kulturalnych o skali ogólnopolskiej ogółem.*
- *Liczba osób uczestniczących w wydarzeniach kulturalnych – publiczność spektakli, koncertów, wystaw etc. w ramach programu Miasta Kultury.*
- *Liczba nowych instalacji, rzeźb itp. umieszczonych w mieście.*
- *Liczba zmodernizowanych przez miasto obiektów zabytkowych.*
- *Liczba statków wchodzących do portu.*
- *Długość zmodernizowanych nabrzeży będących w gestii ZPM w mb.*
- *Liczba przeładunków w porcie Kołobrzeg w tys. ton.*
- *Liczba gości i rezydentów w Porcie Jachtowym.*
- *Liczba przewiezionych pasażerów.*
- *Powierzchnia terenów portowych zarządzanych przez ZPM w ha.*
- *Długość nabrzeży portowych w mb.*
- *Ekwiwalent reklamowy miasta.*
- *Liczba inwestycji/ zadań wdrażających założenia „Systemu Identyfikacji turystycznej Nadmorskiego Obszaru Funkcjonalnego”.*
- *Koszty nasadzeń zrealizowanych w ramach koncepcji.*
- *Liczba informacji przedstawiających miasto Kołobrzeg w mediach krajowych/zagranicznych.*
- *Udział turystów zagranicznych korzystający z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w liczbie turystów ogółem korzystających z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych.*
- *Liczba spotkań targowych i prezentacji, w których uczestniczyło miasto.*
- *Średnia ruchu turystycznego ze względu na wpływy z opłaty uzdrowskiej.*
- *Liczba turystów krajowych korzystających z obiektów zbiorowego zakwaterowania.*

Efekty realizacji projektów i zadań:

- *Poprawa stanu czystości miasta.*
- *Poprawa oraz wzrost jakości środowiska przyrodniczego.*
- *Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego.*
- *Wzrost atrakcyjności zrewitalizowanych terenów nadrzecznych.*
- *Zmniejszenie kosztów zużycia energii oraz obniżenie emisji zanieczyszczeń (redukcja emisji gazów cieplarnianych i poprawa jakości powietrza).*
- *Zmniejszenie kosztów pozyskania ciepła, ograniczenie emisji rozproszonej.*
- *Wzrost znaczenia miasta Kołobrzeg jako ośrodka kultury.*
- *Wzrost konkurencyjności portu w Kołobrzegu wśród portów bałtyckich.*
- *Poprawa warunków funkcjonowania pasażerskiej żeglugi krajowej i międzynarodowej.*
- *Podniesienie jakości świadczonych usług w porcie jachtowym, handlowym i rybackim.*
- *Wzrost liczby turystów odwiedzających Kołobrzeg.*
- *Wzrost atrakcyjności wizualnej miasta oraz spójności Kołobrzegu i ościennych gmin nadmorskich.*
- *Wzrost znaczenia Kołobrzegu, jako ośrodka uzdrowsko-turystycznego.*
- *Wydłużenie sezonu turystycznego.*
- *Wzrost znaczenia Kołobrzegu, jako ośrodka turystyki biznesowej i rekreacyjnej.*

Koszty projektów/ zadań oraz odniesienie do WPF – orientacyjne koszty wskazano w załączniku nr 1 do WSPO, szczegółowe dane zawarte będą w budżecie miasta.

- **Punkty zyskane w rankingu spójności projektu z celami strategicznymi**
- **Zestawienie projektów przewidzianych do realizacji na każdy kolejny rok budżetowy wraz z sumą kosztów projektów, udziałów własnych budżetu miasta i kwot potencjalnego dofinansowania.**

Powyższe odnosi się wyłącznie do zadań i projektów realizowanych w ramach budżetu obywatelskiego – dane będą umieszczane w kartach oceny zadań poddanych wstępnej weryfikacji.

Nazwa Wieloletniego Strategicznego Programu Operacyjnego:

B - PRZEDSIĘBORCZY KOŁOBRZEG

Numer programu: **Kontynuacja** realizacji przedsięwzięć następujących programów i polityk:

2

- Program Operacyjny Perła Uzdrawisk
- Program Operacyjny Piękniejszy Kołobrzeg
- Program Operacyjny Przedsiębiorczy Kołobrzeg
- Program Operacyjny Społeczeństwo Obywatelskie, Edukacja i Sport

Nowe projekty

- Polityka transportowa

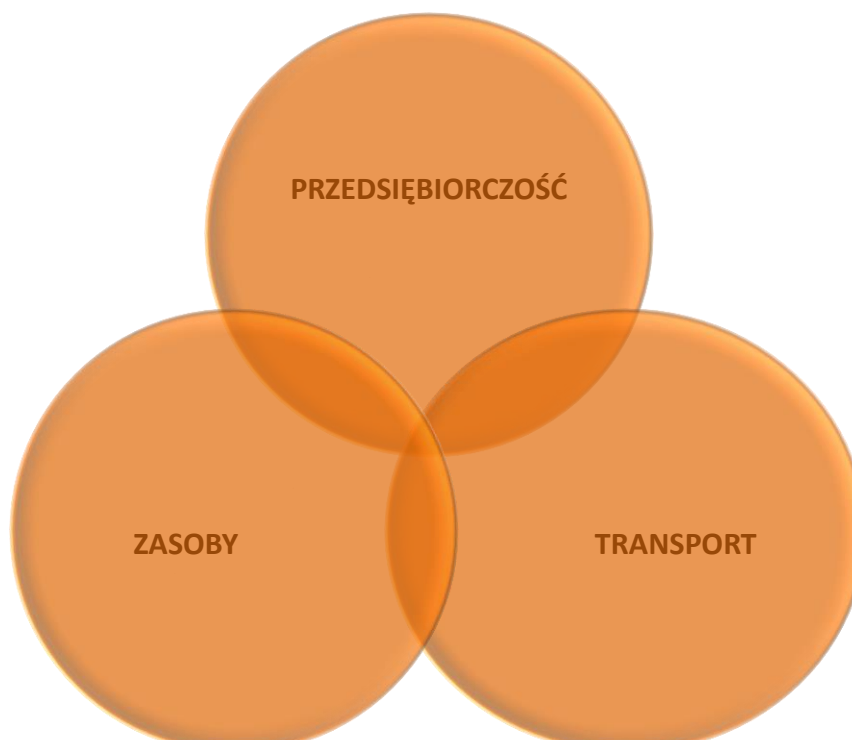
Program służy realizacji **Celu strategicznego** Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020

B: Tworzenie przyjaznych warunków rozwoju gospodarczego.

Program służy realizacji **Celu operacyjnego** Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020

1. Wspieranie innowacyjnego i wieloaspektowego wykorzystania surowców naturalnych.
2. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej Kołobrzegu.

OBSZARY

OPIS ORAZ UZASADNIENIE REALIZACJI PROJEKTÓW I ZADAŃ

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Przedsiębiorczość jest jednym z najważniejszych czynników rozwoju społeczno-gospodarczego prowadzącego do wzrostu konkurencyjności w skali całej gospodarki. Kołobrzeg jest miastem o jednym z najwyższych wskaźników przedsiębiorczości w Polsce¹⁴ zarówno pod względem liczby podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności czy liczby podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym.

W sferze gospodarczej Kołobrzeg musi koncentrować się przede wszystkim na mocnych stronach lokalnej gospodarki oraz potencjalnych korzyściach i przewidywanych trendach rozwojowych, zgodnie z przyjętym rodzajem strategii [strategia agresywna]. Wsparcie będzie skoncentrowane na już rozwiniętych gałęziach gospodarki. Obok dalszego stwarzania warunków dla rozwoju branży turystycznej i podmiotów z nią współpracujących dążyć będzie się do tego, aby były to warunki sprzyjające podnoszeniu innowacyjności i konkurencyjności – a więc kierunku interwencji zgodnego z podejściem promowanym przez Komisję Europejską w ramach Strategii Europa 2020 - Unia Innowacji.

W obszarze PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ Program zakłada realizację dwóch projektów:

- Administracja przyjazna dla biznesu oraz*
- Przestrzeń dla biznesu*

i przypisanych do nich zadań związanych ze stwarzaniem warunków dla rozwoju przedsiębiorczości.

*Pierwszy z projektów - **ADMINISTRACJA PRZYJAZNA DLA BIZNESU** - zakłada realizację zadań nakierowanych na usprawnienie obsługi administracyjnej przedsiębiorców m.in. poprzez wdrażanie nowych e-rozwiązań komunikacyjno-informacyjnych, poprawę dostępności do usług informacyjnych, podniesienie jakości usług szkoleniowych i doradczych. Realizacja działań sprzyjających upowszechnianiu technologii informacyjnych i komunikacyjnych w kontaktach z przedsiębiorcami oraz w miejskich przedsiębiorstwach to zadanie służące wzmocnieniu konkurencyjności miasta. Poprawa funkcjonowania systemu obsługi przedsiębiorcy w Kołobrzegu oraz **wypracowanie mechanizmu pozyskiwania inwestorów** to główne z wyzwań tego projektu.*

O zdolności miasta do przyciągania potencjalnych inwestorów decyduje szereg czynników jak np. łatwość dotarcia dla podróżnych biznesowych, jak i związanych z subiektywnym odbiorem m.in.: sposób podejścia i traktowania inwestorów przez lokalną administrację. Stąd też dołożone zostaną

---

¹⁴ Wnioski na podstawie danych z kartogramów Portalu Geostatystycznego <http://geo.stat.gov.pl>

wszelkie starania, aby inwestorzy traktowani byli, jako unikalny zasób m.in. poprzez kompleksową obsługę administracyjną w postaci przydzielenia opiekuna.

Szereg istniejących barier prawnych i administracyjnych oraz niedostateczna absorpcja środków z zewnętrznych źródeł finansowania, utrudnia pełne wykorzystanie potencjału kołobrzeskich przedsiębiorców oraz hamuje wzrost ich innowacyjności, a zwłaszcza małych i średnich firm (MŚP). Dlatego we wspieraniu lokalnej przedsiębiorczości planuje się realizację zadań związanych z kompleksowym doradztwem związanym z prowadzeniem firmy czy ułatwieniem dostępu do zewnętrznych źródeł finansowania działalności gospodarczej.

Rola młodych mieszkańców miasta w jego dalszym rozwoju gospodarczym jest bezdyskusyjna. Depopulacja, która dotyka Kołobrzeg, wiąże się nie tylko ze spadkiem liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz produkcyjnym. Niekorzystne trendy demograficzne, które dotyczą Kołobrzeg, związane są także z migracją głównie młodych mieszkańców miasta. Z pewnością istotnym negatywnym zjawiskiem dotyczącym rynku pracy jest znaczny udział młodych ludzi w strukturze bezrobotnych, lecz problemem miasta nie jest wysokie bezrobocie. W świetle powyższych negatywnych trendów demograficznych, najistotniejszym problem lokalnej gospodarki w perspektywie kolejnych lat, będzie nieustanny spadek liczby osób pracujących. Wskaźniki zatrudnienia wyrażone stosunkiem liczby osób pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym są miarą rzeczywistej sytuacji na rynku pracy. Pokazują one obecny potencjał miasta w zakresie siły roboczej. Negatywne trendy związane ze spadkiem wskaźnika zatrudnienia zdeterminują nie tylko sytuację na lokalnym rynku pracy w perspektywie kolejnych lat – potencjalny brak siły roboczej. Wpłyną one również na stan finansów miasta np. poprzez mniejsze wpływy do budżetu samorządu w zakresie podatku od osób fizycznych przy jednoczesnej konieczności zwiększenia wydatków na służbę zdrowia czy opiekę społeczną.

Dlatego najważniejszym z zadań przewidzianych do realizacji w niniejszym projekcie jest opracowanie **Lokalnej Strategii Wspierania Przedsiębiorczości**, uwzględniającej zwłaszcza potrzeby i oczekiwania młodych mieszkańców miasta. Bez udziału tej grupy mieszkańców programowanie działań rozwojowych w innych obszarach traci rację bytu. Wspieranie przedsiębiorczości oraz stwarzanie warunków dla jej rozwoju należy skoncentrować głównie w odniesieniu do absolwentów kołobrzeskich szkół.

Przykładową propozycją może tu być poprawa dostępu do zewnętrznych źródeł finansowania za pośrednictwem rozpoznawalnego systemu poręczeń i gwarancji, a tym samym wzrost konkurencyjności i innowacyjności kołobrzeskich przedsiębiorców oraz gospodarki miasta. Jego realizacja będzie opierać się na trzech filarach. Pierwszym z nich będzie **wsparcie przez miasto instytucji udzielających przedsiębiorcom gwarancji i poręczeń finansowych**, a więc instrumentów preferowanych przez banki oraz inne instytucje dla zabezpieczenia ryzyka finansowania i realizacji

projektów służących w szczególności rozwojowi mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w trakcie realizacji przez nie projektów infrastrukturalnych i/lub ułatwiających wykorzystywanie środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej. Kolejny z filarów niniejszego zadania opierać będzie się na realizacji działań związanych z **współtworzeniem instytucji udzielających pożyczek i dotacji dla przedsiębiorców**. Najistotniejszym, a zarazem trudnym wyzwaniem przewidzianym do realizacji w ramach tego zadania, jest trzeci filar - przemyślana **polityka podatkowa wspierająca przedsiębiorców** związana z ewentualnym stosowaniem ulg w podatku np. od nieruchomości w ramach programu pomocy publicznej czy pomocy „de minimis”.

Stwarzanie warunków dla wsparcia przedsiębiorczości, to nie tylko działania administracyjne czy zapewnienie doradztwa. Dla potencjalnych przedsiębiorców i inwestorów istotny jest również aspekt związany z położeniem i wyposażeniem czy dopuszczalną formą zagospodarowania terenów, na których prowadzi się działalność gospodarczą. Dlatego też miasto będzie nie tylko **oferować tereny pod przyszłe inwestycje i działalność gospodarczą**, ale również podejmować działania związane ze **wzbogacaniem terenów inwestycyjnych o niezbędną infrastrukturę techniczną**. Realizacja powyższych zamierzeń przyczyni się przede wszystkim do zwiększenia atrakcyjności miasta, jako miejsca do prowadzenia biznesu.

Unikalnym zasobem każdego miasta jest jego przestrzeń oraz teren, na którym zostało zlokalizowane. W związku z tym, ze szczególną troską podchodzić będzie się do kwestii związanych z planowaniem przestrzennym i kształtowaniem przestrzeni - spójna polityka planistyczna to jeden z warunków służących zrównoważonemu i równomiernemu rozwojowi miasta. Aktywne działania będą skierowane na **opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów nieobjętych planem**. Umożliwi to aktywne zarządzanie przestrzenią publiczną nie tylko w kierunku tworzenia warunków dla rozwoju przedsiębiorczości, ale również zwiększania atrakcyjności warunków mieszkaniowych oraz podniesienia jakości terenów rekreacyjnych.

Ostatnie z zadań w niniejszym projekcie dotyczy **tworzenia oraz upowszechnianie e-administracji – Centrum Innowacyjnej Administracji**. Celem zadania będzie stworzenie oraz rozwój elektronicznych usług publicznych wspomagających obsługę klienta urzędu oraz środowisk gospodarczych. Nacisk zostanie położony zwłaszcza na wdrożenie i rozwój usług wspomagających sprawy obywatelskie (np. platforma konsultacji społecznych), podatkowe czy usprawniające prowadzenie działalności gospodarczej. Działalność w tym zakresie będzie również skoncentrowana na wdrożeniu lub usprawnieniu systemu zarządzania IT w funkcjonowaniu i rozwoju spółek miejskich.

Obok stwarzania warunków dla wspierania nowych czy młodych przedsiębiorców, równie istotne dla rozwoju miasta, będzie wspieranie już działających przedsiębiorstw, zwłaszcza funkcjonujących w podstawowej gałęzi gospodarki miasta, jaką jest branża turystyczna. Zapisy Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020 służą nie tylko projektowaniu działań rozwojowych

podejmowanych przez samorząd miasta, ale również przez przedsiębiorców oraz inne podmioty życia społeczno-gospodarczego. Koniecznym jest więc uwzględnienie w programach wdrażających Strategię zadań służących rozwojowi przedsiębiorstw oraz zapewniających utrzymanie i tworzenie nowych miejsc pracy.

Niewątpliwie silną stroną Kołobrzegu jest jego potencjał do organizacji znaczących wydarzeń i imprez. Przy jednoczesnym wykorzystaniu szansy, jaką jest infrastruktura uzdrowska, wypoczynkowa i turystyczna, w tym rozwinięta baza noclegowa o zróżnicowanych sektorach jakości, możliwe jest wykreowanie nowych funkcji gospodarczych spełnianych przez miasto – rozwój turystyki biznesowej. Wykorzystując obydwa powyższe czynniki kołobrzescy przedsiębiorcy mogą dążyć do zajęcia silnej pozycji na rynku usług konferencyjnych i kongresowych. W trakcie prac nad aktualizacją Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020 wskazano, że nowe funkcje miasta oraz źródła utrzymania powinny być związane z funkcjami kongresowymi oraz wzmocnieniem funkcji rozrywkowych poprzez inwestycje związane z budową centrum rozrywki, parków tematycznych oraz edukacyjnych.

Miasto posiada już zaplecze w postaci wysokiej jakości pensjonatów oraz hoteli gotowych do przyjęcia turystów biznesowych, tych korzystających z oferty sportowej jak i kulturalnej. Dla pełnego wykorzystania potencjału bazy hotelowej oraz w celu stworzenia oferty całorocznej realizacja zadań związanych z budową obiektów dla celów kongresowych czy centrum rozrywkowego jest niezbędna.

Niemniej realizacja tego typu inwestycji wymaga całkowitego zaangażowania sektora prywatnego od strony finansowej, wsparcie zaś miasta związane może być ze stwarzaniem warunków do rozwoju tego typu usług poprzez odpowiednie zapisy w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, ewentualne stworzenie systemu ulg czy ułatwień dla potencjalnych inwestorów i właścicieli bazy hotelowej.

Drugi z projektów w obszarze PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ – PRZESTRZEŃ DLA BIZNESU – obejmuje swym zakresem opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji, w tym działania rewaloryzacyjne przestrzeni miasta pod kątem podniesienia walorów estetycznych, przestrzennych i funkcjonalnych, w tym: terenu nad Parsętą, Śródmieścia, Podczela, Dzielnicy Zachodniej. Projekt uwzględnia przede wszystkim rewitalizację obszarów zdegradowanych (w tym obszary powojaskowe) rozumianą jako działania w sferze społecznej, ekonomicznej, przestrzennej, środowiskowej, kulturalnej i technicznej zmierzające do wyprowadzenia danych obszarów ze stanu kryzysu, nadania nowej jakości funkcjonalnej i stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju.

W ramach działań rewitalizacyjnych planuje się rewitalizację dawnych obszarów powojaskowych i terenów do nich bezpośrednio przyległych. Rewitalizacja służyć będzie nie tylko podniesieniu atrakcyjności danego obszaru dla podmiotów gospodarczych i potencjalnych nowych

jego mieszkańców, ale również wsparciu rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego oraz podniesieniu jakości życia obecnych mieszkańców. Działania związane z rewitalizacją obszarów powojkowych i terenów do nich bezpośrednio przyległych wiążą się z kompleksowym procesem rewitalizacji obszarów wykorzystywanych kiedyś przez wojsko, których przestrzenie, funkcje i substancje uległy procesowi strukturalnej degradacji, znacznie utrudniając prawidłowy rozwój społeczno-gospodarczy obszaru, jak i zrównoważony rozwój całego miasta. Zadanie będzie kontynuacją oraz rozwinięciem działań „Lokalnego Planu Rewitalizacji Obszarów Miejskich i Powojkowych Miasta Kołobrzeg na lata 2010 – 2015”.

Polityka inwestycyjna przedsiębiorstw jest mocno powiązana z procesami rewaloryzacji przestrzeni miejskiej. Przedsiębiorstwa chętnie lokalizują się na terenach rewaloryzowanych, które stanowią atrakcyjne lokalizacje dla prowadzenia działalności gospodarczej. Rewaloryzacja sprzyja tworzeniu nowych przedsiębiorstw oraz miejsc pracy. Dlatego w celu pobudzenia małej i średniej przedsiębiorczości planuje się m.in. rewaloryzację obszaru Śródmieścia, terenów nad Parsętą w tym ulicy Zygmuntowskiej, Podczela oraz Dzielnicy Zachodniej.

Ważnym elementem poprawy jakości przestrzeni publicznej będą działania związane z uzupełnieniem i rehabilitacją tkanki miejskiej zlokalizowanej w obszarach śródmiejskich oraz nadrzecznych. Rewaloryzacja śródmieścia Miasta Kołobrzeg to głównie działania związane z poprawą zachowania i wyeksponowaniem krajobrazu kulturowego tej części miasta. Ważne jest kształtowanie śródmiejskiej przestrzeni publicznej pod kątem zwiększania jej atrakcyjności i wzbogacania palety aktywności, jakie można w niej realizować. Działania w tym zakresie będą polegać na wskazaniu miejsc wymagających do uzupełnienia zabudowy w pierzejach niektórych ulic oraz rewaloryzacji wartościowych budynków będących w rejestrze zabytków lub ewidencji zabytków. Z kolei rewaloryzacja terenów nad Parsętą wynika z potrzeby przywrócenia dotychczasowych i wprowadzenia nowych funkcji dla tej części miasta. Działania w tym zakresie wiążą się z odnową, ożywieniem i uatrakcyjnieniem obszaru, którego funkcje rekreacyjne czy kulturalne uległy degradacji lub nie były wykorzystane, utrudniając tym samym prawidłowy rozwój społeczno-gospodarczy obszaru. Odtworzenie miejskiej przestrzeni nadrzecznej i otwarcie jej na potrzeby mieszkańców to jedno z wyzwań mających na celu podniesienie jakości przestrzeni miejskiej.

Działania związane z rewaloryzacją obszaru Podczela wiążą się z koniecznością wypracowania koncepcji zagospodarowania terenów po lotnisku mającej na celu poprawę estetyki przestrzeni miejskiej poprzez odpowiednie zabudowanie pustych przestrzeni w harmonii z otoczeniem.

Rewaloryzacja Dzielnicy Zachodniej odznaczającej się typowo wypoczynkowym i nadmorskim charakterem to z kolei działania odnoszące się do procesu odnowy przestrzeni, funkcji i substancji terenów nadmorskich, które uległy procesowi degradacji.

TRANSPORT

Kwestie transportowe w przypadku Kołobrzegu są kluczowymi zagadnieniami mającymi wpływ na kształtowanie obrazu miasta pod kątem jego funkcjonalności, atrakcyjności turystycznej i konkurencyjności gospodarczej. Dlatego w niniejszym programie, jako jeden z trzech głównych obszarów mających wpływ na rozwój miasta, wyznaczono obszar TRANSPORT. Kołobrzeg chcąc przyciągać turystów, inwestorów i nowych mieszkańców, a więc tych, którzy stymulują lokalną koniunkturę i ożywiają rynek pracy, musi zrealizować szereg inwestycji i zadań w kierunku usprawnienia systemu komunikacyjnego miasta.

Ideą całego Programu Przedsiębiorczy Kołobrzeg jest wspieranie szeroko rozumianej przedsiębiorczości, które musi następować nie tylko w sposób bezpośredni, ale i pośredni – poprzez szereg inwestycji infrastrukturalnych poprawiających funkcjonowanie miasta. W poniższym obszarze wsparcie to obejmuje swym zakresem działania samorządu w kierunku poprawy efektywności systemu komunikacyjnego miasta - jego sprawność w dużym stopniu wpływa na wzrost gospodarczy i daje warunki dla rozwijania przedsiębiorczości. W ramach programu realizowane będą zadania dotyczące m.in. budowy, przebudowy i modernizacji dróg, obiektów inżynierskich, ciągów komunikacyjnych i ścieżek rowerowych czy miejsc parkingowych.

W obszarze TRANSPORT Program zakłada realizację projektu - **ZRÓŻNICOWANA INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA – SPRAWNY TRANSPORT** - i przypisanych do niego zadań związanych z usprawnieniem oraz modernizacją systemu komunikacyjnego miasta.

W zakresie infrastruktury drogowej miasta przewiduje się realizację inwestycji związanych z **poprawą dostępności do portu Kołobrzeg od strony lądu - Etap III** czy **modernizacją nawierzchni torowej bocznic kolejowej Portu Morskiego w Kołobrzegu wraz z przebudową ul. Towarowej i Zdrojowej** prowadzących do portu. Powyższe zadania są jednocześnie uzupełnieniem działań miasta w kierunku rozwoju i wspierania gospodarki morskiej. Zatłoczenie ulic, w tym blokowanie tras komunikacji miejskiej oraz kłopoty z dostępnością miejsc parkingowych to problem występujący w Kołobrzegu nie tylko w trakcie sezonu turystycznego. Obecna infrastruktura drogowa powoduje niedrożność systemu transportowego do portu. Realizacja III etapu budowy obwodnicy miasta to przedsięwzięcie stanowiące jednocześnie niezbędną kontynuację wielomilionowych już dokonanych inwestycji (I i II etap) w celu poprawy dostępu do portu od strony lądu. Realizacja zadań pozwoli na dokończenie inwestycji, które umożliwią wyeliminowanie konieczności tranzytu oraz części ruchu międzydzielnicowego przez centrum. Poprawa dostępności oraz przebudowa i modernizacja dróg prowadzących do portu Kołobrzeg zwiększy rentowność funkcjonujących w tym rejonie przedsiębiorstw oraz przyczyni się do większej intermodalności transportu w skali regionu i kraju. Efektem pośrednim realizacji inwestycji będzie przede wszystkim minimalizacja negatywnych

skutków środowiskowych – zmniejszenie poziomu zanieczyszczenia powietrza, spadek hałasu oraz podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez zmniejszenie ilości czasu poświęcanego na odbywanie podróży.

*W ramach tego zadania przewiduje się również realizację inwestycji związanych z **modernizacją istniejących mostów drogowych** na terenie miasta, **budową dróg i ciągów komunikacyjnych**, **przebudową i remontami dróg** oraz **rozbudową infrastruktury ścieżek rowerowych w oparciu o Studium Rozwoju Infrastruktury Rowerowej w Kołobrzegu**, (m.in. parkingi, stojaki rowerowe, serwis, system informacji itp.). Realizacja inwestycji będzie odpowiedzią na problemy związane ze złym stanem infrastruktury drogowej.*

Zasadniczy priorytet zostanie nadany zadaniom mającym na celu starania na rzecz zmiany nawyków komunikacyjnych, a zwłaszcza odwrócenia trendu polegającego na wzrastającym uzależnieniu od codziennego wykorzystywania samochodu przy przemieszczaniu się w obszarze miejskim na rzecz korzystania z transportu rowerowego. Dlatego też inwestycje związane z rozbudową systemu całościowej infrastruktury rowerowej - wydzielone drogi rowerowe, miejsca oraz urządzenia do parkowania rowerów itp. - powinny doprowadzić do sytuacji, w której komunikacja rowerowa będzie postrzegana jako samodzielny środek transportu. Aby osiągnąć powyższy stan, konieczna jest kontynuacja rozbudowy systemu ścieżek rowerowych. W kształtowaniu przestrzeni publicznej wyraźny priorytet zostanie nadany dla ruchu pieszego i rowerowego. Poza rozwojem dróg rowerowych niezbędny jest rozwój infrastruktury towarzyszącej, parkingów rowerowych zlokalizowanych przy największych obiektach publicznych jak i prywatnych, a także samoobsługowych stacji serwisowych. Długość ścieżek w Kołobrzegu systematycznie ulega zwiększeniu, jednak w trakcie realizacji licznych inwestycji projekty nie zawsze uwzględniają sytuacje zapewniające ciągłość ruchu, a to jest jednym z warunków umożliwiających zmianę zachowań komunikacyjnych. Kompleksowe podejście uwzględniające eliminację nawet drobnych aspektów mogących zniechęcać do korzystania z rowerów np. przerwanie ciągłości trasy rowerowej, będzie cechować podejście związane z rozbudową systemu całościowej infrastruktury rowerowej w perspektywie do 2020 r.

W kształtowaniu układu transportowego uwzględnione zostaną również rozwiązania konstrukcyjne i inżynierskie służące zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju, ograniczające hałas czy zapobiegające zmianom klimatycznym np. poprzez stosowanie cichych nawierzchni. Ponadto w trakcie prac planistycznych oraz projektowych uwzględniona zostanie zasada uniwersalnego planowania (tzw. design for all) – planowanie i projektowanie infrastruktury uwzględniającej potrzeby osób starszych, z niepełnosprawnościami, rodzin z dziećmi (odpowiednia wysokość krawężników, dostosowanie wejść do budynków, pomieszczeń sanitarnych, stosowanie ramp, antypoślizgowych podłóg).

Peryferyjne położenie wobec ważnych węzłów drogowych, kolejowych, powietrznych – to jedno z trzech najistotniejszych zagrożeń wskazanych w analizie SWOT/TOWS. Wyzwaniem stojącym przed samorządem jest więc realizacja zadań mających na celu zwiększenie dostępności komunikacyjnej oraz polepszenie skomunikowania Kołobrzegu z resztą kraju. **Lobbing na rzecz stworzenia warunków do powstania nowych połączeń z innymi portami Morza Bałtyckiego oraz poprawa jakości oraz liczby połączeń morskich z wyspą Bornholm** to kolejne z zadań związanych ze wspieraniem rozwoju gospodarki morskiej w Kołobrzegu, przewidzianych do realizacji w obszarze TRANSPORTU oraz służące unikaniu zagrożenia, jakim jest peryferyjne położenie wobec ważnych węzłów drogowych, kolejowych, morskich i powietrznych. Ponadto działania w tym zadaniu dotyczyć będą również **lobbingu na rzecz poprawy jakości oraz liczby połączeń kolejowych i autobusowych z krajem i wybranych połączeń zagranicznych m.in. z Berlinem**. Ponadto miasto będzie również, w ramach uczestnictwa w Stowarzyszeniu Gmin, Powiatów i Województw „Droga S11”, prowadziło działalność na rzecz włączenia w „Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023” zadania w zakresie modernizacji i budowy drogi ekspresowej S 11.

Istotną kwestią w perspektywie do 2020 r., będzie również podjęcie działań skutkujących poprawą dostępności Kołobrzegu z portem lotniczym Szczecin Goleniów poprzez drogę S6 oraz dostosowanie rozkładu połączeń kolejowych z Kołobrzegu z portem lotniczym Szczecin. Celem działań będzie zwiększenie dostępności transportu lotniczego oraz minimalizacja czasu, w jakim z portu lotniczego Szczecin Goleniów można dotrzeć do Kołobrzegu.

Inne ważne zagadnienie, będzie dotyczyło podjęcia działań zmierzających do utworzenia lądowiska sportowo-rekreacyjnego w Kołobrzegu na bazie byłego lotniska w Podczelu, obsługującego m.in. małe samoloty – awionetki, szybowce itp.. Uruchomienie takiej inwestycji należy uznać za istotne wyzwanie dla dalszego rozwoju miasta. Działania wspierające utworzenie lądowiska zostaną nakierowane w pierwszej kolejności na rozbudowę infrastruktury lotniskowej oraz infrastruktury okołolotniskowej. Rozwój usług lotniczych w Kołobrzegu, poprzez łatwiejszy dostęp do nich, powinien przyczynić się do zwiększenia się ruchu na lądowisku a tym samym zapewnić lepszą realizację funkcji turystyczno-uzdrowiskowej i wzrost atrakcyjności miasta.

Wdrożenie założeń Polityki transportowej nadmorskiego obszaru funkcjonalnego to kolejne z zadań wskazanych do realizacji w obszarze TRANSPORTU. Dla wzmocnienia konkurencyjności Kołobrzegu i całego regionu, konieczna jest likwidacja bariery dostępności komunikacyjnej, co oznacza przede wszystkim konieczność wzmocnienia powiązań transportowych Kołobrzegu z resztą kraju oraz powiązań zagranicznych z Berlinem oraz poprzez terminal pasażerski w porcie – ze Skandynawią. W tym aspekcie konieczne są działania przyspieszające budowę drogi ekspresowej S6 oraz gruntowna modernizacja istniejącej infrastruktury drogowej.

Instrumentami rozwoju polityki transportowej będą przede wszystkim działania dotyczące rozwoju sieci drogowej. W zakresie rozwoju sieci drogowej zakłada się inwestycje obejmujące: budowę drogi ekspresowej S6 Szczecin – Koszalin (wykonawcą będzie GDDKIA), dokończenie budowy obwodnicy - etapu III i przebudowę ulic w obszarze portu – zadania wskazane już w zadaniu pierwszym.

Drugim ważnym pakietem zadań w poprawie warunków komunikacyjnych jest udrożnienie tych ciągów drogowych, które mają najwyższe natężenia ruchu. Ich rozbudowa w połączeniu z obwodnicą południową powinna przynieść natychmiastowy efekt poprawy płynności ruchu, bezpieczeństwa podróży i łatwości przemieszczania się nie tylko pojazdów indywidualnych, ale też autobusowej i mikrobusowej komunikacji zbiorowej, poprawiając jej skuteczność i punktualność. Do zadań tych należy, zgodnie z założeniami Polityki Transportowej, m.in. przebudowa ul. Kamiennej, ul. Grzybowskiej, ronda na skrzyżowaniu ul. Sienkiewicza-Jasna¹⁵.

Ponadto polityka transportowa miasta wskazuje na kwestie związane z koniecznością uregulowania zasad organizacji ruchu oraz parkowania ze szczególnym uwzględnieniem strefy śródmiejskiej i strefy uzdrowskiej. Podjęte będą również działania służące wygaszaniu ruchu w strefie śródmiejskiej i uzdrowskiej. Modernizacja, rozwój oraz rozbudowa układu istniejących tras komunikacji zbiorowej oraz nowy docelowy system dróg rowerowych z podkreśleniem dostępności strefy śródmieścia i strefy uzdrowskiej to kolejne z najważniejszych działań w sferze infrastruktury transportowej.

Ostatnie zadanie przewidziane w obszarze transportu dotyczy wdrożenia **polityki komunikacyjnej miasta w ramach polityki transportowej** – polityki, która określi warunki funkcjonowania transportu drogowego na terenie miasta – samochodowego, autobusowego, rowerowego oraz określi stopień swobody użytkowania zwłaszcza samochodu osobowego w najbardziej newralgicznych obszarach miasta.

ZASOBY

W ramach zintegrowanego i kompleksowego podejścia do rozwoju, samorząd województwa zachodniopomorskiego wyznaczył lokalne specjalizacje odgrywające kluczowe znaczenie w rozwoju i promowaniu regionu. W przypadku Kołobrzegu inteligentne specjalizacje – a więc wyjątkowe cechy i aktywa, podkreślające przewagę konkurencyjną miasta, wzmocnione poprzez działania innowacyjne oraz wiedzę - to turystyka i zdrowie, biogospodarka, działalność morska i logistyka, usługi przyszłości. Najważniejszą z nich jest turystyka i zdrowie wykorzystująca zasoby przyrodnicze, walory klimatyczne

---

¹⁵ Polityka transportowa Nadmorskiego Obszaru Funkcjonalnego obejmującego Gminę Miasto Kołobrzeg, Gminę Kołobrzeg oraz Gminę Ustronie Morskie

i dorobek kulturowy regionu. Podnoszenie atrakcyjności Kołobrzegu i jego dalszy rozwój uzależniony jest w dużym stopniu od umiejętnego wykorzystywania posiadanych zasobów i potencjału oraz aktywnego ich promowania – należy dążyć w kierunku rozwoju mechanizmów asymilacji projektów gospodarczych z ich otoczeniem przyrodniczym.

*W obszarze ZASOBY program zakłada realizację projektu - **WSPARCIE INICJATYW LOKALNYCH MAJĄCYCH NA CELU WYKORZYSTANIE ZASOBÓW NATURALNYCH ORAZ ROZWÓJ REGIONALNYCH SPECJALIZACJI WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO** opartych o naturalne zasoby regionu i jego potencjał gospodarczy oraz naukowo-badawczy. Działania samorządu skoncentrowane będą na możliwie szerokim rozwijaniu lokalnych specjalizacji, dzięki którym rozwija się lokalna gospodarka, kształtuje się obraz lokalnego rynku pracy.*

Dlatego też najważniejsze zadania samorządu to działania zapewniające dostosowanie oferty edukacyjnej do lokalnego rynku pracy, działania na rzecz poprawy dostępności do głównych szlaków transportowych oraz rozwijające gospodarkę niskoemisyjną, ochrona i zachowanie dobrej jakości stanu środowiska. Rola samorządu to również działania w kierunku utrzymania dobrego stanu endogenicznych zasobów – solanki, borowiny czy walorów przyrodniczych. Istotne jest nawiązanie i umocnienie współpracy pomiędzy partnerami społeczno-gospodarczymi prowadzącymi działalność gospodarczą w sferze wspomnianych specjalizacji a środowiskiem naukowym.

Równie istotnym elementem mogącym służyć podnoszeniu konkurencyjności miasta jest możliwość wytwarzania przez przedsiębiorców nowych lokalnych produktów oraz świadczenie unikalnych usług w oparciu o posiadany potencjał i zasoby naturalne miasta – solanki, borowiny, morze, tereny zielone. Rolą władz będzie wsparcie przedsiębiorców w kreowaniu lokalnych produktów czy usług, a następnie nadanie im lokalnej tożsamości, aktywne promowanie oraz popularyzowanie. W dłuższym okresie będzie się dążyć do uzyskania zdywersyfikowanej struktury gospodarki, ponieważ w perspektywie kilkudziesięciu następnych lat skupianie się na dominacji jednego kluczowego sektora gospodarki- a więc turystyki - może okazać się złudne ze względu na dynamikę zmian współczesnej gospodarki. Dlatego też przewiduje się również w następstwie powyższego realizację działań związanych z kontrolą wykorzystania zasobów naturalnych oraz procesów biologicznych do tworzenia nowych produktów i usług. Nowe branże będą wspierane jedynie wówczas, gdy pojawią się symptomy ich rozwoju w oparciu o czynniki endogeniczne.

Cele Programowe

- ❖ **Przeciwdziałanie depopulacji miasta - odpływowi mieszkańców, w szczególności tych posiadających najwyższe kompetencje i kwalifikacje.**

- ❖ *Pozyskanie środków pozabudżetowych na realizację zadań.*
  - ❖ *Umacnianie pozycji konkurencyjnej miasta na rynku usług uzdrowiskowo-turystycznych.*
  - ❖ *Zapewnianie wysokiej jakości usług publicznych.*
-

Obszar PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

- ❖ *Tworzenie warunków dla rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw, doskonalenie relacji administracja – przedsiębiorca, pozyskiwanie kapitału inwestycyjnego.*
- ❖ *Upowszechnianie technologii informacyjnych i komunikacyjnych oraz doskonalenie relacji administracja – przedsiębiorca.*
- ❖ *Zrównoważone i racjonalne wykorzystanie zasobów tkanki miejskiej dla stymulowania rozwoju społecznego i gospodarczego poszczególnych terenów miasta oraz odnowa społeczna, gospodarcza, przestrzenna i środowiskowa terenów rewaloryzowanych i rewitalizowanych.*

Obszar TRANSPORT

- ❖ *Poprawa sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym – stworzenie wydajnego układu komunikacyjnego i drogowego, udrożnienie i poprawa dostępności komunikacyjnej oraz unowocześnienie stanu infrastruktury drogowej i towarzyszącej.*
- ❖ *Udrożnienie oraz poprawa dostępności komunikacyjnej miasta.*
- ❖ *Unowocześnienie stanu infrastruktury drogowej i towarzyszącej.*
- ❖ *Poprawa skomunikowania Kołobrzegu z resztą kraju.*
- ❖ *Stworzenie wydajnego układu drogowego.*

Obszar ZASOBY

- ❖ *Promocja i kształtowanie wizerunku marki Kołobrzeg w oparciu o regionalne specjalizacje i naturalne zasoby regionu.*
-

Projekty

Obszar PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

- B. 1. Administracja przyjazna dla biznesu.
-

B. 2. Przestrzeń dla biznesu.

Obszar TRANSPORT

B. 3. Zróżnicowana infrastruktura komunikacyjna – sprawny transport.

Obszar ZASOBY

B. 4. Wsparcie inicjatyw lokalnych mających na celu wykorzystanie zasobów naturalnych oraz rozwój regionalnych specjalizacji województwa zachodniopomorskiego

---

Główne zadania w powyższych projektach:

B. 1. Administracja przyjazna dla biznesu:

- 1) Oferowanie terenów pod przyszłe inwestycje i działalność gospodarczą.
  - 2) Wzbogacanie terenów inwestycyjnych o niezbędną infrastrukturę techniczną.
  - 3) Opracowywanie planów miejscowych dla obszarów nieobjętych planem.
  - 4) Opracowanie Lokalnej Strategii Wspierania Przedsiębiorczości, w tym m.in.:
    - 4.1.) Działania pobudzające lokalną przedsiębiorczość:
      - a. Wsparcie instytucji udzielających przedsiębiorcom gwarancji i poręczeń finansowych.
      - b. Współtworzenie instytucji udzielających pożyczek i dotacji dla przedsiębiorców.
      - c. Prowadzenie polityki podatkowej wspierającej przedsiębiorców.
  - 5) Wypracowanie mechanizmu pozyskiwania inwestorów.
  - 6) Tworzenie oraz upowszechnianie e-administracji – Centrum Innowacyjnej Administracji.
-

B. 2. Przestrzeń dla biznesu:

- 1) Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji - działania rewitalizacyjne obszarów zdegradowanych (w tym terenów powojkowych) oraz działania rewaloryzacyjne miasta pod kątem podniesienia walorów estetycznych, przestrzennych i funkcjonalnych, m.in.: terenów nad Parsętą w tym ulicy
-

B. 3. Zróżnicowana infrastruktura komunikacyjna – sprawny transport:

- 1) Infrastruktura drogowa miasta:
  - a. Poprawa dostępności do portu Kołobrzeg od strony lądu - Etap III.
  - b. Modernizacja nawierzchni torowej bocznicy kolejowej Portu Morskiego w Kołobrzegu wraz z przebudową ul. Towarowej i Zdrojowej prowadzących do portu.
  - c. Budowa dróg i ciągów komunikacyjnych – zgodnie z WPF.
  - d. Przebudowa i remonty dróg – zgodnie z WPF.
  - e. Rozbudowa infrastruktury ścieżek rowerowych - w oparciu o Studium Rozwoju Infrastruktury Rowerowej w Kołobrzegu.
- 2) Lobbing i współpraca celowa na rzecz:
  - a. Wzrostu liczby połączeń kolejowych, autobusowych i morskich z krajem i wybranych połączeń zagranicznych m.in. z Berlinem i wyspą Bornholm.
  - b. Utworzenie lądowiska sportowo-rekreacyjnego w Kołobrzegu na bazie byłego lotniska w Podczelu.
- 3) Wdrożenie założeń Polityki transportowej Nadmorskiego Obszaru Funkcjonalnego, w tym m.in.:
  - a. Podjęcie działań w celu wygaszania ruchu pojazdów w strefie śródmiejskiej i uzdrowiskowej.
  - b. modernizacja i rozbudowa układu istniejących tras komunikacji zbiorowej – autobusowej.
  - c. Stworzenie systemu dróg rowerowych z podkreśleniem dostępności stref śródmieścia i stref uzdrowiskowych.
- 4) Wdrożenie Polityki komunikacyjnej miasta w ramach polityki transportowej.

B. 4. Wsparcie inicjatyw lokalnych mających na celu wykorzystanie zasobów naturalnych oraz rozwój regionalnych specjalizacji województwa zachodniopomorskiego, w tym:

- 1) Biogospodarki, działalności morskiej, usług przyszłości oraz turystyki i zdrowia opartych o naturalne zasoby regionu i jego potencjał gospodarczy oraz naukowo-badawczy.
- 2) Budowa tężni solankowej.
- 3) Wykorzystanie wód geotermalnych.

Najważniejsze korzyści wynikające z realizacji programu:

- *Zatrzymanie odpływu mieszkańców.*
- *Wzrost atrakcyjności Kołobrzegu, jako miejsca zamieszkania.*
- *Wzrost atrakcyjności miasta, jako miejsca lokowania kapitału przez przedsiębiorców.*
- *Podniesienie konkurencyjności i jakości oferowanych usług miejskich w zakresie transportu oraz wsparcia przedsiębiorczości.*
- *Wzrost znaczenia oraz atrakcyjności turystycznej i uzdrowiskowej miasta.*
- *Poprawa jakości i stanu środowiska przyrodniczego.*
- *Wzrost dochodów z tytułu opłat i podatków lokalnych.*
- *Rozwój gospodarczy miasta.*
- *Wzrost liczby miejsc pracy.*

Zagrożenia dla realizacji programu:

- *Niewystarczająca ilość środków finansowych lub ich brak (np. brak zewnętrznego wsparcia finansowego).*
- *Brak wsparcia dla realizacji zadań ze strony mieszkańców (protesty mieszkańców) i środowisk lokalnych – organizacji pozarządowych, lokalnych przedsiębiorstw, przedstawicieli życia społeczno-gospodarczego.*
- *Brak sprzyjających warunków wokół realizacji zadań (w tym: bariery legislacyjne, ułatwienia systemowe we wdrażaniu programu w zakresie organizacyjnym i finansowym).*
- *Ryzyko makroekonomiczne.*
- *Brak zainteresowania ze strony inwestorów.*
- *Konkurencja ze strony innych ośrodków turystycznych i uzdrowiskowych.*
- *Ustanie warunków uzasadniających nadanie miastu statusu uzdrowiska.*
- *Brak zaplecza kadrowego do realizacji zadań (niedostateczne lub niekompetentne zasoby ludzkie).*
- *Starzenie się społeczeństwa.*
- *Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców.*

Beneficjenci:

- *Mieszkańcy miasta.*
- *Turyści krajowi i zagraniczni.*
- *Młodzież szkolna.*

- *Przedsiębiorcy.*
- *Mieszkańcy powiatu kołobrzeskiego i powiatów ościennych.*
- *Przedsiębiorstwa, w tym z branży turystycznej.*
- *Organizacje pozarządowe.*
- *Branżowe stowarzyszenia i fundacje.*
- *Samorząd lokalny i regionalny.*
- *Osoby przyjeżdżające do miasta w celach biznesowych.*
- *Jednostki naukowe i badawcze.*

Zgodność z dokumentami Strategicznymi wyższego rzędu:

- *Strategia Europa 2020*
- *Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010–2020: Regiony, miasta, obszary wiejskie*
- *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030*
- *Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności*
- *Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, Konkurencyjna gospodarka, Sprawne państwo*
- *Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”*
- *Strategia Rozwoju Transportu do 2020 roku*
- *Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020*
- *Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020*
- *Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko perspektywa do 2020*
- *Strategia Sprawne Państwo 2020*
- *Strategia Rozwoju Polski Zachodniej*
- *Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego*
- *Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego*
- *Strategia Nadmorskiego Obszaru Funkcjonalnego*
- *Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego*

Podmiot odpowiedzialny za realizację (instytucja/ funkcja)

❖ **Koordinator programu:**

- *B.1. – Wydział Gospodarki Nieruchomościami, Wydział Urbanistyki i Architektury, Wydział Obywatelski, Biuro Informatyki, Spółki Miejskie.*
  - ♦ **Potencjalni partnerzy:** *Kołobrzescy Przedsiębiorcy, Organizacje przedsiębiorców, Stowarzyszenia Architektów, Inwestorzy, Koncesjonariusze, Instytucje finansowe.*
- *B.2.- Wydział Urbanistyki i Architektury.*
  - ♦ **Potencjalni partnerzy:** *Miejski Konserwator Zabytków, Kołobrzescy Przedsiębiorcy, Wydział Komunalny, Wydział inwestycji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, Stowarzyszenia Architektów, Rady Osiedli, Wspólnoty i Spółdzielnie Mieszkaniowe.*
- *B.3. - Wydział Inwestycji, Wydział Komunalny, Komunikacja Miejska.*

- ◆ **Potencjalni partnerzy:** Wydział Rozwoju Miasta, Zarząd Portu Morskiego, Wydział Gospodarki Nieruchomościami, Kołobrzescy Przedsiębiorcy, Organizacje pozarządowe, GDDKiA, instytucje rządowe.
- B.4. - Urząd Miasta Kołobrzeg w ramach przynależności Gminy Miasto Kołobrzeg do Lokalnej Organizacji Turystycznej.
  - ◆ **Potencjalni partnerzy:** Kołobrzescy Przedsiębiorcy; Uczelnie Wyższe; Organizacje pozarządowe; Uzdrowisko Kołobrzeg; Urząd Marszałkowski.

Informacja na temat możliwości finansowania oraz pozyskania środków zewnętrznych:

- Środki pochodzące z funduszy unijnych.
- Dotacje rządowe.
- Budżety funduszy celowych np. Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Fundusz Termomodernizacji i Remontów, Fundusz Dopłat, programy typu SOWA, LEMUR, KAWKA.
- Środki organizacji i instytucji działających na rzecz ochrony środowiska, popularyzacji kultury, ochrony zabytków.
- Środki przedsiębiorstw i organizacji branży turystycznej.
- Środki prywatnych inwestorów, w tym wykorzystanie formuły PPP.
- Budżet miasta, samorządu wojewódzkiego.

Mierniki realizacji (uzupełniające mierniki zawarte w Strategii Rozwoju Miasta ...):

- Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym.
- Liczba przedsiębiorstw, którym udzielono wparcia na skutek wdrażania Lokalnej Strategii Wspierania Przedsiębiorczości.
- Powierzchnia miasta objęta mpzp.
- Powierzchnia obszarów miasta objętych programem rewitalizacji.
- Liczba km dróg wybudowanych.
- Liczba km wyremontowanych dróg.
- Liczba nowych miejsc parkingowych.
- Liczba km ścieżek rowerowych na terenie miasta.
- Liczba pociągów rozpoczynających oraz kończących bieg (TLK, EIC, EX + pociągi regionalne dalekobieżne) w Kołobrzegu.
- Liczba stałych połączeń z Berlinem.
- Liczba połączeń morskich z wyspą Bornholm.
- Liczba płatnych miejsc postojowych.
- Dostępność transportu publicznego = długość linii autobusowych w km/ powierzchnia miasta.
- Zapełnienie stref płatnego parkowania pojazdami.
- Wysokość środków przeznaczonych na promocję miasta.

Efekty realizacji projektów i zadań:

- Wzrost poziomu rozwoju gospodarczego i konkurencyjności przedsiębiorstw oraz wzrost jakości usług świadczonych przez samorząd.
- Wzrost poziomu rozwoju gospodarczego i konkurencyjności przedsiębiorstw oraz wzrost

jakości usług świadczonych przez samorząd

- *Wzrost atrakcyjności przestrzeni miejskiej, z której mogą korzystać mieszkańcy i przedsiębiorcy oraz ożywienie gospodarcze i społeczne wybranych terenów miasta.*
- *Wzrost funkcjonalności systemu transportowego:*
- *Wzrost jakości infrastruktury transportowej.*
- *Udrożnienie oraz poprawa dostępności komunikacyjnej do portu morskiego.*
- *Poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego.*
- *Wzrost liczby atrakcyjnych miejsc dla ruchu pieszego i rowerowego oraz osób podróżujących transportem publicznym.*
- *Wzrost znaczenia roweru, jako alternatywnego środka transportu.*
- *Zmniejszenie poziomu zanieczyszczenia powietrza, spadek hałasu, redukcja emisji gazów cieplarnianych.*
- *Zwiększenie dostępności terytorialnej Kołobrzegu*
- *Osiągnięcie zrównoważonej mobilności w obszarze funkcjonalnym miasta.*
- *Utworzenie spójnego, niskoemisyjnego i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego.*
- *Efektywniejsze i odpowiedzialne wykorzystanie zasobów miasta oraz zwiększenie konkurencyjności świadczonych usług przez lokalne przedsiębiorstwa.*

Koszty projektów/ zadań oraz odniesienie do WPF – orientacyjne koszty wskazano w załączniku nr 1 do WSPO, szczegółowe dane zawarte będą w budżecie miasta.

- **Punkty zyskane w rankingu spójności projektu z celami strategicznymi**
- **Zestawienie projektów przewidzianych do realizacji na każdy kolejny rok budżetowy wraz z sumą kosztów projektów, udziałów własnych budżetu miasta i kwot potencjalnego dofinansowania.**

Powyższe odnosi się wyłącznie do zadań i projektów realizowanych w ramach budżetu obywatelskiego – dane będą umieszczane w kartach oceny zadań poddanych wstępnej weryfikacji.

Nazwa Wieloletniego Strategicznego Programu Operacyjnego:

C - OBYWATELSKI KOŁOBRZEG

Numer programu: **Kontynuacja** realizacji przedsięwzięć następujących programów i polityk:

3

- Programu Operacyjnego Kołobrzeg Miasto Kultury
- Program Operacyjny Mieszkać w Kołobrzegu
- Programu Operacyjnego Społeczeństwo Obywatelskie, Edukacja i Sport
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

Nowe projekty

- Obszar Społeczeństwo Obywatelskie

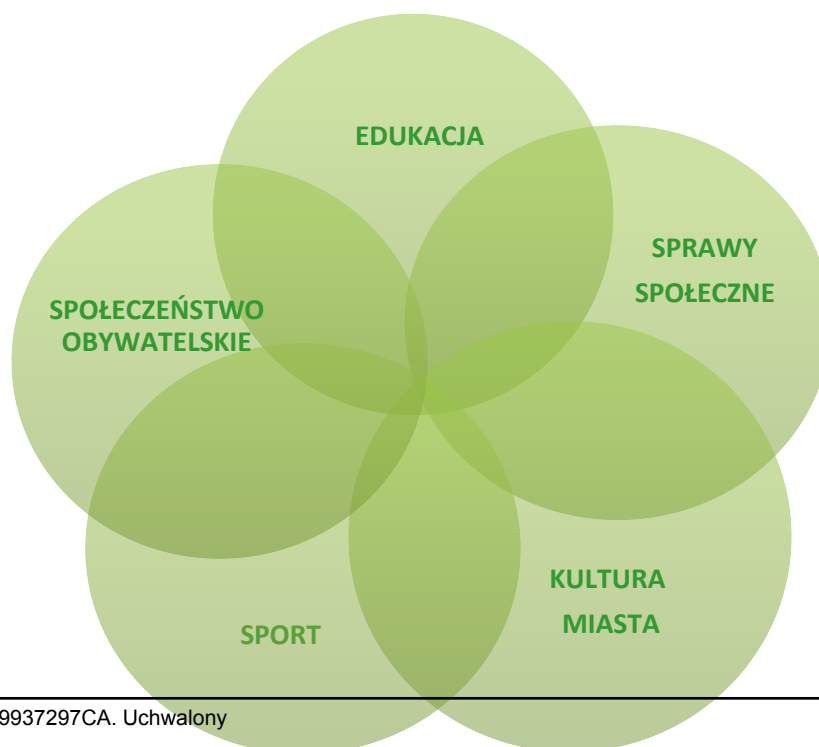
Program służy realizacji **Celu strategicznego** Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020

C: Dążenie do budowania wzajemnego zaufania, umacnianie kapitału społecznego.

Program służy realizacji **Celu operacyjnego** Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020

1. Umacnianie poczucia tożsamości mieszkańców poprzez wykorzystanie dziedzictwa historycznego i dialog społeczny.

OBSZARY

OPIS ORAZ UZASADNIENIE REALIZACJI PROJEKTÓW I ZADAŃ

EDUKACJA – KOŁOBRZESKA SZKOŁA I PRZEDSZKOLE DROGĄ DO SUKCESU JEJ ABSOLWENTÓW

Poziom nauki, techniki, kultury, to jedne z najważniejszych motorów rozwoju społeczno-gospodarczego. Jakość nauczania przedkłada się na jakość kapitału ludzkiego na rynku pracy, a tym samym wpływa na wzrost konkurencyjności gospodarki miasta. Efektywność kształcenia oraz sposób nauczania determinuje wiele aspektów w rozwoju psychofizycznym człowieka. Wysoki poziom wykształcenia mieszkańców koreluje m.in. z wysokim poziomem kapitału społecznego. Ludzie wykształceni są osobami otwartymi na dialog społeczny, wykazują się większą ufnością we wzajemnych relacjach z innymi osobami. Dlatego w obszarze EDUKACJA zakłada się w najbliższych latach dalsze intensywne działania na rzecz doskonalenia pracy przedszkoli i szkół, aby mogły optymalizować wyniki wychowania oraz metody dydaktyczne, jak najpełniej sprostać potrzebom współczesności oraz wpływać na integrację społeczności lokalnej.

*Zakłada się realizację **sześciu projektów operacyjnych**:*

- Wysoka jakość nauczania w kołobrzeskich szkołach i przedszkolach,*
- Uniwersalne wartości w wychowaniu młodego pokolenia kołobrzeżan,*
- Zdrowy styl życia,*
- Bezpieczna i przyjazna szkoła,*
- Rodzina partnerem szkoły/przedszkola,*
- Nowoczesna infrastruktura placówek oświatowych.*

*W ramach pierwszego z projektów - **WYSOKA JAKOŚĆ NAUCZANIA W KOŁOBRZESKICH SZKOŁACH I PRZEDSZKOLACH** - priorytetem działań samorządu będzie zapewnienie wszystkim uczniom warunków sprzyjających ich wszechstronnemu rozwojowi w przedszkolach i szkołach, gdzie uczniowie będą mogli zaspokajać potrzeby intelektualne, komunikacyjne, emocjonalne, społeczne i kulturalne. Realizacja tego projektu opiera się na zadaniach uwzględniających indywidualne podejście do ucznia.*

*Podstawowym warunkiem wysokiego poziomu nauczania muszą być skuteczne i efektywne działania dydaktyczne. Pierwsze z zadań obejmuje swym zakresem **podejmowane działań skutkujących uzyskiwaniem przez uczniów wyższych wyników na sprawdzianach szóstoklasistów i egzaminach gimnazjalnych**. Uczniowie kołobrzeskich szkół podstawowych i gimnazjów generalnie osiągają wyniki na poziomie średniej krajowej i średniej okręgu, jednak będzie się dążyć do tego, aby były one wyższe.*

Kolejne z zadań (wiąże się niejako z zadaniem pierwszym) - **organizowanie zajęć językowych w przedszkolach i szkołach ukierunkowanych na rozwijanie komunikatywnej funkcji języków obcych**. Mimo, iż kołobrzescy uczniowie uzyskują dobre wyniki na sprawdzianach i egzaminach językowych (wspomniane powyżej), nadal zauważa się, iż znajomość języka w mowie jest niewystarczająca. Położony zostanie więc nacisk na rozwijanie umiejętności swobodnego posługiwania się językiem obcym w przeróżnych sytuacjach życiowych. W programach edukacyjnych oraz w trakcie zajęć językowych główny celem będzie rozwijanie kompetencji komunikatywnej. Stąd konieczność doskonalenia umiejętności nauczycieli, aby możliwe było optymalne kształcenie omawianej kompetencji. Ćwiczenia lekcyjne zostaną tak zaplanowane, by zapewniały autentyczną komunikację. Efektem realizacji zadania powinny być nie tylko wysokie wyniki na egzaminach, ale również większe zaangażowanie uczniów w uczestniczeniu w wymianach międzynarodowych czy wolontariacie międzynarodowym.

W dobie intensywnego rozwoju technik medialnych, internetu, powszechnej informatyzacji trudno sobie wyobrazić oświatę i szeroko pojętą edukację nie nadążającą za ogólnymi trendami. Dlatego kolejne zadanie, które będzie podejmowane przez samorząd, dotyczy kwestii związanych z **informatyzacją procesów edukacyjnych**. Współczesna szkoła musi sprostać wyzwaniom i oczekiwaniom ze strony swoich klientów, tj. uczniów, rodziców, ale też i stawiających coraz wyższe wymagania organów prowadzących. Zadanie obejmuje swym zakresem wykorzystanie komputera i innych urządzeń mobilnych nie tylko w trakcie zajęć z informatyki, ale również w nauczaniu pozostałych przedmiotów – zwłaszcza w trakcie zajęć językowych, artystycznych czy przyrodniczych. Zwiększenie wykorzystania sprzętu informatycznego w trakcie zajęć, wiązać będzie się również z upowszechnianiem e-podręczników. Ważnym czynnikiem będzie nie tylko dostępność sprzętu komputerowego, ale i konieczność rozbudowy sieci informatycznej w salach lekcyjnych. Niezwykle istotnym elementem będzie szkolenie nauczycieli w zakresie poznawania najnowszych technik informacyjnych, ich istoty oraz zastosowań w praktyce edukacyjnej. W trakcie realizacji zadania uwzględniona zostanie również konieczność nauczania na odległość - technologia e-learningu (zwłaszcza w kontekście poniżej wymienionego zadania jakim jest indywidualizacja kształcenia).

W ramach kolejnego zadania - **Indywidualizacja procesu kształcenia** – w procesie dydaktycznym zostanie położony silny akcent na pracę z uczniem bardzo zdolnym. Warunkiem wysokiego poziomu nauczania jest m.in. oferta edukacyjna uwzględniająca pracę z uczniem bardzo uzdolnionym. Szkoły będą dbały o to, żeby różnorodne talenty uczniów nie zagubiły się. Ujawnianie uzdolnień i rozwijanie ich w sposób indywidualny sprawi, że aspiracje i zainteresowania będą harmonizować z wyzwaniami przyszłości. W tym celu władze samorządowe będą finansowo wspierać uczniów bardzo zdolnych przez system stypendiów i nagród. Szkoły nawiążą ściślejszą współpracę z rodzicami tych uczniów oraz instytucjami kultury, klubami sportowymi czy wyspecjalizowanymi

placówkami edukacyjnymi. Nauczyciele też będą się dokształcać w zakresie form pracy z uczniami zdolnymi, by uzyskiwali oni jak najlepsze wyniki.

Stworzenie oferty edukacyjnej przedszkoli i szkół, rozwijającej zdiagnozowane zainteresowania dzieci i młodzieży, z uwzględnieniem edukacji morskiej, to ostatnie z zadań w niniejszym projekcie. Będzie ono niejako uzupełnieniem zadania związanego z indywidualizacją kształcenia. Jedno z flagowych działań dotyczy stworzenia programu edukacji morskiej, który będzie również rozwinięciem działań w ramach zadania związanego z prowadzeniem w kołobrzeskich szkołach lekcji o historii i kulturze miasta [zadanie C.14.5)]. Celem programu będzie popularyzacja wśród uczniów tradycji morskiej i bogatego dziedzictwa miasta w zakresie szeroko rozumianej działalności morskiej. W ramach edukacji morskiej, w sprzyjających warunkach naszego miasta, będzie stworzenie programu edukacji żeglarskiej, kierowanego do dzieci i młodzieży.

UNIWERSALNE WARTOŚCI W WYCHOWANIU MŁODEGO POKOLENIA KOŁOBRZEŻAN to kolejny projekt przewidziany do realizacji w niniejszym obszarze. Priorytetową rolę w wychowaniu człowieka odgrywa rodzina, a następnie to dopiero przedszkole i szkoła przygotowują dziecko do życia, opartego na wartościach społecznie uznanych. Współczesny program wychowawczy, powinien mieć na celu uwrażliwienie wychowanka na te wartości, które go rozwijają i pozwalają mu być dumnym z siebie.

W celu umacniania i rozwijania poczucia przynależności najmłodszych mieszkańców miasta do kołobrzeskiej społeczności, realizowane będzie zadanie - **wzmocnienie działań mających na celu promowanie lokalnego patriotyzmu**. Przedszkole i szkoła są instytucjami, które są zobowiązane przekazywać treści i wartości stanowiące podstawę orientacji w świecie. Dla mieszkańców Kołobrzegu jedną z takich treści powinno być poczucie tożsamości z miastem, duma z bycia kołobrzeżaninem. Ponieważ jest to proces długofalowy i rozłożony w czasie, jego efekty mogą być widoczne tylko wtedy, gdy wychowanie promujące lokalny patriotyzm obejmie wszystkie etapy edukacji szkolnej. Programy dydaktyczne będą w większym stopniu uwzględniać działania mające na celu budowanie tożsamości miasta i jej popularyzowanie wśród uczniów – poprzez prowadzenie lekcji o historii miasta, stworzenie autorskiego programu edukacji morskiej, udział w imprezach oraz rekonstrukcjach historycznych [zadania C.1.5)., C.9.3) oraz C.14.5)]. Silne więzi z miastem w połączeniu z wysoką jakością życia będą czynnikami zmniejszającymi zjawisko depopulacji Kołobrzegu. Samorząd będzie prowadził aktywną współpracę ze szkołami, aby w swych działaniach uwzględniały tematykę lokalną.

Edukacją stanowiącą alternatywę dla zmaterializowanego wychowania jest wychowanie angażujące uczniów w działania na rzecz innych. Stanie się to priorytetowym zadaniem dla rodziców i nauczycieli. Będzie on elementem kolejnego zadania - **tworzenie warunków do działalności młodzieżowego wolontariatu**. Zaangażowanie w pracę wolontariacką oznacza pracę na rzecz społeczeństwa i wkład w jego rozwój. Wolontariat młodzieżowy jest szansą na zdobycie nowych

umiejętności i kompetencji potrzebnych do podniesienia szans m.in. na rynku pracy, daje możliwość nauki nowego języka (w przypadku wolontariatu międzynarodowego) a także umożliwia kontakt z innymi ludźmi. Poprzez bycie wolontariuszem młodzież buduje kapitał społeczny i uczy się dialogu z innymi osobami. Ma on ogromny wpływ na umacnianie zachowań prospołecznych. Dlatego też tworzenie warunków do działalności młodzieżowego wolontariatu będzie w perspektywie najbliższych lat wyjątkowym zadaniem włączonym w proces edukacji. Będzie stanowił on również uzupełnienie działań przewidzianych w ramach wolontariatu miejskiego [zadanie C.14.4]).

Zdrowie jest jedną z najważniejszych wartości w życiu człowieka. Dlatego troska o nie, to najlepsza inwestycja jaką można zapewnić dzieciom i młodzieży. Największy wpływ na zdrowie człowieka ma prowadzony przez niego styl życia, rozumiany jako zespół codziennych zachowań dotyczących m.in. odżywiania, aktywności fizycznej, relacji międzyludzkich i radzenia sobie ze stresem. Ponieważ problemy zdrowotne w coraz większym stopniu dotyczą młodzież oraz dzieci bardzo ważną jest realizacja projektu – **ZDROWY STYL ŻYCIA**, którego celem jest edukacja oraz promocja zachowań prozdrowotnych. Czas szkolny wywiera ogromny wpływ na kształtowanie nawyków i postaw żywieniowych, sportowych czy higienicznych. Dlatego kołobrzeskie szkoły w swoim programach i działaniach dydaktycznych uwzględniać będą działania kształtujące zrównoważony rozwój zdrowotny uczniów. W ramach projektu przewiduje się realizację zadania w zakresie **realizacji ogólnopolskich i autorskich programów edukacji zdrowotnej** oraz **prowadzenia profilaktyki otyłości**.

Najnowsze analizy naukowców wskazują, że dzieci urodzone po 2000 roku będą żyły krócej niż ich rodzice. Czasy, w którym obecnie żyje człowiek, nie sprzyjają mu - produkty spożywcze są przetworzone, zdobycze techniki i praca minimalizują aktywność ruchową. Ponadto uczniowie narażeni są na niebezpieczeństwo kontaktu ze środkami uzależniającymi takimi jak alkohol czy narkotyki. W kołobrzeskich szkołach prowadzone więc będą działania dotyczące kształtowania i realizacji polityki zdrowotnej – podkreślenie roli właściwego odżywiania, zachęcanie do spożywania zdrowych produktów, dużej ilości warzyw i owoców kosztem umiaru w jedzeniu słodczy, wyrabianie nawyku dbania o higienę uzębienia. Ponadto działania będą nakierowane na wyrabianie zamiłowania do aktywności ruchowej jako źródła zdrowia, radości, rekreacji i wypoczynku. Organizowane będą spotkania uczniów z przedstawicielami służby zdrowia, wycieczki, konkursy, zawody sportowe, imprezy tematyczne oraz praktyczna nauka odżywiania i przyrządzania posiłków.

Odrębnym problemem, koniecznym do rozwiązania także w kołobrzeskich szkołach, jest natężenie hałasu. Jego poziom wyraźnie przekracza ustaloną w przepisach normę akustyczną (PN-87-B/02151/02), wynoszącą 45 decybeli (natężenie powyżej 85 dB uważa się za niebezpieczne). Podczas przerw stopień natężenia dźwięku dochodzi nawet do 110 dB – informują naukowcy z Politechniki Gdańskiej i Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Pod wpływem hałasu wyraźnie spada koncentracja uczniów i nawet do prawidłowo słyszących dzieci nie dociera część informacji, przekazywanych przez

nauczyciela. Dodatkowo gorzej się uczą i mają uboższe słownictwo. Badania audiologiczne potwierdziły także, że szkolny jazgot podnosi ciśnienie krwi, co wywołuje u niektórych dzieci niepokój i płacz, u innych zaś wyzwała agresję. Dodatkowo częste przebywanie w nadmiernym hałasie wpływa także na stan zdrowia – może trwale uszkodzić słuch. **Jednym z priorytetów poprawy bezpieczeństwa warunków przebywania w szkołach będzie stworzenie optymalnych warunków akustycznych**, które mają sprzyjać nauce i samopoczuciu wszystkich przebywających w szkołach, a także prowadzenie szeroko zakrojonych działań edukacyjnych, których celem będzie „walka z hałasem”.

Kolejne zadanie obejmuje działania mające na celu **specjalizacje szkół w obszarze dyscyplin sportowych**. Zadanie to obejmie swym zakresem najpierw szkoły gimnazjalne, następnie zaś szkoły podstawowe. Przewiduje się m.in. stworzenie oferty edukacji morskiej wraz z sekcjami regatowymi i szkoleniami w zakresie żeglarstwa sportowego w Gimnazjum nr 1. Działania zawarte w zadaniu będą ukierunkowane na kształtowanie osobowości uczniów, budowanie ich pozytywnego wizerunku oraz budowanie tożsamości lokalnej.

Aby zaplanowane kierunki edukacji mogły być realizowane, niezbędne jest zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa zarówno podczas drogi do przedszkoli i szkół, jaki i w samych placówkach. Realizacja powyższego będzie prowadzona w ramach projektu - **BEZPIECZNA I PRZYJAZNA SZKOŁA**. Przewiduje się **realizację ogólnopolskich i autorskich programów, projektów edukacji z zakresu bezpieczeństwa, realizację przedsięwzięć profilaktycznych, zapobiegających przestępczości młodocianych, patologiom społecznym, przy aktywnym wsparciu instytucji prewencyjnych oraz realizację programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym poszerzenie oferty terapeutycznej dla rodzin**.

Są to zadania priorytetowe ze względu na rosnącą w kraju liczbę przypadków agresji. Ścisła współpraca personelu przedszkoli i szkół z rodzicami oraz instytucjami powołanymi do czuwania nad bezpieczeństwem powinna zapewnić uczniom spokój i bezpieczny rozwój. Systematyczne uświadamianie dzieciom i młodzieży drastycznych skutków oddziaływania używek oraz bardziej efektywne oddziaływanie profilaktyczne i resocjalizacyjne we współpracy z Pełnomocnikiem Prezydenta Miasta d/s Uzależnień, Miejską Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Komendą Rejonową Policji, Sądem Rejonowym, zahamują postawy agresywne, przeciwdziałając wykluczeniu społecznemu i przyczynią się do kształtowania odpowiedzialności za zdrowie i życie własne oraz innych.

Wachlarz negatywnych zjawisk w polskiej szkole jest szeroki - od agresji słownej, poprzez rozboje, alkoholizm, narkomanię, kradzieże oraz znęcanie się fizyczne i psychiczne do ucieczek z domu i samobójstw. Problemem jest zwiększające się nieprzestrzeganie obowiązku szkolnego. Szkoły i przedszkola, mimo realizowania programów wychowawczych, programów profilaktyki,

nie spowodowały zahamowania rozwoju lub ograniczenia skali zjawisk uznanych za społecznie szkodliwe. Dlatego też ważnym zadaniem jest **Rozbudowa i modernizacja monitoringu wizyjnego w przedszkolach i szkołach.**

Zadania w niniejszym projekcie mają się stać się ogólnomiejskim wysiłkiem zmierzającym do poprawy sytuacji i przynieść wymierne efekty w postaci bezpiecznych budynków szkół i przedszkoli, z pracownikami dbającymi o pełny rozwój młodego człowieka, w tym rozwój cech, które zadecydują o sposobie pełnienia przez niego ról społecznych, doprowadzą do pełnego rozwoju osobistego, do bycia człowiekiem uczciwym, umiejącym żyć z innymi i dla innych.

RODZINA PARTNEREM SZKOŁY/PRZEDSZKOŁA to kolejne z zadań w OBSZARZE EDUKACJI. Projekt opiera się na realizacji zadań związanych m.in. ze **stworzeniem spójnego systemu doradztwa zawodowego dla uczniów i rodziców uczniów szkół gimnazjalnych i podstawowych.** Władze miasta poprzez szkoły będą prowadziły aktywne działania na rzecz tego, aby w trakcie nauczania uwzględniano również lokalne uwarunkowania, w tym specyfikę lokalnej gospodarki.

Realizacja programów wspierających prawidłowe funkcjonowanie rodzin będących w trudnej sytuacji finansowej. to kolejne z zadań w niniejszym programie. Realizowany będzie on m.in. poprzez pomoc stypendialną, pomoc w dożywianiu. Znaczną rolę do odegrania w tym zakresie mają wychowawcy oraz pedagodzy szkolni, którzy powinni bezbłędnie diagnozować wymagania najbardziej potrzebujących uczniów.

Nauczyciele będą adresatami kolejnego zadania - **podnoszenie kompetencji nauczycieli w zakresie stosowania procedury Niebieskiej Karty.** Jest to procedura uruchamiana w przypadku podejrzenia stosowania wobec dziecka przemocy w rodzinie. Rolą nauczycieli, w tym pedagogów i wychowawców będzie rozpoznanie na możliwie najwcześniejszym etapie oznak przemocy i pomoc dziecku. Ponieważ znajomość zasad i możliwości wynikających z zastosowania procedury przez kołobrzeskich nauczycieli nie jest wystarczająca, realizowane będą działania informacyjne i szkoleniowe dotyczące zasad i efektów stosowania procedury.

Ostatnie z zamierzeń w niniejszym zadaniu dotyczy **propagowania zdrowego stylu życia w rodzinie.** Jest ono uzupełnieniem działań wskazanych w projekcie - Zdrowy styl życia. Adresatami działań edukacyjnych i promocyjnych będą nie tylko uczniowie, ale również ich rodzice oraz pozostali członkowie rodziny i mieszkańcy miasta. Edukacja dzieci nie jest wystarczającym działaniem, ponieważ podstawową jednostką wychowawczą jest rodzina. Zmiana nawyków żywieniowych dzieci czy popularyzacja aktywności ruchowej nie będzie możliwa i nie przyniesie pożądanych efektów bez zaangażowania w ten proces również rodziców. Dlatego dzieci będą także wśród swoich rodzin ambasadorkami działań dydaktycznych uwzględniających zrównoważony rozwój i zdrowy styl życia. W ramach zadania przewiduje się realizację działań opartych na organizacji happeningów, pogadanki,

organizację kiermaszów oraz imprez ogólnomiejskich angażujących nie tylko samorząd i szkoły, ale również lokalne placówki medyczne, sanatoria, organizacje pozarządowe, kluby sportowe itp.

Dla pełnej realizacji wszystkich powyższych projektów i zadań niezbędna jest dalsza modernizacja bazy dydaktycznej szkół, która będzie realizowana w ramach projektu - **NOWOCZESNA INFRASTRUKTURA PLACÓWEK OŚWIATOWYCH.**

Edukacja jest sferą szczególnie istotną dla rozwoju społeczności lokalnej, tworząc obecne i przyszłe podstawy jej funkcjonowania. Zapewnienie wysokiego poziomu kształcenia i wychowania najmłodszych mieszkańców miasta oraz odpowiednich warunków materialnych jest jednym z kluczowych czynników determinujących możliwości rozwojowe. Stworzenie właściwych warunków materialnych w zakresie poprawy stanu oraz jakości bazy edukacyjnej daje podstawy do rozwijania programów podnoszących jakość kształcenia i wychowania. Powyższe założenia będą realizowane w ramach zadania - **Systematyczne modernizowanie, dostosowywanie bazy i wyposażenia placówek oświatowych do nowoczesnych standardów jakości edukacji, w tym dostosowanie bazy do potrzeb uczniów niepełnosprawnych.**

Poprawa stanu technicznego i wyposażenia obiektów przedszkoli i szkół ma na celu zwiększenie ich funkcjonalności i dostosowania do potrzeb wynikających z rozwoju technologii i technik przekazu wiedzy oraz stworzenie możliwości ich wykorzystania przez pozostałych mieszkańców naszego miasta. Dlatego tak istotnym zadaniem będzie stworzenie **Centrów Informacji Multimedialnej w każdej szkole gimnazjalnej.** Szerszy dostęp do systemów oraz baz danych umożliwi sięganie do nowych technologii, otwierając swobodny dostęp do nowoczesnej wiedzy w sposób samodzielny i aktywny, zgodnie z wyzwaniami nowych czasów. Stosowanie materiałów multimedialnych w edukacji każdego ucznia będzie przeciwdziało wykluczeniu społecznemu i sprawi, że ustawicznie doskonalona praca w nowoczesnych kołobrzeskich szkołach umożliwi w przyszłości zdobywanie solidnego wykształcenia, a w konsekwencji podejmowania interesującej i dobrej pracy zawodowej.

Modernizacja placówek oświatowych to również zadania związane z inwestycjami w zakresie infrastruktury sportowej i rekreacyjnej. Promocja zdrowego trybu życia i prowadzenie profilaktyki otyłości będzie możliwe wyłącznie przy jednoczesnym podejmowaniu zadań związanych z **modernizacją i budową placów zabaw, budową boisk szkolnych i sal gimnastycznych w obiektach oświatowych.** Ponieważ jakość placów zabaw zlokalizowanych przy szkołach podległych samorządowi miasta jest jeszcze niezadowalająca, ich modernizacja będzie podejmowana w najbliższych latach. Planuje się budowę placów zabaw dla dzieci przy szkołach podstawowych – nr 3, 4, 5, 8 oraz przy Zespole Szkół na ul. Lwowskiej. Podejmowane będą również działania w kierunku modernizacji oraz jak to tylko będzie możliwe budowie boisk szkolnych. Ponadto w ramach projektu realizowane będzie zadanie dotyczące budowy pełnowymiarowej sali gimnastycznej w SP nr 3. To w

wieku wczesnoszkolnym wśród dzieci można rozbudzić zainteresowanie sportem. Wtedy też rozwijają one swoje pasje sportowe. Ważne miejsce wśród zadań inwestycyjnych zajmuje również zadanie dotyczące **utworzenia miejsc parkingowych dla rowerów w pobliżu szkół i przedszkoli**. Skuteczna promocja zdrowego stylu życia w oparciu o aktywność sportową, nie jest możliwa bez stworzenia warunków do jej uprawiania. Budowa ścieżek rowerowych jest jedną z priorytetowych inwestycji Kołobrzegu, a w przyszłości ma stanowić jeden z flagowych produktów miasta. Ich realizacja wymusza równocześnie stworzenie i rozwój infrastruktury im towarzyszącej - nie tylko na szlakach turystycznych i rowerowych, ale również w miejscach publicznych. Miejsca postojowe dla rowerów będą usytuowane możliwie jak najbliżej wejścia do budynku, w miejscu dobrze widocznym - monitorowanym albo zamykanym, zostaną wyposażone w osłonę przed deszczem lub będą sytuowane wewnątrz budynku.

SPORT

Kołobrzeg pełni nie tylko istotną rolę ośrodka turystyki uzdrowiskowej i wypoczynkowej. W ciągu ostatnich lat dynamicznie rozwija się również sfera sportu i rekreacji (rozbudowa infrastruktury, organizacja wydarzeń sportowych), która w wielu obszarach jest częścią oferty turystyczno-uzdrowiskowej. Sport jest niezwykle ważnym czynnikiem wpływającym nie tylko na rozwój człowieka, ale również miasta. Pełni on funkcję wychowawczą, wpływa na rozwój gospodarczy, aktywność sportowa pobudza zaangażowanie oraz motywuje człowieka do działania w innych obszarach życia.

W myśl wielu ustaw (o samorządzie gminnym, o sporcie, o systemie oświaty, o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, prawo o stowarzyszeniach, o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie) rolę miasta Kołobrzeg w dziedzinie kultury fizycznej jest poprawa sytuacji w zakresie zaspokojenia potrzeb dotyczących szeroko pojętej aktywności fizycznej dzieci i młodzieży szkolnej, osób uprawiających sport wyczynowo i rekreacyjnie oraz osób niepełnosprawnych. Dlatego też w obszarze SPORT przewiduje się realizację dwóch projektów skoncentrowanych na wszechstronnym wspieraniu sportu i rekreacji: **KOŁOBRZEG MIASTEM SPORTU** oraz **MODERNIZACJA BAZY SPORTOWO-REKREACYJNEJ**.

Wychowanie fizyczne jest procesem kształtującym harmonijny rozwój psychofizyczny dzieci i młodzieży. Jako czynnik wychowawczy, sport będzie w najbliższych latach aktywnie promowany od etapu edukacji przedszkolnej, przez wszystkie typy szkół aż do środowisk młodzieży pozaszkolnej i starszych mieszkańców miasta w ramach zadania w pierwszym z projektów – **Upowszechnianie**

sportu wśród dzieci i młodzieży (m.in. poprzez udział w ogólnopolskich programach wdrażanych przez MSiT, MEN).

W szkołach publicznych – będących jednostkami budżetowymi Gminy Miasto Kołobrzeg, rozszerzony program wychowania fizycznego jest realizowany w Zespole Szkół nr 2 oraz w Gimnazjum nr 1. Atrakcyjną propozycją rekreacji i wypoczynku dla dzieci szkół podstawowych (klasy II/III) jest realizowany od kilku lat Program Powszechnej Nauki Pływania. Jego celem jest umożliwienie jak największej grupie dzieci nabycia umiejętności pływania, jako dodatkowej formy aktywności fizycznej. Programy te będą kontynuowane w perspektywie do 2020 roku.

Upowszechnianie sportu wśród dzieci i młodzieży będzie realizowane również poprzez wsparcie Uczniowskich Klubów Sportowych działających przy szkołach. Realizując swoje zadania, UKS-y współpracują ściśle z klubami sportowymi, władzami samorządowymi i sportowymi. Na terenie Kołobrzegu zarejestrowanych jest kilkanaście UKS-ów, w takich dziedzinach jak pływanie, koszykówka, siatkówka, piłka nożna, szachy, zapasy, tenis stołowy, kolarstwo. Najlepsze zespoły i zwycięzcy w konkurencjach indywidualnych reprezentują miasto w dalszych rozgrywkach regionalnych prowadzonych przez Wojewódzki Szkolny Związek Sportowy (Igrzyska Młodzieży Szkolnej, Gimnazjada, Licealiada), promując tym samym miasto Kołobrzeg.

Mecenat miasta nad uzdolnionymi sportowcami poprzez stosowanie systemu stypendiów sportowych i nagród za osiągnięcia sportowe uzyskiwane na szczeblu krajowym i międzynarodowym to kolejne z zadań służące popularyzacji i wspieraniu sportu. System pomocy materialnej dla sportowców odnoszących sukcesy sportowe będzie opierał się na przyznawaniu zawodnikom stypendiów, jako formy pomocy, którą mogą wykorzystać na pokrycie kosztów uczestnictwa w zawodach, zakup sprzętu sportowego, odpowiednie odżywianie. System stypendiów wsparty zostanie również nagrodami finansowymi, które będą przyznawane zawodnikom (bez ograniczeń wiekowych występujących przy przyznawaniu stypendiów) odnoszącym znaczące sukcesy sportowe na arenach krajowych i międzynarodowych. Prezydent Miasta będzie ich honorować stypendiami oraz nagrodami, które będą przyznawane zgodnie z regulaminem przyznawania nagród.

Promowanie zdrowego stylu życia od najmłodszych lat, upowszechnianie różnych form kultury fizycznej, odkrywanie i rozwijanie talentów sportowych wśród uczniów oraz organizowanie imprez sportowo – rekreacyjnych to najważniejsze formy popularyzacji sportu dla wszystkich. Będą one realizowane poprzez zadanie - **Wspieranie przedsięwzięć mających na celu popularyzację aktywnego stylu spędzania czasu wolnego i walorów rekreacji ruchowej**. Jego celem będzie wyrobienie w mieszkańcach Kołobrzegu przekonania o ogromnym znaczeniu aktywnego wypoczynku, zwłaszcza w przeciwdziałaniu wielu chorobom współczesnej cywilizacji. Realizacja zadania będzie odbywała się poprzez działalność Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji oraz kołobrzeskich

stowarzyszeń sportowych, które proponują różne formy aktywności fizycznej, organizują imprezy i zawody o charakterze sportowo - rekreacyjnym.

Samorząd miasta organizuje i współfinansuje różnego rodzaju imprezy sportowe o charakterze lokalnym, regionalnym, krajowym i międzynarodowym współpracując przy tym z wieloma organizacjami. Ilość tych podmiotów oraz różnorodność dyscyplin sportowych przez nieuprawianych stwarza mieszkańcom miasta, jak i turystom wiele okazji do aktywności sportowej i udziału w imprezach. **Organizowanie znaczących imprez sportowo-rekreacyjnych** o zasięgu krajowym i międzynarodowym to istotne zadanie mające wpływ nie tylko na upowszechnianie znaczenia sportu dla zdrowia człowieka, lecz również wpływające na promocję miasta i generujące dochody lokalnej gospodarki. Miasto corocznie dofinansowuje kilkadziesiąt imprez sportowych, lokalne zawody szkolne i imprezy otwarte. Świadomość, że imprezy sportowe przyczyniają się do szerokiej popularyzacji sportu oraz promocji miasta w kraju i za granicą, powoduje, że podejmowane będą działania mające na celu wzrost liczby oraz rangi wydarzeń sportowych współorganizowanych przez samorząd. Tylko duże wydarzenia sportowe przyciągną do Kołobrzegu znanych sportowców, a tym samym reklamę dla miasta i zyski dla lokalnych przedsiębiorców.

Realizacja zadań publicznych przez podmioty uprawnione w zakresie sportu dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych, w tym wspieranie sportu profesjonalnego – to kolejne z działań przewidzianych do realizacji w ramach niniejszego projektu. Działalność w sferze sportu i rekreacji oprócz władz samorządowych prowadzi wiele jednostek, począwszy od szkół, poprzez placówki kulturalno-oświatowe, aż do różnego rodzaju związków i stowarzyszeń oraz podmiotów prywatnych. Zakres tej działalności jest bardzo szeroko zakrojony i skierowany do różnych grup wiekowych i środowiskowych. W sferze kultury fizycznej działa wiele stowarzyszeń realizujących zadania z zakresu sportu, rekreacji oraz rehabilitacji ruchowej. Podstawowymi jednostkami organizacyjnymi realizującymi cele i zadania w zakresie kultury fizycznej są kluby sportowe (tworzone w formie stowarzyszeń kultury fizycznej bądź sportowych spółek akcyjnych). W klubach sportowych dominują następujące sekcje sportowe: piłka nożna, koszykówka, lekkoatletyka, pływanie, łucznictwo. W ramach sportu wyczynowego wyróżnić należy sport młodzieżowy, gdzie główny nacisk kładzie się na szkolenie młodzieży uzdolnionej i doskonalenie predyspozycji sportowych. Jest to pierwszy etap na drodze do osiągnięcia mistrzostwa sportowego. Dlatego też działania władz miasta skupią się m.in. na wspieraniu sportu profesjonalnego. Ma ono polegać przede wszystkim na udzielaniu pomocy finansowej i organizacyjnej klubom sportowym, które prezentują wysoki poziom w dyscyplinach indywidualnych i zespołowych, realizują programy szkolenia w dyscyplinach cieszących się dużą popularnością i zainteresowaniem społeczeństwa oraz zapewniają promocję naszego miasta. Samorząd będzie partycypować w rozwoju sportu kwalifikowanego poprzez dofinansowanie

działalności klubów sportowych, ich uczestnictwo w rozgrywkach i imprezach sportowych, wynajmie miejskich obiektów sportowych.

Realizacja zadań publicznych przez organizacje pozarządowe (NGO) w zakresie popularyzacji sportu, to kolejne z wyzwań w ramach niniejszego zadania. Samorząd ogłasza corocznie otwarte konkursy ofert dla organizacji pozarządowych na rzecz realizacji zadań z zakresu pożytku publicznego oraz w ramach corocznie uchwalonego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi udziela dotacji na realizację zadań z zakresu pożytku publicznego. Działanie to będzie kontynuowane cyklicznie w trakcie obowiązywania niniejszego programu. W zakresie ww. dotacji i konkursów w zakresie kultury fizycznej i sportu miasto wspierać będzie finansowo działalność stowarzyszeń kultury fizycznej oraz uczniowskich klubów. Dotacje wspierające aktywność sportową udzielane będą również w ramach zadania - Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii.

MODERNIZACJA BAZY SPORTOWO-REKREACYJNEJ to kolejny z projektów w obszarze SPORT. *Wyrobienie w mieszkańcach Kołobrzegu przekonania o wielkiej wartości aktywnego wypoczynku, przeciwdziałanie wielu chorobom współczesnej cywilizacji, a także zacieśnienie więzi mieszkańców i promocja miasta nie jest możliwa bez posiadania wysokiej jakości szeroko dostępnej oraz znacznej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.*

Stan infrastruktury jest jednym z najważniejszych czynników stanowiących o możliwości rozwoju sportu i rekreacji. W Kołobrzegu znajduje się kilkanaście obiektów sportowych, które urozmaicają życie sportowo-rekreacyjne zarówno mieszkańców, jak również turystów i kuracjuszy. W ślad za modą na aktywne spędzanie czasu, w mieście przybywa obiektów sportowych. Wiele z nich, spełnia funkcje nie tylko typowo sportowo-rekreacyjne, lecz również lecznicze. Z analizy ogólnego stanu istniejącej, specjalistycznej bazy sportowej, wykorzystywanej dla potrzeb sportu wyczynowego, wynika, że część obiektów na skutek wieloletniej i nadmiernej eksploatacji nie spełnia aktualnie obowiązujących standardów w zakresie rozwiązań funkcjonalno-technicznych zarówno w stosunku do wymagań polskich, jak i międzynarodowych federacji sportu. Dzięki środkom pozyskanym ze źródeł zewnętrznych zmodernizowano oraz wybudowano część obiektów sportowych. W wyniku tych inwestycji ilość oraz jakość bazy sportowo-rekreacyjnej miasta uległa znacznej poprawie, niemniej w mieście znajdują się obiekty, których stan techniczny daleki jest od standardów europejskich, a przede wszystkim nie spełnia zapotrzebowania regionalnych klubów sportowych oraz mieszkańców.

Mając na uwadze coraz większe zainteresowanie aktywnością sportową nie tylko młodzieży, ale i pozostałych mieszkańców i turystów, miasto będzie modernizować i rozbudowywać bazę sportowo-rekreacyjną.

W zakresie zadań realizowanych przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji jest organizacja kąpieliska miejskiego. Jego zaplecze znacznie odbiega od oczekiwań użytkowników. Ważną kwestią,

która ma znaczący wpływ na podniesienie atrakcyjności turystycznej miasta i rozwój infrastruktury rekreacyjnej, związanej z kąpieliskiem i jego odpowiednim przygotowaniem do wymogów współczesnego turysty i obowiązujących przepisów sanitarnych jest jego zaplecze. Dlatego też przewiduje się realizację inwestycji związanej z **budową zaplecza techniczno-socjalnego dla kąpieliska miejskiego (Budowa Centrum Koordynacji i Obsługi Plaży w Kołobrzegu)**. W ramach zadania zostaną wykonane m.in. pomieszczenia socjalne oraz pomieszczenia magazynowe na sprzęt.

Miasto posiada dobrą, lecz niewystarczającą bazę sportową, która jest sukcesywnie modernizowana i rozbudowywana. Powstają również nowe obiekty sportowe zarówno z inicjatywy publicznej jak i prywatnej. Na terenie miasta Kołobrzeg, jak i w regionie brak jest nadal nowoczesnego obiektu lekkoatletycznego. Stan oraz jakość stadionu przy ulicy Śliwińskiego są niewystarczające w stosunku do potrzeb jego użytkowników. Do tej pory w Kołobrzegu, w ramach rozbudowy infrastruktury sportowej, zbudowano lub zmodernizowano m.in.: halę sportową Milenium, basen kryty, tory łucznicze z zapleczem, lodowisko, korty tenisowe, boiska szkolne, stadion piłkarski oraz boiska – Orlik i EUROBOISKO, ścieżkę ruchową oraz ścieżki rowerowe. Oddanie do użytkowania tak dużej liczby obiektów sportowych na przestrzeni ostatnich piętnastu lat w sposób naturalny wymusza, aby kolejny obiekt uzupełnił podbudowę, na której opierać będzie się dalsza realizacja wyzwań przyszłości wskazanych w Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do 2020 roku - **miasto z najlepszą bazą sportową, miejsce do aktywnego wypoczynku i rekreacji, miastem posiadającym dużo ścieżek rowerowych, bazę sportową. Taką ofertą miasto pokona konkurencyjne miejscowości.** Dopełnieniem tych wyzwań jest zadanie związane z **realizacją ze Starostwem Powiatowym w Kołobrzegu budowy stadionu lekkoatletycznego.**

Celem realizacji inwestycji będzie zapewnienie lekkoatletom profesjonalnego miejsca treningu i rekreacji o wysokim standardzie. Jest to szczególnie istotne, biorąc pod uwagę osiągnięcia kołobrzesckiej lekkoatletyki, a tym samym kołobrzesckich lekkoatletów na szczeblu krajowym czy międzynarodowym. Miasto, którego ambasadorami byli reprezentanci kadry narodowej w lekkoatletyce na Igrzyskach Olimpijskich, Mistrzostwach Świata czy Europy, powinno posiadać stadion lekkoatletyczny na najwyższym poziomie. Miasto Kołobrzeg propaguje, organizuje i współfinansuje różnego rodzaju sportowe imprezy lekkoatletyczne. Jednak ich ranga z pewnością wzrośnie wraz z budową i oddaniem do użytkowania powyższej inwestycji. Gospodarka Kołobrzegu oparta jest na działalności turystyczno-wypoczynkowo-uzdrowiskowej, dlatego wszelkie ograniczenia przyjazdów, również niezwykle ważnych przyjazdów sportowych, stanowią bezpośrednio o poziomie dochodów miasta i jego mieszkańców.

W mieście wciąż brakuje obiektów rekreacyjnych na poziomie tzw. rekreacji osiedlowej. Największym tego typu kompleksem jest plac rekreacyjno-sportowy na osiedlu Ogrody. Mieszkańcy miasta artykułują zwłaszcza potrzeby budowy siłowni na świeżym powietrzu [np. projekty zgłaszane

w ramach budżetu obywatelskiego]. **Siłownie na świeżym powietrzu** to nowy trend w czasach współczesnych. Nie wszyscy mieszkańcy miasta mogą korzystać regularnie z zajęć w klubie z powodu braku czasu, środków materialnych czy ich słabej dostępności. Dlatego najlepszym wyjściem dla zapewnienia wszystkim możliwości rozwoju sprawnościowego, zachęcenia do aktywnego spędzania czasu na świeżym powietrzu są siłownie zewnętrzne. Będą one służyły popularyzacji i rozpowszechnianiu idei zdrowego i aktywnego trybu życia. W perspektywie do 2020 roku realizowane będą w pierwszej kolejności inwestycje związane z budową siłowni na świeżym powietrzu na terenach wskazywanych w ramach budżetu obywatelskiego. Wybór urządzeń treningowych dobrany będzie dla potrzeb uniwersalnego odbiorcy. Ponadto siłownie będą urządzone w parkach, przy placach zabaw czy osiedlowych terenach rekreacyjnych.

Rola wychowania fizycznego w rozwoju psychofizycznym dzieci i młodzieży jest bezdyskusyjna. Szkoły oraz placówki oświatowo-wychowawcze zobowiązane są do rozwijania sprawności fizycznej dzieci i młodzieży. Ponieważ stan oraz jakość sal gimnastycznych zlokalizowanych przy szkołach podległych samorządowi miasta są nadal niewystarczające, kolejne z zadań będzie skierowane na **budowę, rozbudowę i modernizację sal gimnastycznych w szkołach**. To w wieku wczesnoszkolnym wśród dzieci można rozbudzić zainteresowanie sportem. Wtedy też rozwijają one swoje pasje sportowe. Czynnikiem bezsprzecznie odgrywającym kluczową rolę i mającym ogromny wpływ na poziom zaangażowania dzieci i młodzieży w pierwszej kolejności w zajęcia z wychowania fizycznego, a następnie aktywność w uczniowskich klubach sportowych, jest stan sportowej infrastruktury szkolnej. Wysokie kwalifikacje nauczycieli oraz chęci uczniów nie są wystarczającym czynnikiem przekładającym się na poziom i atrakcyjność prowadzonych zajęć. Nieodzownym element powyższego powinien być również wysoki standard sal gimnastycznych. Dlatego w celu wpajania nawyku aktywnego trybu życia i zapobiegania zjawiskom nadwagi i otyłości, miasto będzie podejmowało działania związane ze podnoszeniem jakości infrastruktury sportowej w szkołach.

Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura sportowa oznacza brak zaplecza dla młodych sportowców i ograniczone możliwości osiągania najlepszych rezultatów, jak również hamuje rozwój dyscyplin sportowych. Niestety, inwestycje związane z budową nowoczesnych obiektów sportowych są przedsięwzięciami kapitałochłonnymi i ich realizacja często nie jest możliwa bez bezpośredniego zaangażowania środków z budżetu państwa, funduszy strukturalnych oraz budżetu miasta.

Istniejąca baza sportowa pozwala na organizację różnego rodzaju imprez sportowych i sportowo rekreacyjnych, niemniej potencjał miasta związany z jego turystyczno-uzdrowiskowym charakterem wykorzystywany będzie do poszerzenia oferty miasta, a tym samym wzrostu atrakcyjności całego regionu i życia mieszkańców.

Poza obiektami sportowo-rekreacyjnymi, działalność sportowa i rekreacyjna może być realizowana również w oparciu o naturalne obszary wypoczynkowe. Rekreacji sportowej służyć będą szlaki rowerowe i piesze. Najszersza oferta skierowana zostanie do rowerzystów – przez miasto przebiega kilka szlaków rowerowych zarówno lokalnych jak i regionalnych. W Kołobrzegu istnieje blisko 25 km ścieżek rowerowych. Długość ścieżek systematycznie wzrasta przy okazji przeprowadzania modernizacji i przebudowy ciągów komunikacyjnych na terenie miasta. Jednak jest ich wciąż za mało i nie tworzą one spójnego systemu – są to w większości pojedyncze, krótkie odcinki. Poza wymienionymi powyżej zadaniami **budowane będą również ścieżki rowerowe** – a ponieważ ich budowa jest jedną z priorytetowych inwestycji Kołobrzegu, a w przyszłości mają stanowić one jeden z flagowych produktów miasta – zamiar ich realizacji wskazano w pięciu zadaniach umieszczonych w trzech obszarach operacyjnych [ŚRODOWISKO - A.2. 4) e. Budowa ścieżek rowerowych na obszarach cennych przyrodniczo; A.4. 3) Opracowanie i realizacja planu gospodarki niskoemisyjnej: - Budowa zintegrowanego systemu tras rowerowych wraz z budową infrastruktury....; TRANSPORT - B.3. 1) f. Infrastruktura drogowa miasta: Rozbudowa infrastruktury ścieżek rowerowych; B.3. 4) Wdrożenie założeń Polityki transportowej nadmorskiego obszaru funkcjonalnego].

Zakłada się, iż zadania wskazane do realizacji w niniejszym obszarze, stanowią bazę do **budowy Strategii Rozwoju Sportu**, w tym Strategii Rozwoju Żeglarstwa wśród dzieci i młodzieży. (opracowanie dokumentu zaplanowano na 2016r.).

KULTURA MIASTA

KULTURA MIASTA to kolejny obszar służący wdrażaniu Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020. Tak nazywa się również projekt wskazany w niniejszym obszarze, w ramach którego przewiduje się realizację zadań skierowanych do mieszkańców Kołobrzegu oraz środowisk twórczych miasta i regionu. Kreowanie i generowanie wydarzeń kulturalnych, w tym: nadanie priorytetowej roli imprezom o znaczących walorach kulturotwórczych oraz wspieranie rozwoju artystycznego młodzieży i artystów to najważniejsze cele do realizacji.

Pierwsze z zadań - **Szkoła Kultury - edukacja kulturalna**¹⁶ - obejmuje szeroko rozumiane podnoszenie kompetencji kulturowych, edukację kulturalną dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym także wychowanie przez sztukę. Nadrzędnym celem zadania jest przygotowanie społeczeństwa do uczestnictwa w życiu kulturalnym i odbioru kultury, ponieważ bez szerokiej edukacji w tym zakresie niemożliwym jest rozwój zainteresowań kulturalnych, a tym bardziej świadomy udział w tworzeniu

¹⁶ Strategia rozwoju kultury w Kołobrzegu do roku 2020 - UCHWAŁA NR XXVI/374/08 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 27 listopada 2008 r.

kultury. Z uwagi na niedostatek zajęć z zakresu edukacji kulturalnej w programie szkolnym, chcąc rozwijać kulturę w mieście, jako wartość priorytetową, należy stworzyć dzieciom i młodzieży możliwość uzupełnienia edukacji w tym zakresie. Edukacja będzie prowadzona w porozumieniu ze szkołami i przedszkolami, w oparciu o założenia programu szkolnego w tym zakresie oraz o kulturowy potencjał lokalny, z wykorzystaniem kołobrzeskich twórców i ludzi kultury, wzbogacane w miarę możliwości osobowościami spoza Kołobrzegu.

Fabryka Artystów - to zadanie, które obejmuje swym zakresem wspieranie artystycznego rozwoju młodzieży, twórczości profesjonalnej i nieprofesjonalnej oraz wspieranie debiutów. Celem zadania jest przejście z biernego uczestnictwa w kulturze (odbiorca sztuki) do czynnego uczestnictwa (twórca) - należy umożliwiać artystycznie uzdolnionej młodzieży rozwijanie talentów poprzez stwarzanie miejsca do pracy artystycznej (budowanie pracowni tematycznych), dawanie fachowego wsparcia i kierowanie rozwojem.

Zadanie ukierunkowane na promowanie i upowszechnianie dziedzictwa kulturowego Kołobrzegu i regionu oraz jego pełniejsze wykorzystanie w życiu kulturalnym i promocji tożsamości lokalnej to **Twierdza Kultury**. Historia miasta daje podstawy do budowania poczucia dumy z bycia mieszkańcem Kołobrzegu – początki świetności Kołobrzegu, biskupstwo, przynależność do Hanzy, źródła solne, nadanie praw miejskich, militarne aspekty historii miasta (od średniowiecza po współczesność). Zadanie obejmuje swym zakresem działania popularyzujące bogatą historię Kołobrzegu, organizowanie wydarzeń kulturalnych w oparciu o dzieje Kołobrzegu oraz tradycje morskie i żeglarskie, tworzenie sztuki inspirowanej historią, rekonstrukcje historyczne, inspiracje do działań twórczych mających na celu nawiązywanie do historii i tradycji oraz kreatywne jej wykorzystywanie. Poznanie przeszłości miasta, jej popularyzację daje szansę na definiowanie prawdziwej tożsamości lokalnej i pozwoli wykorzystywać ten potencjał do promocji miasta.

Wspieranie społecznej funkcji kultury i sztuki, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, seniorów, osób niepełnosprawnych i środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym to rola kolejnego z zadań - **Sztuka Życia**. Skierowane do osób niepełnosprawnych zadanie, oferuje im z jednej strony dostęp do kultury (sztuka bez barier), a z drugiej terapeutyczne możliwości sztuki. Kolejną grupą są dzieci z problemami rozwojowymi, którym należy zapewnić profilaktykę i terapię przez sztukę (teatr, plastykę, muzykę, taniec). Bardzo ważnym adresatem działań będą w tym zakresie również seniorzy.

Zadanie **Wirtualne Centrum Kultury** służy wspieraniu działań w obszarze wykorzystania internetu, jako sposobu upowszechniania i uczestnictwa w kulturze. Działania informacyjne i promocyjne związane z kulturą, dokumentacja tych działań, udostępnienie zorganizowanej, wirtualnej przestrzeni twórcom (blogi, galerie internetowe), znacznie szersze możliwości

udostępniania dorobku i dokonań artystów. Wirtualne Centrum Kultury ma być obecnym w sieci „oddziałem” Regionalnego Centrum Kultury, czyli znacznie wykraczać poza ogólnie przyjęte ramy popularnej „strony internetowej”.

Wspieranie Promocji Sztuki - promocja kultury i sztuki wśród mieszkańców, to ostatnie z zadań przewidzianych do realizacji w projekcie Kultura Miasta. Zadanie dotyczy popularyzacji kultury i sztuki wśród mieszkańców, twórców lokalnych, samej działalności kulturalnej. Zakresem zadania jest wszechstronna promocja kultury i sztuki, jako wartości samej w sobie, a także wszystkich wydarzeń kulturalnych, lokalnych twórców i artystów i samej instytucji Regionalnego Centrum Kultury.

Zadania realizowane w ramach projektu KULTURA MIASTA, choć skierowane są w znacznej części do mieszkańców Kołobrzegu i większość dotyczy włączenia kultury w życie społeczności lokalnej, adresowane są także do mieszkańców regionu i turystów. Jednocześnie tworzą one płaszczyzny wzajemnego przenikania i współzależności.

Projekt Kultura Miasta oraz projekt Miasto Kultury [projekt A.5., zadania A.5.1) oraz A.5.2).] są streszczeniem szczegółowych zapisów wskazanych w Strategii Rozwoju Kultury do roku 2020, sformułowanej w postaci Programu Operacyjnego, gdzie nie tylko wskazuje się zadania/przedsięwzięcia realizacyjne, lecz również zasady realizacji zadań. Zgodnie z zapisami dokumentu Regionalne Centrum Kultury powinno stać się płaszczyzną do integracji środowisk kulturotwórczych miasta i konsolidacji ich działań. Miejszem nie tylko czynnego „uprawiania kultury”, ale przede wszystkim miejscem spotkań dla mieszkańców, turystów i twórców, miastem, w którym efektywnie wykorzystywany będzie potencjał środowisk kultury.

Dlatego w perspektywie do 2020 r. zostanie położony szczególny nacisk na wypracowanie w mieście płaszczyzny wspólnych działań wszystkich instytucji kultury i placówek o charakterze kulturalnym m.in. poprzez wciąganie środowisk kultury do współtworzenia wspólnych przedsięwzięć i wydarzeń kulturalnych. Współpraca przy realizacji działań między instytucjami i prywatnymi placówkami kultury, podporządkowanie ich jednej spójnej wizji, w sposób znaczący wpłynie na wydajność i jakość ich pracy oraz odbiór inicjatyw kulturalnych wśród mieszkańców.

SPRAWY SPOŁECZNE

O potencjale miasta decydują w ogromnej mierze jego mieszkańcy. Dostrzeżenie walorów w każdej z grup społecznych, wspomaganie ich rozwoju, o ile tego wymagają, wpływa na poziom kapitału ludzkiego, jako podstawowego czynnika warunkującego rozwój miasta. Założenia programu koncentrują się wokół potrzeb mieszkańców w obszarze usług społecznych oraz mieszkalnictwa. W

obszarze SPRAWY SPOŁECZNE przewidziano do realizacji zdania, których celem jest udzielanie pomocy mieszkańcom, w trudnych i kryzysowych momentach ich życia osobistego i zawodowego, a także zapobieganie takim zjawiskom. Zapewnienie wsparcia potrzebującym go kołobrzeżanom, wpłynie na poprawę jakości ich życia oraz przyczyni się do rozwoju społeczno-gospodarczego różnych obszarów miasta.

Do szczególnych wyzwań SAMORZĄDU należą: zapewnienie warunków do opieki nad dziećmi, systemowe wsparcie rodziny, stwarzanie warunków do włączenia społecznego osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym, aktywizacja społeczna seniorów i osób niepełnosprawnych oraz stymulacja rozwoju rynku usług socjalnych czy zapewnienie godnych warunków mieszkaniowych. Działania podejmowane w wymienionych obszarach mają na celu zapewnienie mieszkańcom odpowiedniego poziomu życia, gwarantującego rozwój kapitału społecznego, co z kolei wpływa na rozwój miasta. Właściwe rozpoznanie potrzeb mieszkańców oraz wdrażanie działań pozwalających na zmniejszenie dysfunkcji społecznych, minimalizowanie trudności w zakresie opieki nad dzieckiem, prowadzenie aktywizacji zawodowej i społecznej grup zagrożonych wykluczeniem, przyczynią się do poprawy jakości życia mieszkańców oraz rozwoju kapitału ludzkiego miasta. Spójność kompleksowych działań w sferze społecznej z działaniami w obszarach m.in. przedsiębiorczości, rozwoju infrastruktury, edukacji, kultury, społeczeństwa obywatelskiego stworzy dobre warunki do zrównoważonego rozwoju miasta.

Realizacja zadań będzie służyć zaspokojeniu potrzeb każdego pokolenia mieszkańców miasta. Rodziny o niskim statusie materialnym i zagrożone wykluczeniem społecznym będą mogły liczyć na wsparcie. Beneficjenci programu zyskają możliwość w pełni uczestniczyć w życiu społecznym oraz realizować się zawodowo. Osoby starsze uzyskają wsparcie umożliwiające aktywizację społeczną oraz odpowiednią opiekę (socjalną, zdrowotną, prawną).

Rodzina jest siłą rozwojową miasta decydującą o jego potencjale. Miasto powinno więc stwarzać optymalne warunki dla jej funkcjonowania, a w razie konieczności zapewniać pomoc w opiece i wychowaniu. Narzędziem służącym do realizacji zadań w tym zakresie jest projekt - **INTERDYSCYPLINARNE WSPIERANIE RODZINY**. Podstawowym założeniem projektu jest wieloaspektowe wspieranie rodziny oraz eliminowanie sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

W świetle prognoz demograficznych potwierdzających spadkową tendencję urodzeń dzieci, szczególnej wagi nabierają działania skierowane do rodzin wielodzietnych. Zapewnienie optymalnych warunków do rozwoju dzieci i młodzieży to inwestycja w rozwój miasta i jego społeczny kapitał.

Dlatego też planuje się kontynuować działania mające na celu wpieranie ogólnopolskiego Programu „Karta Dużej Rodziny”.

Kolejne z zadań dotyczy realizacji wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020. Celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji. Program swoim zakresem obejmuje wsparcie dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej oraz uczniów do czasu ukończenia nauki w szkole ponadgimnazjalnej. Program jest finansowany ze środków własnych gminy oraz dotacji z budżetu państwa.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, niepotrafiącą sprostać obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać problemy i sytuacje kryzysowe. Problemy występujące w takiej rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Alkoholizm, narkomania, przemoc, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałe bezrobocie. Te z kolei są przyczyną niedostosowania społecznego dzieci. Praca z rodziną winna być połączona z jej własną aktywnością. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotblemowej, należy pamiętać o kluczowej roli rodziny w rozwoju dziecka. Jednym z podstawowych zadań rodziny jest zapewnienie bezpieczeństwa i rozwoju. Zamiast zastępować rodzinę w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby jej przywrócić prawidłowe funkcjonowanie.

W celu przeciwdziałania powyższym zjawiskom, planuje się opracować i realizować Miejski Program Wspierania Rodziny. Będzie on wykonywany poprzez rozwój placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, wielospecjalistyczne poradnictwo na rzecz rodziny oraz zlecenie zadań publicznych dla NGO na rzecz rodziny. Narzędziem służącym do efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszania jej negatywnych następstw w życiu społecznym będzie Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. Działania podejmowane w ramach programu będą związane z realizacją projektów w zakresie profilaktyki i edukacji społecznej (prowadzenie badań, poradnictwa, projektów szkoleniowych), ochrony i pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie (m.in. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego Przeciwdziałania Przemocy, podejmowanie przez Zespół Interdyscyplinarny działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”, działań korekcyjno-edukacyjnych na rzecz osób stosujących

przemoc w rodzinie oraz wspieranie rozwoju kadr udzielających wsparcia osobom uwikłanym w przemoc domową.

WŁĄCZENIE SPOŁECZNE to kolejny z projektów przewidzianych do realizacji w obszarze POMOC SPOŁECZNA. Obejmuje on działania skierowane zarówno do mieszkańców zagrożonych nieobecnością i nieuczestniczeniem w ważnych sferach codziennego życia, jak również do wszystkich kołobrzeżan w zakresie zwiększenia ich świadomości na temat bezdomności, ubóstwa, alkoholizmu, narkomanii, przemocy, migracji ludności, w tym – napływu cudzoziemców, bezrobocia i niepełnosprawności. Beneficjentami będą osoby wyizolowane społecznie lub zagrożone tym zjawiskiem. Poprzez różne formy pomocy, wykluczeni dotychczas mieszkańcy mogą liczyć na pełne i aktywne uczestnictwo w życiu społecznym oraz wsparcie i aktywizację na rynku pracy.

Rozwój i dostosowanie usług socjalnych do potrzeb mieszkańców w miejscu ich zamieszkania oraz podniesienie jakości tych usług to priorytet w zakresie wspierania rozwoju rynku usług socjalnych. Zapewnienie odpowiedniego poziomu usług opiekuńczych, dostępności do wysokiej jakości pracy socjalnej i wsparcia kadry pracowników socjalnych i asystentów rodziny oraz zapewnienie innych form pomocy na poziomie odpowiadającym zdiagnozowanym potrzebom mieszkańców to podstawowe zadania Miasta. Jest to także szansa na zwiększenie samodzielności życiowej znacznej grupy mieszkańców (osób starszych, niepełnosprawnych, nieaktywnych zawodowo, osób objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej) oraz poprawę jakości ich życia. Osiągnięcie założonego celu będzie możliwe dzięki stworzeniu warunków do samoorganizacji społeczności lokalnych ukierunkowanych na rozwijanie pomocy środowiskowej, wspieraniu rozwoju instytucji i organizacji pozarządowych świadczących usługi socjalne oraz rozwojowi pomocy instytucjonalnej. Adekwatne do potrzeb mieszkańców stymulowanie rozwoju odpowiednich usług jest warunkiem zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego kołobrzeżanom. Osiągnięcie zakładanych celów poprzez realizację działań pozwoli m.in. na zminimalizowanie zjawiska bezdomności, zaktywizuje osoby dotychczas bezrobotne, zintegruje osoby starsze oraz rozbuduje sferę przedsiębiorczości społecznej dzięki wsparciu powstawania i funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej.

Przewiduje się realizację zindywidualizowanych i kompleksowych form reintegracji społecznej i zawodowej osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym, w tym działanie Klubu Integracji Społecznej. Głównym celem projektu jest wsparcie, aktywizacja i integracja społeczna aktywizacja osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym w celu ponownego wejścia na rynek pracy m.in. poprzez działania o charakterze edukacyjno-aktywizacyjnym (warsztaty i szkolenie zawodowe), profilaktycznym, a także integracyjnym.

Niezwykle ważnym i skutecznym narzędziem w procesie pobudzania aktywności społecznej, będzie prowadzenie działań rewitalizacyjnych na obszarach kryzysowych (obszarach o największej koncentracji niepożądanych problemów przestrzennych, społecznych i ekonomicznych powodujących jego trwałą degradację). Działania polegające na łączeniu aktywnej integracji i przedsięwzięć infrastrukturalnych przyczyniają się do kreowania nowych miejsc pracy a tym samym wzrostu gospodarczego, co prowadzi do poprawy jakości życia na obszarach objętych rewitalizacją społeczno-gospodarczą [obszary zdegradowane w tym tereny powojkowe].

Bardzo istotnym narzędziem służącym przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu jest realizacja **Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Celem pierwszego z programów jest ograniczenie spożywania alkoholu i związanych z tym problemem szkód społecznych i zdrowotnych. Program odnosi się do zadań gminy wskazanych w ustawie z dnia 26 października 1982 r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zadania zmierzające do osiągnięcia tego celu będą realizowane poprzez zwiększanie dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu (udzielanie dotacji, finansowanie punktów konsultacyjnych, prowadzenie terapii zajęciowej, udostępnianie pomieszczeń dla wspólnot AA, NA), prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii (profilaktyka uzależnień w szkole, finansowanie pozalekcyjnych zajęć rekreacyjno-sportowych, finansowanie placówek wsparcia dziennego, prowadzenie szkoleń zwiększających umiejętności różnych grup społecznych w zakresie problematyki uzależnień). Rodzinom, w których występują problemy uzależnień, udzielana będzie pomoc psychologiczna i prawna, a w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie. Program, zgodnie z obowiązującymi przepisami ww. ustawy jest uchwalany corocznie przez Radę Miasta Kołobrzeg.

Zadania **Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii** dotyczą zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniami, poprzez udzielanie porad i konsultacji psychologicznych i prawnych dla tych osób oraz ich rodzin. Ponadto działania skoncentrowane będą na prowadzeniu profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów.

Działania na rzecz osób bezdomnych na terenie miasta Kołobrzeg to kolejne z zadań służących przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu. Zadanie będzie realizowane poprzez zintegrowanie działań różnych podmiotów, w tym: służb miejskich i straży miejskiej, jednostek

organizacyjnych pomocy społecznej oraz wyspecjalizowanych organizacji pozarządowych, wspierających osoby bezdomne i zagrożone bezdomnością. Zakłada się ograniczenie „koczowniczej” bezdomności, poprzez dotarcie z ofertą pomocy bezpośrednio do osób i przekonanie ich do uczestnictwa w działaniach aktywizujących, rehabilitacji społecznej prowadzącej do zmiany stylu życia osób bezdomnych. Planuje się zawieranie kontraktów i realizację projektów socjalnych oraz Indywidualne Plany Działań.

W ostatnich latach na popularności zyskują działania skierowane na rozwój ekonomii społecznej. Podmioty z tego obszaru mogą stać się istotnym wsparciem dla samorządu terytorialnego w realizacji powierzonych mu zadań publicznych.

Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości społecznej, w tym **Punkt konsultacyjna –doradczy dla ekonomii społecznej** to kolejne z zadań, którego celem jest integracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem. Działania w tym zakresie skierowane będą na wspieranie funkcjonujących lub nowopowstających podmiotów ekonomii społecznej poprzez zapewnienie im doradztwa prawnego, marketingowego czy finansowego lub inne formy wsparcia, adekwatne do zgłaszanych potrzeb.

Opracowanie i realizacja **Miejskiego Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia** to ostatnie z zadań w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Program winien określać najbardziej istotne elementy polityki zdrowotnej miasta i wyznaczać kierunki działania w zakresie poprawy stanu zdrowia mieszkańców. Tworzenie warunków do udziału osób i grup zagrożonych wykluczeniem, w rozwoju lokalnej społeczności, promocja zdrowia i zapewnienie powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia, to podstawowe zadania przewidziane do realizacji w tym zakresie.

Obserwowane trendy demograficzne są ważnymi przesłankami dla wielu działań planowanych w Kołobrzegu. W coraz większym stopniu gospodarka miasta oraz usługi publiczne powinny być zorientowane na potrzeby seniorów, oferując produkty i usługi skierowane do tej grupy mieszkańców. **DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ SENIORÓW** to kolejny z projektów przewidzianych do realizacji w perspektywie do 2020 roku. W Kołobrzegu 20,9% ludności stanowią mieszkańcy w wieku poprodukcyjnym (średnia krajowa wynosiła 18,4%). Analizując dynamikę wzrostu w latach wcześniejszych, należy się spodziewać, że liczba ta będzie rosła. Konieczne jest więc zapewnienie osobom powyżej 60-tego roku życia odpowiedniej opieki i poczucia bezpieczeństwa. Jednocześnie należy promować aktywne starzenie się poprzez stwarzanie seniorom w wieku 60 i więcej lat warunków do wykorzystania posiadanego potencjału i dalszego rozwoju oraz jak najszerszego czynnego udziału w życiu społeczności lokalnej.

Celem nadrzędnym projektu jest zwiększenie szans osób starszych na prowadzenie aktywnego, samodzielnego, niezależnego i godnego życia. Szczególną wartością dla osób starszych jest możliwość pozostania jak najdłużej w miejscu zamieszkania. Zapewnienie lokali dostosowanych do potrzeb seniorów, standaryzacja usług opiekuńczych, rozszerzenie zakresu usług medycznych i rehabilitacyjnych oraz oferty pomocy świadczonej przez wolontariuszy pozwoli seniorom jak najdłużej aktywne uczestniczyć w życiu społecznym. Powyższe będzie realizowane poprzez system **wsparcia dla osób starszych**, w tym animowanie **aktywizacji i integracji społecznej seniorów oraz e-aktywizację**. Ogromne znaczenie mają w tym zakresie placówki pobytu dziennego dla seniorów, dla których – z uwagi na stan zdrowia i sytuację rodzinną – dotychczasowa oferta Miasta, MOPS i NGO jest niewystarczająca. Niezbędnym warunkiem wzmocnienia samodzielności osób starszych jest zapewnienie odpowiedniego zaplecza pomocy medycznej oraz wzrost świadomości mieszkańców na temat problemów seniorów, a także zapewnienie wsparcia i pomocy rodzinom sprawującym nad nimi opiekę.

Działania w tym projekcie są związane także ze **zlecaniem realizacji zadań publicznych dla NGO na rzecz osób starszych** oraz rozwojem **Programu „Koło Brzeska Karta Seniora” (KKS)**. Celem programu jest zwiększenie aktywności starszych mieszkańców oraz dostępu do usług publicznych, dóbr kultury, imprez sportowych, poprawy warunków bytowych dzięki wprowadzeniu dla nich systemu ulg. Program jest przeznaczony dla seniorów w wieku 65 lat i więcej, którzy dzięki posiadaniu KKS, mogą korzystać z ulg przygotowanych przez partnerów programu.

W perspektywie kolejnych lat działania samorządu prowadzone w kierunku tworzenia miasta przyjaznego seniorom, będą uwzględniać nie tylko projekty związane ze wspieraniem i integracją seniorów, zapewnieniem odpowiedniego poziomu usług zdrowotnych, lecz także będą podejmowane odpowiednie działania w zakresie dostosowania przestrzeni publicznej, transportu i komunikacji oraz mieszkalnictwa do potrzeb osób starszych.

Ostatni z projektów przewidzianych do realizacji w niniejszym obszarze to – **ZASOBY MIESZKANIOWE**. Tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej jest zadaniem własnym gminy. Stabilna sytuacja mieszkaniowa przyczynia się do większego poczucia bezpieczeństwa i dokonywania przez mieszkańców wielu wyborów życiowych (np. posiadania dzieci). Funkcje mieszkaniowe miasta warunkują powstawanie i rozwój funkcji gospodarczych i społecznych. Mieszkalnictwo stanowi także jedną z podstawowych kwestii w aspekcie działań zmierzających do odwrócenia negatywnych trendów demograficznych – tak znaczących dla dalszego kierunku rozwoju Kołobrzegu.

Adresatami projektu są rodziny i osoby dążące do uzyskania samodzielnego mieszkania lub poprawy standardu lokalu zamieszkiwanego, jak również podmioty działające na rynku

mieszkaniowym, w szczególności inwestorzy budownictwa mieszkaniowego (Deweloperzy, Spółdzielnie Mieszkaniowe, Towarzystwo Budownictwa Społecznego), a także wykonawcy inwestycji mieszkaniowych i zarządcy nieruchomości. Zasadniczym celem projektu jest stworzenie rodzinom o różnym poziomie dochodów, szans dostępu do mieszkań o odpowiednim standardzie, poprawa stanu istniejącej substancji mieszkaniowej, oraz tworzenie warunków wspierających rozwój budownictwa mieszkaniowego. Ważne jest zwiększanie dostępności mieszkań dla różnych grup społecznych, a szczególnie tych, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb mieszkaniowych, szczególnie dotyczy to osób i rodzin o niskich dochodach oraz tych zagrożonych wykluczeniem społecznym. Projekt ma również na celu podejmowanie działań związanych z utrzymaniem własnego zasobu mieszkaniowego, efektywną gospodarkę zasobami, oraz zapobieganie bezdomności. W trakcie realizacji projektu konieczne będzie również rozważenie roli miasta we wspomaganie pojawiających się potrzeb mieszkaniowych wychowanków opuszczających domy dziecka oraz repatriantów czy osób wychodzących z wykluczenia społecznego (w szczególności dzieci i młodzieży z tych rodzin).

Realizacja potrzeb mieszkaniowych mieszkańców Kołobrzegu opierać się powinna na budowie tanich mieszkań z przeznaczeniem dla ludzi niezamożnych, łatwo dostępnych do zasiedlenia i ekonomicznych w eksploatacji. Miasto zobowiązane do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych członków lokalnej wspólnoty samorządowej musi również uporać się z pogarszającym się stanem technicznym istniejącej substancji mieszkaniowej, w wyniku czego pierwszeństwo w otrzymaniu lokali mieszkalnych będą mieli mieszkańcy z domów do rozbiórki czy generalnego remontu, co wydłuża okres oczekiwania na własne „M” pozostałych członków wspólnoty samorządowej.

Obok **tworzenia nowych zasobów mieszkań gminnych** ważne jest również racjonalne zarządzanie istniejącym zasobem, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb mieszkaniowych osób o najniższych dochodach. Przy realizowaniu zadań należy również wziąć pod uwagę coraz większe zapotrzebowanie na lokale mieszkalne o mniejszej powierzchni ze względu na uwarunkowania związane z zakładaniem rodzin w późniejszym wieku, rodzenie się mniejszej liczby dzieci oraz wydłużenie średniego wieku mieszkańców. Należy również wziąć pod uwagę osoby niepełnosprawne, oczekujące na lokal odpowiednio dostosowany do ich potrzeb.

Zadania realizowane w niniejszym projekcie dotyczą tworzenia lokali komunalnych i socjalnych, działań na rzecz **poprawy stanu technicznego zasobów mieszkaniowych**. Elementem projektu jest również **Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasto Kołobrzeg** na lata 2012-2016, a następnie na lata 2017-2020. Zasadniczym priorytetem jest realizacja taniego budownictwa komunalnego, w tym także w formule społecznego budownictwa czynszowego (KTBS), z wykorzystaniem nowoczesnych tanich technologii, które zapewnią niskie koszty eksploatacyjne oraz umiarkowane czynsze dla lokatorów. W efekcie tych działań byłyby zwalniane

jednocześnie mieszkania gminne, które z uwagi na standard można w części przekwalifikowywać na lokale socjalne.

SPOŁECZEŃSTWO OBYWATELSKIE

Dążenie do budowania wzajemnego zaufania, umacnianie kapitału społecznego to jeden z trzech celów strategicznych Strategii, wdrażany przez niniejszy Program Operacyjny. Pojęcie kapitału społecznego stało się w ostatnich latach jedną z najistotniejszych kategorii w debacie publicznej, dającą szansę na właściwe uchwycenie wpływu społecznych relacji na procesy rozwojowe danej społeczności lokalnej. Badania nad kapitałem społecznym wynikały z niepokoju, jaki dotyczył stanu społeczeństwa obywatelskiego. Kapitał społeczny był postrzegany, jako kategoria umożliwiająca potwierdzenie, że społeczeństwo obywatelskie „ma znaczenie” i że jest nieodłącznym składnikiem zrównoważonego, trwałego rozwoju danego miasta czy regionu.

Z licznych badań wynika jednoznacznie, że kapitał społeczny jest jednym z najważniejszych czynników mających wpływ na poziom rozwoju danego społeczeństwa, a tym samym jego dobrostan – wysoki poziom kapitału społecznego koreluje z wysokim poziomem dochodów mieszkańców, wysokim poziomem rozwoju gospodarki, bogactwem miasta – przestrzennym, kulturowym, infrastrukturalnym. Definicje kapitału społecznego akcentują znaczenie społecznego współdziałania, uczestnictwo i zaangażowanie się mieszkańców w różne obszary funkcjonowania miasta, które staje się w Polsce coraz powszechniejszym zjawiskiem. Wynika ono z potrzeby bycia aktywnymi podmiotami uczestniczącymi w planowaniu zarządzania rozwojem miasta.

*W trakcie diagnozy poprzedzającej przygotowanie Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020 uznano, że największe wyzwania stanowią zwłaszcza problemy umacniania i rozwoju kapitału społecznego. Tym samym, wyzwaniem stojącym przed Kołobrzegiem i kołobrzeżanami jest zwiększanie partycypacji społecznej. Bierność społeczna i deficyt obywatelskości utrudnia, a czasem nawet uniemożliwia działania, które prowadzą do pożądanego rozwoju miasta. Zaangażowanie mieszkańców w życie miasta wymaga dużego wysiłku ze strony instytucji publicznych, dlatego też w obszarze SPOŁECZEŃSTWO OBYWATELSKIE przewidziano do realizacji projekt - **PROMOWANIE AKTYWNOŚCI OBYWATELSKIEJ ORAZ POSTAW OBYWATELSKICH.***

Zbudowanie społeczności opartej na wzajemnym zaufaniu i współpracy można osiągnąć realizując działania o charakterze rozwojowym w obszarze kultury, kształtowania przestrzeni, transportu, edukacji czy też poprzez proces rewitalizacji i włączania społecznego.

Jednym z wyzwań dla miasta jest przejście od modelu prowadzenia konsultacji społecznych w minimalnym zakresie wymaganym prawem do modelu opartego na faktycznym dialogu i partycypowaniu mieszkańców w planowaniu i realizacji ważnych w mieście działań. **Opracowanie skutecznie funkcjonującego systemu konsultacji społecznych** to zadanie priorytetowe mające na celu pobudzenie zaangażowania mieszkańców. Jednocześnie główne uzasadnienie działania samorządu to działanie na rzecz potrzeb mieszkańców. Konsultacje społeczne to nie tylko informowanie i konsultowanie, ale również współdecydowanie i współdziałanie. Zwiększenie poczucia odpowiedzialności za miejsce zamieszkania to warunek podstawowy wzmacniania potencjału rozwojowego miasta. Głos mieszkańców jest więc ważny – pozyskanie wiedzy o oczekiwaniach, potrzebach i wizjach mieszkańców jest warunkiem budowania miasta im przyjaznego. Miasta o wysokiej jakości życia - a więc takiego, w którym mieszkańcy będą chcieli dorastać, pracować, zakładać rodziny i spędzać jesień życia. Jest to szczególnie istotne biorąc pod uwagę problemy demograficzne, w tym problem depopulacji Kołobrzegu.

Skutecznie funkcjonujący system konsultacji społecznych zakłada poszerzenie zakresu tematyki konsultacji społecznych – koniecznym jest zaangażowanie udziału mieszkańców w uczestnictwo w procesy decyzyjne nie tylko te obligatoryjne, a więc wymagane prawem krajowym czy lokalnym, lecz również w te, które mają bezdyskusyjny wpływ na ich codzienne życie. Bezspornym jest, iż obywatele chętniej angażują się w dyskusję nad konkretnymi kwestiami, które dotyczą ich bezpośrednio i mają znaczny wpływ na codzienne życie. Mieszkańcy danego osiedla czy ulicy chętniej więc wezmą udział w dyskusji np. nad koncepcją budowy ścieżki rowerowej czy projektem przebudowy ulicy przebiegającej przez ich osiedle, niż chociażby zakresem niniejszych WSPÓ, które dotyczą wielu różnorodnych tematów.

Nieodłącznym elementem skutecznego systemu konsultacji społecznych jest również konieczność przeprowadzania ich w nowoczesnych formach, przewidujących większe zaangażowanie uczestników konsultacji. Wzrastająca potrzeba angażowania się społeczeństwa w problemy miasta wymusza na władzach publicznych odejście od dotychczasowych, mało angażujących form jak zebranie, wywieszenie ogłoszenia, czy zgłaszanie uwag. Odejście od oszczędnej formy komunikacji i minimalizmu stosowania narzędzi na rzecz stosowania aktywizujących technik, takich jak: spotkania warsztatowe i modele trójwymiarowe, sondaż deliberacyjny, spacer badawczy, sąd obywatelski, spotkania robocze, system konsultacji on-line. Konsultacje społeczne zaczynają się od działań informacyjnych, dlatego istotnym elementem sprawnego systemu konsultacji społecznych będzie platforma konsultacji społecznych – strona internetowa, której celem będzie ułatwienie dialogu z mieszkańcami, zawierająca informacje na temat projektów konsultowanych przez samorząd, miejsce na wypowiedź wymianę uwag i opinii uczestników konsultacji. Publikowanie w sposób ciągły informacji o wszystkich konsultacjach społecznych oraz działaniach partycypacyjnych prowadzonych

przez miasto, odbywać będzie się w jednym miejscu - stronie internetowej - a nie różnych jej podstronach.

Z pewnością warunkiem stworzenia skutecznego i efektywnego systemu konsultacji społecznych jest konieczność zaangażowania w te działania nie tylko władz samorządowych, lecz również organizacji pozarządowych, które powinny być głównym aktorem kreującym warunki do rozwoju systemu konsultacji społecznych czy edukację obywatelską w tym zakresie.

Jedną z ważniejszych form konsultacji społecznych jest **budżet partycypacyjny/obywatelski**. Jest on najskuteczniejszym z narzędzi motywowania mieszkańców do uczestnictwa w życiu społecznym, w ramach którego obywatele decydują, na jakie cele społeczne przeznaczą daną pulę pieniędzy. Obywatele współuczestnicząc w planowaniu i realizacji projektów miejskich otrzymują w zamian bezpieczne, funkcjonalne i odpowiadające na ich potrzeby miasto, a zarazem biorą na swoje barki współodpowiedzialność za podejmowanie decyzji. Budżet obywatelski jest narzędziem konsultacyjnym o największym stopniu natężenia partycypacji – zawiera w sobie wszystkie etapy piramidy konsultacji społecznych – informowanie (obszar zamknięty), konsultowanie (obszar negocjowalny) oraz współdziałanie i współdecydowanie (obszar otwarty). Dlatego też w perspektywie do 2020 roku stosowanie narzędzia, jakim jest budżet obywatelski będzie nieodłącznym elementem działań rozwojowych. Realizacja budżetu obywatelskiego będzie odbywać się w oparciu o pięć zasad – spotkania/udział mieszkańców określających swoje potrzeby, jasno określona suma pieniędzy, wiążący charakter budżetu, długofalowość i cykliczność, konieczność odniesienia go do całości miasta¹⁷. Liczba dotychczas zgłaszanych projektów oraz liczba mieszkańców biorących udział w decydowaniu o wyborze projektów podkreśla nie tylko słuszność stosowania tego narzędzia, ale również potencjał partycypacyjny mieszkańców służący rozwojowi społeczeństwa obywatelskiego.

Kolejne z zadań, służące wdrożeniu celów strategicznych i operacyjnych, to **Wolontariat miejski** – zadanie na rzecz rozwoju wolontariatu oraz zaangażowania mieszkańców w wolontariat. Jedną z największych zalet wolontariatu, jest oddziaływanie na społeczność. Dlatego zajmuje on istotne miejsce wśród projektów władz miejskich i organizacji pozarządowych w metropoliach na całym świecie. Liczba wolontariuszy i poziom ich zaangażowania przekłada się na skuteczność i efektywność działania oraz liczbę organizacji pozarządowych, będących siłą napędową rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Uczestnictwo i zaangażowanie w pracę wolontariacką oznacza więc pracę na rzecz społeczeństwa i wkład w jego rozwój.

Ważnym działaniem służącym umacnianiu społeczeństwa obywatelskiego w Kołobrzegu jest więc stworzenie systemu wolontariatu miejskiego. Zadanie będzie realizowane poprzez łączenie działań podejmowanych przez samorząd, organizacje pozarządowe i instytucje publiczne na rzecz

---

¹⁷ Wojciech Kłębowski, *Budżet partycypacyjny w Polsce – Ewaluacja*, s. 11., Instytut Obywatelski, Warszawa 2014.

wolontariuszy i organizatorów wolontariatu. Zakłada się wykorzystanie możliwości zaangażowania wolontariuszy w trakcie działań organizacji pozarządowych, instytucji samorządowych, akcyjnych i cyklicznych wydarzeń miejskich, działań w przestrzeni miejskiej w ramach inicjatyw obywatelskich kreowanych przez sektor pozarządowy oraz biznes.

Integracja wszystkich sektorów przestrzeni publicznej, zwłaszcza trzeciego sektora, to kolejne z zadań w niniejszym projekcie. W trakcie diagnozy poprzedzającej przygotowanie Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020 wskazano, iż jednym z ważniejszych problemów kołobrzeskich organizacji pozarządowych jest brak umiejętności kooperacji pomiędzy organizacjami. Cechą charakterystyczną jest ekonomizacja sektora pozarządowego, duży poziom konkurencji, profesjonalizacja organizacji, a tym samym brak działań skierowanych dla ogółu społeczeństwa. Podmioty przestały budować kapitał społeczny i pełnić funkcje mobilizacyjne (nie opierają się na pracy wolontariuszy), a stały się ośrodkami walki o ośrodki, prestiż i pozycje. Jednocześnie problemem jest brak prawnych przestrzeni dla darczyńców prywatnych, jest również brak wyspecjalizowanych jednostek trzeciego sektora, pełniących funkcje jego reprezentacji.

Planowane oddanie do użytku Centrum Spraw Społecznych, w naturalny sposób otwiera przed samorządem oraz organizacjami pozarządowymi duże wyzwania. Realizacja celu strategicznego - dążenie do budowania wzajemnego zaufania, umacnianie kapitału społecznego oraz operacyjnego – umacnianie poczucia tożsamości mieszkańców poprzez wykorzystanie dziedzictwa historycznego i dialog społeczny jest możliwe m.in. dzięki integracji i współpracy wszystkich sektorów przestrzeni publicznej, zwłaszcza trzeciego sektora. Indywidualistyczne tendencje dominujące wśród organizacji pozarządowych odzwierciedlają indywidualistyczne społeczeństwo. Będzie się więc dążyć do tworzenia więzi kooperacyjnych poprzez próbę łączenia sił i współpracę **pomiędzy organizacjami które łączy temat działania, cele, wielkość i ranga – większy powinien** zapraszać do współpracy mniejsze jednostki. Planowane działania w tym zadaniu to również wymiana informacji i udział we wspólnych projektach, wypracowanie systemu współdziałania, zjednoczenie się w sytuacji posiadania wspólnego odbiorcy np. w trakcie imprez miejskich, wspólne przygotowywanie konferencji, targów oraz spotkań formalnych i nieformalnych, formowanie związków tematycznych, wspólne uczestnictwo w konsultacjach, tworzenie partnerstw czy chociażby utworzenie lokalnej bazy danych o podmiotach trzeciego sektora. Kooperacja, wymiana doświadczeń, osób i wiedzy między organizacjami pozarządowymi, samorządem oraz lokalnym biznesem pomaga realizować cele strategiczne i projektować efektywne działania rozwojowe.

Budowanie aktywności obywatelskiej oraz promowanie postaw obywatelskich opierać będzie się również na działaniach popularyzujących i budujących tożsamość historyczną i kulturową miasta poprzez realizację zadania – **Kołobrzeg – moje miasto, mój dom**. Władze samorządowe Kołobrzegu, miasta zmagającego się z problemami demograficznymi, będą w większym stopniu prowadzić

działania mające na celu budowanie tożsamości lokalnej i jej popularyzowanie wśród mieszkańców oraz lokalnej społeczności, aby mieszkańcy identyfikowali się z miastem. Silne więzi w połączeniu z wysoką jakością życia będą czynnikami zmniejszającymi zjawisko depopulacji Kołobrzegu.

Samorząd będzie prowadził aktywną współpracę ze szkołami, aby mieć realny wpływ na opracowywanie, a następnie realizowanie ścieżek edukacyjnych uwzględniających tematykę lokalną. Program edukacyjny uwzględniający aspekty historyczne, gospodarcze, kulturowe, geograficzne czy kulinarne, będzie skierowany zwłaszcza do najmłodszych mieszkańców miasta. Odkrywanie miasta przez najmłodszych kołobrzeżan to niezbędny warunek umacniania poczucia tożsamości mieszkańców poprzez wykorzystanie dziedzictwa historycznego. Realizowanie powyższego obywać się będzie poprzez prowadzenie lekcji, opracowanie programów edukacyjnych. Kolejnym etapem tego zadania będzie próba opracowania podręcznika lub innych pomocy edukacyjnych wspomagających prowadzenie edukacji historycznej. Będzie się jednocześnie dążyć do tego, aby były to narzędzia uwzględniające obecne trendy w edukacji historycznej – nauka poprzez praktykę, najszerze wykorzystywanie multimediiów, makiet, questing¹⁸. Również dorośli mieszkańcy miasta powinni wiedzieć dlaczego mieszkają w Kołobrzegu, jaka jest jego historia oraz kultura. Umacnianie oraz budowa poczucia ich związku z miastem będzie odbywać się poprzez gry miejskie oraz rekonstrukcje historyczne. Ważnym elementem zadania będzie zaangażowanie w działania nauczycieli, osób zainteresowanych historią oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych.

Elementarnymi formami tworzenia społeczeństwa obywatelskiego są organizacje społeczne, które prowadzą działalność obejmującą również wykonywanie zadań publicznych. Stąd podmioty te odgrywają nieocenioną rolę – realizując z jednej strony cele ogólnospołeczne, przez co wspomagają działalność organów publicznych, z drugiej – umożliwiają zrzeszanie się osób o wspólnych zainteresowaniach różnego rodzaju. Tego typu organizacjami w Kołobrzegu są m.in. rodzinne ogrody działkowe.

Istnienie i tworzenie rodzinnych ogrodów działkowych to nie tylko hobby, ale także jeden z filarów społeczeństwa obywatelskiego. Rodzinne ogrody działkowe wypełniają część zadań publicznych w stosunku do społeczeństwa - służą jako miejsce wypoczynku i produkcji ogrodniczej na własne potrzeby, wobec czego stanowią wymierną pomoc socjalną dla rodzin. Wypełniają publiczne zadania państwa wobec społeczeństwa, a więc czynnie uczestniczą w życiu publicznym. Rodzinne ogrody działkowe, będące samorządem społeczności ogrodowej, doskonale wpisują się w model społeczeństwa obywatelskiego, gdzie sami zainteresowani biorą odpowiedzialność za swoje wspólne

---

¹⁸ Questing - to rodzaj gry, turystyki z zagadkami czy odkrywania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego miejsca, nauka przez zabawę. Jest to zabawa łącząca elementy harcerskich podchodów i gier miejskich/terenowych, mająca funkcję edukacyjną, zwieńczeniem której jest odnalezienie informacji/skarbu. Jest zjawiskiem wieloaspektowym. Celem questingu jest rozwijanie poczucia tożsamości z danym regionem, szukanie wyjątkowości w ciekawych i zupełnie zwyczajnych miejscach.

sprawy m.in. poprzez oddolne inicjatywy społeczne. Działkowcy, działając poprzez swoją organizację, stanowią przykład, że idea samorządności jest efektywna i konieczna dla rozwoju danego miasta. Dlatego też samorząd miasta Kołobrzeg traktować będzie rodzinne ogrody działkowe jako ważny i potrzebny element życia miasta. Aby tego dokonać, tworzone będą warunki rozwoju rodzinnych ogrodów działkowych poprzez realizację ostatniego z zadań w tym projekcie – **wsparcie rodzinnych ogrodów działkowych**.

Cele Programowe

- ❖ **Przeciwdziałanie depopulacji miasta.**
- ❖ **Pozyskanie środków pozabudżetowych na realizację zadań.**
- ❖ **Zapewnianie wysokiej jakości usług publicznych.**

Obszar EDUKACJA

- ❖ Zapewnienie wysokiego poziomu nauczania w kołobrzeskich szkołach.
- ❖ Wykorzystanie nowoczesnych technologii i metod w procesie kształcenia.
- ❖ Zbudowanie lokalnego systemu wsparcia ucznia zdolnego.
- ❖ Popularyzacja wśród uczniów dziedzictwa historycznego i umacnianie poczucia tożsamości lokalnej.
- ❖ Aktywizacja społeczna dzieci i młodzieży.
- ❖ Kształtowanie czynnych postaw dzieci wobec zdrowia i bezpieczeństwa własnego i innych:
  - Wyrabianie przyzwyczajeń i nawyków zdrowego stylu życia.
  - Podkreślenie roli właściwego odżywiania.
  - Rozwój aktywności fizycznej dzieci i młodzieży.
- ❖ Zapewnienie bezpieczeństwa w placówkach oświatowych.
- ❖ Rozwój usług wspierających uczniów i ich rodziny.
- ❖ Zapewnienie warunków do wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży.
- ❖ Zapewnienie odpowiedniej do potrzeb bazy materialnej szkół, w tym pomocy dydaktycznych.
- ❖ Poprawa warunków nauki i rekreacji.

Obszar SPORT

- ❖ *Poprawa sytuacji w zakresie zaspokajania potrzeb sportowych i rekreacyjnych mieszkańców.*
- ❖ *Popularyzacja i rozpowszechnianie idei zdrowego i aktywnego trybu życia.*
- ❖ *Zapewnienie oraz zwiększenie dostępności do obiektów sportowych – rekreacyjnych o wysokim standardzie.*

Obszar KULTURA MIASTA

- ❖ *Zwiększenie dostępności mieszkańców do kultury oraz wzrost kompetencji kulturowych mieszkańców potrzebnych do uczestnictwa w kulturze.*

Obszar SPRAWY SPOŁECZNE

- ❖ *Rozwój organizacyjnych form wsparcia dla rodziny i dziecka.*
- ❖ *Wsparcie, aktywizacja i integracja osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym.*
- ❖ *Zmniejszenie rozmiarów problemów alkoholowych w mieście Kołobrzeg i związanych z tym problemem szkód społecznych i zdrowotnych.*
- ❖ *Ograniczenie używania narkotyków i związanych z tym problemem szkód społecznych i zdrowotnych.*
- ❖ *Zwiększenie aktywności seniorów oraz dostępu seniorów do usług publicznych.*
- ❖ *Poprawa dostępności mieszkań oraz warunków mieszkaniowych.*

Obszar SPOŁECZEŃSTWO OBYWATELSKIE

- ❖ *Osiągnięcie optymalnego poziomu uczestnictwa obywateli w życiu publicznym:*
  - *Wsparcie i rozwijanie mechanizmów partycypacji społecznej we wszystkich aspektach funkcjonowania miasta.*
  - *Wzrost aktywności obywatelskiej mieszkańców.*
  - *Wsparcie rozwoju organizacji pozarządowych.*
  - *Wzmocnienie siły trzeciego sektora.*

Projekty

Obszar EDUKACJA – KOŁOBRZESKA SZKOŁA I PRZEDSZKOLE DROGĄ DO SUKCESU JEJ ABSOLWENTÓW

- C. 1. Wysoka jakość nauczania w kołobrzeskich szkołach i przedszkolach.
- C. 2. Uniwersalne wartości w wychowaniu młodego pokolenia kołobrzeżan.
- C. 3. Zdrowy styl życia.
- C. 4. Bezpieczna i przyjazna szkoła.
- C. 5. Rodzina partnerem szkoły/przedszkola.
- C. 6. Nowoczesna infrastruktura placówek oświatowych.

Obszar SPORT

- C. 7. Kołobrzeg miastem sportu.
- C. 8. Modernizacja bazy sportowo-rekreacyjnej.

Obszar KULTURA MIASTA

- C. 9. Kultura Miasta.

Obszar SPRAWY SPOŁECZNE

- C. 10. Interdyscyplinarne wspieranie rodziny.
  - C. 11. Włączenie społeczne.
-

C. 12. Działalność na rzecz seniorów.

C. 13. Zasoby mieszkaniowe.

Obszar SPOŁECZEŃSTWO OBYWATELSKIE

C. 14. Promowanie aktywności obywatelskiej oraz postaw obywatelskich.

Główne zadania w powyższych projektach:

C. 1. Wysoka jakość nauczania w kołobrzeskich szkołach i przedszkolach:

- 1) Opracowanie działań skutkujących uzyskiwaniem przez uczniów wyższych wyników na sprawdzianach szóstoklasistów i egzaminach gimnazjalnych.
- 2) Organizowanie zajęć językowych w przedszkolach i szkołach ukierunkowanych na rozwijanie komunikatywnej funkcji języków obcych.
- 3) Informatyzacja procesów edukacyjnych.
- 4) Indywidualizacja procesu kształcenia.
- 5) Stworzenie programu edukacji morskiej dla dzieci i młodzieży.

C. 2. Uniwersalne wartości w wychowaniu młodego pokolenia kołobrzeżan:

- 1) Działania mające na celu promowanie lokalnego patriotyzmu.
- 2) Tworzenie warunków do działalności młodzieżowego wolontariatu.

C. 3. Zdrowy styl życia:

- 1) Realizacja ogólnopolskich i autorskich programów edukacji zdrowotnej.
- 2) Prowadzenie profilaktyki otyłości.
- 3) Specjalizacje szkół w obszarze dyscyplin sportowych.

C. 4. Bezpieczna i przyjazna szkoła:

- 1) Realizacja ogólnopolskich i autorskich programów, projektów edukacji z zakresu bezpieczeństwa.
  - 2) Realizacja działań zapobiegających skutkom nadmiernego hałasu w szkołach.
  - 3) Realizacja przedsięwzięć profilaktycznych oraz programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie - poszerzenie oferty terapeutycznej dla rodziny..
-

---

4) Rozbudowa i modernizacja monitoringu wizyjnego w przedszkolach i szkołach.

C. 5. Rodzina partnerem szkoły/przedszkola:

- 1) Stworzenie spójnego systemu doradztwa zawodowego dla uczniów i rodziców uczniów szkół gimnazjalnych i podstawowych.
- 2) Realizacja programów wspierających prawidłowe funkcjonowanie rodzin będących w trudnej sytuacji finansowej.
- 3) Propagowanie zdrowego stylu życia w rodzinie.
- 4) Podnoszenie kompetencji nauczycieli w zakresie stosowania procedury Niebieskiej Karty.

C. 6. Nowoczesna infrastruktura placówek oświatowych:

- 1) Systematyczne modernizowanie, dostosowywanie bazy i wyposażenia placówek oświatowych do nowoczesnych standardów jakości edukacji, w tym dostosowanie bazy do potrzeb uczniów niepełnosprawnych.
- 2) Modernizacja i budowa placów zabaw, budowa boisk szkolnych i pełnowymiarowych sal gimnastycznych w obiektach oświatowych.
- 3) Centra Informacji Multimedialnej w gimnazjach.
- 4) Utworzenie miejsc parkingowych dla rowerów w pobliżu szkół i przedszkoli.

C. 7. Kołobrzeg miastem sportu:

- 1) Upowszechnianie sportu wśród dzieci i młodzieży (m.in. poprzez udział w ogólnopolskich programach wdrażanych przez MSiT, MEN).
- 2) Mecenat miasta nad uzdolnionymi sportowcami poprzez stosowanie systemu stypendiów sportowych i nagród za osiągnięcia sportowe uzyskiwane na szczeblu krajowym i międzynarodowym.
- 3) Wspieranie przedsięwzięć mających na celu popularyzację aktywnego stylu spędzania czasu wolnego i walorów rekreacji ruchowej.
- 4) Organizowanie znaczących imprez sportowo-rekreacyjnych o zasięgu krajowym i międzynarodowym.
- 5) Realizacja zadań publicznych przez podmioty uprawnione w zakresie sportu dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych, w tym wspieranie sportu profesjonalnego.
- 6) Opracowanie Strategii Rozwoju Sportu, w tym Strategii Rozwoju Żeglarstwa wśród dzieci i młodzieży.

C. 8. Modernizacja bazy sportowo-rekreacyjnej:

- 1) Kontynuowanie programu budowy ścieżek rowerowych.
-

-
- 2) Budowa zaplecza techniczno-socjalnego dla kąpieliska miejskiego.
  - 3) Realizacja ze Starostwem Kołobrzeskim budowy stadionu lekkoatletycznego.
  - 4) Budowa siłowni na świeżym powietrzu.
  - 5) Budowa, rozbudowa oraz modernizacja sal gimnastycznych.

C. 9. Kultura Miasta:

- 1) Szkoła Kultury - edukacja kulturalna.
Podnoszenie kompetencji kulturowych i uczestnictwa w kulturze dzieci, młodzieży i dorosłych. Wychowanie przez sztukę.
- 2) Fabryka Artystów.
Wspieranie artystycznego rozwoju młodzieży, twórczości nieprofesjonalnej, profesjonalnej oraz wspieranie debiutów.
- 3) Twierdza Kultury.
Promowanie i upowszechnianie dziedzictwa kulturowego Kołobrzegu i regionu oraz jego pełniejsze wykorzystanie w życiu kulturalnym i promocji tożsamości lokalnej.
- 4) Sztuka Życia.
Wspieranie społecznej funkcji kultury i sztuki, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, seniorów, osób niepełnosprawnych i środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- 5) Wirtualne Centrum Kultury.
Wspieranie działań w obszarze wykorzystania internetu, jako sposobu upowszechniania i uczestnictwa w kulturze.
- 6) Wspieranie Promocji Sztuki - promocja kultury i sztuki wśród mieszkańców.

C. 10. Interdyscyplinarne wspieranie rodziny:

- 1) Aktywne wpieranie ogólnopolskiego Programu „Karta Dużej Rodziny”.
  - 2) Realizacja wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020.
  - 3) Opracowanie i realizacja Miejskiego Programu Wspierania Rodziny, w tym:
    - a. Rozwój placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.
    - b. Wielospecjalistyczne poradnictwo na rzecz rodziny.
    - c. Zlecenie zadań publicznych dla NGO na rzecz rodziny.
  - 4) Realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.
-

C. 11. Włączenie społeczne:

- 1) Rozwój i dostosowanie usług socjalnych do potrzeb mieszkańców w miejscu ich zamieszkania oraz wzrost jakości tych usług.
- 2) Zindywidualizowane i kompleksowe formy reintegracji społecznej i zawodowej osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym:
  - a. Działanie Klubu Integracji Społecznej (KIS).
  - b. Udział w procesie rewitalizacji.
- 3) Realizacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 4) Realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.
- 5) Działania na rzecz osób bezdomnych.
- 6) Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości społecznej:
  - a. Prowadzenie Punktu Konsultacyjno – Doradczego dla ekonomii społecznej (PKD) co najmniej do roku 2017.
- 7) Opracowanie i realizacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia.

C. 12. Działalność na rzecz seniorów:

- 1) System wsparcia dla osób starszych, w tym animowanie aktywizacji i integracji społecznej seniorów oraz e-aktywizacja.
- 2) Realizacja Programu „Kołobrzaska Karta Seniora”.
- 3) Zlecenie zadań publicznych dla NGO na rzecz osób starszych.

C. 13. Zasoby mieszkaniowe:

- 1) Tworzenie lokali komunalnych i socjalnych.
- 2) Działania na rzecz poprawy stanu technicznego zasobów mieszkaniowych.
- 3) Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasto Kołobrzeg na lata 2012-2016, a następnie na lata 2017-2020.

C. 14. Promowanie aktywności obywatelskiej oraz postaw obywatelskich:

- 1) System konsultacji społecznych.
  - 2) Budżet obywatelski.
  - 3) Integracja wszystkich sektorów przestrzeni publicznej, zwłaszcza trzeciego sektora.
  - 4) Wolontariat Miejski.
  - 5) Kołobrzeg – moje miasto – mój dom.
  - 6) Wsparcie funkcjonowania rodzinnych ogrodów działkowych.
-

Najważniejsze korzyści wynikające z realizacji programu:

- *Zatrzymanie odpływu mieszkańców.*
- *Wzrost atrakcyjności Kołobrzegu, jako miejsca zamieszkania.*
- *Podniesienie konkurencyjności i jakości oferowanych usług miejskich w zakresie oświaty, kultury fizycznej, kultury, spraw społecznych i mieszkaniowych.*
- *Wzrost znaczenia oraz atrakcyjności turystycznej i uzdrowiskowej miasta.*
- *Wzrost dochodów z tytułu opłat i podatków lokalnych.*
- *Rozwój gospodarczy miasta.*
- *Umacnianie więzi i identyfikacji mieszkańców z miastem.*
- *Zwiększenie dostępności do kultury.*
- *Zwiększenie partycypacji w życiu miasta.*

Zagrożenia dla realizacji programu:

- *Niewystarczająca ilość środków finansowych lub ich brak (np. brak zewnętrznego wsparcia finansowego).*
- *Brak wsparcia dla realizacji zadań ze strony mieszkańców (protesty mieszkańców) i środowisk lokalnych – organizacji pozarządowych, lokalnych przedsiębiorstw, przedstawicieli życia społeczno-gospodarczego.*
- *Brak sprzyjających warunków wokół realizacji zadań (w tym: bariery legislacyjne, ułatwienia systemowe we wdrażaniu programu w zakresie organizacyjnym i finansowym).*
- *Ryzyko makroekonomiczne.*
- *Brak zainteresowania ze strony inwestorów.*
- *Konkurencja ze strony innych ośrodków miast – migracje mieszkańców.*
- *Brak zaplecza kadrowego do realizacji zadań (niedostateczne lub niekompetentne zasoby ludzkie).*
- *Starzenie się społeczeństwa.*
- *Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców.*
- *Bierność społeczeństwa.*
- *Brak zainteresowania ze strony rodzin oraz osób objętych wsparciem.*
- *Ryzyko ludzkie.*

Beneficjenci:

- *Mieszkańcy miasta.*
- *Uczniowie i ich rodziny.*
- *Nauczyciele.*
- *Trzeci sektor.*
- *Młodzież szkolna.*
- *Przedsiębiorcy.*
- *Sportowcy i trenerzy.*
- *Środowiska artystów i twórców.*
- *Mieszkańcy powiatu kołobrzeskiego i powiatów ościennych.*
- *Branżowe stowarzyszenia i fundacje.*
- *Samorząd lokalny i regionalny.*
- *Beneficjenci pomocy społecznej.*
- *Turyści.*

Zgodność z dokumentami Strategicznymi wyższego rzędu:

- *Strategia Europa 2020.*
- *Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010–2020: Regiony, miasta, obszary wiejskie.*
- *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.*
- *Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności*
- *Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, Konkurencyjna gospodarka, Sprawne państwo*
- *Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”*
- *Strategia Rozwoju Transportu do 2020 roku*
- *Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020*
- *Strategia Rozwoju Polski Zachodniej*
- *Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego*
- *Kontrakt Terytorialny dla Województwa Zachodniopomorskiego*
- *Strategia Nadmorskiego Obszaru Funkcjonalnego*
- *Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego*
- *Założenia Długofalowej Polityki Senioralnej w Polsce na lata 2014–2020*

Podmiot odpowiedzialny za realizację (instytucja/ funkcja)

❖ **Koordinator programu:**

- *C.1. – Wydział Edukacji, Kultury i Sportu.*
  - **Potencjalni partnerzy:** *Szkoły, Samorząd Powiatowy, Kuratorium Oświaty, Organizacje pozarządowe, Muzeum Oręża Polskiego, Zarząd Portu Morskiego.*

- C.2.- Wydział Edukacji, Kultury i Sportu.
  - ♦ **Potencjalni partnerzy:** Szkoły, Samorząd Powiatowy, Kuratorium Oświaty, Organizacje pozarządowe, Muzeum Oręża Polskiego, Regionalne Centrum Kultury, Punkt Informacyjny Europe Direct Kołobrzeg.
- C.3. - Wydział Edukacji, Kultury i Sportu.
  - ♦ **Potencjalni partnerzy:** Szkoły, Samorząd Powiatowy, Kuratorium Oświaty, Organizacje pozarządowe, MOSiR.
- C.4. - Wydział Edukacji, Kultury i Sportu.
  - ♦ **Potencjalni partnerzy:** Szkoły, Samorząd Powiatowy, Kuratorium Oświaty, Organizacje pozarządowe, Komenda Powiatowa Policji.
- C.5. – Wydział Edukacji, Kultury i Sportu.
  - ♦ **Potencjalni partnerzy:** Szkoły, Samorząd Powiatowy, Wydział Spraw Społecznych, Kuratorium Oświaty, Organizacje pozarządowe.
- C.6. – Wydział Edukacji, Kultury i Sportu.
  - ♦ **Potencjalni partnerzy:** Szkoły, Wydział Komunalny, Wydział Inwestycji, Samorząd Powiatowy, Kuratorium Oświaty, Organizacje pozarządowe, MOSiR, Pełnomocnik Prezydenta ds. Uzależnień.
- C.7. – Wydział Edukacji, Kultury i Sportu.
  - ♦ **Potencjalni partnerzy:** Szkoły, Samorząd Powiatowy, Kuratorium Oświaty, Organizacje pozarządowe, MOSiR, Pełnomocnik Prezydenta ds. Uzależnień.
- C.8. – Wydział Inwestycji, Wydział Komunalny.
  - ♦ **Potencjalni partnerzy:** MOSiR, Szkoły, Samorząd Powiatowy, Organizacje pozarządowe.
- C.9. – Regionalne Centrum Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna.
  - ♦ **Potencjalni partnerzy:** Wydział Edukacji, Kultury i Sportu, Kołobrzescy Przedsiębiorcy, Organizacje o charakterze kulturalnym oraz historycznym, szkoły, szkoły artystyczne, Miejski Konserwator Zabytków, Muzeum Oręża Polskiego, Ministerstwo Kultury, Instytucje rządowe.
- C.10. – Wydział Spraw Społecznych.
  - ♦ **Potencjalni partnerzy:** Wydział Obywatelski, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, ochrona zdrowia, Organizacje pozarządowe, służby interwencyjne, placówki oświatowe.
- C.11. – Wydział Spraw Społecznych.
  - ♦ **Potencjalni partnerzy:** jednostki organizacyjne pomocy społecznej, ochrona zdrowia, organizacje pozarządowe, służby interwencyjne, placówki oświatowe.
- C.12. – Wydział Spraw Społecznych.
  - ♦ **Potencjalni partnerzy:** jednostki organizacyjne pomocy społecznej, ochrona zdrowia, organizacje pozarządowe, służby interwencyjne, placówki oświatowe.

- C.13. – Wydział Komunalny, KTBS.
  - ♦ **Potencjalni partnerzy:** Wspólnoty Mieszkaniowe, Przedsiębiorcy.
- C.14. – Biuro Prezydenta, Wydział Spraw Społecznych, Wydział Edukacji, Kultury i Sportu, pozostałe wydziały Urzędu Miasta w zależności od potrzeb.
  - ♦ **Potencjalni partnerzy:** Szkoły, Samorząd Powiatowy, Kuratorium Oświaty, Organizacje pozarządowe, Muzeum Oręża Polskiego, Regionalne Centrum Kultury, Kołobrzescy Przedsiębiorcy, organizacje i stowarzyszenia działkowców.

Informacja na temat możliwości finansowania oraz pozyskania środków zewnętrznych:

- Środki pochodzące z funduszy unijnych.
- Dotacje rządowe.
- Budżety funduszy celowych.
- Środki organizacji i fundacji.
- Środki przedsiębiorstw
- Środki organizacji pozarządowych.
- Budżet miasta, samorządu wojewódzkiego.

Mierniki realizacji (uzupełniające mierniki zawarte w Strategii Rozwoju Miasta ...):

- Liczba laureatów olimpiad i konkursów przedmiotowych.
- Średnie wyniki punktowe egzaminu gimnazjalnego z części humanistyczno-przyrodniczej, matematycznej i języków obcych.
- Wyniki Edukacyjnej Wartości Dodanej obrazujących rozwój szkół (wskaźnik pozwalający ocenić efektywność kształcenia uczniów w danej szkole - porównuje on dane na wejściu z danymi na wyjściu).
- Wyniki sprawdzianu po 6 klasie szkoły podstawowej.
- Liczba uczniów uczestniczących w konkursach i olimpiadach językowych.
- Liczba uczniów przypadająca na jedną tablicę multimedialną.
- Liczba uczniów uzdolnionych realizujących indywidualny tok nauczania.
- Liczba zajęć ukierunkowanych na rozwój zdiagnozowanych zdolności i trudności w nabywaniu wiedzy i umiejętności programowych.
- Liczba uczniów objętych programem edukacji morskiej.
- Liczba wydarzeń i przedsięwzięć o charakterze patriotycznym podejmowanych przez szkoły.
- Liczba uczniów zaangażowanych w wolontariat.
- Odsetek uczniów nieuczestniczących w zajęciach wychowania fizycznego.
- Liczba uczniów objętych programami edukacji zdrowotnej i profilaktyki otyłości.
- Liczba dyscyplin sportowych wprowadzonych w szkołach.
- Liczba uczniów objętych nadzorem kuratorskim.
- Liczba realizowanych projektów przeciwdziałających skutkom nadmiernego hałasu.
- Liczba rodzin korzystających z pomocy pedagoga i psychologa szkolnego.
- Wysokość środków przeznaczonych na modernizację i rozbudowę monitoringu.

- Liczba godzin doradztwa zawodowego przeznaczonych na jednego ucznia.
- Liczba rodzin będących w trudnej sytuacji finansowej objętych programem wsparcia.
- Liczba programów propagujących zdrowy styl życia.
- Liczba nauczycieli uczestniczących w szkoleniach w zakresie stosowania procedury Niebieskiej Karty.
- Liczba zmodernizowanych obiektów szkolnych.
- Liczba wybudowanych, zmodernizowanych, rozbudowywanych placów zabaw, budowa boisk szkolnych i pełnowymiarowych sal gimnastycznych.
- Liczba Centrów Informacji Multimedialnej.
- Liczba utworzonych miejsc postojowych.
- Liczba ćwiczących w klubach na 1000 mieszkańców.
- Liczba medali/ tytułów sportowych zdobytych przez uczniów.
- Liczba klubów sportowych.
- Liczba zawodników otrzymujących stypendia i nagrody.
- Liczba członków klubów sportowych.
- Liczba przedsięwzięć sportowych organizowanych lub współorganizowanych przez miasto.
- Liczba zadań wpierających kulturę fizyczną realizowanych przez organizacje pozarządowe.
- Liczba obiektów sportowo-rekreacyjnych na terenie miasta.
- Długość ścieżek rowerowych będących pod zarządem miasta.
- Liczba wybudowanych, zmodernizowanych, rozbudowywanych obiektów sportowo-rekreacyjnych wraz z zapleczem (stadionów, siłowni plenerowych, sal gimnastycznych, zapleczy socjalno-technicznych).
- Liczba stowarzyszeń i organizacji działających w obszarze kultury.
- Liczba osób uczestniczących we wszystkich programach Kultury Miasta.
- Liczba przedsięwzięć zrealizowanych w ramach programu Kultura Miasta.
- Liczba osób korzystających z organizacyjnych form wsparcia rodziny i dziecka.
- Liczba wydanych kart Dużej Rodziny.
- Liczba osób dorosłych i dzieci korzystających z systemu wsparcia w zakresie dożywiania.
- Liczba placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.
- Liczba osób korzystających z poradnictwa na rzecz rodziny.
- Liczba osób i rodzin objętych wsparciem zespołu interdyscyplinarnego w Kołobrzegu, których problemy skutecznie rozwiązano.
- Liczba osób korzystających z pomocy społecznej MOPS na 1000 mieszkańców.
- Liczba osób objętych pracą socjalną i poradnictwem specjalistycznym w ramach włączenia społecznego.
- Liczba kontraktów socjalnych (lub dokumentów równoważnych) ocenionych pozytywnie.
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym, które zakończyły udział w projektach aktywizacyjnych i/lub działaniach rewitalizacyjnych.
- Liczba podmiotów włączających się w realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Liczba podmiotów włączających się w realizację Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.
- Liczba osób bezdomnych objętych wsparciem.

- Liczba podmiotów ekonomii społecznej realizujących działania na rzecz włączenia społecznego.
- Liczba podmiotów ekonomii społecznej korzystających ze wsparcia PKD.
- Liczba seniorów objętych działaniami o charakterze aktywizacyjnym i integracyjnym.
- Liczba seniorów korzystających z usług ośrodków wsparcia.
- Liczba wydanych kart Kołobrzaska Karta Seniora.
- Liczba podmiotów uczestniczących w programie.
- Liczba NGO realizujących przedsięwzięcia na rzecz seniorów
- Liczba utworzonych mieszkań socjalnych i komunalnych.
- Liczba wyremontowanych/ zmodernizowanych lokali mieszkalnych.
- Liczba wykonanych remontów budynków komunalnych.
- Frekwencja w wyborach do rad osiedli.
- Liczba form i narzędzi wykorzystanych do przeprowadzenia konsultacji społecznych.
- Liczba projektów zgłaszanych w ramach budżetu obywatelskiego.
- Liczba działań podjętych w ramach wolontariatu miejskiego.
- Liczba przeprowadzonych lekcji miejskich.

Efekty realizacji projektów i zadań:

- Wzrost jakości i poziomu kształcenia.
- Wzrost kompetencji językowych uczniów.
- Zwiększenie wykorzystania sprzętu informatycznego w trakcie zajęć lekcyjnych.
- Wzrost zaspokojenia zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów.
- Rozwinięcie i umocnienie poczucia przynależności do kołobrzesckiej społeczności
- Wzrost zaangażowania uczniów w działalność na rzecz miasta oraz wolontariat.
- Wzrost aktywności i sprawności fizycznej dzieci i młodzieży oraz wzrost świadomości zdrowotnej mieszkańców.
- Zmniejszenie występowania zjawisk patologicznych oraz zwiększenie poczucia bezpieczeństwa.
- Zmniejszenie występowania negatywnych bodźców w środowisku ucznia.
- Poprawa standardu infrastruktury sportowej i edukacyjnej szkół.
- Zwiększenie liczby osób uczestniczących w aktywnych formach wypoczynku i rekreacji.
- Poprawa standardu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.
- Wzrost liczby mieszkańców aktywnie uczestniczących w życiu kulturalnym miasta oraz zwiększenie aktywności kulturalnej mieszkańców.
- Lepsza funkcjonalność rodzin oraz wzrost poziomu usług społecznych przyjaznych rodzinie.
- Wzrost standardu usług socjalnych oraz zwiększenie poczucia bezpieczeństwa
- Rozszerzenie zakresu usług społecznych dla seniorów i wzrost jakości tych usług.
- Przyrost nowych zasobów mieszkaniowych.
- Wzrost jakości mieszkaniowych usług komunalnych.
- Wzmocnienie podmiotowości obywateli i ich organizacji oraz wzrost ich zaangażowania w życie i problemy miasta.

Koszty projektów/ zadań oraz odniesienie do WPF – orientacyjne koszty wskazano w załączniku nr 1 do WSPO, szczegółowe dane zawarte będą w budżecie miasta.

- **Punkty zyskane w rankingu spójności projektu z celami strategicznymi**
- **Zestawienie projektów przewidzianych do realizacji na każdy kolejny rok budżetowy wraz z sumą kosztów projektów, udziałów własnych budżetu miasta i kwot potencjalnego dofinansowania.**

Powyższe odnosi się wyłącznie do zadań i projektów realizowanych w ramach budżetu obywatelskiego – dane będą umieszczane w kartach oceny zadań poddanych wstępnej weryfikacji.

System wdrażania oraz monitoring

Wdrażanie

System wdrażania Wieloletnich Strategicznych Programów Operacyjnych, a tym samym Strategii, opierać będzie się na koordynatorach programów – poszczególnych wydziałach Urzędu Miasta oraz jednostkach organizacyjnych Gminy Miasto Kołobrzeg, w których kompetencjach leżą kwestie związane z zakresem poszczególnych projektów operacyjnych. Koordynatorzy WSPO zostaną powołani Zarządzeniem Prezydenta Miasta. Koordynatorzy będą współpracować z partnerami zewnętrznymi wskazanymi w każdym z projektów, bez pominięcia których realizacja działań strategicznych i operacyjnych nie może się odbywać. Współpraca z partnerami zewnętrznymi – mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi, przedsiębiorcami czy instytucjami publicznymi będzie odbywać się w oparciu o dialog społeczny oraz partycypację.

Nadzór nad prawidłową realizacją WSPO, a tym samym Strategii, pełnić będzie Zespół Koordynacyjny WSPO odpowiedzialny m.in. za sprawozdawczość i monitoring. Corocznie przygotowane będzie sprawozdanie z monitoringu realizacji WSPO oraz Strategii. W ramach możliwości prowadzona będzie również ewaluacja działań strategicznych oraz operacyjnych.

Monitoring

Monitoring realizacji Wieloletnich Strategicznych Programów Operacyjnych będzie uzupełnieniem monitoringu realizacji Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020. Monitoring jest procesem systematycznego zbierania, raportowania i interpretowania danych (ilościowych oraz jakościowych) opisujących postęp i efekty wdrażania strategii/programu, wspomagając tym samym proces zarządzania. Celem monitoringu będzie dostarczenie informacji na temat źródeł i metod pozyskiwania danych niezbędnych do wykazywania efektów wdrażania Strategii.

Monitoring dostarczy informacji na temat postępu w realizacji poszczególnych projektów i w konsekwencji realizacji odpowiedniego obszaru Strategii, dostarczy informacji niezbędnych do zarządzania ryzykiem (w tym niezbędnych interwencji) na poziomie projektów, a tym samym umożliwi dokonywanie korekt w planach oraz wytyczaniu kierunków i określaniu priorytetów na kolejne lata.

Zgodnie z nowymi zasadami przedstawionymi przez Komisję Europejską, monitorowanie postępów realizacji Wieloletnich Strategicznych Programów Operacyjnych będzie opierać się na miernikach i wskaźnikach kontekstowych oraz produktu i rezultatu. Pod uwagę zostaną wzięte, w przypadku części zadań, również efekty niemierzalne realizacji programów oraz stopień realizacji

harmonogramu rzeczowo-finansowego. Szczegółowe zasady monitoringu Strategii oraz WSPO regulować będzie Zarządzenie Wewnętrzne Prezydenta Miasta.

Ważnym punktem wdrażania jest system monitorowania wyposażony w zestaw wskaźników dobranych do celów. Pozwala on na bieżące kontrolowanie procesów wdrożeniowych i osiąganie zamierzonych efektów, eliminowanie trudności i wprowadzanie ewentualnych zmian w treści i zakresie zadeklarowanych działań i zadań. W momencie pojawienia się nowych możliwości czy też wystąpienia trudności, zadania będą musiały zostać odpowiednio przemodelowane nadając celom i przedsięwzięciom nowy kształt, tak, aby nowopowstała sytuacja nie zagroziła powodzeniu wdrożenia, ale wpłynęła na przyspieszenie pojawienia się wyników. Monitoring pozwala także na określenie ogólnego poziomu rozwoju jednostki samorządowej. Brak skuteczności we wdrażaniu zapisów strategii lub przedwczesna realizacja celów będzie impulsem do zmiany celów oraz redefiniowania założeń.

Monitoring oparty będzie na zestawie przyjętych wskaźników dla celów programowych i operacyjnych, a tym samym celów strategicznych i wizji rozwoju. Wskaźniki będą więc stanowić drogowskaz prawidłowej realizacji Strategii. Ponadto monitoring obejmie również harmonogram finansowy, co pozwoli na bieżące kontrolowanie stopnia realizacji i postępu w realizacji poszczególnych zadań. Harmonogram realizacji zawiera istotne kamienie milowe zadań i projektów wchodzących w jego skład. Dodatkowo w harmonogramie tym znajdują się terminy działań podejmowanych bezpośrednio przez koordynatora programu. Wymagania finansowe przedstawione zostały z uwzględnieniem w miarę możliwości alokacji środków w ciągu kolejnych lat trwania programu oraz wskazaniem źródła finansowania poszczególnych zadań.

Monitoring będzie więc obejmował swym zakresem zarówno realizację celów programowych i zadaniowych, jak i realizację samych zadań.

Konstruując system monitorowania i oceny stopnia osiągnięcia celów uznano, iż wystarczającym dla wyżej wymienionych WSPO (dokumentu na poziomie lokalnym) jest zestaw wskaźników prostych¹⁹, gdzie z jednego zaobserwowanego zjawiska czy cechy X można określić z wystarczająco wysokim prawdopodobieństwem wystąpienie badanego zjawiska lub posiadanie określonej cechy Y. Jednocześnie monitoring na poziomie ww. dokumentu, opierać się będzie na wskaźnikach ilościowych (policzalnych), które mogą przyjmować postać bezwzględna lub względną.

Kształt zaproponowanych wskaźników wybrano kierując się kilkoma kryteriami: proste w rozumieniu i interpretacji, koherentne, pochodzące z wiarygodnych źródeł, łatwe w pozyskaniu. Ponadto przyjęto, że główną zasadą monitoringu powinna być maksymalna dostępność danych oraz łatwość w możliwości ich pozyskania, a tym samym brak konieczności prowadzenia dodatkowych i jednocześnie kosztowanych badań.

Znaczna część wskaźników na poziomie zadań jest wskaźnikami produktu lub rezultatu. Część wskaźników to wskaźniki kontekstowe - ponieważ na rezultat końcowy (przyjętą wartość docelową) będzie mieć wpływ zarówno podjęta interwencja publiczna – działania związane z wdrażaniem Strategii i WSPO przez Gminę Miasto Kołobrzeg, jak i czynniki zewnętrzne np. w przypadku wskaźnika *liczba turystów krajowych korzystających z obiektów zbiorowego zakwaterowania* - ogólnoświatowe trendy, czynniki pogodowe itp. Niemniej kwestia oddzielenia efektów interwencji od czynników zewnętrznych jest już zadaniem ewaluacji, nie zaś monitoringu.

Wskaźniki służyć będą do oceny działań jednostki samorządu pod względem jakości usług publicznych i rezultatów projektów operacyjnych – będą one monitorować kierunek zmian (wskaźniki będące stymulantą lub destymulantą) w trakcie wdrażania WSPO.

Rolą części wskaźników będzie ukazanie tła sytuacji społeczno-gospodarczej (wskaźniki kontekstowe). Mimo, iż wskaźniki te są najczęściej wykorzystywane w diagnozie, w przypadku działań monitorujących będą stanowiły uzupełnienie oceny efektów podjętej interwencji (mierzonej przez wskaźniki produktu i rezultatu) – umożliwią porównanie efektów osiągniętych w wyniku wdrażania WSPO z ogólnymi trendami panującymi w danym obszarze. Nie służą one bezpośrednio tylko do monitorowania, bywają trudne do interpretacji w sposób normatywny, jednak zapewniają wartościowe tło informacyjne dla zjawisk mających bezpośredni związek z rozwojem i mogą być przydatne dla celów analitycznych, a zwłaszcza będą elementem wstępnym kolejnej diagnozy.

Szczegółowe dane dotyczące wskaźników zostaną zawarte w „*Księdze wskaźników dla Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020 oraz Wieloletnich Strategicznych Programów Operacyjnych*”, która zostanie przygotowana po uchwaleniu WSPO. Każdy wskaźnik będzie składać się z dwóch części – metryki oraz listy sprawdzającej ich jakość. Wszystkie wskaźniki mierzone będą

---

¹⁹ W odróżnieniu od wskaźników złożonych/syntetycznych charakterystycznych dla strategii obszarów metropolitalnych, regionalnych, krajowych oraz badań porównawczych.

cyklicznie. Częstotliwość pomiaru będzie różna, uwarunkowana m.in. cyklem zbierania danych, częstotliwością pomiaru lub uzyskania efektów przez dysponentów danego wskaźnika.

Powiązania pomiędzy projektami operacyjnymi

	A.1.	A.2.	A.3.	A.4.	A.5.	A.6.	A.7.	A.8.	A.9.	A.10.	B.1.	B.2.	B.3.	B.4.	C.1.	C.2.	C.3.	C.4.	C.5.	C.6.	C.7.	C.8.	C.9.	C.10.	C.11.	C.12.	C.13.	C.14.		
A.1.																														
A.2.																														
A.3.																														
A.4.																														
A.5.																														
A.6.																														
A.7.																														
A.8.																														
A.9.																														
A.10.																														
B.1.																														
B.2.																														
B.3.																														
B.4.																														
C.1.																														
C.2.																														
C.3.																														
C.4.																														
C.5.																														
C.6.																														
C.7.																														
C.8.																														
C.9.																														
C.10.																														
C.11.																														
C.12.																														
C.13.																														
C.14.																														

Wskaźniki mierzące osiągnięcie celów programowych

L.p.	Cel	Projekty i zadania	Wskaźnik	Oczekiwany trend	Efekty realizacji projektów i zadań
1.	Tworzenie warunków dla utrzymania czystości i porządku w mieście oraz usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Kołobrzeg do końca roku 2020.	A.1. Zachowanie oraz ochrona środowiska naturalnego: <ol style="list-style-type: none"> 1) Realizacja: Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta Kołobrzeg na lata 2008 – 2032. 2) Inwestycje w zakresie gospodarki odpadami (m.in. budowa podziemnych pojemników/ koszy na odpady, modernizacja infrastruktury służącej przetwarzaniu odpadów komunalnych). 	Efekt ekologiczny (Ilość odpadów komunalnych podlegających segregacji (Mg) przypadająca na 1 mieszkańca/Ilość odpadów komunalnych przypadająca na 1 mieszkańca (Mg).	wzrost	Poprawa stanu czystości miasta, w tym zmniejszenie objętości odpadów kierowanych na składowisko odpadów, kosztem odzysku odpadów, które mogą być wykorzystane jako surowiec.
			Stopień usunięcia wyrobów zawierających azbest.	wzrost	
2.	Czynna ochrona stanu środowiska, zasobów flory i fauny, zrównoważone i racjonalne wykorzystanie oraz zachowanie i rewitalizacja terenów przyrodniczych, zabezpieczenie terenów chronionych i pomników przyrody przed szkodliwą działalnością człowieka.	A. 2. Ochrona i zwiększanie bioróżnorodności biologicznej, rewitalizacja terenów przyrodniczych, zachowanie zasobów oraz odtwarzanie walorów środowiska przyrodniczego: <ol style="list-style-type: none"> 1) Prace konserwatorskie przy zabytkowej zieleni (m.in. w Parku im. S. Żeromskiego oraz A. Fredry) oraz na terenach chronionych w tym m.in. w użytku ekologicznym Ekopark Wschodni. 2) Nasadzenia drzew i krzewów na terenie miasta. 3) Budowa infrastruktury na obszarach cennych przyrodniczo: 4) Turystyczne wykorzystanie walorów Ekoparku Wschodniego. 	Powierzchnia obszarów prawnie chronionych w powierzchni miasta.	brak zmian	Poprawa oraz wzrost jakości środowiska przyrodniczego.
			Powierzchnia terenów zieleni w gestii samorządu przypadająca na 1 mieszkańca.	wzrost	
			Powierzchnia terenów zieleni poddanych pracom konserwatorskim w poszczególnych latach.	wzrost	
			Liczba nasadzeń drzew i krzewów.	wzrost	

L.p.	Cel	Projekty i zadania	Wskaźnik	Oczekiwany trend	Efekty realizacji projektów i zadań
		<p>5) Utworzenie sieci tematycznych ścieżek edukacyjnych i ekologicznych (edukacyjne szlaki przyrodnicze, oznakowanie, itp.).</p> <p>6) Budowa punktów i platform widokowych.</p> <p>7) Budowa ścieżek rowerowych i promenad na terenach cennych przyrodniczo.</p> <p>8) Edukacja ekologiczna oraz kampanie informacyjno-edukacyjne, w tym kampania „Zielony Kołobrzeg”.</p>	Liczba utworzonych/ wybudowanych ścieżek i szlaków tematycznych oraz punktów i platform widokowych.	wzrost	
3.	Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodami opadowymi, zahamowanie postępu erozji brzegu morskiego oraz terenów nadrzecznych.	<p>A.3. Bezpieczeństwo powodziowe oraz zabezpieczenie terenów miejskich przed skutkami zmian klimatu:</p> <p>1) Zagospodarowanie wód opadowych - poprawa i rozbudowa infrastruktury odwodnieniowej miasta.</p> <p>2) Ochrona brzegu morskiego.</p>	Długość istniejącej sieci kanalizacji deszczowej objętej renowacją oraz wybudowanej lub przebudowanej.	wzrost	Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego oraz wzrost atrakcyjności zrewitalizowanych terenów nadrzecznych.
				wzrost	
4.	Poprawa efektywności energetycznej miejskiej infrastruktury - stworzenie niskoemisyjnego systemu usług publicznych, wdrożenie nowych technologii podnoszących sprawność energetyczną infrastruktury miejskiej (np. MEC Sp. z o.o.).	<p>A.4. Inwestycje w zakresie gospodarki niskoemisyjnej, w tym realizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Kołobrzeg:</p> <p>1) Niskoemisyjny transport miejski:</p> <p>a. Budowa systemu parkingów, wraz z miejscami do szybkiego ładowania samochodów o napędzie elektrycznym (tzw. stacje dokujące).</p> <p>b. Zakup taboru do transportu miejskiego.</p> <p>c. Wdrożenie systemu roweru miejskiego.</p> <p>d. Budowa inteligentnego systemu transportowego – m.in. dynamiczny system informacji pasażerskiej.</p> <p>2) Modernizacja oświetlenia miejskiego w kierunku jego energooszczędności.</p> <p>3) Rozbudowa i modernizacja układu ciepła systemowego oraz technologii</p>	Łączna liczba pasażerów komunikacji miejskiej oraz korzystających z roweru miejskiego.	wzrost	Zmniejszenie kosztów zużycia energii, pozyskania ciepła oraz obniżenie emisji zanieczyszczeń (redukcja emisji gazów cieplarnianych i poprawa jakości powietrza).
			Liczba parkingów buforowych.	wzrost	
			Udział autobusów niskoemisyjnych komunikacji miejskiej w całkowitej liczbie taboru.	wzrost	
			Liczba punktów wypożyczenia rowerów w systemie miejskim.	wzrost	
			Procent przystanków wyposażonych w dynamiczny system informacji pasażerskiej.	wzrost	
			Zużycie energii przez oświetlenie uliczne.	spadek	
			Efekt ekologiczny w postaci zmniejszenia ilości emitowanych zanieczyszczeń przez MEC.	spadek	
			Liczba km wybudowanych ścieżek	wzrost	

L.p.	Cel	Projekty i zadania	Wskaźnik	Oczekiwany trend	Efekty realizacji projektów i zadań
		wytwarzania ciepła dla potrzeb miasta. 4) Budowa zintegrowanego systemu tras rowerowych wraz z budową infrastruktury ścieżek rowerowych. 5) Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej oraz zasobów mieszkaniowych. 6) Edukacja oraz działania informacyjno-promocyjne.	rowerowych. Liczba obiektów publicznych należących do samorządu, które zostały poddane termomodernizacji.	wzrost	
5.	Budowanie marki Kołobrzeg Miasto Kultury, w tym promocja Kołobrzegu poprzez kulturę oraz zachowanie i wyeksponowanie obiektów stanowiących o tożsamości, kulturze i historii miasta.	A.5. Miasto Kultury: 1) Sztuka Promocji - promocja miasta przez kulturę. 2) Miasto Muzyki, Słowa, Filmu, Tańca, Sztuki, Teatru - organizacja wydarzeń muzycznych, literackich, filmowych, tanecznych, teatralnych oraz wystaw i wydarzeń plastycznych. 3) Park sztuki w przestrzeni miejskiej. 4) Modernizacja obiektów o znaczeniu historycznym oraz zabytków – m.in.: a. Realizacja Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami. b. Renowacja Ratusza - etap III. c. Renowacja/ modernizacja Reduty Morast, Reduty Solnej, elewatorów w porcie i innych.	Liczba zrealizowanych przedsięwzięć kulturalnych o skali ogólnopolskiej ogółem. Liczba osób uczestniczących w wydarzeniach kulturalnych – publiczność spektakli, koncertów, wystaw etc. w ramach programu Miasta Kultury. Liczba nowych instalacji, rzeźb itp. umieszczonych w mieście. Liczba zmodernizowanych przez miasto obiektów zabytkowych.	wzrost wzrost wzrost wzrost	Wzrost znaczenia miasta Kołobrzeg jako ośrodka kultury.
6.	Zrównoważony rozwój wszystkich funkcji portu: – stworzenie warunków dla dalszego rozwoju usług portu	A.6. Strategia Rozwoju Portu Morskiego Kołobrzeg i jego realizacja: 1) W sektorze Rybołówstwa (stworzenie warunków dla dalszego rozwoju usług i	Liczba statków wchodzących do portu.	wzrost	Wzrost konkurencyjności portu w Kołobrzegu wśród portów bałtyckich - poprawa warunków funkcjonowania pasażerskiej

L.p.	Cel	Projekty i zadania	Wskaźnik	Oczekiwany trend	Efekty realizacji projektów i zadań
	<p>rybackiego i rozwój funkcji handlowej w odniesieniu do rynku rybnego,</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostosowanie infrastruktury portowej do europejskich i światowych standardów - poprawa systemu komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej Portu, aktywizacja funkcji transportowej i handlowej, - stworzenie warunków dla rozwoju pasażerskiej żeglugi krajowej i międzynarodowej oraz aktywizacja funkcji turystyczno – rekreacyjnej portu, - uregulowanie stosunków własnościowych na terenie portu. 	<p>rozwój funkcji handlowej w odniesieniu do rynku rybnego):</p> <p>a. Rozbudowa infrastruktury portowej, w tym: rozbudowa basenu rybackiego na Wyspie Solnej – etap III i parkingi.</p> <p>2) W sektorze Przeładunków – Rozbudowa infrastruktury do obsługi funkcji handlowej (poprawa systemu komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej Portu, aktywizacja funkcji transportowej i handlowej):</p> <p>a. Poprawa stanu sieci wodno-kanalizacyjnej oraz nawierzchni placów składowych.</p> <p>b. Modernizacja nabrzeży w Porcie Handlowym.</p> <p>c. Modernizacja systemu oświetlenia oraz sieci energetycznej terenu portu.</p> <p>d. Rozbudowa wewnętrznego systemu komunikacyjnego.</p> <p>e. Inwestycje w innowacyjne systemy magazynowania i składowania towarów.</p> <p>f. Stworzenie warunków do powstania punktu kontroli fitosanitarnej i granicznej kontroli weterynaryjnej na terenie Portu.</p> <p>g. Aktywizacja Portu Handlowego, jako platformy logistycznej.</p> <p>h. Pogłębienie kanału portowego. Poprawa dostępu do portu od strony lądu, budowa dróg doprowadzających transport oraz dróg wewnętrznych.</p> <p>3) W sektorze Turystyki i żeglarstwa (rozbudowa mariny, budowa zaplecza pasażerskiego, aktywizacja funkcji</p>	<p>Długość zmodernizowanych nabrzeży będących w gestii ZPM w mb.</p>	wzrost	<p>żeglugi krajowej i międzynarodowej oraz podniesienie jakości świadczonych usług w porcie jachtowym, handlowym i rybackim.</p>
		Liczba przeładunków w porcie Kołobrzeg w tys. ton.	wzrost		
		Liczba gości i rezydentów w Porcie Jachtowym.	wzrost		
		Liczba przewiezionych pasażerów.	wzrost		
		Powierzchnia terenów portowych zarządzanych przez ZPM w ha.	wzrost		
		Długość nabrzeży portowych w mb.	wzrost		

L.p.	Cel	Projekty i zadania	Wskaźnik	Oczekiwany trend	Efekty realizacji projektów i zadań
		<p>turystyczno-rekreacyjnej Portu):</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Rozbudowa infrastruktury portu jachtowego pod kątem serwisu jachtowego. b. Budowa obiektu wielofunkcyjnego na rzecz obsługi ruchu pasażerskiego. c. Zwiększenie konkurencyjności świadczonych usług w żegludze pasażerskiej, przez podniesienie standardu obsługi pasażerów. d. Budowa bazy służącej wychowaniu żeglarskiemu dzieci i młodzieży. <p>4) Komunalizacja terenów portowych niezbędnych do wykonywania działalności statutowej ZPM Kołobrzeg.</p>			
7.	Skuteczna promocja miasta oraz kształtowanie pozytywnego wizerunku marki Klimatyczny Kołobrzeg.	A. 7. Opracowanie i wdrożenie zaktualizowanej „Strategii promocji marki Miasta Kołobrzeg.	Ekwiwalent reklamy miasta.	wzrost	Wzrost liczby turystów odwiedzających Kołobrzeg.
8.	Podniesienie jakości walorów wizerunkowych miasta.	A.8. Estetyzacja przestrzeni publicznej: <ul style="list-style-type: none"> 1) Wdrożenie założeń „Systemu Identyfikacji Turystycznej Nadmorskiego Obszaru Funkcjonalnego”. 2) Koncepcja urządzania zieleni na terenie miasta. 3) Uchwalenie zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń w przestrzeni publicznej. 	Liczba inwestycji/ zadań wdrażających założenia „Systemu Identyfikacji turystycznej Nadmorskiego Obszaru Funkcjonalnego”.	wzrost	Wzrost atrakcyjności wizualnej miasta oraz spójności Kołobrzegu i ościennych gmin nadmorskich.
			Koszty nasadzeń zrealizowanych w ramach koncepcji.	wzrost	
9.	Wykreowanie Kołobrzegu na jeden z wiodących ośrodków turystyki zdrowotnej - uzdrowskiej, Spa & Wellness w kraju i za granicą przy	A.9. Promocja potencjału uzdrowskiego (w tym złóż borowiny i solanki), Spa & Wellness oraz turystycznego z uwzględnieniem walorów rekreacyjnych Miasta:	Liczba informacji przedstawiających miasto Kołobrzeg w mediach krajowych/zagranicznych.	wzrost	Wzrost znaczenia Kołobrzegu jako ośrodka uzdrowsko-turystycznego.

L.p.	Cel	Projekty i zadania	Wskaźnik	Oczekiwany trend	Efekty realizacji projektów i zadań
	wykorzystaniu unikatowych zasobów przyrodniczych i kulturowych.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Opracowanie materiałów informacyjno-promocyjnych oraz nośników reklamowych w zakresie turystyki zdrowotnej oraz aktywnej. 2) Udział w międzynarodowych targach turystycznych, udział w charakterze wystawcy na branżowych targach turystycznych (Tour Goeteborg, Tour Salon Poznań, ITB Berlin). 3) Aktywna współpraca z mediami ogólnopolskim, lokalnymi i regionalnymi. 	<p>Udział turystów zagranicznych korzystający z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w liczbie turystów ogółem korzystających z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych.</p> <p>Liczba spotkań targowych i prezentacji, w których uczestniczyło miasto.</p>	<p>wzrost</p> <p>wzrost</p>	
10.	Zbudowanie wyrazistego wizerunku marki miasta w świadomości określonych grup docelowych.	<p>A.10. Współdziałanie przy opracowaniu produktów turystycznych odpowiadających zapotrzebowaniu różnych grup klientów przybywających do Kołobrzegu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Oferta uzdrowska, wellness & spa. 2) Oferta wypoczynkowa. 3) Oferta rodzinna. 4) Oferta turystyki aktywnej i rekreacyjnej. 5) Oferta kulturalna. 6) Oferta turystyki historycznej. 7) Oferta konferencyjna. 	<p>Średnia ruchu turystycznego ze względu na wpływy z opłaty uzdrowskiej.</p> <p>Liczba turystów krajowych korzystających z obiektów zbiorowego zakwaterowania.</p>	<p>wzrost</p> <p>wzrost</p>	Wydłużenie sezonu turystycznego.
11.	Tworzenie warunków dla rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw, doskonalenie relacji administracja – przedsiębiorca, pozyskiwanie kapitału inwestycyjnego.	<p>B.1. Administracja przyjazna dla biznesu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Oferowanie terenów pod przyszłe inwestycje i działalność gospodarczą. 2) Wzbogacanie terenów inwestycyjnych o niezbędną infrastrukturę techniczną – tworzenie i rozbudowa terenów inwestycyjnych. 3) Opracowywanie planów miejscowych dla 	<p>Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym.</p> <p>Liczba przedsiębiorstw, którym udzielono wparcia na skutek wdrażania Lokalnej Strategii Wspierania Przedsiębiorczości.</p>	<p>wzrost</p> <p>wzrost</p>	Wzrost poziomu rozwoju gospodarczego i konkurencyjności przedsiębiorstw oraz wzrost jakości usług świadczonych przez samorząd.

L.p.	Cel	Projekty i zadania	Wskaźnik	Oczekiwany trend	Efekty realizacji projektów i zadań	
		<p>obszarów nieobjętych planem.</p> <p>4) Opracowanie Lokalnej Strategii Wspierania Przedsiębiorczości, w tym m.in.:</p> <p>4.1.) Działania pobudzające lokalną przedsiębiorczość:</p> <p>a. Wsparcie instytucji udzielających przedsiębiorcom gwarancji i poręczeń finansowych.</p> <p>b. Współtworzenie instytucji udzielających pożyczek i dotacji dla przedsiębiorców.</p> <p>c. Prowadzenie polityki podatkowej wspierającej przedsiębiorców.</p> <p>5) Wypracowanie mechanizmu pozyskiwania inwestorów.</p> <p>6) Stwarzanie warunków dla rozwoju i upowszechnianie e-administracji – Centrum Innowacyjnej Administracji.</p>	Powierzchnia miasta objęta mpzp.	wzrost		
12.	Zrównoważone i racjonalne wykorzystanie zasobów tkanki miejskiej dla stymulowania rozwoju społecznego i gospodarczego poszczególnych terenów miasta oraz odnowa społeczna, gospodarcza, przestrzenna i środowiskowa terenów rewaloryzowanych i rewitalizowanych.	<p>B.2. Przestrzeń dla biznesu:</p> <p>1) Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji - działania rewitalizacyjne obszarów zdegradowanych (w tym terenów powojkowych) oraz działania rewaloryzacyjne miasta pod kątem podniesienia walorów estetycznych, przestrzennych i funkcjonalnych, m.in.: terenów nad Parsętą w tym ulicy Zygmuntowskiej, Śródmieścia, Podczela, Dzielnicy Zachodniej.</p>	Powierzchnia obszarów miasta objętych programem rewitalizacji.	wzrost	Wzrost atrakcyjności przestrzeni miejskiej, z której mogą korzystać mieszkańcy i przedsiębiorcy oraz ożywienie gospodarcze i społeczne wybranych terenów miasta.	
13.	Poprawa sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym – stworzenie wydajnego układu komunikacyjnego i drogowego, udroźnienie i poprawa dostępności komunikacyjnej, poprawa skomunikowania Kołobrzegu z resztą	B.3. Zróżnicowana infrastruktura komunikacyjna – sprawny transport:	1) Infrastruktura drogowa miasta:			Wzrost funkcjonalności systemu transportowego: – Wzrost jakości infrastruktury transportowej. – Udroźnienie oraz poprawa dostępności komunikacyjnej do portu morskiego.
			a. Poprawa dostępności do portu Kołobrzeg od strony łądu - Etap III.	Liczba km dróg wybudowanych.	wzrost	
			b. Modernizacja nawierzchni torowej	Liczba km wyremontowanych dróg.	wzrost	
				Liczba nowych miejsc parkingowych.	wzrost	
			Liczba km ścieżek rowerowych na	wzrost		

L.p.	Cel	Projekty i zadania	Wskaźnik	Oczekiwany trend	Efekty realizacji projektów i zadań
	kraju oraz unowocześnienie stanu infrastruktury drogowej i towarzyszącej.	<p>bocznicy kolejowej Portu Morskiego w Kołobrzegu wraz z przebudową ul. Towarowej i Zdrojowej prowadzących do portu.</p> <p>c. Budowa dróg i ciągów komunikacyjnych – zgodnie z WPF.</p> <p>d. Przebudowa i remonty dróg – zgodnie z WPF.</p> <p>e. Rozbudowa infrastruktury ścieżek rowerowych w oparciu o Studium Rozwoju Infrastruktury Rowerowej w Kołobrzegu.</p> <p>2) Lobbying i współpraca celowa na rzecz:</p> <p>a. Wzrostu liczby połączeń kolejowych, autobusowych i morskich z krajem i wybranych połączeń zagranicznych m.in. z Berlinem i wyspą Bornholm.</p> <p>b. Utworzenie lądowiska sportowo-rekreacyjnego w Kołobrzegu na bazie byłego lotniska w Podczelu.</p> <p>3) Wdrożenie założeń Polityki transportowej Nadmorskiego Obszaru Funkcjonalnego, w tym m.in.:</p> <p>a. Podejmowanie działań w kierunku wygaszania ruchu pojazdów w strefie śródmiejskiej i uzdrowiskowej.</p> <p>b. modernizacja i rozbudowa układu istniejących tras komunikacji zbiorowej – autobusowej.</p> <p>c. Budowa systemu dróg rowerowych z podkreśleniem dostępności stref śródmieścia i stref uzdrowiskowych.</p> <p>4) Wdrożenie Polityki komunikacyjnej miasta w ramach polityki transportowej.</p>	<p>terenie miasta.</p> <p>Liczba pociągów rozpoczynających oraz kończących bieg (TLK, EIC, EX + pociągi regionalne dalekobieżne) w Kołobrzegu.</p> <p>Liczba stałych połączeń z Berlinem.</p> <p>Liczba połączeń morskich z wyspą Bornholm.</p> <p>Liczba płatnych miejsc postojowych.</p> <p>Dostępność transportu publicznego = długość linii autobusowych w km/powierzchnia miasta.</p> <p>Zapełnienie stref płatnego parkowania pojazdami.</p>	<p>wzrost</p> <p>wzrost</p> <p>wzrost</p> <p>wzrost</p> <p>wzrost</p> <p>wzrost</p>	<p>– Poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego.</p> <p>– Wzrost liczby atrakcyjnych miejsc dla ruchu pieszego i rowerowego oraz osób podróżujących transportem publicznym.</p> <p>– Wzrost znaczenia roweru jako alternatywnego środka transportu.</p> <p>– Zmniejszenie poziomu zanieczyszczenia powietrza, spadek hałasu, redukcja emisji gazów cieplarnianych.</p> <p>– Zwiększenie dostępności terytorialnej Kołobrzegu.</p> <p>– Osiągnięcie zrównoważonej mobilności w obszarze funkcjonalnym miasta.</p> <p>– Utworzenie spójnego, niskoemisyjnego i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego.</p>
14.	Promocja i kształtowanie wizerunku marki Kołobrzeg w oparciu o	B.4. Wsparcie inicjatyw lokalnych mających na celu wykorzystanie zasobów naturalnych oraz rozwój	Wysokość środków przeznaczonych na promocję miasta.	wzrost	Efektywniejsze i odpowiedzialne wykorzystanie

L.p.	Cel	Projekty i zadania	Wskaźnik	Oczekiwany trend	Efekty realizacji projektów i zadań
	regionalne specjalizacje i naturalne zasoby regionu.	regionalnych specjalizacji województwa zachodniopomorskiego, w tym: 1) Biogospodarki, działalności morskiej, usług przyszłości oraz turystyki i zdrowia opartych o naturalne zasoby regionu i jego potencjał gospodarczy oraz naukowo-badawczy. 2) Budowa tężni solankowej. 3) Wykorzystanie wód geotermalnych.			zasobów miasta oraz zwiększenie konkurencyjności świadczonych usług przez lokalne przedsiębiorstwa.
15.	Zapewnienie wysokiego poziomu nauczania w kołobrzeskich szkołach, wykorzystanie nowoczesnych technologii i metod w procesie kształcenia oraz zbudowanie lokalnego systemu wsparcia ucznia zdolnego.	C.1. Wysoka jakość nauczania w kołobrzeskich szkołach i przedszkolach: 1) Opracowanie działań skutkujących uzyskiwaniem przez uczniów wyższych wyników na sprawdzianach szóstoklasistów i egzaminach gimnazjalnych. 2) Organizowanie zajęć językowych w przedszkolach i szkołach ukierunkowanych na rozwijanie komunikatywnej funkcji języków obcych. 3) Informatyzacja procesów edukacyjnych. 4) Indywidualizacja procesu kształcenia. 5) Stworzenie programu edukacji morskiej dla dzieci i młodzieży.	Liczba laureatów olimpiad i konkursów przedmiotowych. Średnie wyniki punktowe egzaminu gimnazjalnego z części humanistyczno-przyrodniczej, matematycznej i języków obcych. Wyniki Edukacyjnej Wartości Dodanej obrazujących rozwój szkół (wskaźnik pozwalający ocenić efektywność kształcenia uczniów w danej szkole - porównuje on dane na wejściu z danymi na wyjściu). Wyniki sprawdzianu po 6 klasie szkoły podstawowej. Liczba uczniów uczestniczących w konkursach i olimpiadach językowych. Liczba uczniów przypadająca na jedną tablicę multimedialną. Liczba uczniów uzdolnionych realizujących indywidualny tok nauczania. Liczba zajęć ukierunkowanych na rozwój zdiagnozowanych zdolności i trudności w nabywaniu wiedzy i umiejętności programowych. Liczba uczniów objętych programem	wzrost wzrost wzrost wzrost wzrost wzrost wzrost wzrost	Wzrost jakości i poziomu kształcenia, zaspokojenie zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów, wzrost kompetencji językowych oraz zwiększenie wykorzystania sprzętu informatycznego w trakcie zajęć lekcyjnych.

L.p.	Cel	Projekty i zadania	Wskaźnik	Oczekiwany trend	Efekty realizacji projektów i zadań
			edukacji morskiej.		
16.	Popularyzacja wśród uczniów dziedzictwa historycznego i umacnianie poczucia tożsamości lokalnej oraz aktywizacja społeczna dzieci i młodzieży.	C.2. Uniwersalne wartości w wychowaniu młodego pokolenia kołobrzeżan: 1) Działania mające na celu promowanie lokalnego patriotyzmu. 2) Tworzenie warunków do działalności młodzieżowego wolontariatu.	Liczba wydarzeń i przedsięwzięć o charakterze patriotycznym podejmowanych przez szkoły.	wzrost	Wzrost zaangażowania uczniów w działalność na rzecz miasta i wolontariat oraz rozwinięcie i umocnienie poczucia przynależności do kołobrzesckiej społeczności.
			Liczba uczniów zaangażowanych w wolontariat.	wzrost	
17.	Kształtowanie czynnych postaw dzieci wobec zdrowia i bezpieczeństwa własnego i innych: – Wyrabianie przyzwyczajeń i nawyków zdrowego stylu życia. – Podkreślenie roli właściwego odżywiania. – Rozwój aktywności fizycznej dzieci i młodzieży.	C.3. Zdrowy styl życia: 1) Realizacja ogólnopolskich i autorskich programów edukacji zdrowotnej. 2) Prowadzenie profilaktyki otyłości. 3) Specjalizacje szkół w obszarze dyscyplin sportowych.	Odsetek uczniów nieuczestniczących w zajęciach wychowania fizycznego.	spadek	Wzrost aktywności i sprawności fizycznej dzieci i młodzieży oraz wzrost świadomości zdrowotnej mieszkańców.
			Liczba uczniów objętych programami edukacji zdrowotnej i profilaktyki otyłości.	wzrost	
			Liczba dyscyplin sportowych wprowadzonych w szkołach.	wzrost	
18.	Zapewnienie bezpieczeństwa w placówkach oświatowych.	C.4. Bezpieczna i przyjazna szkoła: 1) Realizacja ogólnopolskich i autorskich programów, projektów edukacji z zakresu bezpieczeństwa. 2) Realizacja działań zapobiegających skutkom nadmiernego hałasu w szkołach. 3) Realizacja przedsięwzięć profilaktycznych oraz programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie - poszerzenie oferty terapeutycznej dla rodziny. 4) Rozbudowa i modernizacja monitoringu wizyjnego w przedszkolach i szkołach.	Liczba uczniów objętych nadzorem kuratorskim.	spadek	Zmniejszenie występowania zjawisk patologicznych oraz zwiększenie poczucia bezpieczeństwa.
			Liczba realizowanych projektów przeciwdziałających skutkom nadmiernego hałasu.	wzrost	
			Liczba rodzin korzystających z pomocy pedagoga i psychologa szkolnego.	spadek	
			Wysokość środków przeznaczonych na modernizację i rozbudowę monitoringu.	wzrost	
19.	Rozwój usług wspierających uczniów i ich rodziny.	C.5. Rodzina partnerem szkoły/przedszkola: 1) Stworzenie spójnego systemu doradztwa zawodowego dla uczniów i rodziców uczniów szkół gimnazjalnych i podstawowych.	Liczba godzin doradztwa zawodowego przeznaczonych na jednego ucznia.	wzrost	Zmniejszenie występowania negatywnych bodźców w środowisku ucznia.
			Liczba rodzin będących w trudnej	wzrost	

L.p.	Cel	Projekty i zadania	Wskaźnik	Oczekiwany trend	Efekty realizacji projektów i zadań
		<p>2) Realizacja programów wspierających prawidłowe funkcjonowanie rodzin będących w trudnej sytuacji finansowej.</p> <p>3) Propagowanie zdrowego stylu życia w rodzinie.</p> <p>4) Podnoszenie kompetencji nauczycieli w zakresie stosowania procedury Niebieskiej Karty.</p>	<p>sytuacji finansowej objętych programem wsparcia.</p> <p>Liczba programów propagujących zdrowy styl życia.</p> <p>Liczba nauczycieli uczestniczących w szkoleniach w zakresie stosowania procedury Niebieskiej Karty.</p>	<p>wzrost</p> <p>wzrost</p>	
20.	<p>Zapewnienie warunków do wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zapewnienie odpowiedniej do potrzeb bazy materialnej szkół, w tym pomocy dydaktycznych. – Poprawa warunków nauki i rekreacji. 	<p>C.6. Nowoczesna infrastruktura placówek oświatowych:</p> <p>1) Systematyczne modernizowanie, dostosowywanie bazy i wyposażenia placówek oświatowych do nowoczesnych standardów jakości edukacji, w tym dostosowanie bazy do potrzeb uczniów niepełnosprawnych.</p> <p>2) Modernizacja i budowa placów zabaw, budowa boisk szkolnych i pełnowymiarowych sal gimnastycznych w obiektach oświatowych.</p> <p>3) Centra Informacji Multimedialnej w gimnazjach.</p> <p>4) Utworzenie miejsc parkingowych dla rowerów w pobliżu szkół i przedszkoli.</p>	<p>Liczba zmodernizowanych obiektów szkolnych.</p> <p>Liczba wybudowanych, zmodernizowanych, rozbudowywanych placów zabaw, budowa boisk szkolnych i pełnowymiarowych sal gimnastycznych.</p> <p>Liczba Centrów Informacji Multimedialnej.</p> <p>Liczba utworzonych miejsc postojowych.</p>	<p>wzrost</p> <p>wzrost</p> <p>wzrost</p> <p>wzrost</p>	<p>Poprawa standardu infrastruktury sportowej i edukacyjnej szkół.</p>
21.	<p>Poprawa sytuacji w zakresie zaspokajania potrzeb sportowych i rekreacyjnych mieszkańców oraz popularyzacja i rozpowszechnianie idei zdrowego i aktywnego trybu życia.</p>	<p>C.7. Kołobrzeg miastem sportu:</p> <p>1) Upowszechnianie sportu wśród dzieci i młodzieży (m.in. poprzez udział w ogólnopolskich programach wdrażanych przez MSiT, MEN).</p> <p>2) Mecenat miasta nad uzdolnionymi sportowcami poprzez stosowanie systemu stypendiów sportowych i nagród za osiągnięcia sportowe uzyskiwane na szczeblu krajowym i międzynarodowym.</p> <p>3) Wspieranie przedsięwzięć mających na celu popularyzację aktywnego stylu spędzania czasu wolnego i walorów rekreacji</p>	<p>Liczba ćwiczących w klubach na 1000 mieszkańców.</p> <p>Liczba medali/ tytułów sportowych zdobytych przez uczniów.</p> <p>Liczba klubów sportowych.</p> <p>Liczba zawodników otrzymujących stypendia i nagrody.</p> <p>Liczba członków klubów sportowych.</p> <p>Liczba przedsięwzięć sportowych organizowanych lub współorganizowanych przez miasto.</p>	<p>wzrost</p> <p>wzrost</p> <p>wzrost</p> <p>wzrost</p> <p>wzrost</p> <p>wzrost</p>	<p>Zwiększenie liczby osób uczestniczących w aktywnych formach wypoczynku i rekreacji.</p>

L.p.	Cel	Projekty i zadania	Wskaźnik	Oczekiwany trend	Efekty realizacji projektów i zadań
		<p>ruchowej.</p> <p>4) Organizowanie znaczących imprez sportowo-rekreacyjnych o zasięgu krajowym i międzynarodowym.</p> <p>5) Realizacja zadań publicznych przez podmioty uprawnione w zakresie sportu dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych, w tym wspieranie sportu profesjonalnego.</p> <p>6) Opracowanie Strategii Rozwoju Sportu, w tym Strategii Rozwoju Żeglarstwa wśród dzieci i młodzieży.</p>	Liczba zadań wspierających kulturę fizyczną realizowanych przez organizacje pozarządowe.	wzrost	
22.	Zapewnienie oraz zwiększenie dostępności do obiektów sportowych i rekreacyjnych o wysokim standardzie.	<p>C.8. Modernizacja bazy sportowo-rekreacyjnej:</p> <p>1) Kontynuowanie programu budowy ścieżek rowerowych.</p> <p>2) Budowa zaplecza techniczno-socjalnego dla kąpieliska miejskiego.</p> <p>3) Realizacja ze Starostwem Kołobrzeskim budowy stadionu lekkoatletycznego.</p> <p>4) Budowa siłowni na świeżym powietrzu.</p> <p>5) Budowa, rozbudowa oraz modernizacja sal gimnastycznych.</p>	<p>Liczba obiektów sportowo-rekreacyjnych na terenie miasta.</p> <p>Długość ścieżek rowerowych będących pod zarządem miasta.</p> <p>Liczba wybudowanych, zmodernizowanych, rozbudowywanych obiektów sportowo-rekreacyjnych wraz z zapleczem (stadionów, siłowni plenerowych, sal gimnastycznych, zapleczy socjalno-technicznych).</p>	<p>wzrost</p> <p>wzrost</p> <p>wzrost</p>	Poprawa standardu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.
23.	Zwiększenie dostępności mieszkańców do kultury oraz kompetencji kulturowych mieszkańców potrzebnych do uczestnictwa w kulturze.	<p>C.9. Kultura Miasta:</p> <p>1) Szkoła Kultury - edukacja kulturalna. Podnoszenie kompetencji kulturowych i uczestnictwa w kulturze dzieci, młodzieży i dorosłych. Wychowanie przez sztukę.</p> <p>2) Fabryka Artystów. Wspieranie artystycznego rozwoju młodzieży, twórczości nieprofesjonalnej, profesjonalnej oraz wspieranie debiutów.</p> <p>3) Twierdza Kultury. Promowanie i upowszechnianie dziedzictwa kulturowego Kołobrzegu i regionu oraz jego pełniejsze wykorzystanie w życiu kulturalnym i promocji tożsamości lokalnej.</p>	<p>Liczba stowarzyszeń i organizacji działających w obszarze kultury.</p> <p>Liczba osób uczestniczących we wszystkich programach Kultury Miasta.</p> <p>Liczba przedsięwzięć zrealizowanych w ramach programu Kultura Miasta.</p>	<p>wzrost</p> <p>wzrost</p> <p>wzrost</p>	Wzrost liczby mieszkańców aktywnie uczestniczących w życiu kulturalnym miasta oraz zwiększenie aktywności kulturalnej mieszkańców.

L.p.	Cel	Projekty i zadania	Wskaźnik	Oczekiwany trend	Efekty realizacji projektów i zadań
		<p>4) Sztuka Życia. Wspieranie społecznej funkcji kultury i sztuki, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, seniorów, osób niepełnosprawnych i środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p> <p>5) Wirtualne Centrum Kultury. Wspieranie działań w obszarze wykorzystania internetu, jako sposobu upowszechniania i uczestnictwa w kulturze.</p> <p>6) Wspieranie Promocji Sztuki - promocja kultury i sztuki wśród mieszkańców.</p>			
24.	Rozwój organizacyjnych form wsparcia dla rodziny i dziecka.	<p>C.10. Interdyscyplinarne wspieranie rodziny:</p> <p>1) Aktywne wpieranie ogólnopolskiego Programu „Karta Dużej Rodziny”.</p> <p>2) Realizacja wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020.</p> <p>3) Opracowanie i realizacja Miejskiego Programu Wspierania Rodziny, w tym:</p> <p>a. Rozwój placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.</p> <p>b. Wielospecjalistyczne poradnictwo na rzecz rodziny.</p> <p>c. Zlecenie zadań publicznych dla NGO na rzecz rodziny.</p> <p>4) Realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.</p>	<p>Liczba osób korzystających z organizacyjnych form wsparcia rodziny i dziecka</p> <p>Liczba wydanych kart Dużej Rodziny.</p> <p>Liczba osób dorosłych i dzieci korzystających z systemu wsparcia w zakresie dożywiania.</p> <p>Liczba placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.</p> <p>Liczba osób korzystających z poradnictwa na rzecz rodziny.</p> <p>Liczba osób i rodzin objętych wsparciem zespołu interdyscyplinarnego w Kołobrzegu, których problemy skutecznie rozwiązano.</p>	<p>wzrost</p> <p>wzrost</p> <p>utrzymanie poziomu</p> <p>wzrost</p> <p>wzrost</p> <p>spadek</p>	Lepsza funkcjonalność rodzin oraz wzrost poziomu usług społecznych przyjaznych rodzinie.
25.	Wsparcie, aktywizacja i integracja osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym.	<p>C.11. Włączenie społeczne:</p> <p>1) Rozwój i dostosowanie usług socjalnych do potrzeb mieszkańców w miejscu ich zamieszkania oraz wzrost jakości tych usług.</p>	<p>Liczba osób korzystających z pomocy społecznej MOPS na 1000 mieszkańców.</p> <p>Liczba osób objętych pracą socjalną i poradnictwem specjalistycznym w ramach włączenia społecznego.</p>	<p>spadek</p> <p>utrzymanie poziomu</p>	Wzrost standardu usług socjalnych oraz zwiększenie poczucia bezpieczeństwa.

L.p.	Cel	Projekty i zadania	Wskaźnik	Oczekiwany trend	Efekty realizacji projektów i zadań
		<p>2) Zindywidualizowane i kompleksowe formy reintegracji społecznej i zawodowej osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym:</p> <p>a. Działanie Klubu Integracji Społecznej (KIS).</p> <p>b. Udział w procesie rewitalizacji.</p> <p>3) Realizacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.</p> <p>4) Realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.</p> <p>5) Działania na rzecz osób bezdomnych.</p> <p>6) Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości społecznej:</p> <p>a. Prowadzenie Punktu Konsultacyjno – Doradczego dla ekonomii społecznej (PKD) co najmniej do roku 2017.</p> <p>7) Opracowanie i realizacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia.</p>	<p>Liczba kontraktów socjalnych (lub dokumentów równoważnych) ocenionych pozytywnie.</p> <p>Liczba osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym, które zakończyły udział w projektach aktywizacyjnych i/lub działaniach rewitalizacyjnych.</p> <p>Liczba podmiotów włączających się w realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.</p> <p>Liczba podmiotów włączających się w realizację Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.</p> <p>Liczba osób bezdomnych objętych wsparciem.</p> <p>Liczba podmiotów ekonomii społecznej realizujących działania na rzecz włączenia społecznego.</p> <p>Liczba podmiotów ekonomii społecznej korzystających ze wsparcia PKD.</p>	<p>utrzymanie poziomu</p> <p>wzrost</p> <p>utrzymanie poziomu</p> <p>utrzymanie poziomu</p> <p>wzrost</p> <p>wzrost</p> <p>spadek</p>	
26.	Zwiększenie aktywności seniorów oraz dostępu seniorów do usług publicznych.	<p>C.12. Działalność na rzecz seniorów:</p> <p>1) System wsparcia dla osób starszych, w tym animowanie aktywizacji i integracji społecznej seniorów oraz e-aktywizacja.</p> <p>2) Realizacja Programu „Kołobrzeska Karta Seniora”.</p> <p>3) Zlecenie zadań publicznych dla NGO na rzecz osób starszych.</p>	<p>Liczba seniorów objętych działaniami o charakterze aktywizacyjnym i integracyjnym.</p> <p>Liczba seniorów korzystających z usług ośrodków wsparcia.</p> <p>Liczba wydanych kart Kołobrzeska Karta Seniora.</p> <p>Liczba podmiotów uczestniczących w programie.</p>	<p>utrzymanie poziomu</p> <p>wzrost</p> <p>wzrost</p> <p>wzrost</p>	Rozszerzenie zakresu usług społecznych dla seniorów i wzrost jakości tych usług.

L.p.	Cel	Projekty i zadania	Wskaźnik	Oczekiwany trend	Efekty realizacji projektów i zadań
			Liczba NGO realizujących przedsięwzięcia na rzecz seniorów	wzrost	
27.	Poprawa dostępności mieszkań oraz warunków mieszkaniowych.	C.13. Zasoby mieszkaniowe: <ol style="list-style-type: none"> 1) Tworzenie lokali komunalnych i socjalnych. 2) Działania na rzecz poprawy stanu technicznego zasobów mieszkaniowych. 3) Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasto Kołobrzeg na lata 2012-2016, a następnie na lata 2017-2020. 	Liczba utworzonych mieszkań socjalnych i komunalnych.	wzrost	Przyrost nowych zasobów mieszkaniowych oraz wzrost jakości mieszkaniowych usług komunalnych.
			Liczba wyremontowanych/zmodernizowanych lokali mieszkalnych.	wzrost	
			Liczba wykonanych remontów budynków komunalnych.	wzrost	
28.	Osiągnięcie optymalnego poziomu uczestnictwa obywateli w życiu publicznym: <ul style="list-style-type: none"> – Wspieranie i rozwijanie mechanizmów partycypacji społecznej we wszystkich aspektach funkcjonowania miasta. – Wzrost aktywności obywatelskiej mieszkańców. – Wspieranie rozwoju organizacji pozarządowych. – Wzmocnienie siły trzeciego sektora. 	C.14. Promowanie aktywności obywatelskiej oraz postaw obywatelskich: <ol style="list-style-type: none"> 1) System konsultacji społecznych. 2) Budżet obywatelski. 3) Integracja wszystkich sektorów przestrzeni publicznej, zwłaszcza trzeciego sektora. 4) Wolontariat Miejski. 5) Kołobrzeg – moje miasto – mój dom. 6) Wsparcie rodzinnych ogrodów działkowych. 	Frekwencja w wyborach do rad osiedli.	wzrost	Wzmocnienie podmiotowości obywateli i ich organizacji oraz wzrost ich zaangażowania w życie i problemy miasta.
			Liczba form i narzędzi wykorzystanych do przeprowadzenia konsultacji społecznych.	wzrost	
			Liczba projektów zgłaszanych w ramach budżetu obywatelskiego.	wzrost	
			Liczba działań podjętych w ramach wolontariatu miejskiego.	wzrost	
			Liczba przeprowadzonych lekcji miejskich.	wzrost	

Harmonogram rzeczowo-finansowy

L.p.	Projekty i zadania na lata 2016-2020	Szacunkowe koszty realizacji	Źródło finansowania	Termin realizacji	Odpowiedzialny za realizację
Zachowanie oraz ochrona środowiska naturalnego:					
A.1.	1) Realizacja: Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta Kołobrzeg na lata 2008 – 2032.	25.000.000,00 zł	środki zewnętrzne- WFOŚiGW, inne np. RPO WZP 2014-2020	2016-2020	Wydział Komunalny
	2) Inwestycje w zakresie gospodarki odpadami (m.in. budowa podziemnych pojemników/ koszy na odpady, modernizacja infrastruktury służącej przetwarzaniu odpadów komunalnych).	420.000,00 zł po 105.000,00 zł rocznie	środki zewnętrzne- POIiŚ, budżet miasta, środki krajowe WFOŚiGW	2016-2020	Wydział Komunalny, Miejski Zakład Zieleni, Dróg i Ochrony Środowiska w Kołobrzegu
Ochrona i zwiększanie bioróżnorodności biologicznej, rewitalizacja terenów przyrodniczych, zachowanie zasobów oraz odtwarzanie walorów środowiska przyrodniczego:					
A. 2.	1) Prace konserwatorskie przy zabytkowej zieleni (m.in. w Parku im. S. Żeromskiego oraz A. Fredry) oraz na terenach chronionych w tym m.in. w użytku ekologicznym Ekopark Wschodni.	1.200.000,00 zł po 300.000,00 zł rocznie	budżet miasta oraz ewentualnie dofinansowanie zewnętrzne -środki krajowe WFOŚiGW	2016-2020	Wydział Komunalny
	2) Nasadzenia drzew i krzewów na terenie miasta.	1.000.000,00 zł	nasadzenia zamiennie w ramach decyzji	2016-2020	Wydział Komunalny
	3) Budowa infrastruktury na obszarach cennych przyrodniczo:				
	a. Turystyczne wykorzystanie walorów Ekoparku Wschodniego.	200.000,00 zł	środki zewnętrzne- WFOŚiGW	2018-2020	Wydział Komunalny

	b. Utworzenie sieci tematycznych ścieżek edukacyjnych i ekologicznych (edukacyjne szlaki przyrodnicze, oznakowanie, itp.).	500.000,00 zł	środki zewnętrzne- WFOŚiGW	2019-2020	Wydział Komunalny
	c. Budowa punktów i platform widokowych.	800.000,00 zł	środki zewnętrzne- WFOŚiGW	2019-2020	Wydział Komunalny
	d. Budowa ścieżek rowerowych i promenad na terenach cennych przyrodniczo.	w ramach środków wskazanych w zadaniu A.4.1)a.	środki zewnętrzne- RPO WZP 2014-2020 (ZIT)	2016-2018	Wydział Komunalny, Wydział Inwestycji
	4) Edukacja ekologiczna oraz kampanie informacyjno-edukacyjne, w tym kampania „Zielony Kołobrzeg”.	340.000,00 zł po 85.000,00 zł rocznie	budget miasta oraz ewentualnie dofinansowanie zewnętrzne - WFOŚiGW	2016-2020	Wydział Komunalny
	Bezpieczeństwo powodziowe oraz zabezpieczenie terenów miejskich przed skutkami zmian klimatu:				
A.3.	1) Zagospodarowanie wód opadowych - poprawa i rozbudowa infrastruktury odwodnieniowej miasta.	2.400.000,00 zł - 2016, 2.200.000,00 zł - 2017	budget miasta oraz ewentualnie dofinansowanie zewnętrzne – RPO WZ 2014-2020, działanie3.3	2016-2017	Wydział Inwestycji
	2) Ochrona brzegu morskiego.	110.000,00 zł w 2016r. - wykonanie „Badania morfodynamiki strefy brzegowej i przybrzeżnej rejonu Kołobrzegu na zachód od ujścia rzeki Parsęty wraz z opracowaniem koncepcji ochrony brzegu morskiego na zachód od portu Kołobrzeg” -	budget miasta	2016	Wydział Inwestycji
	Inwestycje w zakresie gospodarki niskoemisyjnej, w tym realizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Kołobrzeg:				
A.4.	1) Inwestycje w zakresie gospodarki niskoemisyjnej, w tym realizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Kołobrzeg:				
	a. Budowa systemu parkingów, wraz z miejscami do szybkiego ładowania samochodów o napędzie elektrycznym (tzw. stacje dokujące).	7.500.000,00 zł	środki zewnętrzne- RPO WZP 2014-2020 (ZIT)	2015-2018	Wydział Inwestycji
	b. Zakup taboru do transportu miejskiego.	8.000.000,00 zł	środki zewnętrzne- RPO WZP 2014-2020 (ZIT)	2016-2017	Komunikacja Miejska

	c. Wdrożenie systemu roweru miejskiego.	w ramach środków skazanych w zadaniu A.4.1) a.	środki zewnętrzne- RPO WZP 2014-2020 (ZIT)	2015-2018	Komunikacja Miejska
	d. Budowa inteligentnego systemu transportowego – m.in. dynamiczny system informacji pasażerskiej.	w ramach środków skazanych w zadaniu A.4.1) a.	środki zewnętrzne- RPO WZP 2014-2020 (ZIT)	2015-2018	Wydział Inwestycji
	2) Modernizacja oświetlenia miejskiego w kierunku jego energooszczędności.	1.500.000,00 zł	budżet miasta oraz ewentualnie dofinansowanie zewnętrzne - RPO WZ 2014-2020, działanie 2.1	2016-2020	Wydział Komunalny
	3) Rozbudowa i modernizacja układu ciepła systemowego oraz technologii wytwarzania ciepła dla potrzeb miasta.	30.000.000,00 zł	środki własne, środki zewnętrzne- RPO, WFOŚiGW, NFOŚiGW, POiŚ, inne	2016 - 2020	Miejska Energetyka Ciepła
	4) Budowa zintegrowanego systemu tras rowerowych wraz z budową infrastruktury ścieżek rowerowych.	w ramach środków skazanych w zadaniu A.4.1) a.	środki zewnętrzne- RPO WZP 2014-2020 (ZIT)	2015-2018	Wydział Inwestycji
	5) Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej oraz zasobów mieszkaniowych.	600.000,00 zł w 2016r. - Termomodernizacja Przedszkola Nr 10	budżet Miasta (15%); środki zewnętrzne- fundusze Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy (85%)	2016	Wydział Inwestycji
		w kolejnych latach ewentualnie: termomodernizacja budynku Żłobka Krasnal czy Przedszkola nr 6 – koszty wg WPF	inne środki zewnętrzne	2016-2020	
	6) Edukacja oraz działania informacyjno-promocyjne.	100.000,00 zł	budżet miasta oraz ewentualnie dofinansowanie zewnętrzne	2016-2020	Wydział Komunalny
A.5.	Miasto Kultury:				
	1) Sztuka Promocji - promocja miasta przez kulturę.	300.000,00 zł (w 2016 roku, kolejne lata na podobnym poziomie)	budżet RCK - dotacja podmiotowa Urzędu Miasta	2016-2020	Regionalne Centrum Kultury
	2) Miasto Muzyki, Słowa, Filmu, Tańca, Sztuki, Teatru - organizacja wydarzeń muzycznych, literackich, filmowych, tanecznych, teatralnych oraz wystaw i wydarzeń plastycznych.	860.000,00 zł (w 2016 roku, kolejne lata na podobnym poziomie)	budżet RCK - dotacja podmiotowa Urzędu Miasta, środki zewnętrzne- programy MKIDN	2016-2020	Regionalne Centrum Kultury

	3) Park sztuki w przestrzeni miejskiej.	40.000,00 zł w 2016 roku, kolejne lata po 50.000,00 zł rocznie	budżet RCK - dotacja podmiotowa Urzędu Miasta	2016-2020	Regionalne Centrum Kultury
	4) Modernizacja obiektów o znaczeniu historycznym oraz zabytków – m.in.:				
	a. Realizacja Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami.	Program ten zakłada szereg zadań, które zaplanowane są na lata 2016- 2019 dla różnych podmiotów. Można przyjąć, że tylko dla niektórych zadań są zaplanowane już koszty, część zadań będzie realizowana w ramach bieżącej pracy Urzędu Miasta. Szczegółowe dane zawarto w GPOnZ.	budżet miasta, środki zewnętrzne	lata 2016-2019	Wydział Urbanistyki i Architektury
	b. Renowacja Ratusza - etap III.	460.000,00 zł 2016 r. - Modernizacja systemu grzewczego i wymiana instalacji c.o	środki zewnętrzne- RPO WZ, działanie 4.1	2016	Wydział Inwestycji
	c. Renowacja/ modernizacja Reduty Morast, Reduty Solnej, elewatorów w porcie i innych.	18.000.000,00 zł netto (4 mln zł rok 2016, 7 mln zł rok 2017, 7 mln zł rok 2018) zadanie realizowane byłoby wraz z zadaniem A.6. punkt 3 a i d	środki zewnętrzne- RPO WZP, POiS	2016-2018	Zarząd Portu Morskiego
	Strategia Rozwoju Portu Morskiego Kołobrzeg i jego realizacja:				
A.6.	1) W sektorze Rybołówstwa (stworzenie warunków dla dalszego rozwoju usług i rozwój funkcji handlowej w odniesieniu do rynku rybnego):				
	a. Rozbudowa infrastruktury portowej, w tym: rozbudowa basenu rybackiego na Wyspie Solnej - etap III i parkingi.	10.000.000,00 zł netto (2 mln zł rok 2016, 4 mln zł rok 2017, 4 mln zł rok 2018)	środki zewnętrzne- PO RYBY 2014 - 2020	2016 - 2018	Zarząd Portu Morskiego

2) W sektorze Przeładunków – Rozbudowa infrastruktury do obsługi funkcji handlowej (poprawa systemu komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej Portu, aktywizacja funkcji transportowej i handlowej):				
a. Poprawa stanu sieci wodno-kanalizacyjnej oraz nawierzchni placów składowych.	23.000.000,00 zł netto (2,3 mln zł rok 2017, 8 mln zł rok 2018, 8 mln zł rok 2019, 4,7 mln zł rok 2020) zadanie realizowane byłoby wraz z zadaniem A.6. punkt 2 c,d i h	środki zewnętrzne- RPO WZP, WFOŚiGW SZ-in	2017 - 2020	Zarząd Portu Morskiego
b. Modernizacja nabrzeży w Porcie Handlowym.	10.000.000,00 zł netto (2,0 mln zł rok 2017, 3,5 mln zł rok 2018, 3,5 mln zł rok 2019, 1 mln zł rok 2020) zadanie realizowane byłoby wraz z zadaniem A.6. punkt 2 e,f i g	środki zewnętrzne- RPO WZP	2017 - 2020	Zarząd Portu Morskiego
c. Modernizacja systemu oświetlenia oraz sieci energetycznej terenu portu.	patrz dział A.6. punkt 2 a	środki zewnętrzne- RPO WZP, WFOŚiGW SZ-in	2017 - 2020	Zarząd Portu Morskiego
d. Rozbudowa wewnętrznego systemu komunikacyjnego.	patrz dział A.6. punkt 2 a	środki zewnętrzne- RPO WZP	2017 - 2020	Zarząd Portu Morskiego
e. Inwestycje w innowacyjne systemy magazynowania i składowania towarów.	patrz dział A.6. punkt 2 b	środki zewnętrzne- RPO WZP	2017 - 2020	Zarząd Portu Morskiego
f. Stworzenie warunków do powstania punktu kontroli fitosanitarnej i granicznej kontroli weterynaryjnej na terenie Portu.	patrz dział A.6. punkt 2 b	środki zewnętrzne- RPO WZP, WFOŚiGW SZ-in	2017 - 2020	Zarząd Portu Morskiego
g. Aktywizacja Portu Handlowego, jako platformy logistycznej.	patrz dział A.6. punkt 2 b	środki zewnętrzne- RPO WZP	2017 - 2020	Zarząd Portu Morskiego
h. Pogłębienie kanału portowego. Poprawa dostępu do portu od strony lądu, budowa dróg doprowadzających transport oraz dróg wewnętrznych.	patrz dział A.6. punkt 2 a	środki zewnętrzne- RPO WZP	2017 - 2020	Zarząd Portu Morskiego
3) W sektorze Turystyki i żeglarstwa (rozbudowa mariny, budowa zaplecza pasażerskiego, aktywizacja funkcji turystyczno-rekreacyjnej Portu):				
a. Rozbudowa infrastruktury portu jachtowego pod kątem serwisu jachtowego.	patrz dział A.5. punkt 4.c.	środki zewnętrzne- RPO WZP, POIIS	2016-2018	Zarząd Portu Morskiego

	b. Budowa obiektu wielofunkcyjnego na rzecz obsługi ruchu pasażerskiego.	6.000.000,00 zł netto (0,5 mln zł rok 2017, 1,5 mln zł rok 2018, 4 mln zł rok 2019) zadanie realizowane byłoby wraz z zadaniem A.6. punkt 3 c	środki zewnętrzne- POIiS	2017 - 2019	Zarząd Portu Morskiego
	c. Zwiększenie konkurencyjności świadczonych usług w żegludze pasażerskiej, przez podniesienie standardu obsługi pasażerów.	patrz dział A.6. punkt 3 b	środki zewnętrzne- POIiS	2017 - 2019	Zarząd Portu Morskiego
	d. Budowa bazy służącej wychowaniu żeglarskiemu dzieci i młodzieży.	patrz dział A.5. punkt 4.c.	środki zewnętrzne- RPO WZP, POIiS	2016-2018	Zarząd Portu Morskiego
	4) Komunalizacja terenów portowych niezbędnych do wykonywania działalności statutowej ZPM Kołobrzeg.	w zależności od planów związanych z komunalizacją terenów przez Gminę Miasto Kołobrzeg	środki własne ZPM K-g	2016 - 2020	Zarząd Portu Morskiego
A. 7.	Opracowanie i wdrożenie zaktualizowanej „Strategii promocji marki Miasta Kołobrzeg.	50.000,00 zł	współfinansowanie z budżetu miasta w ramach składki członkowskiej w Lokalnej Organizacji Turystycznej	2016-2017	m.in. Urząd Miasta Kołobrzeg w ramach przynależności Gminy Miasto Kołobrzeg do Lokalnej Organizacji Turystycznej
	Estetyzacja przestrzeni publicznej:				
A.8.	1) Wdrożenie „Systemu Identyfikacji Turystycznej Nadmorskiego Obszaru Funkcjonalnego”.	600.000,00 zł	budżet miasta oraz ewentualnie środki zewnętrzne	2016-2020	Wydział Komunalny
	2) Koncepcja urządzania zieleni na terenie miasta.	200.000,00 zł	budżet miasta	2016-2020	Wydział Komunalny
	3) Uchwalenie zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń w przestrzeni publicznej.	w ramach prac Zespołu zadaniowego.	budżet miasta	2016	Wydział Urbanistyki i Architektury
A.9.	Promocja potencjału uzdrowiskowego (w tym złóż borowiny i solanki), Spa & Wellness oraz turystycznego z uwzględnieniem walorów rekreacyjnych Miasta:				

	1) Opracowanie materiałów informacyjno-promocyjnych oraz nośników reklamowych w zakresie turystyki zdrowotnej oraz aktywnej.	m.in. środki w ramach składki Gminy Miasto Kołobrzeg: pomiędzy 135.000,00 zł a 200.000,00 zł rocznie	współfinansowanie z budżetu miasta w ramach składki członkowskiej w Lokalnej Organizacji Turystycznej	2016-2020	m.in. Urząd Miasta Kołobrzeg w ramach przynależności Gminy Miasto Kołobrzeg do Lokalnej Organizacji Turystycznej
	2) Udział w międzynarodowych targach turystycznych, udział w charakterze wystawcy na branżowych targach turystycznych (Tour Goeteborg, Tour Salon Poznań, ITB Berlin).	m.in. środki w ramach składki Gminy Miasto Kołobrzeg: około 35.000,00 zł rocznie;	współfinansowanie z budżetu miasta w ramach składki członkowskiej w Lokalnej Organizacji Turystycznej	2016 - 2020	m.in. Urząd Miasta Kołobrzeg w ramach przynależności Gminy Miasto Kołobrzeg do Lokalnej Organizacji Turystycznej
	3) Aktywna współpraca z mediami ogólnopolskim, lokalnymi i regionalnymi.	m.in. środki w ramach składki Gminy Miasto Kołobrzeg: około 900.000,00 zł rocznie - zakładając zerową inflację	współfinansowanie z budżetu miasta w ramach składki członkowskiej w Lokalnej Organizacji Turystycznej	2016-2020	m.in. Urząd Miasta Kołobrzeg w ramach przynależności Gminy Miasto Kołobrzeg do Lokalnej Organizacji Turystycznej
	Współdziałanie przy opracowaniu produktów turystycznych odpowiadających zapotrzebowaniu różnych grup klientów przybywających do Kołobrzegu:				
A.10.	1) Oferta uzdrowskowa, wellness & spa.	m.in. środki w ramach składki Gminy Miasto Kołobrzeg: około 25.000,0 zł rocznie	współfinansowanie z budżetu miasta w ramach składki członkowskiej w Lokalnej Organizacji Turystycznej	2016-2020	m.in. Urząd Miasta Kołobrzeg w ramach przynależności Gminy Miasto Kołobrzeg do Lokalnej Organizacji Turystycznej
	2) Oferta wypoczynkowa.	m.in. środki w ramach składki Gminy Miasto Kołobrzeg: około 25.000,0 zł rocznie	współfinansowanie z budżetu miasta w ramach składki członkowskiej w Lokalnej Organizacji Turystycznej	2016-2020	m.in. Urząd Miasta Kołobrzeg w ramach przynależności Gminy Miasto Kołobrzeg do Lokalnej Organizacji Turystycznej
	3) Oferta rodzinna.	m.in. środki w ramach składki Gminy Miasto Kołobrzeg: około 25.000,0 zł rocznie	współfinansowanie z budżetu miasta w ramach składki członkowskiej w Lokalnej Organizacji Turystycznej	2016-2020	m.in. Urząd Miasta Kołobrzeg w ramach przynależności Gminy Miasto Kołobrzeg do Lokalnej Organizacji Turystycznej

	4) Oferta turystyki aktywnej i rekreacyjnej.	m.in. środki w ramach składki Gminy Miasto Kołobrzeg: około 25.000,0 zł rocznie	współfinansowanie z budżetu miasta w ramach składki członkowskiej w Lokalnej Organizacji Turystycznej	2016-2020	m.in. Urząd Miasta Kołobrzeg w ramach przynależności Gminy Miasto Kołobrzeg do Lokalnej Organizacji Turystycznej
	5) Oferta kulturalna.	m.in. środki w ramach składki Gminy Miasto Kołobrzeg: około 25.000,0 zł rocznie	współfinansowanie z budżetu miasta w ramach składki członkowskiej w Lokalnej Organizacji Turystycznej	2016-2020	m.in. Urząd Miasta Kołobrzeg w ramach przynależności Gminy Miasto Kołobrzeg do Lokalnej Organizacji Turystycznej
	6) Oferta turystyki historycznej.	m.in. środki w ramach składki Gminy Miasto Kołobrzeg: około 25.000,0 zł rocznie	współfinansowanie z budżetu miasta w ramach składki członkowskiej w Lokalnej Organizacji Turystycznej	2016-2020	m.in. Urząd Miasta Kołobrzeg w ramach przynależności Gminy Miasto Kołobrzeg do Lokalnej Organizacji Turystycznej
	7) Oferta konferencyjna.	m.in. środki w ramach składki Gminy Miasto Kołobrzeg: około 25.000,0 zł rocznie	współfinansowanie z budżetu miasta w ramach składki członkowskiej w Lokalnej Organizacji Turystycznej, RPO WZP, INTERREG	2016-2020	m.in. Urząd Miasta Kołobrzeg w ramach przynależności Gminy Miasto Kołobrzeg do Lokalnej Organizacji Turystycznej
	Administracja przyjazna dla biznesu:				
B.1.	1) Oferowanie terenów pod przyszłe inwestycje i działalność gospodarczą.	bieżąca praca Urzędu Miasta	budżet miasta	2016-2020	Wydział Gospodarki Nieruchomościami
	2) Wzbogacanie terenów inwestycyjnych o niezbędną infrastrukturę techniczną – tworzenie i rozbudowa terenów inwestycyjnych.	w zależności od planów inwestycyjnych	budżet miasta	2016-2020	Spółki Miejskie - Miejski Zakład Zieleni, Dróg i Ochrony Środowiska w Kołobrzegu, Miejska Energetyka Ciepła
	3) Opracowywanie planów miejscowych dla obszarów nieobjętych planem.	370.000,00 zł - rok 2016 350.000,00 zł – rok 2017 250.000,00 zł – rok 2018 200.000,00 zł – rok 2019 150.000,00 zł – rok 2020 Koszty obejmują swym zakresem	budżet miasta	2016-2020	Wydział Urbanistyki i Architektury

		działania związane z opracowaniem nowych planów oraz zmianą planów już istniejących.			
	4) Opracowanie Lokalnej Strategii Wspierania Przedsiębiorczości, w tym m.in.:	10.000,00 zł (samo opracowanie dokumentu)	budżet miasta	2017	Wydział Obywatelski
	4.1.) Działania pobudzające lokalną przedsiębiorczość:				
	a. Wsparcie instytucji udzielających przedsiębiorcom gwarancji i poręczeń finansowych.	w ramach bieżącej pracy Urzędu Miasta, zgodnie z WPF	budżet miasta	2019	Wydział Obywatelski
	b. Współtworzenie instytucji udzielających pożyczek i dotacji dla przedsiębiorców.	w ramach bieżącej pracy Urzędu Miasta, zgodnie z WPF	budżet miasta	2018-2020	Wydział Obywatelski
	c. Prowadzenie polityki podatkowej wspierającej przedsiębiorców.	bieżąca praca Urzędu Miasta	budżet miasta	Od 2017	Wydział Obywatelski
	5) Wypracowanie mechanizmu pozyskiwania inwestorów.	bieżąca praca Urzędu Miasta	budżet miasta	2016-2020	Wydział Obywatelski
	6) Tworzenie warunków rozwoju oraz upowszechnianie e-administracji – Centrum Innowacyjnej Administracji.	wg WPF	budżet miasta oraz ewentualnie środki zewnętrzne (POWER, POIR, RPO)	2016-2020	Wydział Informatyki
	Przestrzeń dla biznesu:				
B.2.	1) Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji - działania rewitalizacyjne obszarów zdegradowanych (w tym terenów powojсковych) oraz działania rewaloryzacyjne miasta pod kątem podniesienia walorów estetycznych, przestrzennych i funkcjonalnych, m.in.: terenów nad Parsętą w tym ulicy Zygmuntońskiej, Śródmieścia, Podczela, Dzielnicy Zachodniej.	30.000,00 zł – rok 2016 20.000,00 zł – rok 2017 Koszty obejmują wyłącznie samo opracowanie dokumentu. Dopiero gdy zostaną w nim wskazane działania, ich realizacja i sposób, będzie można szacować ich wartość i czas realizacji.	budżet miasta	2016-2017	Wydział Urbanistyki i Architektury
B.3.	Zróżnicowana infrastruktura komunikacyjna – sprawny transport:				

1) Infrastruktura drogowa miasta:				
a. Poprawa dostępności do portu Kołobrzeg od strony lądu - Etap III.	zadanie realizuje GDDKiA			
b. Modernizacja nawierzchni torowej bocznic kolejowej Portu Morskiego w Kołobrzegu wraz z przebudową ul. Towarowej i Zdrojowej prowadzących do portu.	3.050.000,00 zł – 2016 rok, 3.100.000,00 zł – 2017 rok, 2.000.000,00 zł – 2018 rok	środki zewnętrzne- ZIT	2016-2018	Wydział Inwestycji
c. Budowa dróg i ciągów komunikacyjnych – zgodnie z WPF.	5.550.000,00 zł – 2016 rok, 5.900.000,00 zł – 2017 rok, 10.100.000,00 zł – 2018 rok, 6.000.000,00 zł – 2019 rok	budżet miasta, środki zewnętrzne- INTERREG, ZIT	2016-2020	Wydział Inwestycji
d. Przebudowa i remonty dróg – zgodnie z WPF.	około 800.000,00 zł rocznie	budżet miasta	2016-2020	Wydział Komunalny
e. Rozbudowa infrastruktury ścieżek rowerowych w oparciu o Studium Rozwoju Infrastruktury Rowerowej w Kołobrzegu.	w ramach środków wskazanych w zadaniu A.4.1)a.	środki zewnętrzne- RPO WZP 2014-2020 (ZIT)	2016-2018	Wydział Komunalny
2) Lobbing i współpraca celowa na rzecz:				
a. Wzrostu liczby połączeń kolejowych, autobusowych i morskich z krajem i wybranych połączeń zagranicznych m.in. z Berlinem i wyspą Bornholm.	bieżąca praca Urzędu Miasta	budżet miasta	2016-2020	Wydziały Urzędu Miasta i Spółki Miejskie – w zależności od potrzeb
b. Utworzenie lądowiska sportowo-rekreacyjnego w Kołobrzegu na bazie byłego lotniska w Podczelu.	wg WPF/ bieżąca praca Urzędu Miasta	budżet miasta	do 2020 roku	Wydziały Urzędu Miasta i Spółki Miejskie, inni w zależności od potrzeb
3) Wdrożenie założeń Polityki transportowej Nadmorskiego Obszaru Funkcjonalnego, w tym m.in.:				
a. podejmowanie działań w kierunku wygaszania ruchu pojazdów w strefie śródmiejskiej i uzdrowiskowej.	bieżąca praca Urzędu Miasta	budżet miasta, środki zewnętrzne	2016-2020	Wydział Komunalny
b. modernizacja i rozbudowa układu istniejących tras komunikacji zbiorowej – autobusowej.	200.000,00 zł zgodnie z zapisami Programu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Kołobrzeg	budżet miasta, środki zewnętrzne	do 2020	Komunikacja Miejska

	C. Budowa nowego systemu dróg rowerowych z podkreśleniem dostępności stref śródmieścia i stref uzdrowiskowych.	wg WPF	budżet miasta oraz ewentualnie środki zewnętrzne	2016-2020	Wydział Komunalny
	4) Wdrożenie Polityki komunikacyjnej miasta w ramach polityki transportowej.	w ramach zadania B.3.3)	budżet miasta, w miarę możliwości środki zewnętrzne	2017-2020	Wydział Komunalny
	Wsparcie inicjatyw lokalnych mających na celu wykorzystanie zasobów naturalnych oraz rozwój regionalnych specjalizacji województwa zachodniopomorskiego, w tym:				
B.4.	1) Biogospodarki, działalności morskiej, usług przyszłości oraz turystyki i zdrowia opartych o naturalne zasoby regionu i jego potencjał gospodarczy oraz naukowo-badawczy.	bieżąca praca Urzędu Miasta	budżet miasta	2016-2020	m.in. Urząd Miasta Kołobrzeg w ramach przynależności Gminy Miasto Kołobrzeg do Lokalnej Organizacja Turystycznej
	2) Budowa tężni solankowej.	wg WPF/ bieżąca praca Urzędu Miasta	budżet miasta	do 2020 roku	Wydział Urzędu Miasta i Spółki Miejskie – w zależności od potrzeb
	3) Wykorzystanie wód geotermalnych.	wg WPF/ bieżąca praca Urzędu Miasta	budżet miasta	do 2020 roku	Wydziały Urzędu Miasta i Spółki Miejskie – w zależności od potrzeb
	Wysoka jakość nauczania w kołobrzeskich szkołach i przedszkolach:				
C.1.	1) Opracowanie działań skutkujących uzyskiwaniem przez uczniów wyższych wyników na sprawdzianach szóstoklasistów i egzaminach gimnazjalnych.	600.000,00 zł	budżet miasta	od 2016 roku	Wydział Edukacji, Kultury i Sportu - Referat Oświaty
	2) Organizowanie zajęć językowych w przedszkolach i szkołach ukierunkowanych na rozwijanie komunikatywnej funkcji języków obcych.	900.000,00 zł	budżet miasta	od 2016 roku	Wydział Edukacji, Kultury i Sportu - Referat Oświaty
	3) Informatyzacja procesów edukacyjnych.	500.000,00 zł	środki zewnętrzne- RPO - Strategia ZIT dla Koszalińsko - Kołobrzeko - Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego	od 2016 roku	Wydział Edukacji, Kultury i Sportu - Referat Oświaty
	4) Indywidualizacja procesu kształcenia.	400.000,00 zł	budżet miasta	od 2016 roku	Wydział Edukacji, Kultury i Sportu - Referat Oświaty

	5) Stworzenie programu edukacji morskiej dla dzieci i młodzieży.	500.000,00 zł	budżet miasta	2017	Wydział Edukacji, Kultury i Sportu - Referat Oświaty
	Uniwersalne wartości w wychowaniu młodego pokolenia kołobrzeżan:				
C.2.	1) Działania mające na celu promowanie lokalnego patriotyzmu.	bez kosztów	budżet miasta	2016	Wydział Edukacji, Kultury i Sportu - Referat Oświaty
	2) Tworzenie warunków do działalności młodzieżowego wolontariatu.	20.000,00 zł	budżet miasta	2016	Wydział Edukacji, Kultury i Sportu - Referat Oświaty
	Zdrowy styl życia:				
C.3.	1) Realizacja ogólnopolskich i autorskich programów edukacji zdrowotnej.	200.000,00 zł	budżet miasta	2016	Wydział Edukacji, Kultury i Sportu - Referat Oświaty
	2) Prowadzenie profilaktyki otyłości.	221.220,00 zł	współpraca z Europejską Akademią Sportu	2016	Wydział Edukacji, Kultury i Sportu - Referat Oświaty
	3) Specjalizacje szkół w obszarze dyscyplin sportowych.	300.000,00 zł	budżet miasta, środki zewnętrzne- MSiT	2016	Wydział Edukacji, Kultury i Sportu - Referat Oświaty
	Bezpieczna i przyjazna szkoła:				
C.4.	1) Realizacja ogólnopolskich i autorskich programów, projektów edukacji z zakresu bezpieczeństwa.	100.000,00 zł	środki zewnętrzne- programy rządowe	2016	Wydział Edukacji, Kultury i Sportu - Referat Oświaty
	2) Realizacja działań zapobiegających skutkom nadmiernego hałasu w szkołach.	bieżąca działalność szkół	budżet miasta	od 2017	Wydział Edukacji, Kultury i Sportu - Referat Oświaty
	3) Realizacja przedsięwzięć profilaktycznych oraz programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie - poszerzenie oferty terapeutycznej dla rodziny.	50.000,00 zł	budżet miasta	2016	Wydział Edukacji, Kultury i Sportu - Referat Oświaty
	4) Rozbudowa i modernizacja monitoringu wizyjnego w przedszkolach i szkołach.	400.000,00 zł	budżet miasta	2016-2017	Wydział Edukacji, Kultury i Sportu - Referat Oświaty

Rodzina partnerem szkoły/przedszkola:						
C.5.	1)	Stworzenie spójnego systemu doradztwa zawodowego dla uczniów i rodziców uczniów szkół gimnazjalnych i podstawowych.	50.000,00 zł	budżet miasta	od IX 2016	Wydział Edukacji, Kultury i Sportu - Referat Oświaty
	2)	Realizacja programów wspierających prawidłowe funkcjonowanie rodzin będących w trudnej sytuacji finansowej.	60.000,00 zł- wyprawka, 100.000,00 zł - dożywianie	środki zewnętrzne- Programy rządowe "Wyprawka szkolna", "Pomoc państwa w zakresie dożywiania", budżet miasta	od 2016	Wydział Edukacji, Kultury i Sportu - Referat Oświaty
	3)	Propagowanie zdrowego stylu życia w rodzinie.	8.000,00 zł	budżet miasta	od 2016	Wydział Edukacji, Kultury i Sportu - Referat Oświaty
	4)	Podnoszenie kompetencji nauczycieli w zakresie stosowania procedury Niebieskiej Karty.	12.500,00 zł	budżet miasta - środki na doskonalenie zawodowe	2016	Wydział Edukacji, Kultury i Sportu - Referat Oświaty, Wydział Spraw Społecznych
Nowoczesna infrastruktura placówek oświatowych:						
C.6.	1)	Systematyczne modernizowanie, dostosowywanie bazy i wyposażenia placówek oświatowych do nowoczesnych standardów jakości edukacji, w tym dostosowanie bazy do potrzeb uczniów niepełnosprawnych.	500.000,00 zł	budżet miasta, środki zewnętrzne- PFRON, ewentualnie RPO- ZIT	2016	Wydział Edukacji, Kultury i Sportu - Referat Oświaty
	2)	Modernizacja i budowa placów zabaw, budowa boisk szkolnych i pełnowymiarowych sal gimnastycznych w obiektach oświatowych.	4.000.000,00 zł	budżet miasta	2016- 2018	szkoły, przedszkola, Wydział Komunalny, Wydział Inwestycji
	3)	Centra Informacji Multimedialnej w gimnazjach.	200.000,00 zł	budżet miasta, środki zewnętrzne- RPO - ZIT	2017- 2018	Wydział Edukacji, Kultury i Sportu - Referat Oświaty
	4)	Utworzenie miejsc parkingowych dla rowerów w pobliżu szkół i przedszkoli.	16.000,00 zł	budżet miasta, RPO ZIT	2016	Wydział Edukacji, Kultury i Sportu - Referat Oświaty, Wydział Komunalny
C.7.	Kołobrzeg miastem sportu:					

	1) Upowszechnianie sportu wśród dzieci i młodzieży (m.in. poprzez udział w ogólnopolskich programach wdrażanych przez MSiT, MEN).	w ramach planów finansowych szkół	budżet miasta, środki zewnętrzne- środki MEN, MSiT	2016 -2020	Wydział Edukacji, Kultury i Sportu
	2) Mecenat miasta nad uzdolnionymi sportowcami poprzez stosowanie systemu stypendiów sportowych i nagród za osiągnięcia sportowe uzyskiwane na szczeblu krajowym i międzynarodowym.	po 50.000,00 zł w każdym roku	budżet miasta	2016 - 2020	Wydział Edukacji, Kultury i Sportu
	3) Wspieranie przedsięwzięć mających na celu popularyzację aktywnego stylu spędzania czasu wolnego i walorów rekreacji ruchowej.	100.000,00 zł w każdym roku	budżet miasta	2016 - 2020	Wydział Edukacji, Kultury i Sportu
	4) Organizowanie znaczących imprez sportowo-rekreacyjnych o zasięgu krajowym i międzynarodowym.	150.000,00 zł w każdym roku	budżet miasta, środki innych jst, związki sportowe	2016 - 2020	Wydział Edukacji, Kultury i Sportu
	5) Realizacja zadań publicznych przez podmioty uprawnione w zakresie sportu dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych, w tym wspieranie sportu profesjonalnego.	3.000.000 zł – 2016 rok, 3.200.000,00 zł - lata 2017 -2020	budżet miasta	2016 -2020	Wydział Edukacji, Kultury i Sportu
	6) Opracowanie Strategii Rozwoju Sportu, w tym Strategii Rozwoju Żeglarstwa wśród dzieci i młodzieży.	20.000,00 zł	budżet miasta	2016	Wydział Edukacji, Kultury i Sportu
	Modernizacja bazy sportowo-rekreacyjnej:				
C.8.	1) Kontynuowanie programu budowy ścieżek rowerowych.	w ramach środków wskazanych w zadaniu A.4.1) a.	środki zewnętrzne- RPO WZP 2014-2020 (ZIT)	2015-2018	Wydział Inwestycji
	2) Budowa zaplecza techniczno-socjalnego dla kąpieliska miejskiego.	200.000,00 zł – 2016 rok 4.800.000,00 zł – 2017 rok	budżet miasta	2016-2017	Wydział Inwestycji
	3) Realizacja ze Starostwem Kołobrzeskim budowy stadionu lekkoatletycznego.	dofinansowanie z budżetu miasta w ramach ewentualnej pomocy dla powiatu kołobrzeskiego – zgodnie z zapisami w WPF			
	4) Budowa siłowni na świeżym powietrzu.	250.000,00 zł	budżet miasta	2017-2020	Wydział Komunalny
	5) Budowa, rozbudowa oraz modernizacja sal gimnastycznych.	120.000,00 zł – 2016 rok 2.000.000,00 zł – 2017 rok 3.000.000,00 zł – 2018 rok	budżet miasta, środki zewnętrzne- MSiT w ramach Programu Rozwoju Infrastruktury Sportowej	2016 - 2020	szkoły, Wydział Inwestycji

			woj. zachodniopomorskiego		
	Kultura Miasta:				
C.9.	1) Szkoła Kultury - edukacja kulturalna. Podnoszenie kompetencji kulturowych i uczestnictwa w kulturze dzieci, młodzieży i dorosłych. Wychowanie przez sztukę.	25.000,00 zł (w 2016 roku, kolejne lata na podobnym poziomie)	budżet miasta	2016 - 2020	Regionalne Centrum Kultury
	2) Fabryka Artystów. Wspieranie artystycznego rozwoju młodzieży, twórczości nieprofesjonalnej, profesjonalnej oraz wspieranie debiutów.	10.000,00 zł (w 2016 roku, kolejne lata na podobnym poziomie)	budżet miasta	2016 - 2020	Regionalne Centrum Kultury
	3) Twierdza Kultury. Promowanie i upowszechnianie dziedzictwa kulturowego Kołobrzegu i regionu oraz jego pełniejsze wykorzystanie w życiu kulturalnym i promocji tożsamości lokalnej.	75.000,00 zł (w 2016 roku, kolejne lata na podobnym poziomie)	budżet miasta	2016 - 2020	Regionalne Centrum Kultury
	4) Sztuka Życia. Wspieranie społecznej funkcji kultury i sztuki, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, seniorów, osób niepełnosprawnych i środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym.	25.000,00 zł (w 2016 roku, kolejne lata na podobnym poziomie)	budżet miasta	2016 - 2020	Regionalne Centrum Kultury
	5) Wirtualne Centrum Kultury. Wspieranie działań w obszarze wykorzystania internetu, jako sposobu upowszechniania i uczestnictwa w kulturze.	10.000,00 zł (w 2016 roku, kolejne lata na podobnym poziomie)	budżet miasta	2016 - 2020	Regionalne Centrum Kultury
	6) Wspieranie Promocji Sztuki - promocja kultury i sztuki wśród mieszkańców.	45.000,00 zł (w 2016 roku, kolejne lata na podobnym poziomie)	budżet miasta	2016 - 2020	Regionalne Centrum Kultury
	Interdyscyplinarne wspieranie rodziny:				
C.10.	1) Aktywne wpieranie ogólnopolskiego Programu „Karta Dużej Rodziny”.	bieżąca praca Urzędu Miasta	budżet państwa	2017 - 2020	Wydział Obywatelski
	2) Realizacja wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020.	5.243.000,00 zł	środki zewnętrzne- budżet państwa, budżet miasta	2014 - 2020	Wydział Spraw Społecznych
	3) Opracowanie i realizacja Miejskiego Programu Wspierania Rodziny, w tym:				

	a. Rozwój placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.	950.000,00 zł	budżet miasta,	2016 - 2020	Wydział Spraw Społecznych
	b. Wielospecjalistyczne poradnictwo na rzecz rodziny.	110.000,00 zł	budżet miasta	2016 - 2020	Wydział Spraw Społecznych
	c. Zlecenie zadań publicznych dla NGO na rzecz rodziny.	1.000.000,00 zł	budżet miasta	2016 - 2020	Wydział Spraw Społecznych
	4) Realizacja Miejskiego Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.	636.950,00 zł	budżet miasta	2014 - 2017	Wydział Spraw Społecznych
	Włączenie społeczne:				
	1) Rozwój i dostosowanie usług socjalnych do potrzeb mieszkańców w miejscu ich zamieszkania oraz wzrost jakości tych usług.	43.709.000,00 zł	budżet miasta, środki zewnętrzne- budżet państwa	2016 - 2020	Wydział Spraw Społecznych
	2) Indywidualizowane i kompleksowe formy reintegracji społecznej i zawodowej osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym, w tym:	3.500.000,00 zł	budżet miasta, środki zewnętrzne- budżet państwa, RPO WZ, PO WER, EFRR	2016 - 2020	Wydział Spraw Społecznych
	a. Działanie Klubu Integracji Społecznej (KIS).	550.000,00 zł	budżet miasta, środki zewnętrzne- budżet państwa, RPO WZ, PO WER	2017 - 2020	Wydział Spraw Społecznych
C.11.	b. Udział w procesie rewitalizacji.	1.000.000,00 zł	budżet miasta, środki zewnętrzne- budżet państwa, RPO WZ, EFRR	2016 - 2020	Wydział Spraw Społecznych
	3) Realizacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	10.750.000,00 zł	budżet miasta	2016 - 2020	Wydział Spraw Społecznych
	4) Realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.	300.000,00 zł	budżet miasta	2016 - 2020	Wydział Spraw Społecznych
	5) Działania na rzecz osób bezdomnych.	2.112.000,00 zł	budżet miasta	2016 - 2020	Wydział Spraw Społecznych
	6) Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości społecznej:	20.000,00 zł	budżet miasta	2016 - 2017	Wydział Spraw Społecznych
	a. Prowadzenie Punktu Konsultacyjno – Doradczego dla ekonomii społecznej (PKD) co najmniej do roku 2017.	20.000,00 zł	budżet miasta	2016 - 2017	Wydział Spraw Społecznych
	7) Opracowanie i realizacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia.	500.000,00 zł	budżet miasta	2016 - 2020	Wydział Spraw Społecznych

Działalność na rzecz seniorów:						
C.12.	1)	System wsparcia dla osób starszych, w tym animowanie aktywizacji i integracji społecznej seniorów oraz e-aktywizacja.	1.710.000,00 zł	budżet miasta	2016 - 2020	Wydział Spraw Społecznych
	2)	Realizacja Programu „Kołobrzaska Karta Seniora”.	10.000,00 zł	budżet miasta	2014 - 2020	Wydział Spraw Społecznych
	3)	Zlecenie zadań publicznych dla NGO na rzecz osób starszych.	100.000,00 zł	budżet miasta	2016 - 2020	Wydział Spraw Społecznych
Zasoby mieszkaniowe:						
C.13.	1)	Tworzenie lokali komunalnych i socjalnych.	7.500.000,00 zł	środki KTBS - budżet miasta	2016-2018	Kołobrzeskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego
	2)	Działania na rzecz poprawy stanu technicznego zasobów mieszkaniowych.	1.000.000,00 zł rocznie	budżet miasta	2016-2020	Wydział Komunalny, Kołobrzeskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego
	3)	Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasto Kołobrzeg na lata 2012-2016, a następnie na lata 2017-2020.	w ramach zadania C.13.1) oraz 2)	budżet miasta	2016-2020	Wydział Komunalny, Kołobrzeskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego
Promowanie aktywności obywatelskiej oraz postaw obywatelskich:						
C.14.	1)	System konsultacji społecznych.	po 20.000,00 zł rocznie	budżet miasta	2016-2018	Biuro Prezydenta
	2)	Budżet obywatelski.	po 1.000.000,00 zł rocznie	budżet miasta	2017-2018	Biuro Prezydenta
	3)	Integracja wszystkich sektorów przestrzeni publicznej, zwłaszcza trzeciego sektora.	bieżąca praca Urzędu Miasta	budżet miasta	2016-2020	Wydział Spraw Społecznych oraz Wydział Edukacji, Kultury i Sportu
	4)	Wolontariat Miejski.	bieżąca praca Urzędu Miasta	budżet miasta	2016-2020	Wydział Spraw Społecznych oraz Wydział Edukacji, Kultury i Sportu
	5)	Kołobrzeg – moje miasto – mój dom.	bieżąca praca Urzędu Miasta	budżet miasta	2016-2020	Wydział Edukacji, Kultury i Sportu
	6)	Wsparcie funkcjonowania rodzinnych ogrodów działkowych.	bieżąca praca Urzędu Miasta	budżet miasta	2016-2020	w zależności od potrzeb Wydział Urzędu Miasta, m.in. Wydział Komunalny, Wydział Gospodarki Nieruchomościami

Konsultacje społeczne

Projekt Wieloletnich Strategicznych Programów Operacyjnych został poddany procesowi konsultacji społecznych. Konsultacje odbyły się w okresie od 02 do 31 lipca oraz od 24 sierpnia do 11 września 2015r. W ich wyniku dokonano modyfikacji kilku zapisów. Projekt WSPO umieszczony został na stronie internetowej Urzędu Miasta w BIP. Projekt dokumentu w formie elektronicznej został przekazany najważniejszym instytucjom społecznym, gospodarczym i kulturalnym miasta, organizacjom pozarządowym oraz Radzie Miasta. Przekazane uwagi - na podstawie opracowanego formularza – zostały poddane analizie. Zestawienie uwag i udzielonych odpowiedzi zamieszczono poniżej:

LP.	ZGŁASZAJĄCY UWAGĘ	CZĘŚĆ/ STRONA DOKUMENTU, DO KTÓREJ ODNOŚ SIĘ UWAGA	ZAPIS, KTÓREGO DOTYCZY UWAGA	TREŚĆ UWAGI/ PROPOZYCJA ZMIAN	UZASADNIENIE UWAGI/ ZMIAN	PRZYJĘCIE UWAGI TAK/NIE	UZASADNIENIE ORGANIZATORA w przypadku odmowy uwzględnienia uwagi
1.	Osoba fizyczna	Str. 4-5	Istotnym czynnikiem determinującym prace i kształt WSPO był również zapisy Strategii Nadmorskiego Obszaru Funkcjonalnego (obejmującego Gminę Miasto Kołobrzeg, Gminę Kołobrzeg oraz Gminę Ustronie Morskie), która powstała w celu realizacji ponadlokalnych, wspólnych działań rozwojowych, wychodzących poza granice jednej gminy) oraz Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Koszalińsko-KołobrzESCO-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego. Obydwa dokumenty zostały opracowane odpowiednio w 2014 i 2015 roku.	Istotnym czynnikiem determinującym prace i kształt WSPO był również zapisy Strategii Nadmorskiego Obszaru Funkcjonalnego (obejmującego Gminę Miasto Kołobrzeg, Gminę Kołobrzeg oraz Gminę Ustronie Morskie), która powstała w celu realizacji ponadlokalnych, wspólnych działań rozwojowych, wychodzących poza granice jednej gminy) oraz Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Koszalińsko-KołobrzESCO-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego oraz Polityka Transportowa NOF. ~~Obydwa~~ Te trzy dokumenty zostały opracowane odpowiednio w 2014 i 2015 roku.	Dokument Polityka Transportowa jest kluczowy dla rozwoju NOF Kołobrzeg i stanowi jedną z najważniejszych dokumentów strategicznych.	TAK	

2.	Osoba fizyczna	Str. 18	<p>Poprawa funkcjonowania systemu organizacji ruchu w Kołobrzegu to jedno z głównych wyzwań dla miasta. Jednym z celów powyższego jest poprawa efektywności energetycznej, stosowanie bardziej oszczędnych i przyjaznych dla środowiska rozwiązań. W perspektywie następnych sześciu lat przewiduje się realizację przedsięwzięć służących temu celowi, a więc działania związane z wprowadzeniem niskoemisyjnego transportu miejskiego, zakup niskoemisyjnego taboru dla transportu miejskiego, wdrożenie wspólnego biletu w ramach MOF oraz modernizację pętli autobusowych i unifikację infrastruktury przystanków autobusowych (wiaty przystankowe). Niezwykle istotnym elementem miejskiej polityki niskoemisyjnej będzie prowadzenie kompleksowych działań na rzecz konkretnych zmian w zachowaniach komunikacyjnych – rozwijanie systemu roweru publicznego, samochodu publicznego, budowa systemu parkingów buforowych. Wszelkie istotne zmiany w zakresie wzrostu atrakcyjności transportu miejskiego wiążąc będą się z wprowadzeniem systemu charakteryzującego się</p>	<p>Poprawa funkcjonowania systemu organizacji ruchu w Kołobrzegu to jedno z głównych wyzwań dla miasta. Jednym z celów powyższego jest poprawa efektywności energetycznej, stosowanie bardziej oszczędnych i przyjaznych dla środowiska rozwiązań. W perspektywie następnych sześciu lat przewiduje się realizację przedsięwzięć służących temu celowi, a więc działania związane z wprowadzeniem niskoemisyjnego transportu miejskiego, zakup niskoemisyjnego taboru dla transportu miejskiego, wdrożenie wspólnego biletu w ramach MOF oraz modernizację pętli autobusowych i unifikację infrastruktury przystanków autobusowych (wiaty przystankowe). <i>Zgodnie z zapisami Polityki Transportowej w perspektywie (po 2020 roku) lub kierunkowo (po 2025 roku) należy rozpatrzyć możliwość uruchomienia systemu Lekkiej Kolei Nadmorskiej (Tramwaj Dwusystemowy) z możliwością rozbudowy tego systemu w układzie równoleżnikowym wzdłuż wybrzeża NOF i obwodnicowym wokół Śródmieścia Kołobrzegu.</i> Niezwykle istotnym elementem miejskiej polityki niskoemisyjnej będzie prowadzenie kompleksowych działań na rzecz konkretnych zmian w zachowaniach komunikacyjnych – rozwijanie systemu roweru</p>	Kluczowe znaczenie dla perspektyw rozwojowych NOF Kołobrzeg.	NIE	<p>WSPO dotyczą okresu do 2020 roku. Są dokumentem wykonawczym – realizacyjnym do Strategii, dlatego też w dokumencie umieszczono projekty i zadania, które będą realizowane w perspektywie do 2020. WSPO nie obejmują swym zakresem planów dotyczących działań rozwojowych po 2020 roku.</p>
----	----------------	---------	--	---	--	-----	---

			uzupełniającym przebiegiem tras komunikacyjnych, koordynacją rozkładów jazdy.	publicznego, samochodu publicznego, budowa systemu parkingów buforowych a perspektywicznie i na kierunek z uwzględnieniem LKN NOF Kołobrzeg. Wszelkie istotne zmiany w zakresie wzrostu atrakcyjności transportu miejskiego wiązać będą się z wprowadzeniem systemu charakteryzującego się uzupełniającym przebiegiem tras komunikacyjnych, koordynacją rozkładów jazdy a docelowo przewidywać należy budowę LKN jako alternatywnego systemu transportowego NOF Kołobrzeg.			
3.	Osoba fizyczna	Str. 24-25	Będą one realizowane poprzez podejmowanie działań związanych z modernizacją nabrzeży w porcie handlowym, inwestycjami w innowacyjne systemy magazynowania i składowania towarów, aktywizacją portu handlowego, jako platformy logistycznej. Równie istotnym zadaniem jest pogłębienie kanału portowego, celem umożliwienia wejścia do portu Kołobrzeg większych jednostek. Rozbudowa infrastruktury do obsługi funkcji handlowej (w tym poprawa systemu komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej portu, aktywizacja funkcji transportowej i handlowej) to także realizacja zadań związanych z poprawą stanu sieci wodno-kanalizacyjnej oraz nawierzchni	Będą one realizowane poprzez podejmowanie działań związanych z modernizacją nabrzeży w porcie handlowym, inwestycjami w innowacyjne systemy magazynowania i składowania towarów, aktywizacją portu handlowego, jako platformy logistycznej. Równie istotnym zadaniem jest pogłębienie kanału portowego oraz powiększenie obrotnicy, celem umożliwienia wejścia do portu Kołobrzeg większych jednostek. Rozbudowa infrastruktury do obsługi funkcji handlowej (w tym poprawa systemu komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej portu, aktywizacja funkcji transportowej i handlowej) to także realizacja zadań związanych z poprawą stanu sieci wodno-kanalizacyjnej oraz nawierzchni placów składowych, modernizacją systemu oświetlenia		NIE	POWIĘKSZENIE OBROTNICY PORTOWEJ: bardziej odpowiednim zapisem był by ewentualnie zapis o SPORZĄDZENIU ANALIZY NAWIGACYJNEJ DLA PORTU KOŁOBRZEG OKRESLAJĄCEJ JAKIE NAJWIĘKSZE JEDNOSTKI (STATKI) MOGĄ ZAWIJAĆ (WEJŚĆ) DO PORTU (parametry techniczne samego wejścia do portu np. Czy statek o długości 150 m przepłynie przez zakręt wejścia do portu? Czy szerokość takiej jednostki pozwoli na podejście jej do obrotnicy? Czy będzie konieczność ewakuacji połowy portu i wstrzymania ruchu pasażerskiego?); ANALIZA będzie musiała „odpowiedzieć” na takie zagadnienia – może być też tak, mimo przebudowy obrotnicy (to wiąże się z rozebraniem części nabrzeża

			placów składowych, modernizacją systemu oświetlenia oraz sieci energetycznej terenu portu, rozbudową wewnętrznego systemu komunikacyjnego czy przedsięwzięciami nakierowanymi na stworzenie warunków do powstania punktu kontroli fitosanitarnej oraz granicznej kontroli weterynaryjnej na terenie portu.	oraz sieci energetycznej terenu portu, rozbudową wewnętrznego systemu komunikacyjnego czy przedsięwzięciami nakierowanymi na stworzenie warunków do powstania punktu kontroli fitosanitarnej oraz granicznej kontroli weterynaryjnej na terenie portu.			szkolnego) i statki o długości 150 m i tak nie będą mogły zawijać do portu
4.	Osoba fizyczna	Str. 34	1) Niskoemisyjny transport miejski: a. .... b. .... c. .... d. .... e.	1) Niskoemisyjny transport miejski: a. .... b. .... c. .... d. .... e. .... f. Budowa LKN jako alternatywnego docelowego systemu komunikacyjnego dla NOF Kołobrzeg	Kluczowe znaczenie dla perspektyw rozwojowych NOF Kołobrzeg.	NIE	W perspektywie do 2020 roku nie przewiduje się realizacji powyższego zadania.
5.	Osoba fizyczna	Str. 35-36	2) W sektorze przeładunków – rozbudowa .... a. ... b. Modernizacja nabrzeży w porcie handlowym. c. ... d. ... e. ... f. ... g. Aktywizacja Portu Handlowego jako platformy logistycznej. h. Pogłębienie kanału portowego. Poprawa dostępu do portu od strony lądu, budowa dróg doprowadzających transport oraz dróg wewnętrznych.	2) W sektorze przeładunków – rozbudowa .... a. ... b. Modernizacja nabrzeży w porcie handlowym poprzez ich pogłębienie, powiększenie obrotnicy portowej oraz budowę stanowisk do przeładunku kontenerów, RO-RO i stanowiska do przeładunku towarów bardzo ciężkich i wielkogabarytowych. c. ... d. ... e. ... f. ... g. Aktywizacja Portu Handlowego jako platformy logistycznej poprzez	Kluczowe znaczenie dla perspektyw rozwojowych NOF Kołobrzeg i podniesienia znaczenia portu morskiego w Kołobrzegu.	NIE	W tym miejscu wskazano jedynie nazwę zadań. Opis w jaki będą one wykonane można ewentualnie umieścić w opisie dotyczącym gospodarki morskiej, jaki znajduje się nad tabelą w której umieszczono nazwę zadań. Niemniej wydaje się, iż opis sposobu wykonania zadania to już rola dokumentacji projektowych oraz projektów budowlanych itp. <i>Towary bardzo ciężkie i wielkogabarytowe - przyjmuje się rozgraniczenie, że ładunek/konstrukcja jest/są</i>

			<p>3) W sektorze Turystyki i żeglarstwa (rozbudowa mariny, budowa zaplecza pasażerskiego, aktywizacja funkcji turystyczno-rekreacyjnej portu):</p> <p>a. ...</p> <p>b. ...</p> <p>c. ...</p>	<p>obsługę promów pasażersko-samochodowych i podjęcie starań o lokalizację centrów logistycznych i magazynowo-świadczeniowych na terenie NOF Kołobrzeg.</p> <p>h. Pogłębienie kanału portowego oraz pogłębienie i powiększenie obrotnicy portowej (do ok. 170m). Poprawa dostępu do portu od strony lądu, budowa dróg i torowisk doprowadzających transport oraz dróg wewnętrznych. Przebudowa i modernizacja układu torowisk w porcie i jego otoczeniu.</p> <p>3) W sektorze Turystyki i żeglarstwa (rozbudowa mariny, budowa zaplecza pasażerskiego, aktywizacja funkcji turystyczno-rekreacyjnej portu poprzez uruchomienie żeglugi promowej):</p> <p>a. ...</p> <p>b. Budowa obiektu wielofunkcyjnego na rzecz obsługi ruchu pasażerskiego w formie dworca morskiego i stanowiska obsługi promów pasażerskich i pasażersko-samochodowych.</p> <p>c. ...</p>			<p>typu lekkiego bądź ciężkiego. Dalej się tego nie stopniuje.</p> <p>POWIĘKSZENIE OBROTNICY PORTOWEJ: bardziej odpowiednim zapisem był by ewentualnie zapis o SPORZĄDZENIU ANALIZY NAWIGACYJNEJ DLA PORTU KOŁOBRZEG OKRESLAJĄCEJ JAKIE NAJWIĘKSZE JEDNOSTKI (STATKI) MOGĄ ZAWIJAĆ (WEJŚĆ) DO PORTU (parametry techniczne samego wejścia do portu np. Czy statek o długości 150 m przepływie przez zakręt wejścia do portu? Czy szerokość takiej jednostki pozwoli na podejście jej do obrotnicy? Czy będzie konieczność ewakuacji połowy portu i wstrzymania ruchu pasażerskiego?); ANALIZA będzie musiała „odpowiedzieć” na takie zagadnienia – może być też tak, mimo przebudowy obrotnicy (to wiąże się z rozebraniem części nabrzeża szkolnego) i statki o długości 150 m i tak nie będą mogły zawijać do portu</p>
6.	Osoba fizyczna	Str. 51	<p>Ponadto polityka transportowa miasta wskazuje na kwestie związane z koniecznością uregulowania zasad organizacji ruchu oraz parkowania ze szczególnym uwzględnieniem strefy śródmiejskiej i strefy uzdrowiskowej. Modernizacja, rozwój oraz rozbudowa układu istniejących tras komunikacji</p>	<p>Ponadto polityka transportowa miasta wskazuje na kwestie związane z koniecznością uregulowania zasad organizacji ruchu oraz parkowania ze szczególnym uwzględnieniem strefy śródmiejskiej i strefy uzdrowiskowej. Modernizacja, rozwój oraz rozbudowa układu istniejących tras komunikacji</p>	<p>Kluczowe znaczenie dla perspektyw rozwojowych NOF Kołobrzeg i funkcjonowania całego systemu komunikacyjnego.</p>	NIE	<p>W perspektywie do 2020 roku nie przewiduje się realizacji powyższego zadania. Dokument zawiera zapisy, dotyczące zadań, które będą zrealizowane do 2020 roku, nie zaś plany obejmujące swym zakresem perspektywę wybiegającą poza rok 2020.</p>

			<p>zbiorowej oraz nowy docelowy system dróg rowerowych z podkreśleniem dostępności strefy śródmieścia i strefy uzdrowskiej to kolejne z najważniejszych działań w sferze infrastruktury transportowej.</p>	<p>zbiorowej oraz nowy docelowy system dróg rowerowych z podkreśleniem dostępności strefy śródmieścia i strefy uzdrowskiej to kolejne z najważniejszych działań w sferze infrastruktury transportowej. Zgodnie z zapisami Polityki Transportowej perspektywicznie lub kierunkowo należy rozpatrzyć możliwość budowy i uruchomienia LKN na obszarze Prace studialne i projektowe można zrealizować do 2020 roku a po 2020 roku możliwa była by etapizacja uruchomienia LKN (etap A od Portu do Ustronia Morskiego do 2023 roku, etap B od Portu Morskiego do Dźwirzyna do 2026 roku a etap C – obwodnica Śródmieścia do 2030 roku).</p>			
7.	Osoba fizyczna	Str. 50	<p>Wdrożenie założeń Polityki transportowej nadmorskiego obszaru funkcjonalnego to ostatnie z zadań wskazanych do realizacji w obszarze TRANSPORTU. Dla wzmocnienia konkurencyjności Kołobrzegu i całego regionu, konieczna jest likwidacja bariery dostępności komunikacyjnej, co oznacza przede wszystkim konieczność wzmocnienia powiązań transportowych Kołobrzegu z resztą kraju oraz powiązań zagranicznych z Berlinem oraz poprzez terminal pasażerski w porcie – ze Skandynawią. W tym aspekcie konieczne są działania przyspieszające budowę drogi ekspresowej S6 oraz gruntowna modernizacja</p>	<p>Wdrożenie założeń Polityki transportowej nadmorskiego obszaru funkcjonalnego to ostatnie z zadań wskazanych do realizacji w obszarze TRANSPORTU. Dla wzmocnienia konkurencyjności Kołobrzegu i całego regionu, konieczna jest likwidacja bariery dostępności komunikacyjnej, co oznacza przede wszystkim konieczność wzmocnienia powiązań transportowych Kołobrzegu z resztą kraju oraz powiązań zagranicznych z Berlinem oraz poprzez terminal pasażerski w porcie – ze Skandynawią. W tym aspekcie konieczne są działania przyspieszające budowę drogi ekspresowej S6 oraz gruntowna modernizacja istniejącej infrastruktury drogowej.</p>	<p>Kluczowe znaczenie dla perspektyw rozwojowych NOF Kołobrzeg i funkcjonowania całego systemu komunikacyjnego.</p>	NIE	j.w.

			istniejącej infrastruktury drogowej.	<i>Perspektywicznie i kierunkowo niezbędne jest także podjęcie działań zmierzających do budowy i uruchomienia LKN w ramach poprawy funkcjonowania wewnętrznego systemu komunikacyjnego NOF Kołobrzeg i umożliwienia jego dalszego rozwoju przestrzennego i funkcjonalnego w zakresie transportu i komunikacji.</i>			
8.	Osoba fizyczna	Str. 52	Nowe branże będą wspierane jedynie wówczas, gdy pojawią się symptomy ich rozwoju w oparciu o czynniki endogenne.	Nowe branże będą wspierane jedynie wówczas, gdy pojawią się symptomy ich rozwoju w oparciu o czynniki ~~endogenne~~ endogeniczne.	Poprawka formalna...	TAK	
9.	Osoba fizyczna	Str. 53	Poprawa sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym – stworzenie wydajnego układu drogowego, udrożnienie i poprawa dostępności komunikacyjnej oraz unowocześnienie stanu infrastruktury drogowej i towarzyszącej.	Poprawa sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym – stworzenie wydajnego układu drogowego, udrożnienie i poprawa dostępności komunikacyjnej oraz unowocześnienie stanu infrastruktury drogowej i towarzyszącej w tym budowa LKN NOF Kołobrzeg.	Ze względu na przeciążenie systemu komunikacyjnego NOF Kołobrzeg jest to działanie niezbędne do podjęcia w perspektywie kilku- kilkunastu lat.	NIE	W perspektywie do 2020 roku nie przewiduje się realizacji powyższego zadania.
10.	Osoba fizyczna	Str. 105-126	Tabela i zapisy dotyczące szeroko rozumianej polityki transportowej	Wniesienie odpowiednich poprawek uwzględniających następujące elementy związane z transportem i komunikacją: budowa i uruchomienie LKN, pogłębienie i rozbudowa obrotnicy portowej, budowa stanowiska kontenerowego, Ro-RO, przeładunków wielkogabarytowych i bardzo ciężkich, stanowisko promowe, dworzec morski (promowy), lotnisko sportowo turystyczne i	Uzupełnienie wskaźników i mierników dotyczących proponowanych inwestycji i elementów infrastruktury komunikacyjnej i techniczno-inżynierskiej. (np. miernik/wskaźnik zwiększenia wielkości statków zawijających do portu morskiego w Kołobrzegu czy liczba kilometrów LKN podobnie jak liczba kilometrów linii autobusowych).	NIE	<ul style="list-style-type: none"> • Propozycja wskaźnika - liczba kilometrów LKN. W perspektywie do 2020 roku nie przewiduje się realizacji zadania w zakresie budowy LKN. • W przypadku propozycji - wskaźnika zwiększenie wielkości statków zawijających do portu morskiego w Kołobrzegu. W projekcie WSPO umieszczono wskaźnik –

				General Aviation			<p>liczba statków wchodzących do portu.</p> <ul style="list-style-type: none"> Propozycja wskaźnika liczba kilometrów linii autobusowych. W projekcie WSPO- projekt B.3. umieszczono wskaźnik- dostępność transportu publicznego, który będzie mierzony w następujący sposób: długość linii autobusowych w km/powierzchnię miasta. Wydaje się, iż ten wskaźnik jest bardziej obrazowy.
11.	MOPS	<p>C – Obywatelski Kołobrzeg Obszar – sprawy społeczne str. 77</p>	<p>Kolejne z zadań dotyczy realizacji programu ostonowego w zakresie dożywiania „<u>Pomoc gminy w zakresie dożywiania</u>” na lata 2014-2020. Celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji. Program swoim zakresem obejmuje wsparcie dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej oraz uczniów do czasu ukończenia nauki w szkole ponadgimnazjalnej. Program jest finansowany ze środków własnych gminy oraz dotacji z budżetu państwa otrzymanej w ramach dofinansowania wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc</p>	<p>Kolejne z zadań dotyczy realizacji wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „<u>Pomoc państwa w zakresie dożywiania</u>” na lata 2014-2020. Celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji. Program swoim zakresem obejmuje wsparcie dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej oraz uczniów do czasu ukończenia nauki w szkole ponadgimnazjalnej. Program jest finansowany ze środków własnych gminy oraz dotacji z budżetu państwa.</p>	<p>Wprowadzenie prawidłowej nazwy programu.</p>	TAK	

			<i>państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020.</i>				
12.	MOPS	Główne zadania w powyższych projektach str. 92	C. 10. Interdyscyplinarne wspieranie rodziny: 2) Realizacja programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020.	C. 10. Interdyscyplinarne wspieranie rodziny: 2) Realizacja <i>wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania</i> „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020.	Wprowadzenie prawidłowej nazwy programu.	TAK	
13.	MOPS	Mierniki realizacji (uzupełniające mierniki zawarte w Strategii Rozwoju Miasta ...): str. 99	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób korzystających z organizacyjnych form wsparcia rodziny i dziecka. • Liczba wydanych kart dla rodzin. • Liczba podmiotów uczestniczących w programie. • Liczba osób dorosłych i dzieci korzystających z systemu wsparcia. • Liczba osób uczestniczących w Miejskim Programie Wsparcia Rodziny. • Liczba osób korzystających z poradnictwa na rzecz rodziny. • Liczba NGO realizujących zadania na rzecz rodziny. • Liczba osób i rodzin objętych wsparciem zespołu interdyscyplinarnego w Kołobrzegu, których problemy skutecznie 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób korzystających z organizacyjnych form wsparcia rodziny i dziecka. • Liczba wydanych kart dla rodzin. • Liczba osób dorosłych i dzieci korzystających z systemu wsparcia. • Liczba placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży. • Liczba osób korzystających z poradnictwa na rzecz rodziny. • Liczba NGO realizujących zadania na rzecz rodziny. • Liczba osób i rodzin objętych wsparciem zespołu interdyscyplinarnego w Kołobrzegu, których problemy skutecznie rozwiązano. • Liczba osób korzystających pomocy społecznej MOPS na 1000 mieszkańców. • Liczba osób objętych pracą socjalną i poradnictwem 	Ujednolicenie zapisów dotyczących mierników realizacji WSPO (str. 99) ze wskaźnikami mierzącymi osiągnięcie celów programowych (str. 123-125).	TAK	

			<p>rozwiązano.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób korzystających pomocy MOPS na 1000 mieszkańców. • Liczba osób objętych pracą socjalną i poradnictwem specjalistycznym w ramach włączenia społecznego. • Liczba kontraktów socjalnych (lub dokumentów równoważnych) ocenionych pozytywnie. • Liczba osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym, które zakończyły udział w projektach aktywizacyjnych i/lub działaniach rewitalizacyjnych. • Liczba osób uczestniczących w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. • Liczba osób uczestniczących w Miejskim Programie Przeciwdziałania Narkomanii. • Liczba osób bezdomnych objętych wsparciem. • Liczba podmiotów ekonomii społecznej realizujących działania na rzecz włączenia społecznego. 	<p>specjalistycznym w ramach włączenia społecznego.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba kontraktów socjalnych (lub dokumentów równoważnych) ocenionych pozytywnie. • Liczba osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym, które zakończyły udział w projektach aktywizacyjnych i/lub działaniach rewitalizacyjnych. • Liczba podmiotów włączających się w realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. • Liczba podmiotów włączających się w realizację Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. • Liczba osób bezdomnych objętych wsparciem. • Liczba podmiotów ekonomii społecznej realizujących działania na rzecz włączenia społecznego. • Liczba podmiotów ekonomii społecznej korzystających ze wsparcia PKD. • Liczba podmiotów uczestniczących w realizacji programu. • Liczba seniorów na terenie miasta. • Liczba seniorów objętych działaniami o charakterze aktywizacyjnym i 			
--	--	--	---	--	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> • Liczba podmiotów ekonomii społecznej korzystających ze wsparcia PKD. • Liczba podmiotów uczestniczących w realizacji programu. • Liczba osób korzystających ze wsparcia w ramach programu. • Liczba seniorów na terenie miasta. • Liczba seniorów objętych działaniami o charakterze aktywizacyjnym i integracyjnym. • Liczba seniorów korzystających z usług ośrodków wsparcia. • Liczba wydanych kart Kołobrzeska Karta Seniora. • Liczba podmiotów uczestniczących w programie. • Liczba NGO realizujących przedsięwzięcia na rzecz seniorów. • Liczba seniorów korzystających ze wsparcia NGO. 	<p>integracyjnym.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba seniorów korzystających z usług ośrodków wsparcia. • Liczba wydanych kart Kołobrzeska Karta Seniora. • Liczba podmiotów uczestniczących w programie. • Liczba NGO realizujących przedsięwzięcia na rzecz seniorów. • Liczba seniorów korzystających ze wsparcia NGO. 			
14.	MOPS	Wskaźniki mierzące osiągnięcie celów programowych str. 123	L.p. C.10 Projekty i zadania Interdyscyplinarne wspieranie rodziny: 2) Realizacja programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata	L.p. C.10 Projekty i zadania Interdyscyplinarne wspieranie rodziny: 2) Realizacja wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie	Wprowadzenie prawidłowej nazwy programu.	TAK	

			2014-2020. Oczekiwany trend spadek	dożywiania” na lata 2014-2020. Oczekiwany trend utrzymanie poziomu			
15.			L.p. C.11 Projekty i zadania Włączenie społeczne Wskaźnik Liczba osób korzystających z pomocy MOPS na 1000 mieszkańców.	L.p. C.11 Projekty i zadania Włączenie społeczne Wskaźnik Liczba osób korzystających z pomocy społecznej MOPS na 1000 mieszkańców.	Dostosowanie wskaźnika do dostępnych danych (w kolejnych analizowanych wersjach WSPO słowo „społecznej” zostało omyłkowo pominięte).	TAK	
16.	RSTU			Pomimo „książkowej” formy dokument jest paradoksalnie mało czytelny (podczas lektury części opisowych czytelnik „gubi” kontekst tekstu. Czytelny, zwięzły zapis (tabelkowy, a nie „humanistyczny opis”).		TAK	Przygotowano wersję skróconą dokumentu zawierającą jedynie projekty i zadania.
17.	RSTU			Informacje dot. finansowania projektów mają charakter zbyt ogólny (mogą dotyczyć dowolnych obszarów kraju). Jednoznaczne zdefiniowanie kosztów realizacji projektu.		NIE	Ponieważ instytucje zarządzające m.in. środkami pochodzącymi ze źródeł UE rozpoczynają wdrażanie funduszy na lata 2014-2020, Gmina Miasto Kołobrzeg będzie dążyła do pozyskania finansowania na poszczególne działania przez cały okres wdrażania WSPO. Koszty realizacji projektów i zadań zawarte będą w budżecie miasta.
18.	RSTU			Brak terminarza realizacji projektów. KARTA PROJEKTU (terminy rozpoczęcia, odpowiedzialni za realizację; źródła finansowania).		NIE	Zadania będą realizowane w latach 2015-2020. Koordynatorów projektów wskazano w tabeli pod zadaniami. W projekcie dokumentu wskazano ogólne informacje

							na temat źródeł finansowania.
19.	RSTU	str. 28,32, A.9		Zbyt mało wyeksponowana wiodąca funkcja uzdrowskowa miasta.			WSPO są dokumentem wykonawczym do Strategii Rozwoju Miasta..., a więc dokumentem o charakterze realizacyjnym, który skupia się na samych zadaniach. Rola oraz funkcja uzdrowska został zaakcentowana w samej Strategii... - w analizie SWOT oraz celach strategicznych i operacyjnych. Głównym celem miasta jest stworzenie oferty całorocznej w oparciu o zasoby uzdrowskowe i turystyczne. Cały program operacyjny – Klimatyczny Kołobrzeg – służy do realizacji m.in. powyższego celu. Nazwa programu również nie jest przypadkowa, ponieważ nawiązuje do hasła promującego miasto Kołobrzeg.
20.	RSTU	str. 25,32,36		Brak ważności funkcji portu jachtowego- mariny).			WSPO są dokumentem wykonawczym do Strategii Rozwoju Miasta..., a więc dokumentem o charakterze realizacyjnym, który skupia się na samych zadaniach. Rolą dokumentu nie jest gradacja i nadawanie wagi poszczególnym zadaniom. Znaczenie oraz funkcja portu jachtowego i mariny została zaakcentowana w samej Strategii... - w analizie SWOT oraz celach strategicznych i operacyjnych. Jeden z celów operacyjnych miasta brzmi: Kołobrzeg celem żeglarzy bałtyckich.

21.	RSTU			Zbyt mała rola miejskiego systemu rowerowego.			Rolą dokumentu nie jest gradacja i nadawanie wagi poszczególnym zadaniom. Budowa systemu roweru miejskiego jest jednym z zadań służących wdrożeniu i realizacji celów strategicznych, operacyjnych Strategii... i programowych WSPÓ.
22.	Stowarzyszenie Miłośników ulicy Zygmuntońskiej w Kołobrzegu	A.1.	Zachowanie oraz ochrona środowiska naturalnego: 1) Kompleksowe inwestycje w zakresie rozwoju systemu gospodarki odpadami komunalnymi	c) pojemniki na odpady powinny zdecydowanie różnić się kolorystyką i być z dużym napisem na jakie odpady są przeznaczone d) wiaty na pojemniki powinny być większe, osiatkowane do pełnej wysokości e) kosze na odpady, wolnostojące, w miejscach żerowisk mew rozrzucających śmieci powinny być wymienione na kosze z pokrywą.	Np. na ulicy Zygmuntońskiej są pojemniki w kolorze żółtym przeznaczone na 3 różne rodzaje odpadów...	NIE	Gmina Miasto Kołobrzeg w miarę możliwości dąży do ujednoczenia kolorystyki pojemników na poszczególne frakcje odpadów.
23.	Stowarzyszenie Miłośników ulicy Zygmuntońskiej w Kołobrzegu	A.2.	2) Nasadzenia drzew i krzewów na terenie miasta.	Zadbanie i rewitalizacja lip oraz żywopłotu na ulicy Zygmuntońskiej.	Lipy na ulicy Zygmuntońskiej są ewenementem w Kołobrzegu, cała ulica jest nimi obsadzona, dzięki czemu w okresie od wiosny do końca zimy ulica jest zazieleniona i ładna.	NIE	Zapis jest zbyt szczegółowy, wymagał by wypunktowania wszystkich ulic miasta, których problem dotyczy. Miasto corocznie, w miarę posiadanych środków finansowych, wykonuje inwentaryzację oraz rewitalizację zieleni miejskiej. Działania takie są przewidziane również w perspektywie do 2020 roku.
24.	Stowarzyszenie Miłośników ulicy Zygmuntońskiej w Kołobrzegu	A.3.	3) Rewitalizacja Kanału Drzewnego oraz terenów nad Stramniczką	Rewitalizacja Kanału Drzewnego na wysokości ulicy Zygmuntońskiej oraz budowa ścieżki spacerowo-rowerowej.	Ścieżkę rowerowo- spacerową można by zbudować na wałach, poza tym na tym odcinku nad brzegiem Kanału spaceruje dużo osób, często też bawią się dzieci, dlatego należałoby	NIE	Zapis jest zbyt szczegółowy. W formie zaproponowanej w projekcie WSPÓ nie wyklucza się budowy ścieżki spacerowo-rowerowej.

					również odpowiednio zabezpieczyć brzeg.		
25.	Stowarzyszenie Miłośników ulicy Zygmuntońskiej w Kołobrzegu	A.4.	Budowa zintegrowanego systemu tras rowerowych wraz z budową infrastruktury ścieżek rowerowych, w tym m.in.: budowa ścieżki rowerowej byłym torowisku w rejonie ul. Bałtyckiej i Wiosennej.	Budowa ścieżki spacerowo-rowerowej oraz remont Bulwaru Marynarzy (deptak nad Parsętą).	Deptak nad Parsętą oraz Kanał Drzewny na odcinku ulicy Zygmuntońskiej stanowią dużą atrakcję turystyczną (źródło solankowe) oraz popularny szlak komunikacyjny z Portu do miasta.	NIE	Zapis jest zbyt szczegółowy. W formie zaproponowanej w projekcie WSPO nie wyklucza się budowy ścieżki spacerowo-rowerowej.
26.	Stowarzyszenie Miłośników ulicy Zygmuntońskiej w Kołobrzegu	A.4.	Opracowanie i realizacja planu gospodarki niskoemisyjnej:	Wykonanie na ulicach stref spowalniających ruch drogowy w miejscach obecnie stosowanych progów.	Progi spowalniające są za płaskie i za niskie. Kierowcy często nie zmniejszają prędkości, a jeśli już to bezpośrednio za progiem bardzo przyspieszają powodując tym samym zwiększenie hałasu.	NIE	Zapis jest zbyt szczegółowy. WSPO przewiduje wdrożenie zapisów Polityki Transportowej – projekt B.3.4), w której zaproponowano m.in. wprowadzenie stref ruchu spowolnionego i uspokojonego.
27.	Stowarzyszenie Miłośników ulicy Zygmuntońskiej w Kołobrzegu	A.5.	Rozbudowa i modernizacja obiektowo znaczeniu historycznym oraz zabytków - m.in.	Rewitalizacja ciągu zabytkowych kamienic przy ulicy Zygmuntońskiej i przyległych terenów zielonych.	Ten teren stanowi naturalne ogniwo łączące Starówkę z portem, Latarnią Morską a dalej plażą i Mariną; jest to teren często wykorzystywany przez turystów pieszych, uczestników splayów, pojazdy CityTouri prywatne auta turystów.		Zapis jest zbyt szczegółowy. W formie zaproponowanej w projekcie WSPO nie wyklucza się realizacji zadania. Projekt WSPO obejmuje większy obszar. W opisie projektu B.2. – wskazano, iż podejmowane będą działania rewaloryzacyjne m.in. terenów nad Parsętą.
28.	Stowarzyszenie Miłośników ulicy Zygmuntońskiej w Kołobrzegu	B.1.	Wsparcie inicjatyw lokalnych mających na celu wykorzystanie zasobów naturalnych oraz rozwój regionalnych specjalizacji województwa zachodniopomorskiego.	Konieczna jest zmiana mpzp Wyspy Solnej, w tym ulicy Zygmuntońskiej, lub zmiana uchwały Rady.	Istnieje zapis dot. zakazu termomodernizacji kamienic, ze względu na ich zabytkowy charakter. Na chwilę obecną tempo zmian oraz rozwoju techniki pozwala na zastosowanie w termomodernizacji zabytkowych obiektów pianki fenolowej (podobną zastosowano przy termomodernizacji		Projekt B.1. zakłada opracowanie mpzp.

					zabytkowego budynku Urzędu Wojewódzkiego w Koszalinie)		
29.	Osoba fizyczna	ŚRODOWISKO STR.19.		<p>Preferowanie ciepła systemowego, tak obecnie modnej fotowoltaiki i termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej jest błędem. Zaznaczenie, że termomodernizacja obejmie obiekty nowe to kompletne nieporozumienie. Nowe obiekty muszą spełniać wymagania WT 2014, gdzie wyznaczone są także progi dla roku 2017 oraz 2021. Dyrektywa unijna EPBD podaje także, że wszystkie obiekty muszą od 2021r. być zero energetyczne. W programie WPSO pominięto zupełnie ogrzewanie geotermalne w oparciu o pompy ciepła. Chyba rejon Wyspy Solnej aż prosi się o wykonanie próbných odwiertów np. dla sond pionowych.</p>		TAK/NIE	<p>Zmieniono zapis na s.19 dotyczący termomodernizacji.</p> <p>W perspektywie do 2020 nie planuje się realizacji działań dotyczących ogrzewania geotermalnego.</p>
30.	Osoba fizyczna	MIASTO KULTURY STR.22.		Pytanie formalne: Jak można rozbudowywać zabytki? (sformułowanie WPSO).		TAK	
31.	Osoba fizyczna	MIASTO KULTURY STR.22.		Jednocześnie w zadaniu tym kompletnie pominięto jedyną prawie w całości zabytkową część miasta - ulicę Zygmuntowską. To zespoły unikalnych budynków zdegradowanych technicznie przez 50 lat przez instytucje m. Kołobrzeg. Ustawa „O własności lokali” obowiązuje od 1-01-1995 r. Nadal jednak są w tych kamienicach mieszkania miejskie. ...			W opisie projektu B.2. – wskazano, iż podejmowane będą działania rewaloryzacyjne m.in. terenów nad Parsętą.

32.	Osoba fizyczna	TURYSTYKA I ZDROWIE STR.29.		Wydłużenie sezonu jest możliwe między innymi przez szersze stosowanie w okresach pozasezonowych dni 50% cen noclegowo - żywieniowych. To także większa popularyzacja np. Złotu Morsów, Jarmarku Hanzeatyckiego, zawodów sportowo - rekreacyjnych na Parsęcie (dlaczego nie włączyć w to Kanału Drzewnego i nowych konkurencji jak wyścigi dziwnych łodzi?).I reklama!!!			Zapis jest zbyt szczegółowy. Miasto corocznie w ramach działań promocyjnych realizuje akcje 50% - będzie ona nadal kontynuowana w perspektywie do 2020 roku. Szczegółowe plany działań promocyjnych będą zatwierdzane corocznie m.in. w ramach budżetu miasta.
33.	Osoba fizyczna	PRZEDSIĘBIORC ZOŚĆ STR.45/46		Depopulacja i brak kadr z odpowiednimi kwalifikacjami może zostać częściowo zmniejszona np. programem „Absolwent”. Zapewnienie, że dla najlepszego absolwenta określonego kierunku studiów przewidziane jest mieszkanie dla 3 -4 osób jest pewnym sposobem na to zjawisko. Profit dla bardzo dobrego, młodego absolwenta - najlepiej z naszego rejonu - z rozwojową przestrzenią mieszkalną dla młodej rodziny. Jeżeli państwowe uczelnie płacą studentom za podjęcie nauki na określonych kierunkach?		NIE	Miasto Kołobrzeg, nie jest miastem akademickim. Natomiast lokalne uczelnie kształcą w studentów w kierunkach, z których korzysta lokalny rynek pracy. Miasto zamierza skoncentrować się na pomocy młodym przedsiębiorcą – zwłaszcza uczniom kołobrzeskich szkół wchodzących na lokalny rynek pracy.
34.	Osoba fizyczna	PRZEDSIĘBIORC ZOŚĆ STR.45/46		Przedsiębiorczość i starzenie się społeczeństwa to też powiązane tematy. Nie znam zasobów miasta, ale kojarzy się mi projekt prywatnego „Domu Seniora”, np. w Podczelu. Dom z prawdziwego zdarzenia, taki jak na zachodzie Europy, na terenie przekazanym za niewielką cenę. Projekt taki to kilkanaście - kilkadziesiąt miejsc pracy, w tym także dla tych 50+ i powyżej.		NIE	Miasto nie będzie angażowało się w realizację inicjatyw prywatnych. Rola miasta ograniczy się jedynie do stwarzania warunków dla rozwoju przedsiębiorczości.

35.	Osoba fizyczna	TRANSPORT		<p>... polityka transportowa to także natężenie ruchu i hałasu. Są w Kołobrzegu ulice z progami spowalniającymi ruch. To muszą być strefy spowalniające, tak usytuowane by kierowcom nie opłacało się przyspieszać pomiędzy nimi. W innych miastach można? Tu właśnie kłania się fotowoltaika ze stacjami dokującymi, oświetleniem znaków, ulic, kamer. Poszerzenia do 4 pasów ruchu wymaga most na Parsęcie w ciągu ulicy Solnej. Nawet kosztem wycinki 2 drzew. Nie podzielam zdania, że taka szansa została zmarnowana w ciągu ulicy Łopuskiego, bo kilkadziesiąt metrów dalej jest most na Kanale Drzewnym. Ale przeniesienie ruchu pieszego i rowerowego na wysięgniki poza obecną konstrukcją dałoby trzeci pas usprawniając ruch autobusów.</p>		<p>WSPO przewiduje wdrożenie zapisów Polityki Transportowej – projekt B.3.4),, w której zaproponowano m.in. wprowadzenie stref ruchu spowolnionego i uspokojonego. Budowę stacji dokujących przewidziano w ramach zadania – A.4.1) a. (w ramach niskoemisyjnego transportu).</p>
36.	Osoba fizyczna	OBYWATELSKI KOŁOBRZEG		<p>...o tym, że działa w Kołobrzegu Uniwersytet III Wieku dowiedziałem się z koszulki pewnej Pani którą mijałem na ulicy. Mam wątpliwości czy Karta Seniora nie obejmuje zbyt mało usług...</p>		<p>Informacje o działalności Uniwersytetu III Wieku zamieszczone są na stronie internetowej Urzędu Miasta. W przypadku Karty Seniora – rola miasta ogranicza się wyłącznie do zachęcania przedsiębiorców do przyłączenia się do Programu. Miasto nie ma natomiast wpływu na chęć zaangażowania się podmiotów prywatnych do udziału w Programie Karta Seniora.</p>